ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΑ'

Δευτέρα 25 Ιουλίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 18339
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Α. Λοβέρδου , σελ. 18253
3. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 18259, 18260
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 18253, 18254, 18257, 18260, 18262, 18270, 18274, 18275, 18279, 18287, 18288, 18289, 18290, 18298, 18300, 18301, 18339

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις», σελ. 18254 - 18307
2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:
Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη «Αναβάθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης, αναμόρφωση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Σχολής Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες ρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη», σελ. 18274

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 18291 - 18339
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 18284 - 18291
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 18253 - 18268
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 18268 - 18284

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί προσωπικού θέματος:

ΑΧΜΕΤ Ι. , σελ. 18260
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ Κ. , σελ. 18259

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 18298, 18300, 18301, 18339
ΑΧΜΕΤ Ι. , σελ. 18298
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 18287, 18288, 18289, 18290
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 18253, 18254, 18257, 18259, 18260, 18262, 18264
ΚΑΤΣΗΣ Μ. , σελ. 18288, 18289, 18300
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 18270, 18272, 18274, 18275, 18279

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 18276
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 18285
ΑΧΜΕΤ Ι. , σελ. 18257
ΒΡΥΖΙΔΟΥ Π. , σελ. 18277
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 18281
ΚΑΤΣΗΣ Μ. , σελ. 18255, 18288, 18289, 18298, 18300
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. , σελ. 18279
ΛΙΒΑΝΙΟΣ Θ. , σελ. 18286
ΜΑΝΗ-ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ά. , σελ. 18275
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 18279
ΜΕΛΑΣ Ι. , σελ. 18254, 18300
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 18274
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 18267
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 18280
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ Α. , σελ. 18283
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ Κ. , σελ. 18264, 18268, 18290
ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ Ι. , σελ. 18270
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. , σελ. 18289
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 18260, 18298
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ Χ. , σελ. 18272
ΦΩΤΙΟΥ Θ. , σελ. 18277
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Κ. , σελ. 18287, 18289
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 18262
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 18273

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΑ'

Δευτέρα 25 Ιουλίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 25 Ιουλίου 2022, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.21' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Λοβέρδος αιτείται άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 25 Ιουλίου έως 28 Ιουλίου.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 21 Ιουλίου 2022 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συζήτηση εν συνόλω επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Οι συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν, θα εγγραφούν στο σύστημα κατά τη διάρκεια της ομιλίας των δύο πρώτων εισηγητών.

Επίσης, ενημερώθηκα από τον Υπουργό ότι γύρω στις 11.00' θα υπάρξουν νομοτεχνικές βελτιώσεις -τις οποίες και θα φέρει- και οι οποίες, απ' ό,τι μου είπε, είναι βελτιώσεις που προέκυψαν από τη συζήτηση στην επιτροπή του νομοσχεδίου. Γύρω στις 11.00' θα είναι έτοιμες και θα έλθουν, θα φωτοτυπηθούν και θα σας τις μοιράσουν.

Επί της βασικής αρχής, νομίζω, δεν υπάρχει αντίρρηση.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννης Μελάς, ο οποίος καλείται στο Βήμα.

Παρακαλώ, να ανοίξει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Ορίστε, κύριε Μελά, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Βουλευτές, η Ελλάδα που είχαμε μάθει να ζούμε -και σιωπηρά το είχαμε αποδεχθεί- ήταν μια χώρα όπου το κράτος και οι πολίτες μπορούμε να πούμε ότι είχαν έναν ακήρυχτο πόλεμο μεταξύ τους, με το τέρας της γραφειοκρατίας να διαιρεί και να βασιλεύει. Στην αιχμή, λοιπόν, της πολιτικής μας, από την αρχή ήταν -και παραμένει- να γεφυρώσουμε το χάσμα μεταξύ πολιτών και πολιτείας -του κράτους, δηλαδή- και να γίνει το κράτος πιο φιλικό, πιο προσβάσιμο, πιο εξυπηρετικό για όλους.

Τι χρειάζεται, λοιπόν, για να επιτευχθεί αυτό; Χρειάζεται ταχύτητα, διαφάνεια και ασφάλεια στις συναλλαγές μεταξύ πολιτών και κράτους. Αυτό, λοιπόν, μπορεί να γίνει μόνο με έναν τρόπο, με τα εργαλεία που προσφέρουν οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών. Ο ψηφιακός, λοιπόν, μετασχηματισμός του κράτους είναι που θα δώσει στην Ελλάδα τα χαρακτηριστικά της διαφάνειας, τα χαρακτηριστικά της ασφάλειας και της ταχύτητας στις συναλλαγές πολιτών ή άλλων νομικών προσώπων και οντοτήτων με το κράτος. Και εκτός από τη μείωση των φόρων για τις επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα, τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και πολλές άλλες μεταρρυθμίσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα για να προσελκύσουμε επενδύσεις τόσο από το εξωτερικό όσο και από την εσωτερική αγορά, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους έρχεται να δημιουργήσει μία πολύ μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στην οικονομία μας.

Με το www.gov.gr το κράτος απέκτησε ένα και μοναδικό πρόσωπο με ενιαία αντιμετώπιση προς όλους και όλο και αυξάνονται οι συναλλαγές που μπορεί να πραγματοποιήσει κάποιος μέσω του www.gov.gr. Επίσης, με το www.gov.gr κάθε πολίτης απέφυγε περίπου εξήντα ουρές τον χρόνο, ενώ μόνο το 2021 πραγματοποιήθηκαν πεντακόσια πενήντα επτά εκατομμύρια ψηφιακές συναλλαγές.

Στην πρώτη φάση του ψηφιακού μετασχηματισμού, λοιπόν, κάναμε όχι βήματα, αλλά άλματα μπορεί να πει κανείς και ενισχύσαμε τις συναλλαγές του κράτους με τους πολίτες. Δυστυχώς, για αρκετά χρόνια η Ελλάδα είχε μείνει στάσιμη στις ψηφιακές υπηρεσίες και στην ενεργοποίηση εργαλείων της τεχνολογίας. Έχουμε, όμως, μπει στη διαδικασία και νομοθετούμε και με αυτόν τον τρόπο επιταχύνουμε τις διαδικασίες για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε ακόμα περισσότερα εργαλεία που προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Σήμερα, όμως, έχουμε την ευκαιρία να κάνουμε ακόμα και προωθημένα βήματα και να διαμορφώνουμε εμείς τις εξελίξεις για το αύριο. Ακριβώς, λοιπόν, αυτό ερχόμαστε να υλοποιήσουμε σήμερα με το νομοσχέδιο που συζητάμε στην Ολομέλεια. Με το παρόν νομοσχέδιο θεσπίζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αναδυόμενες τεχνολογίες. Τεχνητή νοημοσύνη, «Internet of Things», drone, ταχυδρομικές υπηρεσίες, blockchain είναι τεχνολογίες προς όφελος των πολιτών, όμως, η εφαρμογή τους πρέπει να γίνει με σεβασμό τόσο για τα προσωπικά δεδομένα όσο και για τα δικαιώματά τους.

Πιο αναλυτικά, λοιπόν, με το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης δημιουργούμε για πρώτη φορά το θεσμικό πλαίσιο για την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένας τεχνολογικός κλάδος ο οποίος εξελίσσεται διαρκώς και πρόκειται να επηρεάσει πολλούς τομείς της ζωής μας τα επόμενα χρόνια. Είναι ένα χρήσιμο εργαλείο που μπορεί -και πρέπει- να λειτουργεί προς όφελος της κοινωνίας.

Η νομοθετική μας πρωτοβουλία είναι σημαντικό ότι έρχεται πριν ακόμα ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εισάγει τις αρχές, τις αξίες της χώρας μας με βάση των οποίων θα γίνεται η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Πρωτοπορούμε, λοιπόν, βάζοντας εμείς το πλαίσιο λειτουργίας και τους κανόνες για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνητής νοημοσύνης.

Με σκοπό τη διαφάνεια και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων προβλέπονται στο νομοσχέδιο σαφείς και αυστηροί κανόνες για τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Προβλέπεται η θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής για την προώθηση της τεχνητής νοημοσύνης στη χώρα μας. Προβλέπεται η υποχρέωση για προηγούμενη ενημέρωση των εργαζομένων από τις εταιρείες, που θα λαμβάνουν αποφάσεις για τους εργαζομένους τους, χρησιμοποιώντας τεχνητή νοημοσύνη, ενώ σε ενδεχόμενο παραβίασης αυτής της υποχρέωσης θα επιβάλλονται διοικητικές ή ακόμα και ποινικές κυρώσεις. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία παρατηρητηρίου για την τεχνητή νοημοσύνη, στο οποίο θα καταγράφονται η εξέλιξη και τα συστήματα που χρησιμοποιεί το δημόσιο για την ανάπτυξη και τη χρήση της.

Επίσης, περιλαμβάνονται για πρώτη φορά και εισάγουμε το ρυθμιστικό πλαίσιο για τεχνολογίες που έχουν να κάνουν με το «διαδίκτυο των πραγμάτων», το «Internet of Things». Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει ακόμα κάποιο ενιαίο συνεκτικό πλαίσιο. Η χρήση των τεχνολογιών του «διαδικτύου των πραγμάτων» προσφέρει σημαντικές λύσεις σε πολλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής μας ζωής. Η παρεμβάσεις μας, λοιπόν, έχουν στόχο την ασφαλή λειτουργία των συσκευών αυτών και από τους φορείς του δημοσίου, αλλά και από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ακόμα, προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης μη επανδρωμένων αεροσκαφών σε ταχυδρομικές υπηρεσίες. Με τη χρήση, λοιπόν, των γνωστών drone θα είναι πιο εύκολη η πρόσβαση σε ακριτικές και νησιωτικές περιοχές και θα μπορούν έτσι να ανοίξουν και νέες αγορές στη χώρα μας.

Ακόμα, προβλέπονται ρυθμίσεις για την κυβερνοασφάλεια.

Στόχος, λοιπόν, των παρεμβάσεών μας είναι η καλύτερη προστασία των συστημάτων του δημοσίου, αλλά και να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε ακόμα καλύτερα σε ενδεχόμενες κρίσεις. Για τον σκοπό, λοιπόν, αυτόν συμπληρώνουμε το θεσμικό πλαίσιο και συστήνουμε νέες δομές, όπως το Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Φορέων αλλά και το Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών.

Ακόμα, με το νομοσχέδιο αυτό ρυθμίζουμε ζητήματα και περιγράφουμε το πλαίσιο στις τεχνολογίες του κατανεμημένου καθολικού και για τη χρήση blockchain στις συναλλαγές. Θέτουμε, λοιπόν, τις προϋποθέσεις εγκυρότητας της εγγραφής μιας συναλλαγής σε blockchain ή σε άλλη βάση δεδομένων τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού και ρυθμίζονται και ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν με την κατάρτιση, το κύρος και την ισχύ των

έξυπνων συμβολαίων.

Επίσης, ρυθμίζονται και διάφορα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το 3D printing.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται και παρεμβάσεις για την ψηφιακή μετάβαση και την απλούστευση των διαδικασιών. Από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις του νομοσχεδίου είναι το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών «ΜΙΤΟΣ» . Το σύνολο των διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου θα καταγραφεί στο «ΜΙΤΟΣ» και θα γνωρίζουμε όλες και όλοι για τις διαδικασίες του δημοσίου. Πρόκειται, λοιπόν, για μια μεταρρυθμιστική τομή, στην οποία ο πολίτης θα γνωρίζει πού πρέπει να απευθυνθεί, για να διεκπεραιώσει μια υπόθεσή του και ποια βήματα θα πρέπει να ακολουθήσει. Η δημόσια διοίκηση, λοιπόν, αποκτά εγχειρίδιο διαδικασιών. Μειώνεται έτσι η γραφειοκρατία, ενισχύεται η διαφάνεια στις συναλλαγές του δημοσίου και αλλάζουμε το κακό πρόσωπο του δημοσίου που κάποια στιγμή δυστυχώς όλοι το έχουμε αντιμετωπίσει στις συναλλαγές μας με το κράτος. Ήδη το «ΜΙΤΟΣ» λειτουργεί πιλοτικά στο mitos.gov.gr και έχουν καταγραφεί εκεί χίλιες πεντακόσιες περίπου διαδικασίες.

Ακόμη, στο πλαίσιο της απλούστευσης των διαδικασιών θεσπίζεται το Ενιαίο Πιστοποιητικό Κληρονομιάς, το οποίο θα εκδίδεται από το gov.gr, μια ακόμα αλλαγή η οποία θα διευκολύνει τις συναλλαγές και τις μεταβιβάσεις. Οι πολίτες αλλά και οι ελεύθεροι επαγγελματίες χρειάζονταν τέσσερα διαφορετικά πιστοποιητικά, ενώ τώρα με τις αλλαγές που κάνουμε θα χρειάζεται μόνο ένα πιστοποιητικό ενιαίο και θα διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις τους ακόμη πιο γρήγορα.

Επίσης, καταργείται και το Μητρώο Αρρένων. Η άντληση των αναγκαίων στοιχείων των στρατευσίμων θα πραγματοποιείται πλέον από το Μητρώο των Πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο έχει ακόμα ένα χαρακτηριστικό, το οποίο αναδείχτηκε και κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή και στη συζήτηση που έγινε κατά την ακρόαση των φορέων. Περιλαμβάνει μέσα διατάξεις που βελτιώνουν τη ζωή των ατόμων με αναπηρία. Μάλιστα, ο γενικός γραμματέας της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία ανέφερε χαρακτηριστικά στη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή ότι το σύνολο των παρατηρήσεων που έγιναν κατά τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο.

Μάλιστα, με την υπουργική τροπολογία που κατατέθηκε με τίτλο «Ρυθμίσεις ζητημάτων πιστοποίησης αναπηρίας» γίνεται ακόμα ένα βήμα για τη βελτίωση των υπηρεσιών του κράτους προς τους συμπολίτες μας με αναπηρία. Η διαδικασία της υγειονομικής κρίσης αναπηρίας ψηφιοποιείται. Όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας θα καταγράφονται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, από όποιον φορέα και αν έχει πιστοποιηθεί η αναπηρία τους, και η κάρτα αναπηρίας θα διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και θα αποτελεί την πιστοποίηση προς όλες τις δημόσιες αρχές ότι ο κάτοχός της είναι άτομο με αναπηρία. Άρα, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών εισφέρουν και στη βελτίωση της ζωής των συμπολιτών μας με αναπηρία. Και ακόμα σημαντικότερα εργαλεία μπορούν να αναπτυχθούν με τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης ή του «Internet of Things». Για παράδειγμα, αν υπάρξει η ανάπτυξη ενός δικτύου με αισθητήρες μέσα σε μια πόλη σε συνδυασμό με ένα λογισμικό που θα χρησιμοποιεί αλγόριθμο τεχνητής νοημοσύνης, θα μπορούν να βοηθηθούν ακόμα περισσότερο τα άτομα με αναπηρία, ώστε να μετακινηθούν μέσα σε μία πόλη με πολύ μεγαλύτερη ευκολία και πολύ μεγαλύτερη ασφάλεια.

Οι τεχνολογίες, λοιπόν, της πληροφορικής και των επικοινωνιών καθώς και οι αναδυόμενες τεχνολογίες της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης εξελίσσονται συνεχώς και εφαρμόζονται οριζόντια σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα, σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητάς μας. Η εφαρμογή τους, λοιπόν, πρέπει να συνοδεύεται από κανονισμούς και πολιτικές ορθής χρήσης, ώστε να προστατεύονται τα προσωπικά δικαιώματα των πολιτών και να εξασφαλίζονται οι ελευθερίες τους. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι σχετικοί κανονισμοί ακόμα εξελίσσονται. Στη χώρα μας έχουμε και χτίζουμε ακόμα περισσότερο το νομικό μας οπλοστάσιο. Γι' αυτό και σήμερα ερχόμαστε να κάνουμε ακόμα ένα βήμα και να ενισχύσουμε το εθνικό μας οπλοστάσιο θέτοντας το ρυθμιστικό πλαίσιο των αναδυόμενων τεχνολογιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνει αρκετά άρθρα και είναι πλήρες σε σχέση τόσο με το πλαίσιο και τους κανόνες που θέτει για την τεχνητή νοημοσύνη, το διαδίκτυο των πραγμάτων, την κυβερνοασφάλεια, το blockchain, τη χρήση drone στις ταχυδρομικές υπηρεσίες, όσο και τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνει για την απλούστευση των διαδικασιών και την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης, αλλά και τις υπόλοιπες διατάξεις του.

Το ερώτημα, λοιπόν, που τίθεται και περιμένουμε να απαντηθεί σήμερα εδώ κατά τη συζήτηση που θα γίνει στην επιτροπή είναι εάν η αντιπολίτευση θα στηρίξει αυτό το νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο αναπτυξιακό, ένα νομοσχέδιο σύγχρονο, ένα νομοσχέδιο που μας βάζει σαν χώρα πλέον στον ψηφιακό χάρτη της Ευρώπης και η Ελλάδα αναδεικνύει σιγά-σιγά τα θετικά της στοιχεία, αναδεικνύει και μέσω αυτού ότι έχει πολλά και καλά μυαλά τα οποία μπορούν να προσφέρουν και να εισφέρουν τις γνώσεις τους, ώστε να βελτιωθεί η κοινωνία μας, να βελτιωθεί ο κόσμος στον οποίο ζούμε με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Και πραγματικά, όλα αυτά τα οποία ερχόμαστε να συζητήσουμε σήμερα, με κορυφαία τεχνολογία την τεχνητή νοημοσύνη, είναι που θα φέρουν στη συζήτησή μας και πολλά ερωτήματα. Τι θα γινόταν, αν -ας πούμε- όλες αυτές τις τεχνολογίες τις χρησιμοποιούσαμε, για να λάβουμε και σημαντικές αποφάσεις. Τι θα γινόταν, για παράδειγμα, αν η Αντιπολίτευση ή τα κόμματα είχαμε μια διαδικασία για να αποφασίζουμε κατά την οποία χρησιμοποιούσαμε κάποια συστήματα υποστήριξης αποφάσεων που χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη; Άραγε, πόσα από τα νομοσχέδια που έχει φέρει η Νέα Δημοκρατία θα είχαν ψηφιστεί από το σύνολο των κομμάτων της Βουλής, ακριβώς γιατί κανένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, κανένας αλγόριθμος τεχνητής νοημοσύνης δεν θα μπορούσε να μη βοηθήσει την Αντιπολίτευση να πει ότι όλα αυτά τα νομοσχέδια τα οποία φέρνουμε είναι χρήσιμα για την κοινωνία των πολιτών, είναι χρήσιμα για τη ζωή των πολιτών, είναι χρήσιμα για το μέλλον.

Οι επιλογές σας, λοιπόν, δεν στηρίζονται στο τι είναι χρήσιμο και τι είναι καλό για την κοινωνία μας, αλλά στηρίζονται πολλές φορές σε κομματικά κριτήρια, σε πολιτικά κριτήρια, στα οποία η αντιπαράθεση δεν βοηθά να προχωρήσουμε μπροστά. Αυτού του είδους τα νομοσχέδια δεν προσφέρονται για τέτοιου είδους αντιπαράθεση, οπότε πιστεύω ότι θα ψηφιστεί από το σύνολο των κομμάτων της Βουλής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται τώρα στο Βήμα ο εισηγητής από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο συνάδελφος κ. Μάριος Κάτσης.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω εισαγωγικά για όσους μας παρακολουθούν για πρώτη φορά γι' αυτό το νομοσχέδιο λέγοντας ότι αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε πραγματεύεται ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα. Είναι, στην ουσία, το θεσμικό πλαίσιο που θα ρυθμίζει τη χρήση των νέων τεχνολογιών, οι οποίες είναι προϊόντα της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, από το κράτος, τις επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα.

Το ζητούμενο για εμάς είναι το εξής: Από τη μία, να καρπωθούμε τα ευρείας κλίμακας οφέλη της τεχνολογικής προόδου σε όλο το φάσμα των κοινωνικών δραστηριοτήτων και, από την άλλη, η χρήση τους να γίνει με τρόπο ελεγχόμενο και ασφαλή, ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τους κινδύνους και τις αρνητικές συνέπειες για τα άτομα και την κοινωνία.

Νομοθετικά πρόκειται για ένα εντελώς καινούργιο και αρρύθμιστο τοπίο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη, το διαδίκτυο των πραγμάτων, οι 3D εκτυπωτές και τα drones, με τα οποία καταπιάνεται το νομοσχέδιο, δεν χρησιμοποιούνται ήδη, ουσιαστικά όμως σε νομοθετικό κενό. Δεν υπάρχει κάποιο παλιότερο νομοθέτημα που επικαιροποιείται και η ελληνική πολιτεία να έχει ήδη επιχειρήσει να νομοθετήσει. Άρα

η ελληνική πολιτεία έχει ελάχιστη εμπειρία στο ζήτημα αυτό. Συνεπώς, έχει μεγάλη σημασία η αρχή που γίνεται να είναι στιβαρή και σε στέρεα βάση.

Όμως, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, κύριοι Υπουργοί, κάνατε ήδη κακή αρχή από τη διαδικασία που επιλέξατε να νομοθετήσετε. Βγάλατε ένα νομοσχέδιο ελάχιστες μέρες στη διαβούλευση και αυτό που φέρατε στη Βουλή έχει βασικές αλλαγές. Μόλις είδατε τα σχόλια της Παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας που σας επισήμανε ορθώς ότι στα άρθρα που καταθέσατε στη διαβούλευση δεν γινόταν καμμία αναφορά στο GDPR, δηλαδή στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων, δημιουργώντας σύγχυση σπεύσατε να συμμορφωθείτε και για να μην καταπέσει.

Άρα λοιπόν επιβεβαιώνεται πλήρως η κριτική που κάναμε από την πρώτη κιόλας ανάγνωση στο νομοσχέδιο, ότι το νομοσχέδιο είναι βιαστικό και ελλιπές και αυτό αποδεικνύεται από τις τόσες παρεμβάσεις που κάνατε και που απ' ό,τι φαίνεται θα κάνετε, με βάση όσα ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της Βουλής εισηγητικά από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Η προχειρότητα λοιπόν και η επιδερμικότητα που προσεγγίσατε το ζήτημα της ορθής χρήσης των νέων τεχνολογιών είναι αξιοπρόσεκτη. Και όλα αυτά θα τα είχατε αποφύγει, αν για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα που ακουμπάει τα πάντα και είναι αντικείμενο διαβούλευσης σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς και τα διεθνή φόρα, από τον ΟΗΕ μέχρι την Ευρωπαϊκή Ένωση, είχατε συστήσει μία νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία προφανώς θα είχε διεπιστημονική σύνθεση, προκειμένου αυτή η επιτροπή να σας παραδώσει ένα πόρισμα, να το διαβουλευτείτε, αυτό το πόρισμα με τους φορείς και με τα κόμματα και μετά αυτό το διαβουλευθέν προϊόν να έρθετε να το νομοθετήσετε, αν θέλατε να βρεθεί ο κοινός τόπος και να υπάρχει περιθώριο συγκλίσεων για ένα τέτοιο οικουμενικό ζήτημα.

Ένα δεύτερο σημείο κριτικής που ασκούμε στην Κυβέρνηση, αφορά τη σπουδή της να θεσπίσει εθνική νομοθεσία για την τεχνητή νοημοσύνη που είναι ο πυρήνας του νομοσχεδίου, εκεί όπου έχουμε και τις περισσότερες ενστάσεις δηλαδή, τη στιγμή που από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει συνταχθεί το 2021 πρόταση κανονισμού σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη.

Σας επισημάναμε λοιπόν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει αυστηρές συστάσεις στα κράτη-μέλη να μην θεσπίσουν εθνική νομοθεσία γιατί κάτι τέτοιο θα κατακερμάτιζε την εσωτερική αγορά και θα προκαλούσε ανασφάλεια δικαίου στους χρήστες και στους παρόχους των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Και προκρίνει η πρόταση για τον κανονισμό την εναρμόνιση της νομοθεσίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για παράδειγμα, δεν μπορεί να εισαχθεί ή να παραχθεί στην Ελλάδα ένα προϊόν τεχνητής νοημοσύνης με «Χ» χαρακτηριστικά που προβλέπονται στο παρόν νομοθέτημα, αλλά να είναι παράνομο στη Γαλλία που θα έχει άλλο θεσμικό πλαίσιο. Ενώ η Ευρώπη θέλει να έχει μια ανεξάρτητη πολιτική που θα θέτει κανόνες στους ψηφιακούς κολοσσούς άλλων υπερδυνάμεων, σεβόμενη προφανώς τις θεμελιώδεις αρχές και να αξιοποιήσει η Ευρώπη την ήπια ισχύ που είναι η νομοθετική της δυνατότητα, εσείς εμφανίζεστε βασιλικότεροι του βασιλέως και επισπεύδοντες. Γιατί άραγε;

Μήπως θέλετε να παριστάνετε τους πρωτοπόρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ζητήματα ψηφιακής πολιτικής με μια δόση μεγαλομανίας που χαρακτηρίζει την Κυβέρνηση Μητσοτάκη; Το ίδιο πράξατε και στο πιστοποιητικό εμβολιασμού που θεσπίσατε, το ελληνικό, πριν βγει το ευρωπαϊκό, με μια σειρά από απαράδεκτες χρήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγκαστήκατε κατόπιν εορτής να συμμορφωθείτε.

Μήπως καμώνεστε ότι η Ελλάδα ηγείται της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, όπως λέει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ενώ έχουμε όλα τα αρνητικά ρεκόρ στην πανδημία, στην ακρίβεια, στον πληθωρισμό, στην ανεργία, στον δείκτη ελευθερίας του Τύπου; Ο θαυμασμός αυτής της Κυβέρνησης έχει καταντήσει γραφικός. Ή μήπως απλά βλέπετε τις ώρες σας στην εξουσία να λιγοστεύουν και έχετε άγχος να προλάβετε και να μαζέψετε εκκρεμότητες;

Ό,τι και να συμβαίνει, εμείς σας επισημάναμε τον κίνδυνο το νομοθέτημα, εάν δεν σέβεται τις βασικές αρχές του κανονισμού, να χρειαστεί να ξηλωθεί με το που ο κανονισμός γίνει υποχρεωτικός για τα κράτη-μέλη. Και υπάρχουν αρκετά θολά σημεία στο νομοθέτημα που μπορεί να χτυπήσουν στον κανονισμό, όπως σας έχουμε επισημάνει και θα αναφερθώ και στη συνέχεια, τα οποία για εμάς –και το λέω ευθύς εξαρχής- είναι πυρηνικά και τα αναφέρω επιγραμματικά, με την επιφύλαξη των νομοτεχνικών βελτιώσεων που ανακοίνωσε ο Πρόεδρος ότι θα φέρετε.

Πρώτον, για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο τομέα καθορίζετε τις υποχρεώσεις των φορέων του δημοσίου που χρησιμοποιούνται και χρησιμοποιούν συστήματα AI, όμως δεν υπάρχει φορέας που κάνει τον έλεγχο ούτε προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Είναι πραγματικά ανήκουστο να έχετε φέρει ένα πλαίσιο ελέγχου και να μην έχετε ορίσει ποιος και πώς κάνει τον έλεγχο.

Δεύτερον, είναι εξόχως προβληματικό και ελλιπές, καθώς ανοίγει κερκόπορτα εναντίον των εργαζομένων με τη σκόπιμή του ασάφεια, γιατί πάλι δεν είναι σαφές αν η ενημέρωση των εργαζομένων γίνεται σε όλες τις περιπτώσεις πριν την πρώτη χρήση του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης. Πρέπει να απαγορευτεί το profiling ως διαδικασία υψηλού κινδύνου, δηλαδή σκιαγράφηση χαρακτήρα εργαζόμενου ή υποψηφίου εργαζόμενου με τη μέθοδο της εξόρυξης δεδομένων, γεγονός που θα ήταν σκανδαλώδες.

Τρίτον, είδαμε τις έντονες ανησυχίες της ΕΣΑΜΕΑ για τον κίνδυνο πάσης φύσεως διακρίσεων εναντίον των εργαζομένων και θεωρούμε πολύ καίρια την παρέμβασή της στους φορείς. Πρότεινε μία ολόκληρη προσθήκη, ώστε να απαγορευτεί η χρήση ενός προκατειλημμένου αλγορίθμου που θα κάνει διακρίσεις στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών ή θρησκευτικών και άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογένειας ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

Είναι απαραίτητο λοιπόν, κύριοι Υπουργοί, να ενσωματωθεί αυτή η προσθήκη, καθώς δεν μπορεί να δύναται σε εταιρείες να καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα της ισότητας και της ιδιωτικότητας γιατί ό,τι είναι παράνομο στον φυσικό κόσμο πρέπει να είναι παράνομο και στον ψηφιακό.

Τέταρτον, είναι ακατανόητη η οριζόντια εξαίρεση της ΕΥΠ και των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και της Εθνικής Άμυνας από τις υποχρεώσεις τήρησης της διαφάνειας των συστημάτων AI, τεχνητής νοημοσύνης. Εξαιρείται έτσι από όλες τις ασφαλιστικές δικλείδες που εισάγει το νομοσχέδιο, ενώ οι φορείς αυτοί είναι αυτοί που κατά κόρον διεξάγουν και μη απόρρητες διαδικασίες. Σε όλα τα διεθνή φόρα, όπως και το Ευρωκοινοβούλιο και ο ΟΗΕ, έχουν βγει ψηφίσματα, ώστε να τεθούν περιορισμοί απαγόρευσης της προληπτικής αστυνόμευσης με βάση συμπεριφορικά δεδομένα και η απαγόρευση, αυτοματοποιημένη αναγνώριση σε δημόσιους χώρους ή σύνορα. Τέτοιες πρακτικές λοιπόν είναι αρμοδιότητα της αστυνομίας, του στρατού και των μυστικών υπηρεσιών και εσείς τις εξαιρείτε αυτές τις διαδικασίες χωρίς καμμία τεκμηρίωση.

Εμείς λέμε ότι η μαζική παρακολούθηση πολιτών πρέπει να απαγορευτεί, καθώς δεν ταιριάζει στο κράτος δικαίου. Πρέπει να θεσμοθετηθεί τουλάχιστον λοιπόν, κύριοι Υπουργοί, ότι για την ΕΥΠ και τα δύο άλλα Υπουργεία, δηλαδή το Άμυνας και το Προστασίας του Πολίτη, σε περίπτωση που προμηθευτούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης AI, πρέπει να περάσουν οι συμβάσεις από τη Βουλή.

Είστε λοιπόν υπόλογοι από το παρελθόν ως Κυβέρνηση για την παρακολούθηση δημοσιογράφων με το λογισμικό «Predator». Άρα λοιπόν πρέπει εδώ να διασφαλιστούν τέτοιες συνθήκες.

Όλα τα παραπάνω, τα τέσσερα αυτά σημεία που σας ανέλυσα, είναι οι απόλυτα τεκμηριωμένες και ακριβείς παρατηρήσεις μας που έρχονται σε σύγκρουση με το πνεύμα του νομοσχεδίου του ευρωπαϊκού κανονισμού και των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι οι ασφαλιστικές δικλείδες, οι έννοιες εκεί-

νες στο παρόν νομοθέτημα, ώστε να μην έχει εταιριοκεντρικό χαρακτήρα, αλλά να έχει ανθρωποκεντρικό.

Και εδώ να μου επιτραπεί και ένα πιο ιδεολογικό και πολιτικό σχόλιο. Εμείς θέλουμε η τεχνολογική πρόοδος να έχει και προοδευτικό περιεχόμενο και δεν σας επιτρέπουμε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και κύριε Πιερρακάκη και κύριε Λιβάνιε, να διεκδικείτε το μονοπώλιο της προοδευτικότητας συγχέοντάς την με την τεχνολογική πρόοδο.

Εάν οι νέες τεχνολογίες οδηγήσουν στη βελτίωση της ζωής των εργαζομένων, δηλαδή αν θα υπάρχει δίκαιη κατανομή της υπεραξίας που παράγεται και του κόστους που εξοικονομείται από τη συνέργεια του ανθρώπου με την τεχνητή νοημοσύνη, τότε η τεχνολογική πρόοδος θα είναι προοδευτική. Αν το 1886 οι άνθρωποι διεκδικούσαν οκτώ ώρες εργασίας, γιατί σήμερα όταν έχουμε αυτά τα όπλα, αυτές τις μηχανές, να μην είναι προς όφελος και των ανθρώπων που παράγουν την υπεραξία που είναι εργαζόμενοι; Γιατί, δηλαδή, να μην πάμε σε λιγότερο χρόνο εργασίας και καλύτερες απολαβές; Γιατί την υπεραξία να την παίρνει μόνο η μία πλευρά και όχι η άλλη; Εάν η τεχνητή νοημοσύνη αφεθεί στην τύχη της αυτορρύθμισης της αγοράς και στον βωμό του κέρδους, θα μιλάμε για μία νέα βαρβαρότητα. Για μία δυστοπική κατάσταση ακραίων ανισοτήτων, χωρίς δικαιώματα. Η τεχνολογία, λοιπόν, πρέπει να απελευθερωθεί και όχι να υποδουλώνει και μπορεί κάλλιστα να κάνει εξίσου καλά και τα δύο.

Εμείς ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στα ζητήματα τεχνητής νοημοσύνης έχουμε προτάσεις και θέσεις και έχουμε πρωτοστατήσει στις επιτροπές του Ευρωκοινοβουλίου στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ασφαλή χρήση της τεχνητής νοημοσύνης προς όφελος της κοινωνίας.

Να μνημονεύσω σε αυτό το σημείο την εξαιρετική δουλειά του Ευρωβουλευτή μας του Κώστα Αρβανίτη, κυρίως, αλλά και άλλων, όπου οι γνωμοδοτήσεις τους για τον ορθολογικό έλεγχο της τεχνητής νοημοσύνης και την εργασιακή δικαιοσύνη στην ψηφιακή εργασία, υπερψηφίζονται με μεγάλη πλειοψηφία.

Επιστρέφω στις διατάξεις του νομοσχεδίου. Έχουμε ένα ολόκληρο κεφάλαιο για την κυβερνοασφάλεια, διατάξεις για το διαδίκτυο των πραγμάτων, τις τεχνολογίες blockchain και τα smart contacts, τα έξυπνα συμβόλαια, τη χρήση drone για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Γενικά, σαν σχόλιο πρόκειται για αρκετά γενικά ζητήματα, όπου ορίζονται οι νέες τεχνολογίες και θεσπίζονται κανόνες για την ασφαλή χρήση τους. Στις επιτροπές αναλύσαμε τα ζητήματα που πρέπει να προσαχθούν για την ασφάλεια των δεδομένων και την ασφάλεια δικαίου, αλλά αυτά είναι ζητήματα που θα μας απασχολήσουν πιο πολύ μελλοντικά, όταν περάσουμε στο εφαρμοστικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, εστιάζουμε στο θέμα κυβερνοασφάλειας, όπου δεν ήταν και το δυνατό σας σημείο στα τρία χρόνια της μέχρι τώρα κυβερνητικής σας θητείας. Να θυμίσουμε ότι πατήσατε πάνω στην πρωτοπόρα νομοθεσία της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ που πρώτη χάραξε και εξέδωσε κείμενο εθνικής στρατηγικής για την κυβερνοασφάλεια που στη συνέχεια επικαιροποιήσατε –και σωστά- και προφανώς η κριτική μας είναι ότι συνεχίζετε να αυξάνετε την πολυπλοκότητα του συστήματος, γιατί συστήνετε πάλι παρατηρητήριο, κέντρα συντονισμού, επιτροπές και άλλες εύσχημες, πομπώδεις πομφόλυγες του επιτελικού κράτους, όπου όλοι συντονίζουν και δίνουν εντολές, οι αρμοδιότητες είναι μπλεγμένες και κανένας δεν κάνει δουλειά πεδίου και ουσίας.

Όσον αφορά τις διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση και τις απλουστεύσεις διαδικασιών που περιλαμβάνει κάποιες θετικές ρυθμίσεις για το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς του άρθρου 65 και τα μητρώα αρρένων του άρθρου 60. Εδώ να τονίσουμε ότι επιτέλους, κύριοι Υπουργοί, αρχίζετε να αξιοποιείτε το έργο και την κληρονομιά της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ για το Μητρώο Πολιτών. Κατά τα άλλα, όμως, βλέπουμε ξανά το ίδιο έργο με ακόμα περισσότερες επιτροπές απλούστευσης διαδικασιών και τη συνέχιση ουσιαστικά της ψηφιοποίησης της γραφειοκρατίας. Αμέτρητα ονόματα, επιτροπές, επιτροπάτα, μητρώα, παρατηρητήρια. Η ειρωνεία είναι ότι επί της ουσίας ευαγγελίζεσθε ότι με τη γραφειοκρατία θα καταπολεμήσετε δήθεν τη γραφειοκρατία.

Αλήθεια, δουλεύει τίποτα από όλα αυτά; Γιατί τα έχετε ξανανομοθετήσει στον Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης που δεν ήταν κώδικας τελικά. Και ποια είναι τα μετρήσιμα αποτελέσματα όλων αυτών των επιτροπών που νομοθετήσατε εδώ και δύο χρόνια; Έχετε να μας παρουσιάσετε κάτι σαν μετρήσιμο έργο;

Σε ένα μείζον ζήτημα για τη μετάβαση της κοινωνίας και της οικονομίας στη νέα ψηφιακή εποχή, τις ψηφιακές δεξιότητες, ενώ είναι αφ' ενός θετικό ότι στο άρθρο 87 δίνετε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης εποπτεία των δράσεων για τις ψηφιακές δεξιότητες, είδαμε ότι στην κατανομή των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, αυτές δόθηκαν στο αμαρτωλό της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, Υπουργείο Εργασίας των προγραμμάτων κατάρτισης τύπου «Σκόιλ Ελικικού» και «Μέτζη του νέουκτη». Ήδη τα κέντρα κατάρτισης, τα ΚΕΚ, έχουν ξεκινήσει να διαφημίζουν προγράμματα κατάρτισης. Για εμάς το ζήτημα είναι αν το Υπουργείο, μαζί με πανεπιστήμια και άλλους φορείς, θα αναλάβει να δημιουργήσει δημόσιες και δωρεάν δομές για ψηφιακές δεξιότητες, ανάλογες των citizen spots της Πορτογαλίας. Αυτή είναι η λύση που σας προτείνουμε να υιοθετήσετε.

Τέλος, έχουμε διατάξεις για την παράταση του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι». Δώσατε ήδη το 2020 μια διετή παράταση στην αναγνώριση δαπανών για τους παρόχους και τώρα δίνετε ακόμα μια παράταση μέχρι το 2023. Η αλήθεια είναι ότι δεν έχετε θέσει σε λειτουργία κανένα έργο της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, προκαλώντας μεγάλες ρυθμίσεις στην αγορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν μεγάλο το νομοσχέδιο. Για εμάς απαντά σε μια υπαρκτή ανάγκη ρύθμισης ενός τοπίου και είναι μια πρώτη προσπάθεια να εισαχθεί ένα θεσμικό πλαίσιο για την ασφαλή χρήση των νέων τεχνολογιών. Ωστόσο, το γεγονός ότι προηγείται του Ενωσιακού Δικαίου και το ότι αντιμετωπίζει το ζήτημα επιδερμικά και πολλές φορές με ασαφείς διατυπώσεις, μας έκανε να επιφυλαχθούμε στις επιτροπές επί της αρχής.

Θα περιμένουμε, λοιπόν, μέχρι το πέρας της συνεδρίασης να τοποθετηθείτε επί των ζητημάτων που σας θέσαμε –κυρίως των τεσσάρων ζητημάτων που θεωρούμε ως μείζονα για τους λόγους που εξήγησα παραπάνω- και θα χρησιμοποιήσω και τη δευτερολογία μου, προκειμένου να τεκμηριώσω την τελική μας ψήφο στο νομοσχέδιο.

Για εμάς η ψηφιακή μετάβαση πρέπει να είναι συμπεριληπτική και δίκαιη. Αυτό σημαίνει, ναι, στην τεχνολογική πρόοδο αλλά με προοδευτικό περιεχόμενο. Με σεβασμό στα δικαιώματα των εργαζομένων και της ελευθερίας των ανθρώπων, με αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας από τα οφέλη νέων τεχνολογιών, αλλά με το όφελος να το καρπώνονται και οι εργαζόμενοι. Στη νέα εποχή να μη μείνει κανείς πίσω. Η ψηφιακή μετάβαση πρέπει να οδηγήσει στην άμβλυνση των ανισοτήτων και όχι στη δημιουργία νέων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα εγγραφών.

Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, ο συνάδελφος κ. Ιλχάν Αχμέτ.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά τα λεγόμενα του κυρίου Υπουργού, η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβερνήσεως έχει σαν στόχο να βάλει τη χώρα μας στο κέντρο των ευρωπαϊκών εξελίξεων σε ό,τι αφορά βέβαια τις αναδυόμενες τεχνολογικές πληροφορικής.

Μιλάμε, λοιπόν, για την τεχνητή νοημοσύνη, την κυβερνοασφάλεια, το διαδίκτυο των πραγμάτων, τη χρήση drone στις ταχυμεταφορές στις αλυσίδες στοιχείων blockchain, τους τρισδιάστατους εκτυπωτές που δεν βρίσκονται κάπου στο μακρινό μέλλον, αλλά νομίζω ότι είναι ήδη εδώ.

Ξέρετε, αυτό είναι ένα σημείο συνάντησης, γιατί προφανώς το ΠΑΣΟΚ θέλει τη χώρα στο κέντρο των εξελίξεων, θέλει τη χώρα να προτείνει και όχι μόνο να ακολουθεί. Εδώ, όμως, μπαίνει ένα σοβαρό ερώτημα: Εσείς τί ακριβώς προτείνετε; Δυστυχώς, κατά εμάς δεν υπάρχει τίποτα συγκεκριμένο ακόμα. Γιατί ο τρόπος που αντιμετωπίζετε τις εξελίξεις και συνομιλείτε με τα νέα δεδομένα, είναι αποσπασματικός, ασαφής και γενικόλογος.

Έχουμε μπροστά μας ως σύνολο ένα νομοσχέδιο, χωρίς –δυστυχώς- ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο. Στα άρθρα που αναφέρονται στην τεχνητή νοημοσύνη αγνοείται εντελώς η ευρωπαϊκή προσέγγιση, μια κριτική που σας την κάναμε και στις επιτροπές. Απουσιάζουν οι κανόνες που ταξινομούν τα εν λόγω αλγοριθμικά συστήματα, με βάση τον κίνδυνο και τι εννοούμε όταν λέμε κίνδυνο. Γιατί, για παράδειγμα, δεν απαγορεύονται ρητά συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που συνιστούν σαφή απειλή για την ασφάλεια, τον βιοπορισμό και τα δικαιώματα των πολιτών; Στη χώρα μας, δηλαδή, θα επιτρέπονται εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης που χειραγωγούν την ανθρώπινη συμπεριφορά; Έχουμε μια ανησυχία.

Στο ΠΑΣΟΚ αντιλαμβανόμαστε τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο τομέα, με ξεκάθαρους κανόνες που θα υπερασπίζονται τη διαφάνεια, τη δημοκρατία και την ισότητα σε επίπεδο αλγοριθμικής νόησης. Θέλουμε ρυθμίσεις που θα προστατεύουν τους πολίτες από τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης που πιθανόν να αντιμετωπίζουν με προκαταλήψεις ή ρατσιστικά φίλτρα τις διαφορετικές πολιτικές, κοινωνικές, φυλετικές ή ακόμα και θρησκευτικές ταυτότητες. Θέλουμε κάθε εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης που αφορά, βέβαια, έργο πληροφορικής δημοσίου τομέα να παραδίδεται ως πλήρης και με τον κώδικά της στον δημόσιο τομέα και να εκτελείται σε υποδομές servers, που ανήκουν στο δημόσιο. Γιατί μόνο έτσι ο δημόσιος τομέας μπορεί να έχει τον έλεγχο, προκειμένου να προστατεύεται το δημόσιο συμφέρον και τα δικαιώματα των πολιτών, χωρίς εξαρτήσεις από συγκεκριμένους προμηθευτές και ιδιώτες με άλλα συμφέροντα που θα έχουν γνώμονα μόνο το κεφάλαιο και το χρήμα.

Οι προτάσεις μας είναι ξεκάθαρες σαν ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής. Υιοθετήστε τις, αν πράγματι θέλετε όπως είπατε, να βάλετε ένα αξιακό πλαίσιο στη χρήση των αναδυόμενων τεχνολογιών πληροφορικής.

Βέβαια, θα ήμουν άδικος αν έλεγα πως από το συζητούμενο νομοσχέδιο δεν αναδεικνύεται καμμία αξία. Η πίστη σας στο επιτελικό κράτος προβάλλει ως αξία πίσω από τη φιλοσοφία των διατάξεων που έχουμε στα χέρια μας. Η πίστη σας σε ένα συγκεντρωτικό κλειστό σύστημα. Αυτό φαίνεται. Και είναι τέτοια που δεν διστάζετε να πάτε ακόμη και κόντρα στη φιλοσοφία και τη λογική αυτών των καινούργιων τεχνολογιών, προκειμένου να στηρίξετε τη λογική αυτή.

Το blockchain, για παράδειγμα, περιγράφεται συνήθως με τους όρους «κοινόχρηστο», «αμετάβλητο». Περιγράφεται ως εργαλείο καταγραφής και παρακολούθησης συναλλαγών από πολλούς ταυτόχρονα, ουσιαστικά από όλους τους συμμετέχοντες στην αλυσίδα ως εργαλείο οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

Αναρωτιέμαι. Δεν μπορείτε να δείτε εδώ, κύριε Υπουργέ, τη μεγάλη εικόνα; Δεν μπορείτε να ανιχνεύσετε τη σημασία της ύπαρξης ενός αποκεντρωμένου συστήματος διαχείρισης δεδομένων, ενός μηχανισμού διαφάνειας που επιτρέπει στον καθένα να δει αυτά τα δεδομένα; Δεν μπορείτε να δείτε πως η τεχνολογία blockchain μπορεί να χρησιμοποιείται στα «έξυπνα» συμβόλαια ή στα κρυπτονομίσματα, αλλά έχει κάποιες ιδιότητες κοινές με πολύ ευρύτερα πράγματα; Ιδιότητες που επιδιώκουν να έχουν τα κράτη, τα δικαστήρια, ενίοτε ακόμη και οι θρησκείες. Δηλαδή, εμπιστοσύνη, διαφάνεια και αξιοπιστία, που ζητάμε από εσάς εμείς ως ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Εσείς, αντί να χρησιμοποιήσετε τις δυνατότητες αυτής της τεχνολογίας για να ενισχύσετε την αποκεντρωμένη λήψη αποφάσεων και να ισχυροποιήσετε τη συμμετοχή των πολιτών, κλείνετε το σύστημα σε ένα συγκεντρωτικό μοντέλο όπου όλες οι εξουσίες και οι ενέργειες συγκεντρώνονται πού; Στο Μαξίμου. Όμως, έτσι ακυρώνετε τη συγκεκριμένη τεχνολογία, γιατί δεν υπάρχει blockchain που να μην σβήνεις ή να τροποποιήσεις συναλλαγές όπως τις έγραψες, επειδή έτσι σου αρέσει ή επειδή μπορείς νομοθετικά.

Και δεν είναι μόνο τέτοια παραδείγματα μέσα στο νομοσχέδιο. Φτιάχνετε στο νομοσχέδιο και επιτροπές και παρατηρητήρια που κοστίζουν δημόσιο χρήμα, αλλά δεν βοηθούν, πιστεύουμε, αποτελεσματικά στο πεδίο. Στο πεδίο χρειάζεστε συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο και στρατηγική. Χρειάζονται άνθρωποι με υψηλές δεξιότητες πληροφορικής, που έχουν επιλεγεί μέσα από αξιοκρατικές διαδικασίες ΑΣΕΠ και όχι με μαθητεία.

Σε επίπεδο της κυβερνοασφάλειας παρατηρούμε και πάλι την ίδια λογική. Τρία χρόνια μετά την έκδοση του σχετικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ενώσεως φτιάχνετε επιτέλους την Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας και ως γενικό διευθυντή κυβερνοασφάλειας ορίζετε έναν μετακλητό υπάλληλο, όταν ξεκάθαρα συστήνεται από τον εν λόγω κανονισμό ότι πρέπει να περιορίζεται η εναλλαγή προσώπων σε αυτές τις θέσεις, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέχεια του έργου τους. Άρα, δηλαδή, εσείς προσπαθείτε πάλι να χτίσετε το κομματικό κράτος.

Φτιάχνετε Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κόντρα στον ορισμό των υβριδικών απειλών. Οι υβριδικές απειλές απαιτούν ολιστική και πολυεπίπεδη προσέγγιση, που λαμβάνει υπ' όψιν όλη την κοινωνία στην οποία διάφοροι κοινωνικοί φορείς αναπτύσσουν ικανότητες ανθεκτικότητας για να υποστηρίζουν την κρατική και ευρωπαϊκή δράση στον τομέα.

Εσείς είστε πολύ μακριά από αυτή τη λογική, την οποία, όμως, φαίνεται να την ασπάζεται ο Υφυπουργός Άμυνας, ο κ. Νίκος Χαρδαλιάς. Θα καταθέσω στα Πρακτικά τι είχε δηλώσει σχετικά με το θέμα στις 22-5-2022 στο δεύτερο σεμινάριο ενημέρωσης στελεχών, με θέμα: «Εφαρμοσμένη ολιστική διαχείριση υβριδικών απειλών και κρίσεων» ο κ. Χαρδαλιάς, που κινείται στη δικιά μας τη λογική. Τι να υποθέσω; Πως δεν μιλάτε μεταξύ σας;

Έτσι όμως όπως αντιμετωπίζετε την κυβερνοασφάλεια φοβάμαι πως η επίθεση στα ΕΛΤΑ, που άφησε άφωνη την ελληνική κοινωνία, ήταν μόνο η αρχή. Αφήνετε τη χώρα και τις δημόσιες υποδομές στο έλεος των απόλυτα ικανών χάκερς.

Κυρίες και κύριοι της Κυβερνήσεως, δίνω μερικά στοιχεία που αφορούν και τις δημόσιες συμβάσεις, που νομίζω είναι και το πιο σημαντικό μέρος αυτού του νομοσχεδίου.

Το 42% αυτών ανατέθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών με μόλις έναν υποψήφιο. Το ξαναλέω. Από όλες τις δημόσιες συμβάσεις το 42% ανατέθηκαν μόνο σε έναν υποψήφιο. Από το σύνολο των δημοσίων συμβάσεων της περιόδου 1-1-2020 μέχρι 31-10-2021 το 17,5 %, δηλαδή 3,66 δισεκατομμύρια ευρώ, αφορούν κλειστούς διαγωνισμούς, ενώ το 13,9%, 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ, αφορούν απευθείας αναθέσεις.

Αυτά είναι στοιχεία που τα πήραμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μια ερώτηση. Αυτά τα στοιχεία που ανησυχούν πλέον και την Ευρώπη –γιατί από την Ευρώπη δόθηκαν αυτά τα στοιχεία- αναρωτιέμαι αν συνειδητοποιείτε τι αποκαλύπτουν για τη διαφάνεια στη χώρα μας, τι αποκαλύπτουν για τις τακτικές της Κυβερνήσεως. Αυτά είναι τα γενικά.

Τώρα θα πάω στα πιο ειδικά, κύριε Υπουργέ.

Αλήθεια, ποιος πιστεύετε ότι θα κέρδιζε τον τίτλο του Υπουργού των απευθείας αναθέσεων σε ένα γκάλοπ ανάμεσα στους Έλληνες πολίτες; Δυστυχώς, εσείς. Όχι μόνο γιατί έχετε το αποκλειστικό προνόμιο να δίνετε απευθείας αναθέσεις έως 60.000 ευρώ ή και για πολύ μεγαλύτερα ποσά, κάνοντας χρήση της σχετικής πράξης νομοθετικού περιεχομένου που ισχύει μέχρι σήμερα –που λόγω του COVID είχε ψηφιστεί τότε- αλλά κυρίως γιατί πιστεύετε πως οι απευθείας αναθέσεις δεν έχουν τίποτα το κακό. Έτσι πιστεύετε.

Απορώ με το γεγονός ότι επιλέγετε να αγνοείτε την πραγματικότητα αδιαφάνειας που υποστηρίζετε με τις υπερβολικά πολλές και άσκοπες απευθείας αναθέσεις που κάνετε. Σας έδωσα πριν λίγο αριθμούς. Θα το πω, όμως, πιο ξεκάθαρα.

Οι απευθείας αναθέσεις είναι απευθείας δικιά σας απόφαση ως πολιτικού προϊσταμένου και τις κάνετε υπέρ όσων γνωρίζετε. Κατά τη συζήτηση στην επιτροπή όταν αναφέρθηκα στο θέμα μου δώσατε δύο απαντήσεις. Θα σας υπενθυμίσω, όμως, τι μου είπατε. Μου είπατε πως οι start up εταιρείες της χώρας ευνοούνται από αυτά τα μεικτά μικρά έργα των απευθείας αναθέσεων γιατί έτσι είπατε ότι μπορούν να μπουν πιο εύκολα στην αγορά.

Αλήθεια, πόσες και ποιες μικρές εταιρείες και start up επιχειρήσεις έχουν ευνοηθεί από αυτές τις χιλιάδες αναθέσεις; Μήπως αυτές που σας γνωρίζουν και τις γνωρίζετε; Να τις καταθέσετε στη Βουλή, να δούμε ποιες είναι αυτές οι εταιρείες.

Μας είπατε ως δεύτερη απάντηση πως σήμερα τα έργα πλη-

ροφορικής κοστίζουν λιγότερο κι έτσι τα έργα που παλιότερα στοίχισαν 2 με 3 εκατομμύρια ευρώ εσείς μέσω της απευθείας ανάθεσης τα κάνατε με 15.000 ως 20.000 ευρώ. Αυτό υποστηρίξατε στην επιτροπή.

Ποια είναι, όμως, αυτά τα έργα; Πείτε μας μερικά παραδείγματα. Αξίζει τον κόπο ο ελληνικός λαός να μάθει τι είναι αυτό που θα πλήρωνε 2 εκατομμύρια ευρώ και το πληρώσατε εσείς 15.000 ευρώ με απευθείας ανάθεση. Ποια είναι αυτά τα έργα;

Επίσης, βλέπουμε ότι δημοσιεύονται έργα εκατομμυρίων ευρώ είτε στην «ΚΤΠ Α.Ε.» είτε αυτά που υπόσχεστε στους δήμους μέσα από το πρόγραμμα «SMART CITIES» -αυτό που εξαγγέλλατε- είτε αυτά που σχεδιάζετε μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Δεν έχετε δημοσιεύσει πουθενά, κύριε Υπουργέ, τις μελέτες για το πώς έχει προκύψει η κοστολόγηση αυτών των έργων ούτε για τον τρόπο που έχουν προκύψει οι προδιαγραφές τους.

Ειδικά για τις «έξυπνες» πόλεις υπάρχουν διαμαρτυρίες ότι αποτρέπουν τις μικρές ή και τοπικές εταιρείες πληροφορικής να συνεργάζονται για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Θα επανέλθουμε, όμως, στο θέμα αυτό μετά το καλοκαίρι με μια καινούρια επίκαιρη ερώτηση.

Πράγματι, είναι δύσκολο για τις μικρές εταιρείες πληροφορικής-τεχνολογίας να συμμετέχουν σε μεγάλα έργα ψηφιακών υποδομών. Ξέρετε, όμως, γιατί; Όντως είναι δύσκολο. Γιατί, όμως; Γιατί οι προδιαγραφές αυτών των έργων είναι περιοριστικές, χωρίς να περιγράφουν ανάγκες του δημοσίου τομέα. Είναι σημαντικό για τα έργα αυτά, τα οποία είναι χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, να γίνεται πραγματική διαβούλευση με την αγορά και τους πολίτες για τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά τους.

Τα λέμε αυτά, γιατί η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης είναι μια μοναδική ευκαιρία για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της δημόσιας διοίκησης. Θα πρέπει να γίνει με διαφάνεια, με αποδοτικότητα και ίσες ευκαιρίες, κύριε Υπουργέ, για όλους χωρίς αποκλεισμούς.

Πράγματι, το κόστος για κάποιες υπηρεσίες πληροφορικής έχει πέσει ραγδαία και γι' αυτό εμείς απορήσαμε όταν είδαμε - και μάλιστα όχι σε έργο με απευθείας ανάθεση- τέτοιες αποκλίσεις μεταξύ κόστους.

Θα γίνω πιο συγκεκριμένος τώρα, για να δούμε τι εννοούμε και σε έργα που δεν είναι απευθείας αναθέσεις, αλλά το κόστος είναι υπερβολικά μεγάλο.

Στο έργο «WiFi4GR» που προκηρύχθηκε από το Υπουργείο σας, το μέσο κόστος ανά access point έφτασε στα 3.378 χιλιάδες ευρώ, όταν το αντίστοιχο ευρωπαϊκό πρόγραμμα «WiFi4EU» - ακριβώς το ίδιο- το κόστος ήταν μόλις 750 ευρώ.

Τελικά στην Ελλάδα πληρώνουμε τη συγκεκριμένη δράση κατά 528% ακριβότερα απ' ό,τι πληρώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Μιλάμε για τεράστια διαφορά κόστους. Σας είχαμε καταθέσει σχετική ερώτηση γι' αυτό το θέμα, όμως απάντηση δεν πήραμε φυσικά.

Ξέρετε τι προκύπτει από όλο αυτό; Προκύπτει ότι οι Έλληνες πολίτες χρυσοπληρώνουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους είτε με απευθείας ανάθεση που είπαμε προ ολίγου, που σαφώς τις προτιμάτε, είτε μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες που ο Έλληνας τις πληρώνει σαφώς περισσότερα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

Και βεβαίως, κανείς δεν πιστεύει πως το προαναφερόμενο έργο αποτελεί μια εξαίρεση. Δυστυχώς φοβάμαι πως είναι ο κανόνας για εσάς. Γι' αυτό και το λέω εμφατικά. Θα μας βρείτε απέναντι σε κάθε ρύθμιση για περισσότερες απευθείας αναθέσεις. Σας το λέμε ξεκάθαρα. Θα μας βρείτε απέναντι σε κάθε ρύθμιση που δεν θα προστατεύει το δημόσιο συμφέρον. Ξεκάθαρα μπροστά σας θα μας βρείτε σε κάθε ρύθμιση που ανοίγει πόρτες και παράθυρα για απευθείας αναθέσεις, αδιαφανείς διαδικασίες και κατασπατάληση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Κύριε Υπουργέ, θα πω και κάτι για το «ΜΙΤΟΣ» και θα κλείσω. Επιμένω ότι το www.mitos.gov.gr, το εθνικό μητρώο διαδικασιών, δεν λειτουργεί. Εσείς στην επιτροπή είπατε ότι λειτουργεί. Δεν λειτουργεί. Κι εννοώ πως ο σύνδεσμος που αναφέρεται μέσα στο νομοσχέδιο δεν λειτουργεί. Αν τώρα πληκτρολογήσει κανείς mitos.gov.gr, θα βρεθεί στη σελίδα του «ΜΙΤΟΣ» που λέει πως βρίσκεται σε πιλοτικό στάδιο.

Πρώτα απ' όλα, ή διορθώστε τον σύνδεσμο στο νομοσχέδιο ή κάντε τον να λειτουργεί. Διότι μέσα στο νομοσχέδιο έχετε τον άλλο σύνδεσμο ο οποίος δεν λειτουργεί. Λειτουργεί το mitos.gov.gr. Δεν είναι δύσκολο νομίζω αυτό να το διορθώσετε. Σταματήστε τις φιέστες και τους πανηγυρισμούς πριν ολοκληρώσετε το έργο για την εν λόγω πλατφόρμα.

Αν θέλετε το «ΜΙΤΟΣ» να γίνει η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» των διαδικασιών, όπως μας είπατε, ακολουθήστε την καλή πρακτική που εφαρμόσαμε εμείς με το ΠΑΣΟΚ στη «Διαύγεια», όταν με πολιτικό σθένος νομοθετήσαμε ότι οποιαδήποτε πράξη δεν είναι αναρτημένη στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» είναι άκυρη. Εμείς αυτό νομοθετήσαμε. Σας προτείνουμε να κάνετε το ίδιο ακριβώς, όπως το κάνει το ΠΑΣΟΚ. Δεν θα παρεξηγηθούμε, δεν θα το θεωρήσουμε κλοπή. Δηλαδή αν θέλετε όντως ο «ΜΙΤΟΣ» να δουλεύει, πείτε ότι οτιδήποτε δεν είναι αναρτημένο είναι άκυρο.

Θέλω να είμαι όμως δίκαιος, γιατί το νομοσχέδιο έχει και θετικές ρυθμίσεις και επί της αρχής τοποθετηθήκαμε στην επιτροπή. Εμείς ως ΠΑΣΟΚ γνωρίζουμε καλά τι σημαίνει ψηφιακή μετάβαση, τι σημαίνει ψηφιοποιώ και αλλάζω διαδικασίες στον δημόσιο τομέα, τι συνεπάγεται για τον κάθε πολίτη, αλλά και για την κοινωνία συνολικά η χρήση των τεχνολογιών.

Στο άκουσμα της λέξης «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» ο αυτόματος συνειρμός για κάθε Έλληνα και για κάθε Ελληνίδα είναι το ΠΑΣΟΚ. Σήμερα υποστηρίζουμε πως τα έργα καινοτομίας και αναδυόμενης τεχνολογίας χρειάζονται πάνω απ' όλα διαφανείς προσεγγίσεις και γι' αυτό τον λόγο είπαμε ότι οι λέξεις - κλειδιά για εμάς είναι διαφάνεια και αποδοτικότητα.

Ο χρόνος περνάει, κύριε Υπουργέ, κι εμείς σας ζητάμε έστω και τελευταία στιγμή να κάνετε τις απαραίτητες διορθώσεις για να δώσετε κάποιες εξηγήσεις και απαντήσεις στην Ολομέλεια.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Για τις νομοτεχνικές θέλετε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Επί προσωπικού, να απαντήσω σε κάτι που είπε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κύριε Ιλχάν, με βάση τα όσα μόλις αναφέρατε σχετικά με τον τομέα των απευθείας αναθέσεων, με αναγκάζετε να απαντήσω διότι κάποια από τα σχόλια, επιτρέψτε μου να πω, ήταν, κατά τη γνώμη μου, στο όριο.

Θα αναφερθώ πρώτα στο τελευταίο σκέλος, σε αυτό το οποίο αναφέρατε για ένα συγκεκριμένο έργο, το «WiFi4GR».

Όπως γνωρίζετε, τις προδιαγραφές των έργων δεν τις γράφει ο Λιβάνιος και ο Πιερρακάκης, δεν τις γράφουν οι Υπουργοί, τις γράφουν οι υπηρεσίες, άρα μόλις είδαμε το συγκεκριμένο σχόλιο και τη συγκεκριμένη ερώτηση του ΠΑΣΟΚ, δεν σας κρύβω ότι εμείς λίγο κοντοσταθήκαμε. Πώς είναι δυνατόν να έχει συμβεί κάτι τέτοιο; Η απάντησή μου είναι ότι δεν συνέβη.

Ζητήσαμε ένα χαρτί από την αρμόδια υπηρεσία, υπηρεσία η οποία υπήρχε και πριν από εμάς, υπηρεσία η οποία θα υπάρχει και μετά από εμάς, να μας πει τι έκανε. Και μας αναφέρει –σας αναφέρω ενδεικτικά- τα εξής.

Στο «WiFi4EU» που αναφέρατε το κουπόνι ήταν 15.000 και με βάση τη σύμβαση, η υποχρέωση του αναδόχου ήταν για εγκατάσταση κατ' ελάχιστον δέκα σημείων, δέκα access points. Κατά συνέπεια, η τιμή ήταν 1.500 ευρώ το access point.

Στον διαγωνισμό οι οικονομικές προσφορές των προσωρινών αναδόχων, στο νέο έργο που αναφέρετε, είναι από 1.746 μέχρι 1.821 ευρώ και αυτό θα πέσει παρακάτω, γιατί υπάρχουν εκτελεστικές. Είναι η ίδια τεχνολογία; Όχι, η τεχνολογία στο νέο έργο είναι κατά πολύ καλύτερη. Άρα, αν μετρήσει κανείς την ποιότητα της τεχνολογίας και τις πληθωριστικές τάσεις, το νέο έργο καταλήγει να είναι φθηνότερο, πράγμα το οποίο δεν θα το πιστώ-

σετε σε εμάς, θα το πιστώσετε στην υπηρεσία.

Η σύστασή μου είναι για τον συνεργάτη σας ο οποίος έκανε αυτή την ανάλυση, ότι πρέπει να επανεξετάσετε τη σχέση σας μαζί του, γιατί έχει πολύ μεγάλο πρόβλημα στο πώς έκανε τα μαθηματικά στη συγκεκριμένη διαδικασία.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά το κομμάτι των απευθείας αναθέσεων, να αναφέρω ότι συνιστούν το 2% -επαναλαμβάνω, το 2%- του συνόλου του μπάτζετ του συγκεκριμένου Υπουργείου και αν μπείτε μέσα και σταχυολογήσετε τι είναι, αν αφαιρέσει κανείς τα λειτουργικά έξοδα, δηλαδή τις γόμες, τα μολύβια και όλα τα υπόλοιπα, αφορούν πολύ μικρές πλατφόρμες, οι οποίες κόστισαν πολύ λιγότερο από ό,τι κόστιζαν στο παρελθόν γιατί η τιμή της τεχνολογίας πέφτει. Αυτή είναι η ουσία.

Σε όλα τα υπόλοιπα θα αναφέρω ότι ο θησαυρός είναι πολύ απλά άνθρακες.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, επειδή αναφέρθηκε στον συνεργάτη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ορίστε για ένα λεπτό.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Κύριε Υπουργέ, θεωρώ απρεπές, για να μην το χαρακτηρίσω αλλιώς, να αναφερθείτε σε συνεργάτη ή συνεργάτιδά μου. Όμως εσείς μας απαντήσετε εδώ και δώσατε κάποια στοιχεία. Γιατί δεν απαντήσατε στην ερώτηση;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Θα τα λάβετε άμεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν είναι το θέμα αυτό τώρα για να σας πει γιατί δεν απάντησε στην ερώτηση.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Εντάξει, εγώ νομίζω ότι και πάλι όμως αυτές οι τιμές που δώσατε -αντί για 3.000, 1500- είναι υπερβολικές και όσα είπατε για την ποιότητα εξετάζονται.

Ο ρόλος της Αντιπολίτευσης είναι να εξετάζει, κύριε Υπουργέ, και να ελέγχει και πάλι όμως είναι δεδομένο ότι η αύξηση στην Ελλάδα έχει ξεπεράσει κάθε όριο. Και οι άλλες ερωτήσεις που σας υπέβαλα και αυτές μέσα στον χρόνο θα απαντηθούν και θα υποχρεωθείτε να τις απαντήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ο κ. Μανώλης Συντυχάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου για την ψηφιακή αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης, την αποτελεσματικότερη χρήση των αναδυόμενων και προηγμένων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται ως η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση, οι τεχνολογίες του διαδικτύου των πραγμάτων και η ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης εντάσσονται, κατά τη γνώμη μας, στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κεφαλαίου για προσαρμογή της καπιταλιστικής οικονομίας στις νέες επενδυτικές απαιτήσεις των επιχειρηματικών ομίλων, για να βρεθεί όσο πιο γρήγορα γίνεται διέξοδος στα υπερσυσσωρευμένα κεφάλαιά τους και να εξασφαλίζουν μεγαλύτερα περιθώρια κερδοφορίας.

Αυτή η διαδικασία προφανώς απαιτεί αλλαγές στο αστικό επιτελικό κράτος, προσαρμογή της δημόσιας διοίκησης και όλου του δημόσιου τομέα σε αυτές τις επιδιώξεις ούτως ώστε πιο άμεσα, πιο ευέλικτα το κράτος να γίνει ακόμα φιλικότερο στις σύγχρονες επιταγές του κεφαλαίου και ακόμα πιο εχθρικό στον λαό και τις ανάγκες του.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων, η Κυβέρνηση θεωρούν ότι οι τέσσερις βασικοί πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εκτός από τις ψηφιακές δράσεις, είναι και οι «πράσινες» μπίζνες, είναι η απασχόληση και οι δεξιότητες, οι ιδιωτικές επενδύσεις, ο μετασχηματισμός της οικονομίας. Γι' αυτούς τους πυλώνες της οικονομίας θα διοχετευθεί ζεστό χρήμα στους επιχειρηματικούς ομίλους, τα γνωστά 32 δισεκατομμύρια ευρώ, με τη μορφή άμεσων επιδοτήσεων και άτοκων δανείων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι δράσεις για τον λεγόμενο «ψηφιακό μετασχηματισμό» ξεχωρίζουν τα σχέδια για την τεχνητή νοημοσύνη και τα δίκτυα 5G που μπαίνουν στο επίκεντρο σφοδρών ανταγωνισμών επιχειρηματικών ομίλων και ιμπεριαλιστικών κέντρων του ψηφιακού μετασχηματισμού των δημοσίων υπηρεσιών για την ταχύτερη εφαρμογή της αντιλαϊκής πολιτικής, για να δοθούν επιπλέον προνόμια στους επιχειρηματικούς ομίλους, όπως με τις υπεραποσβέσεις επενδύσεων για τη λεγόμενη ψηφιοποίηση.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ ευθυγραμμίζονται απόλυτα με τη στρατηγική αυτή, όπως φυσικά και με τις «πράσινες» επενδύσεις.

Ο δε ΣΥΡΙΖΑ μάλιστα χαρακτηρίζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό όπως και τις «πράσινες» επενδύσεις ως ευκαιρία και χαρακτηρίζει το Ταμείο Ανάκαμψης, αυτό το νέο υπερμνημόνιο το οποίο θα κληθεί ο λαός μας να πληρώσει πάρα πολύ ακριβά, ως ένα νέο υπόδειγμα κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης. Η μόνη τους διαφορά είναι ότι ο καθένας θεωρεί τον εαυτό του ικανότερο έναντι του άλλου για την αξιοποίηση των πόρων αυτών. Να λοιπόν πώς οι τεχνολογίες γενικά παλιές και νέες μέσα στα δεσμά της καπιταλιστικής παραγωγής από ευλογία γίνονται κατάρα για τους εργαζόμενους.

Η ταξική προσέγγιση που κάνει το ΚΚΕ για το πώς, από ποιον και για ποιόν αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες, το κάνει ακριβώς για να αποφύγει τόσο την όποια δαιμονοποίησή τους ή την τεχνοφοβία όσο και τα αυτόματα κοινωνικά οφέλη που τάχα θα φέρει η νέα τεχνολογία. Προσδιορίζει εξαρχής ποιος είναι ο πραγματικός ένοχος που ακυρώνει σήμερα τις τεράστιες δυνατότητες που έχουν δημιουργήσει οι εργαζόμενοι για να υπάρξει κοινωνική ευημερία.

Είναι γεγονός ότι η τεχνητή νοημοσύνη, η ρομποτική, οι τεχνολογίες δικαίου των πραγμάτων, τα μη επανδρωμένα στις επικοινωνίες, οι τρισδιάστατες εκτυπώσεις και γενικά οι αναδυόμενες τεχνολογίες αυξάνουν σημαντικά τις δυνατότητες για συνδυασμένη ικανοποίηση λαϊκών αναγκών. Αυτά όμως τα επιτεύγματα ο καπιταλισμός, τα αστικά κράτη, οι κυβερνήσεις και τα κόμματα του, ενώ τα χρησιμοποιούν, εντούτοις δεν μπορούν, ούτε θέλουν να τα θέσουν στην υπηρεσία της κοινωνικής προόδου ή στην καλύτερη περίπτωση να τα αποσυνδέουν από την ουσιαστική ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών. Για παράδειγμα είναι η υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 1391 και ειδικό 29 για την ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας, την εξέταση ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας. Πόσοι πραγματικά έχουν δυνατότητα αξιοποίησης αυτής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης και ιδιαίτερα όταν έχουν επιδεινωθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις για να εξασφαλίσει ένας ασθενής τη νοσηλεία του και τη θεραπεία του; Αυτό προηγείται και έπεται μετά το πιστοποιητικό.

Δεν αποκλείεται βέβαια το καθεστώς της ψηφιοποίησης της υγείας να αποτελέσει και ένα ευρύ πεδίο βάσης δεδομένων που να συνδεθεί με το ασφαλιστικό και την περαιτέρω σύνδεση των εισφορών ανάλογα με το πόσο επιβαρύνουν το σύστημα. Και αυτό γιατί ο στόχος είναι ένας. Ό,τι γίνεται, όποιος σχεδιασμός, όποια καινοτομία, έρευνα, νέα γνώση, τα πάντα υποτάσσονται στο καπιταλιστικό κέρδος και όχι στην ανάγκη ικανοποίησης λαϊκών αναγκών. Μα στο όνομα της καινοτομίας δεν ζήσαμε και τον πόλεμο της πατέντας για τη μοιρασιά της πίτας στην αγορά εμβολίων, κάτι που το πλήρωσαν πάρα πολύ ακριβά οι λαοί;

Δεν ζήσαμε και δεν ζούμε τα επιλεκτικά μέτρα διαχείρισης του κορωνοϊού, τα γνωστά πρωτόκολλα-λάστιχο και κυρίως τη συσχέτιση των μέτρων διαχείρισης του κορωνοϊού με τον λεγόμενο ψηφιακό μετασχηματισμό, όπως, για παράδειγμα, η αντικατάσταση της ανθρώπινης φυσικής επαφής με τηλεπαφή, τη μετατροπή της εργασίας σε τηλεργασία, τη μετατροπή του κλασικού εμπορίου σε ηλεκτρονικό τηλεμπόριο και τη μετατροπή των κοινωνικών επαφών σε επαφές μέσα από τα λεγόμενα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; Και το αποτέλεσμα τελικά ποιο ήταν; Οι μετοχές των τεσσάρων μονοπωλιακών ομίλων της διαδικτυακής εποχής «APPLE», «MICROSOFT», «GOOGLE» και «AMAZON» αυξήθηκαν κατά 50% έως 80% μόνο το πρώτο πεντάμηνο Μάρτιο - Αύγουστο 2020, δηλαδή την περίοδο των μέτρων πανδημίας.

Η νέα οικονομική κρίση που επιτάχυνε η πανδημία έδωσε την ευκαιρία στην Κυβέρνηση να νομοθετήσει πάγιες απαιτήσεις της εργοδοσίας για μείωση του κόστους εργασίας, εντατικοποίηση των εργαζομένων, αυξάνοντας δραστικά την τηλεργασία. Έγινε μήπως για να διασφαλιστούν οι ζωές των εργαζομένων; Και, αν ναι, πώς εξηγείται σήμερα να μην υπάρχει κανένα μέτρο προστα-

σίας στους χώρους δουλειάς, όπως για παράδειγμα στα ξενοδοχεία, δίνοντας το δικαίωμα, το πράσινο φως, στους ξενοδόχους να καταστρατηγούν τον ημερήσιο χρόνο εργασίας, εντατικοποιώντας τη δουλειά των εργαζομένων που δεν έχουν νοσήσει, μέχρι να επιστρέψουν εκείνοι όσοι έχουν νοσήσει;

Η τηλεργασία στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής με έρευνα του 2020 οδήγησε σε αύξηση του ημερήσιου εργασιακού χρόνου κατά σαράντα οκτώ λεπτά. Ακόμα και στοιχειώδη μέτρα προστασίας των εργαζομένων σε μεγάλους εργασιακούς χώρους δεν υλοποιήθηκαν όταν υπήρχε απειλή στην κερδοφορία του κεφαλαίου. Ουσιαστικά το κριτήριο με το οποίο το κράτος αποφασίζει για το ποιες επαφές θα περιοριστούν και ποιες όχι είναι βαθύτατα ταξικό.

Μετά τον κορωνοϊό οι εργοδότες δεν αφήνουν λεπτό να πάει χαμένο. Δεν είναι απίθανο να προτείνουν και συστήματα όπως «τέσσερις-μία», «τρεις-δύο», δηλαδή μέρες στο γραφείο και μέρες στο σπίτι. Ξέρουν ότι η τηλεργασία θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά τους, θα μεγαλώσει τα κέρδη τους, θα επιδιώξουν να γίνει και αυτό μια νέα κανονικότητα, να μπει στην κουλτούρα τής εργασίας. Η πανδημία ως ευκαιρία απογείωσε την εκμετάλλευση των εργαζομένων καταργώντας κάθε όριο μεταξύ εργάσιμου και ελεύθερου χρόνου, λαμβάνοντας παράλληλα σειρά άλλων εκτάκτων -υποτίθεται- μέτρων με τα οποία η Κυβέρνηση φιλοδώρησε τους επιχειρηματικούς ομίλους στο όνομα της αντιμετώπισης των συνεπειών από την πανδημία.

Αντίθετα, το ΚΚΕ θεωρεί ότι ο τεχνολογικός ψηφιακός μετασχηματισμός στη νέα σοσιαλιστική κοινωνία την οποία πρεσβεύει, φέρει σε πλήρη αντιστοίχιση την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων με τις νέες παραγωγικές σχέσεις, εντάσσεται και υπηρετεί την κοινωνικοποιημένη παραγωγή, τον κεντρικό σχεδιασμό της οικονομίας και είναι άμεσα συνυφασμένος με την κοινωνική πρόοδο και την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών του ανθρώπου.

Σε συνθήκες τέτοιες οι νέες τεχνολογίες, τα επιστημονικά επιτεύγματα της εποχής μας, συμβάλλουν στην ανάπτυξη κρίσιμων τομέων, όπως της υγείας, της πρόνοιας της εκπαίδευσης, όπως, για παράδειγμα, η αξιοποίηση της τηλεϊατρικής, η διασύνδεση των νοσοκομείων, των ερευνητικών ινστιτούτων, των πανεπιστημίων για την εφαρμογή νέων συστημάτων ανίχνευσης, πρόγνωσης και πρόληψης των φυσικών καταστροφών από σεισμούς, πλημμύρες και φωτιά για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής και την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Οι νέες μέθοδοι και η χρήση της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης μειώνει δραστικά τη δύσκολη καταπονητική και χρονοβόρα εργασία και δραστηριότητα, βελτιώνει τη ζωή του ανθρώπου, μειώνει το χάσιμο χρόνου και απελευθερώνει περισσότερο ελεύθερο χρόνο για ξεκούραση, ανάπτυξη κλίσεων και ενδιαφερόντων του ανθρώπου, για περισσότερη ξεκούραση στο δικαίωμα, στις τέχνες, στον πολιτισμό, στις αθλητικές δραστηριότητες.

Το ΚΚΕ υποστηρίζει την ανάγκη κατοχύρωσης δεσμευτικών όρων, ρυθμίσεων και κανόνων σχετικά με την έρευνα, παραγωγή και χρήση τεχνητής νοημοσύνης και εξελιγμένων ρομπότ, με κριτήριο το μέγιστο επίπεδο διασφάλισης της υγείας, της ασφάλειας των δικαιωμάτων, της αξιοπρέπειας του εργαζόμενου ανθρώπου, της λαϊκής ευημερίας ευρύτερα.

Άρα το ΚΚΕ, προς απογοήτευση κάποιων που δήθεν κάνουν πως δεν κατανοούν τη θέση του ΚΚΕ, όχι μόνο δεν αντιστρατεύεται τη χρήση των νέων τεχνολογιών, ούτε κλείνει τα μάτια στις εξελίξεις της νέας ψηφιακής εποχής, αλλά θεωρεί ως επιβεβλημένη αναγκαιότητα της εποχής να τεθούν στην υπηρεσία των λαϊκών αναγκών αρκεί να απαλλαγούν από την καπιταλιστική ιδιοκτησία και να γίνουν κοινωνική ιδιοκτησία. Αυτό είναι το πιο κρίσιμο. Γι' αυτό και όλα τα υπόλοιπα κόμματα, τα αστικά κόμματα, αποφεύγουν την απάντηση στο ερώτημα: τεχνολογία τελικά για την κοινωνική πρόοδο και τη βελτίωση της ζωής του ανθρώπου ή για τις ανάγκες των λίγων, των κεφαλαιοκρατών;

Ενώ σήμερα θα έπρεπε με τόσα επιτεύγματα της ανθρωπότητας ο άνθρωπος να απολαμβάνει τους καρπούς της δουλειάς του και να ζει καλύτερα, ο καπιταλισμός βάζει εμπόδια σε αυτή την εξέλιξη. Το οκτάωρο, αντί να γίνει εξάωρο ή και λιγότερο, καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με τη δεκάωρη δουλειά, την απλήρωτη υπερωρία, με την καταστρατήγηση του ημερήσιου εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας, με μισθούς ψίχουλα, την εντατικοποίηση, τις εργασιακές συνθήκες γαλέρας, την ανασφάλιστη εργασία, με την ανεργία να τσακίζει κυριολεκτικά τα τμήματα του εργατικού δυναμικού που είναι λιγότερο μορφωμένα και καταρτισμένα.

Και πάντα η αντιλαϊκή πολιτική συνοδεύεται με μέτρα καταστολής από τις κυβερνήσεις σε βάρος της εργατικής τάξης και του αγωνιζόμενου λαού, φοβούμενες την αμφισβήτηση της εξουσίας των καπιταλιστών. Αξιοποιώντας σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και μεθόδους η εργοδοτική τρομοκρατία απογειώνεται. Εντείνεται με χίλιους δυο τρόπους η τεχνολογική παρακολούθηση της απόδοσης των εργαζομένων με γεωεντοπισμό τους, με ωμή παραβίαση ιδιωτικότητας, με συρρίκνωση ελεύθερου χρόνου, αποθάρρυνση της συνδικαλιστικής δράσης και άλλα πολλά.

Είναι διάτρητο το δίχτυ προστασίας των προσωπικών δεδομένων, που επικαλείται η Κυβέρνηση, ότι θα προστατέψει τάχα μου τους εργαζόμενους με τη χρήση των αλγορίθμων. Το αντίθετο. Σε συνδυασμό με το ψηφιακό φακέλωμα, τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών, οι οποίες παρουσιάζονται ως μαγικές λέξεις, θα τους δίνει τη δυνατότητα να αποφασίζουν ποιος θα απολυθεί και ποιος θα προσληφθεί, πώς θα κατανέμεται το εργατικό δυναμικό, ενώ θα συγκεντρώνουν με ταχύτατη επεξεργασία το σύνολο των προσωπικών δεδομένων, ιατρικών, οικονομικών, κοινωνικών επαφών, προτιμήσεων, συνηθειών και ενδιαφερομένων, ποιος είναι άσπρος, ποιος είναι μαύρος, ποιος είναι φιλελεύθερος, κομμουνιστής, χριστιανός, μουσουλμάνος.

Η ψηφιακή ταυτότητα, παρ' ότι εμφανίζεται ως βήμα διευκόλυνσης στην καθημερινότητα, αποτελεί προσπάθεια για την αποδοχή συγκέντρωσης και διάθεσης των προσωπικών δεδομένων και εξοικείωσης με τον έλεγχο. Ακόμα όμως πιο προκλητική και απαράδεκτη είναι η διάταξη που εξαιρεί από την εφαρμογή τέτοιων συστημάτων στον λεγόμενο δημόσιο τομέα, τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη και την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών. Δηλαδή τους λύνουν τα χέρια για να εφαρμόζουν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, από αναγνώριση προσώπου μέχρι αλγοριθμικής εκτίμησης απειλών κατά το δοκούν. Δεν υπάρχει καμμία διασφάλιση όσο οι τεχνολογίες βρίσκονται στα χέρια του κεφαλαίου, θα αξιοποιούνται για την αύξηση των κερδών σε βάρος των εργαζομένων.

Πίσω από τις διατάξεις για τα μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας διαδικτύου των πραγμάτων δεν είναι η προστασία προσωπικών δεδομένων του λαού αλλά η προστασία των δεδομένων των επιχειρηματικών ομίλων και των κερδών τους που απειλούνται από ανταγωνιστικά μονοπώλια. Γι' αυτό άλλωστε έχει πάρει φωτιά η μεγάλη κούρσα του οξυμμένου ανταγωνισμού στις νέες τεχνολογίες ανάμεσα σε Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Κίνα και Ευρωπαϊκή Ένωση και τα αντίστοιχα μονοπώλια για το ποιες πολυεθνικές θα έχουν τη διαχείριση των αναδυόμενων τεχνολογιών, τα δίκτυα 5G, η τεχνητή νοημοσύνη, τις συσκευές διαδικτύου των πραγμάτων και ούτω καθεξής.

Σε αυτή την κούρσα τα ευρωπαϊκά μονοπώλια επιδιώκουν να μπουν δυναμικά στους ανταγωνισμούς αυτούς μεταξύ άλλων σε βασικούς τομείς για την τεχνολογική κυριαρχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο άρθρο 24 του παρόντος του νομοσχεδίου, όπως, για παράδειγμα, για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα τηλεπικοινωνιών, εισάγονται διατάξεις που θυμίζουν εμπόλεμα μέτρα στον εμπορικό ανταγωνισμό ΗΠΑ, Κίνας και μέτρα αποκλεισμού των Κινέζων από τις τεχνολογίες 5G.

Ομολογούν ανοιχτά μονοπώλια, κράτη και κυβερνήσεις ότι οι κρίσιμες υποδομές, όπως αυτές του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην αεροδυναμική, στην ενέργεια, στις μεταφορές, στις τηλεπικοινωνίες και στην άμυνα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρήση της τεχνολογίας και της πληροφορίας. Την ίδια στιγμή, λοιπόν, που εσείς μιλάτε για προστασία κρατικών δεδομένων, παραδίδετε ήδη τα προσωπικά δεδομένα των μαθητών στη «CISCO» και έχει δρομολογηθεί η μεταφορά όλων των κρατικών δεδομένων στη «MICROSOFT», ενώ, ακολουθώντας τον ΣΥΡΙΖΑ, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αναθέσει στη

«MICROSOFT» όλο το λογισμικό του κρατικού τομέα.

Το ίδιο απειλούνται τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των ασφαλισμένων, δίνοντας η Κυβέρνηση το δικαίωμα πρόσβασης ιδιωτικών γραφείων στα αρχεία του ΕΦΚΑ με υπαρκτό τον κίνδυνο να διαρρεύσουν σε ασφαλιστικές εταιρείες. Τα δεδομένα, λοιπόν, προσωπικά και κρατικά βρίσκονται ήδη στα χέρια των ομίλων. Και αφήστε αυτά που λέτε κάθε φορά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

Πόσο πιο καραμπινάτο παράδειγμα από εκείνο με τα κρούσματα συνακροάσεων σε βάρος του ΚΚΕ, σε μια περίοδο που οι αποκαλύψεις για την καταγραφή των επικοινωνιών και της δραστηριότητας του λαού και της νεολαίας είναι συνεχείς! Πέντε ολόκληρα χρόνια μετά το πρώτο περιστατικό, η διερεύνηση των συνακροάσεων, υποκλοπών όπως ήταν αναμενόμενο, βρίσκεται στο πουθενά στην κυριολεξία. Δεν υπάρχει εργαζόμενος, δεν υπάρχει νέος άνθρωπος που δεν προβληματίζεται για την προστασία των επικοινωνιών του, όταν ακόμα και οι σοβαρές καταγγελίες του ΚΚΕ θάβονται και ούτε γάτα ούτε ζημιά! Η αλήθεια είναι ότι όποιος έχει στα χέρια του τελικά αυτή την έρμη την τεχνολογία μπορεί να υποκλέψει και να ελέγξει έναν τεράστιο όγκο στοιχείων προσωπικών δεδομένων που μπορεί να τον αξιοποιήσει αναλόγως και κυρίως ενάντια στον εχθρό λαό και τον πολιτικό του φορέα του ΚΚΕ.

Συμπερασματικά, τελικά δεν κινδυνεύουμε από τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την τεχνολογία αλλά από την καπιταλιστική αξιοποίησή τους. Οι ασκούμενες διαχρονικές πολιτικές στα πλαίσια των ιμπεριαλιστικών οργανισμών που είμαστε και διαπρέπουμε, Ευρωπαϊκή Ένωση, ΗΠΑ, ΝΑΤΟ όχι μόνο δεν είναι ωφέλιμες αλλά και επιζήμιες για τα λαϊκά συμφέροντα. Ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης είναι μονόδρομος μόνο για το κεφάλαιο, για το κράτος σας, για τα κόμματά σας και για τις κυβερνήσεις σας.

Σήμερα όμως αναμετρώνται δύο στρατηγικές. Η πρώτη είναι η δική σας, του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προωθείται και θεωρεί την ψηφιακή τεχνολογία ως μέσο για την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μονοπωλιακών ομίλων σε βάρος των λαϊκών αναγκών. Υπάρχει όμως και η δεύτερη στρατηγική που είναι μονόδρομος για την εργατική τάξη και τη συντριπτική πλειοψηφία του εργαζόμενου λαού, αυτή υποστηρίζει το ΚΚΕ, που θεωρεί τις τεχνολογίες και τα σύγχρονα επιτεύγματα της επιστήμης και της έρευνας ως απαραίτητα για να τεθούν στην υπηρεσία των σύγχρονων λαϊκών αναγκών, να διασφαλιστούν τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, το δικαίωμα στην εργασία και στη ζωή με πλήρη δικαιώματα, την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Φυσικά, για να γίνουν όλα αυτά, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να ανοίξει ο δρόμος και αυτόν τον δρόμο θα τον ανοίξει μόνο ο λαός για τον σοσιαλισμό, για την κοινωνική απελευθέρωση. Γιατί πραγματική ελευθερία μπορεί να υπάρξει μόνο σε μια κοινωνία ελεύθερη από την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Κατά συνέπεια επί της αρχής το ΚΚΕ καταψηφίζει το νομοσχέδιο αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Χήτας.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλή εβδομάδα σε όλους.

Κύριε Υπουργέ, μια βροχή μας σώζει, το ξέρετε. Ευτυχώς στο δάσος της Δαδιάς αρχίζει και βρέχει, γιατί μόνο ο θεός μπορεί να μας σώσει σε αυτή τη χώρα. Κανένας άλλος. Αυτό αποδεικνύεται.

Εν πάση περιπτώσει, πάμε στα του νομοσχέδιου, γιατί δεν προσφέρεται για κάτι άλλο το σημερινό νομοσχέδιο. Είναι τόσο εξειδικευμένο, οπότε πρέπει να αναφερθούμε σε αυτό.

Χαρακτηρίζετε ως αναδυόμενη τεχνολογία όλο αυτό, τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, που θα αναβαθμίσει -λέτε- και θα εκσυγχρονίσει τη δημόσια διοίκηση. Εδώ μιλάμε, λοιπόν, για εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης. Η τεχνητή νοημοσύνη, κυρίες και κύριοι, στο δημόσιο για συστήματα, δηλαδή, αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων. Θα φτάσουμε σε ένα σημείο που τις αποφάσεις θα τις παίρνουν τα μηχανήματα, ένας αλγόριθμος δηλαδή και όχι άνθρωποι.

Κύριε Υπουργέ, όλα αυτά είναι πολύ ωραία πραγματικά και είναι και πολύ πρωτοποριακά. Έτσι ακούγονται. Έχει φθάσει το δημόσιο -όταν θα μιλήσετε, να μας απαντήσετε- σε τέτοιο επίπεδο, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει τεχνητή νοημοσύνη; Αυτό το δημόσιο στην Ελλάδα έχει τέτοιο επίπεδο υποδομών και τεχνολογιών για να εφαρμόσει την τεχνητή νοημοσύνη; Εμένα μου έρχεται το «όλα τα είχε η Μαριωρή ο φερετζές της έλειπε»! Υπάρχουν οι απαιτούμενες δικλίδες ασφαλείας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων; Έχουν θωρακιστεί τα συστήματα από κυβερνοεπιθέσεις; Υπάρχει καταρτισμένο, έμπειρο προσωπικό που γνωρίζει και μπορεί να χρησιμοποιεί τέτοια συστήματα; Πώς θα γίνουν όλα αυτά; Πώς θα εφαρμόσει το δημόσιο -μετά θα πάμε στον ιδιωτικό τομέα- αυτή την τεχνολογία;

Δεν είμαστε αντίθετοι στη χρήση νέων εφαρμογών, νέων τεχνολογιών που, αν θέλετε, μειώνουν και τη γραφειοκρατία, καταπολεμούν τις χρονοβόρες διαδικασίες, τις καθυστερήσεις και όλα αυτά που ταλαιπωρούν τον Έλληνα πολίτη. Οι όποιες, όμως, μεταρρυθμίσεις και οι μετασχηματισμοί θα πρέπει να έχουν ως στόχο την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Επισημαίνω -γιατί μέσα από αυτά που βιώνουμε, τις εμπειρίες μας, μιλάμε όλοι- για παράδειγμα ότι με την πανδημία, με τους περιορισμούς, τα μέτρα που επιβλήθηκαν, αναδείχτηκαν οι μεγάλες αδυναμίες του δημοσίου, πόσο ανέτοιμη ήταν η δημόσια διοίκηση να ανταποκριθεί σε νέες προκλήσεις και σε νέες απαιτήσεις. Ήταν ανέτοιμη και αδύναμη σε τέτοιον βαθμό που το δημόσιο -θυμόμαστε πάρα πολύ καλά όλοι- κάποια στιγμή είχε κατεβάσει τα ρολά, με τους πολίτες να μην μπορούν να εξυπηρετηθούν, να σχηματίζουν ουρές έξω από κλειστές υπηρεσίες, να προσπαθούν ώρες να επικοινωνήσουν τηλεφωνικά ή να προσπαθούν να κλείσουν ένα ραντεβού με mail.

Και η αλήθεια είναι ότι με αφορμή και αιτία την πανδημία έγιναν βήματα εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης. Είναι, επίσης, αλήθεια όμως ότι υπήρξαν φορές που η ψηφιοποίηση υπηρεσιών είχε αρνητικό αντίκτυπο πολλές φορές. Να θυμίσω τη διαρροή προσωπικών δεδομένων μαθητών και εκπαιδευτικών στην τηλεκπαίδευση, τα ζητήματα ασφάλειας, τα ζητήματα νομιμότητας και διαφάνειας που προέκυψαν;

Δεν ξέρω ποια είναι η εικόνα που έχετε εσείς για το δημόσιο. Η αλήθεια είναι ότι οι υπηρεσίες του δημοσίου απέχουν από αυτό που λέμε τεχνητή νοημοσύνη. Ψάχνουμε να βρούμε νοημοσύνη πολλές φορές, κύριε Υπουργέ, στο δημόσιο και δεν αναφέρομαι στους υπαλλήλους και στο προσωπικό. Αναφέρομαι στο πώς είναι δομημένο το δημόσιο εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Πώς θα εφαρμόσει, λοιπόν, το δημόσιο συστήματα αλγοριθμικής λήψης απόφασης, όταν δεν υπάρχουν οι απαραίτητοι υπολογιστές για να κάνουν τη δουλειά οι υπάλληλοι στο δημόσιο; Πώς θα εφαρμόσει το δημόσιο την τεχνητή νοημοσύνη, όταν υπάρχει πρόβλημα ακόμα και να προμηθευτεί έγκαιρα αναλώσιμα, εκτυπωτές, μελάνια για να δουλέψουν οι δημόσιοι υπάλληλοι; Δεν τα ξέρετε αυτά;

Θα μου πεις ότι δεν είναι δικό σου θέμα, είναι του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά είναι μία Κυβέρνηση, είναι ένα κράτος. Συνδέεστε. Έτσι πάει. Πώς οι δημόσιες υπηρεσίες θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν την τεχνητή νοημοσύνη, όταν όλες οι υπηρεσίες που εξυπηρετούν άμεσα τον πολίτη, αντιμετωπίζουν πολλά λειτουργικά προβλήματα, ενώ υπάρχει μεγάλη έλλειψη προσωπικού;

Γι' αυτό σας είπα ότι «όλα τα είχε η Μαριωρή, ο φερετζές τής έλειπε». Ιδίως στο δημόσιο τής έλειπε ο αλγόριθμος και η τεχνητή νοημοσύνη. Εδώ δεν μπορεί να δουλέψει το σύστημα.

Αυτός είναι και ο λόγος, κύριε Υπουργέ, που έχουν εξαιρεθεί από το σύστημα κινητικότητας αρκετές νευραλγικές υπηρεσίες του δημοσίου. Μπορούν να πάνε, αλλά δεν μπορούν να φύγουν κάποιοι υπάλληλοι. Δεν είναι τυχαίο το ότι υπήρχε μεγάλο κύμα φυγής απ' αυτές τις υπηρεσίες και γι' αυτό έπεσε «κόφτης» στην

κινητικότητα. Και τώρα ακόμη, τώρα που μιλάμε, υπάρχουν υπηρεσίες που οι υπάλληλοι δεν έχουν e-mail επικοινωνίας. Αντί να λύσουμε αυτά, εμείς πάμε τώρα σε άλλα. Εντάξει!

Σε αρκετές υπηρεσίες ακόμη και τώρα ο πολίτης δυσκολεύεται να εξυπηρετηθεί. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στη δημόσια διοίκηση το ζητούμενο είναι ένα και μοναδικό: η εξυπηρέτηση του πολίτη.

Με άλλα λόγια, το να ψηφίζουμε νόμους για να δείχνετε κι εσείς έργο ως Υπουργείο, που κάνετε πραγματάκια, δεν αρκεί. Πρέπει οι νόμοι να αφουγκράζονται τις ανάγκες της δικής μας κοινωνίας, τις ανάγκες και τις αδυναμίες που έχει η ελληνική δημόσια διοίκηση.

Εσείς μας λέτε τώρα ότι νομοθετείτε για το μέλλον. Μάλιστα. Για το παρόν θα νομοθετήσουμε τίποτα; Τώρα, απόψε τι κάνουμε, που λέει και ο λαός. Έχετε διορθώσει, έχετε θεραπεύσει τα κακώς κείμενα στο δημόσιο; Έχετε ενισχύσει το δημόσιο; Δεν ρωτάω το Υπουργείο Ψηφιακής Μεταρρύθμισης. Ρωτάω την Κυβέρνηση. Έχει γίνει ορθή κατανομή και ανακατανομή του προσωπικού στις δημόσιες υπηρεσίες; Με τι υποδομές, με τι συστήματα θα εφαρμόσουν οι δημόσιες υπηρεσίες την τεχνητή νοημοσύνη; Πείτε μας. Έχετε βρει τη λύση με το να προβλέπετε στο ίδιο το νομοσχέδιο αναδόχους συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που θα σχεδιάσουν και θα αναπτύξουν τα σχετικά συστήματα; Άρα ιδιώτες θα αναλάβουν. Γιατί; Διότι το δημόσιο, το κράτος, δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Θα αναλάβουν όχι μόνο να διεκπεραιώσουν αυτοί που θα αναλάβουν, οι ιδιώτες, αλλά και να τα υλοποιήσουν όλα αυτά.

Πού είναι ο ρόλος του δημοσίου; Πού είναι ο ρόλος της πολιτείας σε όλα αυτά; Αρκείται στο να ψηφίζει νόμους η πολιτεία και μετά, στην καλύτερη περίπτωση, να εποπτεύει εξ αποστάσεως.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει και άλλες δημόσιες συμβάσεις, κύριε Υπουργέ. Αυτό σημαίνει και άλλες αναθέσεις σε ιδιώτες, με χρήματα βέβαια των Ελλήνων φορολογουμένων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι για όλα όσα προβλέπει το νομοσχέδιο δεν υπάρχει καμμία εκτίμηση στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για τις οικονομικές συνέπειες που θα έχουν. Δεν λέει τίποτα. Πόσο θα κοστίσουν όλα αυτά, έστω περίπου; Πόσο θα κοστίσουν στους Έλληνες πολίτες όλα αυτά τα συστήματα, κύριε Υπουργέ; Πόσο θα αμείβονται τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής για την Τεχνητή Νοημοσύνη, του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Υπηρεσιακής Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών, των Ομάδων Εργασίας, της Επιτροπής Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων και πάει λέγοντας; Πόσο και πόσοι ιδιώτες θα αμείβονται και θα απασχολούνται για την εκπόνηση μελετών; Πόσο είναι το κόστος για μνημόνια συνεργασίας με διάφορους φορείς; Δηλαδή, φέρνετε το νομοσχέδιο, ζητάτε από τα κόμματα να το ψηφίσουν και εμείς έχουμε όλες αυτές τις απορίες. Τι να ψηφίσουμε, λοιπόν; Δεν τα γνωρίζουμε όλα αυτά.

Την τεχνητή νοημοσύνη τη νομοθετείτε και στον ιδιωτικό τομέα. Η αλήθεια είναι ότι ο ιδιωτικός τομέας, οι επιχειρήσεις γενικότερα, μπορούν να αναπτύξουν τις κατάλληλες υποδομές, το κατάλληλο περιβάλλον, αν θέλετε, για εφαρμογή τέτοιων προηγμένων τεχνολογιών. Εδώ, βέβαια, οι επιχειρήσεις μπορούν να επενδύσουν σε προηγμένα συστήματα, αλλά πρέπει να τα χρησιμοποιήσουν με σεβασμό στην προσωπικότητα και τα δικαιώματα του εργαζομένου. Είναι πολύ σημαντικό να μη γίνει καταστρατήγηση των διατάξεων του νόμου. Εδώ έχει ευθύνη η πολιτεία, η οποία βεβαίως ορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο.

Το νομοσχέδιο έχει και άλλες διατάξεις που έχουν να κάνουν με τις τεχνολογίες του διαδικτύου των πραγμάτων, με χρήση συστημάτων επανδρωμένων αεροσκαφών, με εφαρμογές τρισδιάστατης εκτύπωσης, με έξυπνα συμβόλαια και με άλλες προηγμένες τεχνολογίες. Επισημαίνουμε και εδώ πόσο σημαντικό είναι να μη βιαστούμε να θεσπίσουμε κάτι που μετά θα τρέχουμε να διορθώσουμε, να αλλάξουμε, με ό,τι καθυστερήσεις και προβλήματα αυτό συνεπάγεται.

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης δεν είμαστε αντίθετοι στις διατάξεις που απλουστεύουν διοικητικές διαδικασίες, που κάνουν πιο χρηστικό και πιο φιλικό το δημόσιο.

Γίνεται λόγος για εφαρμογή εθνικής πολιτικής διοικητικών διαδικασιών, για αναμόρφωση Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών, αλλά δεν πρέπει να λησμονείται και ο σκοπός όλων αυτών. Πρέπει ο πολίτης κάποια στιγμή να σταματήσει να ταλαιπωρείται από το δημόσιο και να εξυπηρετείται γρήγορα και απλά από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Αναφέρω χαρακτηριστικά ένα παράδειγμα, το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς, που η θεσμοθέτησή του ακούγεται θετική. Πολύ ωραίο είναι αυτό, αλλά το βασικό είναι πόσος χρόνος χρειάζεται για να εκδοθεί. Ξέρετε; Εδώ για πιο απλά πιστοποιητικά έχει αναφερθεί ότι κάνουν πάνω από έναν μήνα για να εκδοθούν από τα δικαστήρια. Άρα, λοιπόν, δεν λύνουμε πάλι το πρόβλημα. «Χτενίζουμε» την αταξία. Δεν λύνουμε το πρόβλημα στη ρίζα του. Έχουν βελτιωθεί αυτοί οι χρόνοι ή θα περιμένουν οι πολίτες πάλι μήνες για να εκδοθεί αυτό το ενιαίο -κατά τα άλλα- πιστοποιητικό;

Αυτά είναι πολύ σημαντικά ζητήματα, κύριε Υπουργέ, που έχουν να κάνουν με την πρακτική, με την πραγματική αξία της ψηφιοποίησης και του μετασχηματισμού γενικότερα.

Επειδή μιλάμε για χρόνους και διαδικασίες, πότε θα ξεκινήσουν να εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο νομοσχέδιο; Ποιο είναι το πλάνο σας; Πότε θα αρχίσουν να εφαρμόζονται όλα αυτά που φέρνετε εδώ; Το νομοσχέδιο προβλέπει τουλάχιστον είκοσι τρεις ΚΥΑ, ή υπουργικές αποφάσεις, για να εφαρμοστούν. Για αρκετές απ' αυτές, για να εκδοθούν, προηγούνται εισηγήσεις διαφόρων αρχών και επιτροπών. Πότε θα γίνουν όλα αυτά;

Επισημαίνουμε πόσο σημαντική είναι η ορθή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, πόσο σημαντικό είναι να μην υπάρχει κατασπατάληση δημοσίου χρήματος αλλά και ευρωπαϊκών πόρων.

Με το νομοσχέδιο, λοιπόν, θεσμοθετείτε την εθνική πολιτική διοικητικών διαδικασιών ως ένα ενιαίο πλαίσιο καταγραφής, αξιολόγησης και απλούστευσης. Βάσει του νομοσχεδίου, λοιπόν, το πλαίσιο έχει ως εργαλεία το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών, το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας. Στο πολυδιαφημιζόμενο Μητρώο Διαδικασιών - «ΜΙΤΟΣ» θα είναι καταγεγραμμένες επίσημα οι διαδικασίες, ο τρόπος, ο χρόνος, το κόστος υλοποίησης των διαδικασιών του δημοσίου τομέα.

Τι αξία έχει, όμως, το μητρώο, αφού προβλέπεται ότι σε περίπτωση που η καταγραφή σ' αυτό το μητρώο, που σας περιέγραψα πριν, είναι διαφορετική από τη σχετική ισχύουσα νομοθεσία, θα ισχύει η νομοθεσία; Άρα στα σκουπίδια το μητρώο. Θα ισχύει η νομοθεσία. Δεν υπάρχει ούτε ασφάλεια δικαίου ούτε ασφάλεια των συναλλαγών. Πολλές πολιτικές, μητρώα και παρατηρητήρια εις το όνομα της απλούστευσης διαδικασιών.

Επισημαίνω το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας, ανώνυμη εταιρεία ΕΔΥΤΕ. Έχει διευρυμένες αρμοδιότητες και εξουσίες. Μπορεί να είναι δικαιούχος ή να ορίζεται ως τέτοιος βάσει προγραμματικών συμβάσεων, να έχει την ευθύνη για την έναρξη, εφαρμογή και λειτουργία έργων δράσεως και προγραμμάτων. Προβλέπεται ότι μπορεί να επιχορηγείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τον τακτικό προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων και λοιπών φορέων, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, από προγράμματα που σηματοδοτούνται και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης. Μπορεί να συμπράττει με δημοσίους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, να υπογράφει σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις.

Είναι κάτι παραπάνω από προφανές ότι χρειάζεται διαφάνεια, ότι χρειάζεται λογοδοσία και έλεγχος στη διαχείριση των εθνικών και κοινοτικών πόρων, δηλαδή στη διαχείριση των χρημάτων των Ελλήνων.

Καταλήγοντας όσον αφορά τον σκοπό του νομοσχεδίου, προκύπτουν ζητήματα ηθικής δεοντολογίας. Πράγματι, κάθε νέα τεχνολογία πρέπει να συμπορεύεται με την ηθική. Πρέπει η τεχνολογία να διαφυλάττει και να μην εξουδετερώνει βασικές αρχές και αξίες και δικαιώματα, αν θέλετε, του ανθρώπου. Με άλλα λόγια, πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της τεχνολογικής ανάπτυξης και του σεβασμού βασικών αρχών και αξιών. Αφού γίνει η κατάλληλη στάθμιση αξιών και συμφερόντων, η πολιτεία

είναι αυτή που διαμορφώνει το κατάλληλο πλαίσιο ανάπτυξης. Με άλλα λόγια, μιλάμε για τεχνοηθική.

Αλήθεια, κύριε Υπουργέ, πού είναι η συνδρομή, η γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής στο νομοσχέδιο αυτό, αυτής της επιτροπής που υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της πολιτείας όχι μόνο για τους τομείς των επιστημών της ζωής αλλά και των νέων τεχνολογιών;

Τις συστήσατε τον Φεβρουάριο του ’21 με τον ν.4780/21 νομοθετώντας για τα μέλη της το ανεύθυνο και το ακαταδίωκτο και έδωσε τις απαραίτητες συστάσεις για την υποχρεωτικότητα εμβολιασμού σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες αυτή η Επιτροπή Βιοηθικής. Και αυτή η επιτροπή που ζητήθηκε να διατυπώσει την άποψή της για το νομοσχέδιο, δεν παραστάθηκε, ούτε υπόμνημα καν έστειλε. Δεν έστειλε καν υπόμνημα!

Συστήνετε, λοιπόν, διάφορες αρχές, διάφορες επιτροπές, κοστίζουν φυσικά όλες αυτές οι αρχές πολλά εκατομμύρια ευρώ στους Έλληνες πολίτες, διατυμπανίζετε τη σημασία των επιτροπών αυτών, τον βασικό ρόλο που πρέπει να έχουν -και έχουν, όπως λέτε εσείς-, αλλά εκεί που χρειάζονται, δεν παρίστανται, όπως στο νομοσχέδιο σήμερα. Δεν έπρεπε, λοιπόν, η Επιτροπή Βιοηθικής να διατυπώσει την άποψη της για το νομοσχέδιο; Σημειώνω ότι ούτε η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα διατύπωσε τις απόψεις της για το νομοσχέδιο. Συστήνετε με λίγα λόγια ανεξάρτητες αρχές και επιτροπές με συγκεκριμένο σκοπό που έχουν μέλη με αυξημένα προσόντα λόγω του νευραλγικού τους ρόλου.

Κοιτάξτε -και κλείνω με αυτό-, φροντίστε να νοικοκυρέψετε λίγο το δημόσιο ως Κυβέρνηση, να βάλετε σε μια τάξη τις ανεξάρτητες και ουσιαστικά ανέλεγκτες αρχές και επιτροπές, να βελτιώσετε λίγο την καθημερινότητα του πολίτη στην επαφή που έχει ο πολίτης με το δημόσιο και μετά -αν θέλετε- εδώ είμαστε όλοι για να μπουν και οι αναδυόμενες τεχνολογίες. Αλλά μην το πάμε σαν τον κάβουρα, ανάποδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πριν φωνάξω στο Βήμα την κ. Φωτεινή Μπακαδήμα από το ΜέΡΑ25, να δώσω τον λόγο στον κύριο Υπουργό.

Ήρθαν η νομοτεχνικές, κύριε Υπουργέ. Αν έχετε να εξηγήσετε κάτι, ορίστε, και μετά να τις καταθέσετε για να τις φωτοτυπήσουμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ.

Καταθέτουμε τις πρώτες νομοτεχνικές. Θα έρθει και ένα δεύτερο σημείωμα με πρόσθετες στην πορεία, οι οποίες σαν μια γενική κατεύθυνση εισάγουν μια σειρά από τροποποιήσεις και προσθήκες για συγκεκριμένες διευκρινίσεις ως προς τον γενικό κανονισμό προστασίας δεδομένων. Θα τοποθετηθώ στις δεύτερες νομοτεχνικές επί του συνόλου της φιλοσοφίας της προσθήκης που κάνουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κυριάκος Πιερρακάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

1. Στον Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου στον τίτλο του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Β' μετά το τέλος του τίτλου προστίθεται η φράση «(Τ.Κ.Κ.-Distributed Ledger Technology-D.L.T.)».

2. Στον τίτλο του άρθρου 53 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου μετά από τη λέξη «ρυθμίσεων» προστίθεται η λέξη «περί».

3. Στον Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, ο τίτλος του Μέρους Γ' αντικαθίσταται ως εξής: «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ».

4. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Δ' του Μέρους Γ' του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, πριν από τη λέξη «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ» προστίθεται η λέξη «ΛΟΙΠΕΣ».

5. Στον τίτλο του άρθρου 64 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «και παρ. 4».

6. Στον τίτλο του άρθρου 74 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «(data classification)» προστίθενται οι λέξεις «για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα».

7. Στον τίτλο του άρθρου 78 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου μετά από τη λέξη «Τροποποίηση» προστίθεται οι λέξεις «παρ. 3».

8. Στο άρθρο 84 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)».

9. Στο άρθρο 86 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της

Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπης Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 – Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014».

10. Στο άρθρο 90 του Πίνακα Περιεχομένων του σχεδίου νόμου, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα – Τροποποίηση άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021».

11. Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, μετά από τη λέξη «του παρόντος» προστίθεται η λέξη «Κεφαλαίου».

12. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 μετά από τις λέξεις «του εμπορικού» η λέξη «ή» αντικαθίσταται από τη λέξη «και».

13. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 7 οι λέξεις «τις οποίες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την οποία».

14. Η παρ. 2 του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής : «Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι ασυμβίβαστα με αυτά του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (Υ.Π.Δ.) του άρθρου 37 του Γ.Κ.Π.Δ. και των άρθρων 7 και 8 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137). Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δύναται να ασκεί και άλλα υπαλληλικά καθήκοντα, εφόσον δεν προκαλείται σύγκρουση συμφερόντων.».

15. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, η λέξη «προμήθειας» αντικαθίσταται από τη λέξη «προμηθειών».

16. Η παρ. 3 του άρθρου 33 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής : «Ο κατασκευαστής τηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, εφόσον του ζητηθεί.».

17. Στον τίτλο του άρθρου 53 του σχεδίου νόμου μετά από τη λέξη «ρυθμίσεων» προστίθεται η λέξη «περί».

18. Στην περ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 67 του σχεδίου νόμου η φράση «διενεργεί μελέτες βελτίωσης των διοικητικών υπηρεσιών και έρευνες αποτύπωσης της κοινής γνώμης» αντικαθίσταται από τη φράση «εκπονεί μελέτες βελτίωσης των διοικητικών υπηρεσιών, διενεργεί έρευνες αποτύπωσης της κοινής γνώμης,».

19. Ο τίτλος του άρθρου 69 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019».

20. Ο τίτλος του άρθρου 70 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας -Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019».

21. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 58 του άρθρου 85 του σχεδίου νόμου, μετά από τη λέξη «διαχείριση» διαγράφονται οι λέξεις «και λειτουργία».

22. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 88 του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «της Διεύθυνσης Ψηφιακής Στρατηγικής» διαγράφεται.

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία. Να φωτοτυπηθούν.

Καλείται στο Βήμα η συνάδελφος κ. Φωτεινή Μπακαδήμα από το ΜέΡΑ25, με την εντυπωσιακή σήμερα εμφάνιση!

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου που προτείνει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και αφορά τις αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, θεωρητικά θα φέρει τη χώρα μας πιο κοντά στη νέα εποχή, θέτοντας τις βάσεις και το πλαίσιο που θα διέπει την ενσωμάτωση των αναδυόμενων αυτών τεχνολογιών στην καθημερινότητά μας.

Σαν νομοσχέδιο αποτελείται από πέντε μέρη και ενενήντα πέντε άρθρα. Ξεκινώντας με το πρώτο που διατρέχει τα άρθρα 1 έως 27, εισάγει ρυθμίσεις σχετικά με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και συγκεκριμένα την ενσωμάτωση στη χρήση αυτής σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια πληροφοριών και δικτύων, καθώς και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συστήνοντας παρατηρητήριο ανάλυσης υβριδικών απειλών και θέτοντας την υποχρέωση σε κάθε φορέα της γενικής κυβέρνησης να ορίσει έναν υπάλληλό του ως υπεύθυνο ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών. Ταυτόχρονα, με τα άρθρα του πρώτου μέρους θεσπίζονται προγράμματα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και δημιουργείται ένα ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων και επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων.

Το δεύτερο μέρος, που περιλαμβάνει τα άρθρα 28 έως 57, εισάγει ρυθμίσεις σχετικά με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες του διαδικτύου των πραγμάτων, των συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών, του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων φορέων του δημόσιου τομέα.

Το τρίτο μέρος, άρθρα 58 έως 92, περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τις δράσεις που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών, την εφαρμογή εθνικής πολιτικής διοικητικών διαδικασιών, την αναμόρφωση του εθνικού μητρώου διαδικασιών και την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης. Παράλληλα, βλέπουμε να θέτονται οι πυλώνες της εθνικής πολιτικής διοικητικών διαδικασιών, ουσιαστικά η σύσταση του «ΜΙΤΟΣ» στο οποίο θα καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα. Έχουμε το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας που θα καταγράφει και θα παρακολουθεί την εξέλιξη της γραφειοκρατίας στη χώρα μας.

Παράλληλα με τα άρθρα του μέρους αυτού παρέχεται η δυνατότητα σύναψης μνημονίων συνεργασίας στο πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠΑΔ μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων γενικών ή ειδικών γραμματέων με εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων αντί των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή και ιδρυμάτων. Έχουμε τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όπως μεταξύ άλλων η καταχώριση από τις προξενικές αρχές στοιχείων στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας, η παράταση του χρονικού διαστήματος, επίσης, για το οποίο το ελληνικό δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής κ.λπ..

Περιλαμβάνονται στο μέρος αυτό ρυθμίσεις για τις τηλεπικοινωνίες και, ειδικότερα, θεσπίζεται στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών το σύστημα επιφυλακής της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Έχουμε τον επανακαθορισμό του πλαισίου λειτουργίας της ανώνυμης εταιρείας Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Έρευνας και Τεχνολογίας. Έχουμε την ένταξη της κοινωνίας της πληροφορίας στους εποπτευόμενους από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας φορείς. Έχουμε προβλέψεις για τον τρόπο λειτουργίας της εθνικής συμμαχίας για τις ψηφιακές δεξιότητες και την απασχόληση, τον ορισμό του συντονιστικού οργάνου αυτής και παρατάσεις σε συμβάσεις μισθώσεων έργου του Κτηματολογίου.

Πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ένα ογκωδέστατο νομοσχέδιο, το οποίο παρ' ότι πραγματεύεται ένα θέμα που αφορά όχι μόνο τη σημερινή, όχι μόνο τη δική μας εποχή, αλλά και τις επόμενες γενιές, αυτό των αναδυόμενων τεχνολογιών και της τεχνητής νοημοσύνης, εξαιτίας των ασαφειών και των κενών που αφήνει και της προχειρότητας που τον διακρίνει, δυστυχώς δεν κατορθώνει να αποτελέσει ιδρυτικό νόμο επί του ζητήματος, όπως και θα μπορούσε.

Το ζήτημα της ψηφιοποίησης της διοίκησης και της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών αποτελεί -και ορθά αποτελεί- στη σύγχρονη δημόσια διοίκηση προτεραιότητα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όμως η ψηφιοποίηση της διακυβέρνησης θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα τεχνικό μέσο -όπως και είναι- και όχι ως αυτοσκοπός. Είναι μάλιστα ένα μέσο που έχει αξιοποιηθεί, αλλά έχει και εργαλειοποιηθεί παράλληλα επικοινωνιακά από όλες τις κυβερνήσεις του μνημονιακού τόξου, σαν δικαιολογία αποψίλωσης του δημόσιου τομέα και έμμεσης ή άμεσης μεταφοράς, μετακύλισης υπηρεσιών στον ιδιωτικό. Ειδικά αν σκεφτούμε το outsourcing, ειδικά κοινωνικών υπηρεσιών με το οποίο έχει ασχοληθεί όλο αυτό το διάστημα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, πραγματικά μπορούμε να πούμε ότι μιλάμε για μια απονηματοδότηση της πραγματικής δύναμης των ψηφιακών μέσων.

Όλη αυτή η διαδικασία τα έχει καταστήσει εργαλείο εργολαβικών παροχών υπηρεσιών που είναι εκτός των άλλων απρόσωπες, αλλά και περιορισμένης ευελιξίας, τη στιγμή που δημιουργούν επιπλέον ταλαιπωρία στους συμπολίτες μας.

Οι αποτυχίες της Κυβέρνησης όλο αυτό το διάστημα στο κομμάτι των ψηφιακών υπηρεσιών είναι χαρακτηριστικές και δυστυχώς υπερσκελίζουν τα όποια θετικά βήματα, αν σκεφτούμε την τηλεκπαίδευση, τα φαινόμενα «σκοιλ ελικικου» και όλα τα υπόλοιπα που έχουμε δει, ακόμη και την περσινή απογραφή.

Ταυτόχρονα, το νομοσχέδιο εγείρει πολλά ζητήματα αμφιλεγόμενης προστασίας εργασιακών δικαιωμάτων και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Είναι φανερό αν δούμε τα άρθρα 3 μέχρι και 10 ότι το ζήτημα δεν είναι η εισαγωγή των αναδυόμενων νέων τεχνολογιών, αλλά τελικά η ιδιωτικοποίηση μέσω αναδόχων της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

Επί του προκειμένου, έχουμε αρκετούς προβληματισμούς τους οποίους εξέφρασα και στο πλαίσιο συζήτησης του νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή. Ενδεικτικά θα τους αναφέρω και εδώ. Είναι η ανυπαρξία του νομικού ορισμού του όρου «τεχνητή νοημοσύνη» στη διοίκηση, γεγονός που θεωρούμε πως μελλοντικά θα μπορεί να γεννήσει αρκετούς κινδύνους, όπως επίσης και η αδυναμία πλήρους προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Μπορεί στο σχέδιο νόμου να προστέθηκε το άρθρο 3 που αναγνωρίζει την ισχύ του αυτονόητου, δηλαδή των άλλων κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεσμών, κανόνων που προκύπτουν από την υφιστάμενη εθνική αλλά και ενωσιακή νομοθεσία, αλλά παραμένει το γεγονός ότι θεσπίζεται στη χώρα μας για πρώτη φορά τομεακό δίκαιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιαίτερα αν δούμε το κεφάλαιο Β' του πρώτου μέρους που αφορά την τεχνητή νοημοσύνη και χρήση αυτής ακόμη και σε δικαστήρια αλλά και εργαζόμενους.

Παράλληλα, με το άρθρο 11 συστήνεται η Συντονιστική Επιτροπή για την Τεχνητή Νοημοσύνη, όπου συμμετέχουν ουσιαστικά μόνο υπηρεσιακοί παράγοντες και ιδιώτες εμπειρογνώμονες, ενώ είναι απόντες φορείς της κοινωνίας των πολιτών και επιστημονικοί φορείς.

Ως ΜέΡΑ25 λέω από την πρώτη στιγμή ότι τασσόμαστε αναφανδόν υπέρ των σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών και γι' αυτό χρησιμοποιούμε όλα τα εργαλεία που μας δίνει η τεχνολογία στην εσωκομματική μας λειτουργία. Έχουμε το forum μελών μας, όπου γίνονται συζητήσεις, τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες που διεξάγουμε επί όλων των ζητημάτων και όλες τις υπόλοιπες χρήσεις των νέων τεχνολογιών στη λειτουργία μας. Όμως οραματιζόμαστε και αγωνιζόμαστε, ώστε αυτές οι τεχνολογίες να εξυπηρετούν τελικά τον πολίτη, τον άνθρωπο και όχι τα ιδιωτικά επιχειρηματικά συμφέροντα, όχι τις ολιγαρχικές ελίτ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί κανείς μας να υποτιμήσει και να αμφισβητήσει τον ρόλο που διαδραματίζει ήδη και θα παίξει και μελλοντικά η τεχνολογία στη ζωή μας, ούτε τη χρησιμότητά της ούτε τα αποτελέσματά της, είτε αυτά είναι θετικά, αλλά και τα όποια αρνητικά. Γι' αυτό, λοιπόν, είναι καθήκον μας να ευθυγραμμίσουμε την τεχνολογία στο σύνολό της, αλλά ειδικότερα στην ψηφιακή της σφαίρα, με το γενικότερο όραμα μας να κάνουμε καλό στην κοινωνία μας, προστατεύοντας την ίδια στιγμή τις πολιτικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ισότιμη πρόσβαση, η ιδιωτικότητα, η ελευθερία της έκφρασης, μεριμνώντας ώστε η χρήση της τεχνολογίας και ιδίως των αναδυόμενων ισχυρών τεχνολογιών, όπως είναι και η τεχνητή νοημοσύνη, να γίνεται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Πολλά θα μπορούσαν να ειπωθούν αναφορικά με την ενίσχυση και τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων στην τεχνολογία. Λόγου χάριν, θα μπορούσαμε να προτείνουμε και θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε να γίνεται δωρεάν εκπαίδευση και καθοδήγηση χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδικότερα θέματα πληροφορικής από τους δήμους στους δημότες τους. Για να πλησιάσουμε σε μία ψηφιακή διακυβέρνηση ως κοινωνία, πρέπει οι δημότες να γνωρίζουν αλλά και να μπορούν να χρησιμοποιήσουν την πληροφορική προς όφελός τους και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την αλληλεπίδρασή τους με τις διαδικτυακές υπηρεσίες πληροφόρησης με τον δήμο τους. Αρκετοί δήμοι το κάνουν και θα μπορούσαμε να συζητήσουμε πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό πιο εμπεριστατωμένα, ώστε να έχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε το βασικό γεγονός πως η χρήση της τεχνολογίας στις συναλλαγές του πολίτη, για παράδειγμα με το δημόσιο, οφείλει να διευκολύνει τους πολίτες και όχι να τους δυσχεραίνει. Θεωρούμε ότι ένα βασικό βήμα ως προς αυτό θα ήταν να υπάρξει μείωση της απαίτησης δικαιολογητικών από παρεμφερείς οργανισμούς. Παράλληλα, τα δίκτυα τηλεπικοινωνιών που χρησιμοποιούνται από το δημόσιο θα πρέπει να ανήκουν στο δημόσιο. Κάτω από την τρέχουσα πρακτική οι πάροχοι νοικιάζουν τα δίκτυα στο δημόσιο και ανά πάσα στιγμή δυνητικά μπορούν και να τα παρακολουθήσουν ή ακόμη και να διακόψουν την υπηρεσία. Την ίδια στιγμή η συντήρηση των δημόσιων δικτύων θα πρέπει να γίνεται κάτω από δημόσια εποπτεία και οι συμβάσεις συντήρησης να μοιράζονται σύμφωνα με τη λογική στήριξης της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Συμπερασματικά, εμείς ως ΜέΡΑ25 πιστεύουμε στον δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα των υλικοτεχνικών υποδομών της κοινωνίας της πληροφορικής, στη διεύρυνση της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης και στην ελεύθερη και απρόσκοπτη πρόσβαση στην πληροφορία με πλήρη σεβασμό στα ανθρώπινα, πολιτικά, κοινωνικά, εργασιακά και κάθε είδους δικαιώματα.

Δυστυχώς, σε αντίθεση με αυτό, η Νέα Δημοκρατία συνεχίζει και εδώ να νομοθετεί με το βλέμμα της στους λίγους, ενώ αν αυτό συνδυαστεί με όλο τον υπόλοιπο τρόπο νομοθέτησής της και τις αποτυχίες που έχουμε δει -ανέφερα ενδεικτικά μερικές πριν, όπως το «σκόιλ ελικικού» και άλλα παραδείγματα- μόνο αισιόδοξοι δεν μπορούμε να είμαστε για τη σύσταση του σχετικού με τις αναδυόμενες τεχνολογίες και την τεχνητή νοημοσύνη πλαισίου.

Ναι, η τεχνολογική επανάσταση είναι εδώ. Ναι, οι νέες τεχνολογίες θα αλλάξουν τη ζωή μας, ίσως με τρόπους που ακόμη και εμείς να μην μπορούμε να φανταστούμε. Λέμε όμως «όχι» σε ένα πρόχειρο και ασαφές νομοσχέδιο που αφήνει πολλά γκρίζα σημεία, ενώ θα μπορούσε πραγματικά να λειτουργήσει ως ένα γενικότερο πλαίσιο ενσωμάτωσης της τεχνητής νοημοσύνης και των αναδυόμενων τεχνολογιών στη ζωή μας. Όχι, λοιπόν, επί της αρχής στο σχέδιο νόμου που εισηγείται το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Πιερρακάκης, ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει στον τίτλο του την έννοια των αναδυόμενων τεχνολογιών. Επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι, μελετώντας ακόμη και τον τίτλο του, θα μπορούσε κανείς να πει ότι ίσως ο τίτλος είναι ελαφρώς παραπλανητικός, υπό την έννοια ότι οι τεχνολογίες αυτές δεν είναι ακριβώς αναδυόμενες πλέον, αλλά ξεκινούν να γίνονται δεσπόζουσες, υπό την έννοια ότι χρησιμοποιούνται πλέον σε μια σειρά από εφαρμογές διεθνώς. Απλώς τις αποκαλούμε ακόμη αναδυόμενες, είναι ένας τρόπος για να συνεννοηθούμε μεταξύ μας. Είναι αναγκαίο, είναι επιτακτικό, είναι εξαιρετικά ουσιώδες να παρέμβουμε στο πεδίο και να μπορέσουμε να τις ρυθμίσουμε, δηλαδή να κάνουμε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες για να μπορέσουμε να θεμελιώσουμε ότι η τεχνολογική εξέλιξη θα είναι υπέρ του πολίτη, υπέρ της κοινωνίας.

Πάντως στη ρύθμιση -επιτρέψτε μου αυτό το επαναλάβω, είχα την ευκαιρία να το πω στις επιτροπές- υπάρχει ένα δίλημμα, που λέγεται δίλημμα του Collingridge και έχει να κάνει με το πότε κάνεις μια ρύθμιση. Αν την κάνεις πολύ νωρίς, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την τεχνολογική εξέλιξη, ειδικά αν είναι σε διεθνές επίπεδο. Αν την κάνεις πολύ αργά, τότε υπάρχουν ήδη αρνητικές συνέπειες, τις οποίες πρέπει να διαχειριστείς, άρα πρέπει να ψάχνεις να βρεις το κατάλληλο σημείο καμπής, την κατάλληλη χρονική στιγμή για να προβείς στη συγκεκριμένη ρύθμιση.

Εκτιμώ ότι το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου πληροί, αν θέλετε, αυτή την προδιαγραφή και έρχεται ως συνέχεια μιας σειράς παρεμβάσεων από την εκκίνηση της θητείας αυτής της Κυβέρνησης, που νομίζω ότι θεμελιώνει μια συνολικότερη οργανική συμπεριφορά.

Αναφέρω περιληπτικά: Με το που δημιουργήθηκε το νέο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως μετεξέλιξη του προηγούμενου Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, πέρα από το προεδρικό διάταγμα, με το οποία συστάθηκε αρχικά, είχαμε μια σειρά από νέες αρμοδιότητες που πήρε. Αυτές οι αρμοδιότητες δόθηκαν με τον ν.4623/2019: διαλειτουργικότητα, κεντρική αποθήκευση δεδομένων στον κλάδο της κυβέρνησης. Μετά ήρθε ο ν.4635/2019 σε ό,τι αφορά τις τηλεπικοινωνίες και την επιτάχυνση της αδειοδότησης κεραιών. Το 2020 ήρθε ο ν.4727, ο οποίος ευρύτερα ρυθμίζει τα θέματα της ψηφιακής διακυβέρνησης, αν θέλετε τα θέματα εκείνα τα οποία συνιστούν εκκρεμότητες, όπως ψηφιακές σφραγίδες, ψηφιακές υπογραφές, αλλά και θέματα τηλεπικοινωνιακά, όπως η διαχείριση των δικτύων πέμπτης γενιάς.

Τώρα ουσιαστικά ερχόμαστε να ακουμπήσουμε τα θέματα εκείνα τα οποία άπτονται αυτού που λέμε «τέταρτη βιομηχανική επανάσταση». Σχηματικά: από τον ατμό στον ηλεκτρισμό, στην πληροφορική και τώρα σε μια ώσμωση της ψηφιακής με τη φυσική και τη βιολογική σφαίρα. Αυτό είναι η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Αυτό το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει μια σειρά από τεχνολογίες: τεχνητή νοημοσύνη, blockchain -αλυσίδες συστοιχιών-, τρισδιάστατη εκτύπωση, διαδίκτυο των πραγμάτων, drone -μη επανδρωμένα αεροσκάφη.

Θα έλεγε κανείς ότι ουσιαστικά προσπαθούμε να δομήσουμε ένα πλαίσιο το οποίο έρχεται να αναγνωρίσει πράγματα τα οποία συμβαίνουν στο πεδίο, να βελτιώσει συνθήκες που συναντούμε, να προλάβει καταστάσεις και ταυτόχρονα να αναγνωρίσει και τις σχετικές ρυθμίσεις που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να δράσει εμπλουτίζοντάς τις.

Για να απαντήσω σε κάτι που ειπώθηκε στις επιτροπές από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, αλλά από άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, να πω ότι ειδικά σε ό,τι αφορά την τεχνητή νοημοσύνη, προφανώς επί της ουσίας συμφωνούμε. Ο στόχος είναι να εμπλουτιστεί με πρόσθετες παραμέτρους υπέρ του πολίτη.

Άρθρο 9. Στο άρθρο αυτό, για παράδειγμα, επιδιώκουμε -γιατί κατά βάση ο κανονισμός είναι be to be, αφορά την ίδια την αγορά- να κάνουμε το εξής: Πέρα από τη νομοθεσία για τα εργασιακά, να έχουμε και μία διάσταση ότι οι πολίτες, οι εργαζόμενοι, οφείλουν να ενημερώνονται αν υπάρχουν και όχι απλώς χρήση και αξιοποίηση των προσωπικών τους δεδομένων, όπως οφείλει βάσει GDPR. Και απλώς να αναφέρω ότι εδώ, επίσης,

υπάρχει επί της ουσίας πεδίο συμφωνίας, με την έννοια ότι ο GDPR είναι νόμος του κράτους -εμείς το θεωρούμε δεδομένο αλλά με χαρά κάνουμε πράγματα πιο ευδιάκριτα στις διατυπώσεις μέσω των νομοτεχνικών, όπως θα δείτε και στις δεύτερες, στην πορεία, κύριε Κάτση. Αλλά, επί της ουσίας, πρέπει να υπάρχει και ενημέρωση, πέρα από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ότι χρησιμοποιούνται αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης αν εργαζόμαστε σε μια εταιρεία -και αυτό κάνει, οποιαδήποτε εταιρεία- είναι υπέρ του εργαζομένου. Αυτό δεν είναι κάτι το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό, όπως βλέπουμε, εν πάση περιπτώσει, τα πρώτα κείμενα τα οποία κυκλοφορούν.

Έχουμε δει, βέβαια, ότι χώρες όπως η Γερμανία ή η Δανία ή η Ισπανία έχουν κάνει σχετικές παρεμβάσεις. Αναγνωρίζοντας τις σχετικές παρεμβάσεις ως παραγωγικές, εκτιμούμε ότι είναι χρήσιμο να τις κάνουμε κι εμείς γιατί είναι υπέρ της κοινωνίας. Εδώ απλώς, επιτρέψτε μου να πω, ότι υπάρχει μια εμπειρική παρατήρηση. Η εμπειρική παρατήρηση είναι ότι γενικά η εξέλιξη των ευρωπαϊκών σχεδίων, κανονισμών ή οποιασδήποτε άλλης στρατηγικής γίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προφανώς, διαρθρώνεται από τις σχετικές υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από το Κοινοβούλιο, τα κράτη-μέλη επηρεάζουν αυτή τη συζήτηση, όχι μόνο από το γεγονός ότι έχουν μια θέση στο τραπέζι, αλλά και από την προστιθέμενη αξία που φέρουν από τις δικές τους εξατομικευμένες -αν θέλετε- προσεγγίσεις. Οπότε εδώ ο στόχος για τη χώρα είναι να κομίσει μια προστιθέμενη αξία σε αυτή τη συζήτηση και νομίζω ότι σε αυτό μπορούμε όλοι να συμφωνήσουμε λίγο πολύ -ανεξάρτητα από τη στάση στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου- ότι πρέπει να προβάλουμε τις αξίες μας στην τεχνολογική εξέλιξη. Και στις αξίες αυτές υπάρχουν, προφανώς, σημεία πολιτικών αποκλίσεων, υπάρχουν όμως και σημεία πολιτικών συγκλίσεων.

Υπάρχει μια θεωρία για την τεχνολογική εξέλιξη, οικονομικά, αυτό που είχε πει ο Σουμπέτερ «δημιουργική καταστροφή». Όταν έχουμε οικονομική ανάπτυξη, κάτι δημιουργείται, κάτι φεύγει, κάτι καταστρέφεται. Έτσι γίνεται η μετάβαση από τις άμαξες στα αυτοκίνητα. Χάνονται κάποιες δουλειές, που αφορούσαν την παλιά οικονομία, δημιουργούνται -περισσότερες κατά βάση- νέες δουλειές που αφορούν τη νέα οικονομία. Και ο ρόλος του κράτους ποιος είναι; Να αναγνωρίσει αυτή τη διαδικασία, να επιταχύνει την οικονομική εξέλιξη, αλλά να προστατέψει και τους πιο αδύναμους. Και άρα πρέπει να μπορούμε να προβάλουμε, ιδιαίτερα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης -γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια ρυθμιστική υπερδύναμη, το αποδεικνύει και το θεμελιώνει με τον γενικό κανονισμό προστασίας δεδομένων, πρόσθετα σε αυτόν και με μια σειρά από άλλες παρεμβάσεις θα δούμε το επόμενο διάστημα και για την τεχνητή νοημοσύνη και για το digital markets act digital services act, αυτό κάνουν, προβάλλουν αξίες- τη συνισταμένη των αξιών μας αν θέλετε, με στόχο να μπορέσουμε να βάλουμε ανθρωπιστικές και κοινωνικές παραμέτρους στον τρόπο με τον οποίο η τεχνολογία θα προχωρήσει στην ήπειρο.

Επιτρέψτε μου μια προσωπική αναφορά. Τον περασμένο Σεπτέμβριο είχα την ευκαιρία να βρεθώ σε ένα πάνελ, στο Athens Democracy Forum, με τον Γιουβάλ Χαράρι, τον Ισραηλινό φιλόσοφο και ιστορικό. Ήταν πριν από τις εκλογές στη Γερμανία και θυμάμαι χαρακτηριστικά τον Χαράρι να αναφέρει στο πάνελ ότι «αυτό που εμένα με ενδιαφέρει να δω...» είπε «...είναι το τι λένε τα γερμανικά πολιτικά κόμματα για την τεχνητή νοημοσύνη και όχι τα κλασικά πεδία πολιτικής συζήτησης». Αυτό μπορεί, προφανώς, να φαίνεται, αν θέλετε, πολύ προχωρημένο για τα μέτρα μας ή σε σχέση με τα προβλήματα που όλοι αντιμετωπίζουμε ή αλληλεπιδρούμε με πολίτες που αντιμετωπίζουν στο πεδίο, αλλά νομίζω ότι δείχνει κάτι. Δείχνει ότι αυτή η διαδικασία θα γίνει ή με εμάς ή χωρίς εμάς και το μέλλον γενικά ή το σχεδιάζεις ή το υφίστασαι.

Γι' αυτόν τον λόγο οφείλουμε να πάμε και να προβάλουμε ένα πλαίσιο προστασίας και ρύθμισης για να μπορέσουμε να προστατέψουμε εκείνους οι οποίοι δεν θα κερδίσουν από αυτή την αλλαγή και να απελευθερώσουμε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξία για τους επιστήμονες που έχουμε στη χώρα μας, για τους πληροφορικούς, για τους ανθρώπους εκείνους που μπορούν να βελτιώσουν γενικά τη θέση της χώρας.

Γιατί υπάρχει αυτή η γνωστή αποστροφή, που έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές, για το τρένο της πληροφορικής που η Ελλάδα δεν θα έχανε -η Γ' βιομηχανική επανάσταση- και εχάθη αυτό το τρένο, πανηγυρικά. Τώρα, πάμε να καλύψουμε εκκρεμότητες αυτής της διαδικασίας και πάμε ταυτόχρονα να μη χάσουμε το επόμενο. Έχουμε ένα δυϊσμό, δηλαδή, πολύ χαρακτηριστικό στο σύνολο αυτής της προσέγγισης. Και νομίζω ότι αυτός ο δυϊσμός φαίνεται και στο νομοσχέδιο, απλώς αυτή τη φορά φαίνεται κάπως ετεροβαρώς υπέρ του μετά.

Υπάρχουν ρυθμίσεις αυτονόητες απλουστεύσεων, όπως η κατάργηση του μητρώου αρρένων -αναφέρθηκε ο κ. Λιβάνιος, ο οποίος έχει και σχετική εμπειρία από το Υπουργείο Εσωτερικών σε μεγάλο βάθος για το πώς φτιάχτηκε το μητρώο αρρένων, που έπρεπε να ξαναγυρνάει ο υπάλληλος, αν δεν είχε φτιαχτεί, πίσω στην καρτέλα για να ψάξει να βρει ποιοι θα πρέπει να πάνε στον στρατό, ποιοι είναι αγόρια κ.λπ.. Αυτό το πράγμα είναι πλέον εντελώς περιττό, να το πω έτσι. Υπάρχει η τεχνολογία, μπορεί κάποιος να ανατρέξει και να αντλήσει τις σχετικές πληροφορίες από το μητρώο. Ή αντίστοιχα τα τέσσερα πιστοποιητικά κληρονομιάς, τα οποία καταργούμε για να φτιάξουμε ένα ενιαίο, μία από τις εκατοντάδες αλλαγές, οι οποίες χρειάζεται να γίνουν σε επίπεδο πιστοποιητικών τέτοιου τύπου αλλαγών, εν πάση περιπτώσει.

Η εκτίμηση είναι ότι το πρόγραμμα «ΜΙΤΟΣ» -για να συμπληρώσω λίγο σε σχέση με όλα τα πράγματα εκείνα τα οποία αφορούν περισσότερο το πριν- είναι μια πράξη διαφάνειας υπό την έννοια ότι συνιστά διαύγεια διαδικασιών. Το δημόσιο ξεκινά να αποκαλύπτει το σύνολο των διαδικασιών του και των αλληλεπιδράσεών του, αποτιμώντας και τον χρόνο που χρειάζεται σε κάθε διαδικασία. Γιατί εδώ υπάρχει ένας πυρηνικός κανόνας: ό,τι δεν μπορείς να μετρήσεις, δεν μπορείς να το μεταρρυθμίσεις, δεν μπορείς να το αλλάξεις, άρα πρέπει κάπως να μετρηθούμε.

Έχουν γίνει απλουστεύσεις; Πολλαπλές, από τη διαδικασία που προκύπτει αφού γεννιέται ένα παιδί στη χώρα και από σειρά άλλων διαδικασιών που μπορεί κανείς να ανατρέξει σε αυτές, όπως και μεταβιβάσεις αυτοκινήτων, που είναι μια τελευταία διαδικασία που έχουμε προσθέσει στον www.gov.gr και συνιστά στην πράξη απλούστευση, γιατί η διαλειτουργικότητα αντλεί αυτομάτως τα στοιχεία και δεν χρειάζονται πρόσθετα πιστοποιητικά, αλλά σε καμμία περίπτωση δεν τις έχουμε απλουστεύσει όλες. Έχουμε -αν θέλετε- εστιάσει περισσότερο σε εκείνες οι οποίες είναι οι πιο προφανείς ή που μας αφορούν όλους οριζόντια, τα βασικά γεγονότα ζωής, όπως θα λέγαμε, που μπορεί κανείς με έναν ad hoc τρόπο να τα διαχειριστεί, αλλά πρέπει να το κάνουμε με έναν πιο συστηματικό τρόπο. Πρέπει, δηλαδή, να βρούμε τις χιλιάδες εκείνες διαδικασίες οι οποίες είναι κρυμμένες σε κάθε Υπουργείο και σε κάθε οργανισμό και που αφορούν τη διεπαφή με τον πολίτη και την επιχείρηση. Και πρέπει, πρώτον, να τις καταγράψουμε και, δεύτερον, να τις απλουστεύσουμε.

Πρώτο βήμα, είναι η καταγραφή βέβαια. Και αυτό θα κάνει το «ΜΙΤΟΣ», το θεσμικό πλαίσιο του οποίου θεμελιώνεται στο παρόν σχέδιο νόμου, εμπλουτίζεται. Έχει χίλιες πεντακόσιες διαδικασίες σήμερα, ο στόχος είναι να φτάσει περίπου τις πέντε χιλιάδες μέχρι το τέλος της χρονιάς, να δούμε και ποιος είναι ο αριθμός στον οποίο μπορούμε, εν τέλει, να φτάσουμε, που μπορούμε να προσεγγίσουμε.

Και, βέβαια, όλη αυτή η διαδικασία, όλος αυτός ο δυϊσμός, έχει μια ενιαία φιλοσοφία. Η ενιαία φιλοσοφία είναι να απελευθερώσουμε τις δυνατότητες της χώρας. Και αυτό εντάσσεται και σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, καθότι μιλάμε για τέταρτη βιομηχανική επανάσταση, υπάρχει η διαδικασία μιας σιωπηρής εκ νέου επαναβιομηχάνισης, η οποία συντελείται διεθνώς και στην οποία εντάσσεται η γεωπολιτική παράμετρος, αλλά στην πράξη βλέπουμε επενδύσεις και τον τρόπο με τον οποίον οι επενδύσεις αυτές γίνονται να επαναξιολογείται με βάση το θεσμικό πλαίσιο και το πώς οι χώρες επανατοποθετούνται σε ένα διεθνές πεδίο.

Αναφέρω ένα παράδειγμα: Στον ν.4727/2020 υπήρχε μια σειρά από εδάφια τα οποία αφορούσαν στο government cloud. Διαπιστώσαμε στην πράξη ότι τα εδάφη αυτά, που αφορούσαν ουσιαστικά στον τρόπο με τον οποίο η ελληνική κυβέρνηση θα αποθη-

κεύει τα δεδομένα της -και η Ελλάδα αποφάσισε μια πολιτική υβριδικού cloud, να αξιοποιούμε εκεί που πρέπει τις δικές μας υποδομές και κάπου αλλού να αξιοποιούμε και υποδομές που προσφέρονται από μεγάλες εταιρείες οι οποίες κάνουν αυτή τη δουλειά επαγγελματικά και σε μικρότερο κόστος και με μεγάλη ασφάλεια- έδρασε σαν σινιάλο - καταλύτης για να πραγματοποιηθεί σειρά επενδύσεων στη χώρα μας ή να ξεκινήσει να πραγματοποιείται, εν πάση περιπτώσει, στον μεγαλύτερο βαθμό, όπως αυτή της «MICROSOFT», για παράδειγμα, ή αυτή της «DATA REALD» ή της «AMAZON» ή κάποιας ακόμα που θα ακολουθήσει στο χώρο του cloud.

Το θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή, αν το κάνει κάποιος καλά και με έναν τρόπο που θεμελιώνει και τη σταθερότητα κάποιων επιλογών, μπορεί πράγματι να απελευθερώσει ένα πολύ μεγάλο δυναμικό για τη χώρα και να προσφέρει και στην επαναβιομηχάνιση αλλιώς. Και σε επενδύσεις, δηλαδή, στον τεχνολογικό τομέα ή σε όσα πράγματα η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση αφορά αλλιώς.

Και ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο -ας μου επιτραπεί να το πω ρητά- επιδιώκουμε στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό –κι αυτό το λέω με κάθετο τρόπο- τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση de facto σε αυτού του τύπου τα ζητήματα. Εκ των πραγμάτων έχουμε πολιτικές αποχρώσεις και πολιτικές διαφορές μεταξύ μας -αυτό είναι αυτονόητο-, αλλά σε ζητήματα υποδομών και βασικών επιλογών είμαστε απολύτως διατεθειμένοι να ακούσουμε πιο πολύ απ' ότι θα μιλήσουμε, να οσμωθούμε, να αξιοποιήσουμε την κοινοβουλευτική διαδικασία, να εντάξουμε παρατηρήσεις για να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο κτήμα όλων αυτό, σε μακρύ χρόνο, γιατί εν τέλει είναι προς όφελος της χώρας. Και αυτό νομίζω ότι το αγκαλιάζουμε όλοι μαζί.

Αυτό θα το δείτε και στις νομοτεχνικές τις οποίες θα καταθέσουμε στην πορεία και σε αυτές που καταθέσαμε ήδη.

Και να προσθέσω ότι, σε ό,τι αφορά στην τέταρτη βιομηχανική επανάσταση, την τεχνητή νοημοσύνη, δεν θα μείνουμε στις παρατηρήσεις και στα άρθρα τα οποία το παρόν σχέδιο νόμου εμπεριέχει. Την Τετάρτη στο Υπουργικό Συμβούλιο θα παρουσιάσουμε την εθνική στρατηγική για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία θα τεθεί σε διαβούλευση. Το νομοθετικό του σκέλος είναι αυτό το οποίο βλέπουμε σήμερα. Έχουμε το σκέλος το οποίο αφορά στον κανονισμό και έχουμε και τα έργα τα οποία στην πορεία θα πρέπει να κάνουμε, τις υποδομές, όχι μόνο τα βιβλία του νόμου, αλλά και τις οθόνες του κώδικα, που θα μπορέσουν αθροιστικά να θεμελιώσουν τη μετάβαση. Και βέβαια, αυτό θα το διαβουλευτούμε, επίσης, εκτενώς.

Επίσης, ενώ θα συμβαίνει αυτό, νομίζω ότι έχει ενδιαφέρον ότι το πρωί της ημέρας θα μιλάμε για την τεχνητή νοημοσύνη, το απόγευμα της ίδιας ημέρας, καλώς εχόντων των πραγμάτων, θα παρουσιάζουμε τη μετάβαση της υφιστάμενης ταυτότητας και του διπλώματος οδήγησης στο wallet του κινητού τηλεφώνου. Δηλαδή, θα έχουμε κάτι πάρα πολύ απλό από την υφιστάμενη διαδικασία. Πέρα από την έγχαρτη μορφή της ταυτότητας, θα την έχουμε στο κινητό μας τηλέφωνο. Ξεκινήσαμε να το κάνουμε αυτό επί COVID. Τώρα μπορούμε, νομίζω, σε εγχώριο επίπεδο να το κάνουμε για τα πάντα. Τα συναρμόδια Υπουργεία το θέλουν και για την ταυτότητα και για το δίπλωμα οδήγησης. Κι είναι ένας ενδιαφέρων συμβολισμός, γιατί επί της ουσίας η χώρα, ο κάθε πολίτης πολιτογραφείται στο μέλλον. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι αποκτούμε όλα εκείνα τα απαραίτητα θεσμικά εργαλεία, για να μπορέσουμε να είμαστε παρόντες σε αυτή τη μεγάλη εξέλιξη -και σε συγκεκριμένα σημεία της και πρωταγωνιστές, αν είναι δυνατόν- και ταυτόχρονα να προστατέψουμε όλους εκείνους οι οποίοι χρειάζονται προστασία από όλη αυτή τη διαδικασία, γιατί κανένας δεν πρέπει να μείνει πίσω από αυτή τη μεγάλη αλλαγή που συντελείται στη χώρα, υπό μορφή χιονοστιβάδας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κλείνω λέγοντας το εξής. Θα ήταν πράξη στρουθοκαμηλισμού να μην αναγνωρίσουμε τη μεγάλη πρόοδο που συντελείται σε αυτόν τον τομέα τα τελευταία χρόνια και πράξη υπερβολής να πούμε ότι όλα έχουν λυθεί. Ισχύουν και τα δύο ταυτόχρονα. Ο ισχυρισμός μου, όμως, είναι ότι η βελόνα κινείται και κινείται με μεγαλύτερη ταχύτητα από ό,τι έχουμε συνηθίσει μέχρι σήμερα. Η διανοητική άσκηση είναι εύκολη. Αν πριν από μερικά χρόνια λέγαμε ότι θα έχουμε πανδημία, ότι θα χρειαστούμε ψηφιακά εθνικά συστήματα εμβολιασμού και ρωτούσαμε «Ποιος είναι αυτός που θα τα καταφέρει καλύτερα; Η Ελλάδα, η Βαυαρία ή η Μασαχουσέτη;», πόσοι θα πίστευαν ότι η Ελλάδα θα ήταν αυτή η οποία θα τα καταφέρει και οι άλλοι δύο θα έχουν πρόβλημα με τα αντίστοιχα ψηφιακά συστήματα; Κανένας.

Αυτό είναι, όμως, που συνέβη και συνέβη βασικά λόγω των Ελλήνων μηχανικών, λόγω του δυναμικού της χώρας. Οι άνθρωποι που έχουν στήσει αυτά τα συστήματα και όλα τα άλλα συστήματα και το gov.gr και όλα αυτά τα οποία έρχονται συνέχεια - γιατί το ένα κτίζεται πάνω στο άλλο- είναι όλοι παιδιά αυτής της χώρας. Πολλοί γύρισαν πίσω. Οι περισσότεροι ήταν ήδη εδώ. Και είναι μια διαρκής διαδικασία με την οποία οικοδομούμε ένα νέο κράτος.

Ζήτημα είναι να το κάνουμε όλοι μαζί, να φέρουμε όλοι μαζί το μέλλον στο σήμερα. Γιατί στο τέλος της ημέρας το μέλλον δεν βρίσκεται στο μέλλον. Το μέλλον βρίσκεται στο μυαλό μας. Και αυτό το οποίο καλούμαστε να κάνουμε εν τέλει είναι είτε να κάνουμε το παν, ώστε αυτό που φανταζόμαστε να μετουσιωθεί σε πράξη εδώ και τώρα, είτε πολύ απλά να το καθυστερούμε. Αυτό, λοιπόν, είναι το μεγάλο διακύβευμα όλων αυτών των αλλαγών και στο τέλος της ημέρας αυτό είναι κάτι το οποίο γίνεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ραγκούσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Πιερρακάκη, ειδικά στα θέματα της τεχνολογικής προόδου, επί της αρχής κανείς δεν θα είχε αντίρρηση να προχωρήσει το κομματικό σύστημα και οι πολιτικές δυνάμεις όλες μαζί στα βήματα που πρέπει να γίνουν. Αλλά αυτό το «όλοι μαζί», που ακούγεται πάρα πολύ όμορφο και ειδικά στα αυτιά των πολιτών και που είναι ένας στόχος σε μερικά θέματα να μετουσιώνεται σε πράξη, έχει και κάποιες πολύ βασικές έως αυτονόητες προϋποθέσεις. Δηλαδή, ναι, να προχωρήσουμε όλοι μαζί, αλλά να προχωρήσουμε με εντιμότητα, να προχωρήσουμε προτάσσοντας το κοινωνικό συμφέρον, το συμφέρον των πολιτών και όχι το συμφέρον συγκεκριμένων εταιρειών, να προχωρήσουμε με βάση την απλή, την κοινή λογική.

Ναι, να προχωρήσουμε όλοι μαζί. Αλλά πώς θα προχωρήσουμε όλοι μαζί, όταν έχουμε διαπιστώσει πάρα πολλά προβλήματα σε αυτή εδώ την τριετία; Να σας πω το πιο πρόσφατο, αυτό που μόλις πριν από λίγο επιβεβαίωσε ο εισηγητής μας ο κ. Κάτσης, που σας το είχε θέσει και στις επιτροπές.

Τι μας ανακοινώσατε στο Κοινοβούλιο πριν από λίγο, κύριε Πιερρακάκη; Κάτι πάρα πολύ απλό. Λέτε: «Σήμερα σας καλώ να υπερψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο». Παρέκβαση: Σε αυτό το σημείο ακούσατε προηγουμένως ότι η τελική μας στάση θα καθοριστεί με βάση και τις τροποποιήσεις που θα δούμε ότι έχετε κάνει αποδεκτές από το σύνολο αυτών που σας προτείναμε μέσα από τις τοποθετήσεις μας, τις τοποθετήσεις του εισηγητή μας κ. Κάτση και των συναδέλφων.

Θα πάμε, λοιπόν, σε αυτή την πορεία, να δούμε, όπως είπατε, σήμερα γι' αυτό το νομοσχέδιο, τελικά, τι θα γίνει στην ψήφισή του. Και τι άλλο είπατε; Λέτε ότι την Τετάρτη θα συνεδριάσει το Υπουργικό Συμβούλιο, για να συζητήσει τη στρατηγική γι' αυτά τα θέματα. Μα είναι δυνατόν, είναι λογικό, είναι ορθό, υπηρετεί το κοινωνικό συμφέρον να υιοθετείται η αντίστροφη πορεία από τη σωστή πορεία; Ποια είναι η σωστή πορεία για κάθε κράτος, για κάθε πολιτεία; Να συζητήσει πρώτα σε επίπεδο κυβερνητικό, κοινοβουλευτικό και κοινωνικό τη στρατηγική, πού θέλουμε να πάμε, ποιοι είναι οι στόχοι, πώς θα πάμε, γενικές αρχές, ποια είναι η πορεία. Και μετά να πούμε: Αφού αποφασίσαμε συζητώντας για τη στρατηγική, βεβαίως να καθορίσουμε και το νομοθετικό πλαίσιο που θα υποστηρίξει νομοθετικά τις στρατηγικές επιλογές που θα κάνουμε. Βεβαίως, μετά να δούμε και τα έργα που θα μετουσιώσουν σε πράξη το νομοθετικό πλαίσιο που θα

αποφασίσουμε, που θα είναι βασισμένο στη στρατηγική.

Και τώρα έχουμε εδώ την Κυβέρνηση, η οποία τι μας λέει σήμερα; Πρώτα θα ψηφίσετε την νομοθετική πρωτοβουλία και μετά εμείς θα συζητήσουμε στο Υπουργικό Συμβούλιο τη στρατηγική για τα ίδια θέματα, για την τεχνητή νοημοσύνη και ούτω καθεξής. Μα είναι σωστό αυτό; Δεν είναι σωστό, κύριε Πιερρακάκη. Είναι τελείως λάθος. Δεν ξέρω ποιοι λόγοι μπορεί να υπαγόρευσαν στην Κυβέρνηση αυτή την ανώμαλη κυριολεκτικά πορεία, αλλά είναι βέβαιο ότι αυτό δεν είναι η ομαλή, η σωστή πορεία των πραγμάτων.

Επίσης, εγώ να υποδεχτώ με θετικό τρόπο, όπως έκανε ο εισηγητής μας, αυτή τη διάθεση που δείξατε προηγουμένως και ανακοινώσατε ότι θα υιοθετήσετε πολλές από τις παρατηρήσεις και τις τροποποιήσεις που έχουν προταθεί. Αλλά τώρα μην πάμε και στο άλλο άκρο. Δηλαδή, πρέπει να υπάρχει πνεύμα συναίνεσης, συνεννόησης και είναι θετικό να αποδέχεστε τις τροποποιήσεις και τα προβλήματα που σας επισημαίνει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Όμως, ένα νομοθέτημα το οποίο έρχεται στο ελληνικό Κοινοβούλιο και το οποίο πρέπει να υποστεί τριάντα επτά περίπου τροποποιήσεις είναι λίγο «καμπανάκι». Πώς να το κάνουμε τώρα; Έχουν υπάρξει πολλά νομοθετήματα, έχουν υπάρξει πολλές περιπτώσεις υιοθέτησης τροποποιήσεων από τις κυβερνήσεις με βάση τις παρατηρήσεις που έκανε η εκάστοτε αξιωματική αντιπολίτευση. Αλλά τόσες πολλές; Αυτό ίσως κάτι δείχνει και μπορεί και αυτό να είναι απόρροια αυτής της της λάθος πορείας που έχετε ακολουθήσει και στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Επαναλαμβάνω. Θα δούμε και το σύνολο των τροποποιήσεων που θα καταθέσετε. Ας κρατήσουμε το μήνυμα, που μακάρι να ισχύει. Και το λέω και εγώ πολύ ειλικρινά, κύριε Πιερρακάκη, αυτό. Μακάρι να χαρακτηρίσει την κυβερνητική στάση και πολιτική από 'δω και πέρα -στα ζητήματα αυτά- το πνεύμα της συναίνεσης και του «όλοι μαζί» που είπατε.

Αλλά προσέξτε, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε πάρα πολύ επιφυλακτικοί κατ' αρχάς ακούγοντας τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και τον εισηγητή σας προηγουμένως, στην αρχή της συνεδρίασης, ο οποίος, βέβαια, δεν έκανε τίποτα άλλο από το να εκφωνήσει την κεντρική γραμμή της Κυβέρνησης.

Δεν έκανε κάποια προσωπική - ατομική παρασπονδία -να το πω έτσι- σε σχέση με το ποια γραμμή έχετε χαράξει σε αυτά τα θέματα. Αλλά, ακόμη, είναι και πολύ νωπές οι μνήμες του πως έχετε μεταχειριστεί τη μεγάλη προσπάθεια που έχει γίνει σε αυτή τη χώρα, για να μπορέσει η χώρα σήμερα -και η Κυβέρνηση, βεβαίως- να φτάσει σε αυτό το σημείο έμπρακτων έργων που βοηθούν, πράγματι, τον πολίτη στην καθημερινότητά του, προσπάθειες οι οποίες έγιναν επί πολλά χρόνια και ήταν εξαιρετικά επίπονες, κύριε Πιερρακάκη.

Και θυμάστε πάρα πολύ καλά τη σύγκρουση που είχαμε, όταν θεωρήσαμε μια πρωτοφανή νομοθετική απρέπεια από πλευράς μιας Κυβέρνησης που προσπάθησε να καταργήσει και να εξαφανίσει το έδαφος επάνω στο οποίο πατάει ακόμη και το μεγαλύτερο μέρος των σημερινών πολιτικών, με εκείνη την περίφημη προσπάθεια να φτιαχτεί ένας κώδικας, ξαφνικά, που ο μόνος του σκοπός ήταν να εξαφανίσει προηγούμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες που κάναμε και που σε τελική ανάλυση δεν γίνεται, γιατί η νομοθετική ιστορία ούτε γράφεται, όπως θέλει ο καθένας μας, ούτε πολύ περισσότερο διαγράφεται, όπως θέλει ο καθένας μας.

Εμείς, πολύ καθαρά -και είναι ένα μήνυμα αυτό που θέλουμε να αφήσουμε στη σημερινή συζήτηση και συνδέεται με όλα όσα έχουμε πει μέχρι σήμερα σε αυτά τα ζητήματα- θέλουμε να ξέρετε ότι, όταν με το καλό ο ελληνικός λαός μας αναθέσει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης με Πρωθυπουργό τον Αλέξη Τσίπρα, δεν θα γκρεμίσουμε. Εμείς θα κτίσουμε επάνω σε αυτά που κτίζετε εσείς, αλλά εμείς δεν θα κρύψουμε ότι κτίζουμε επάνω σε όσα κτίστηκαν το προηγούμενο διάστημα, όπως, δυστυχώς, επιχειρήσατε να κάνετε εσείς κατά το προηγούμενο διάστημα. Δηλαδή, εμφανίζεται, περίπου, μία εικόνα σαν η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η ψηφιακή διακυβέρνηση στη χώρα, αυτές οι καινοτομίες, να ιδρύθηκαν επί Κυβερνήσεως Κυριάκου Μητσοτάκη.

Ε, με συγχωρείτε πολύ, δεν είναι αλήθεια αυτό! Δεν είναι αλήθεια και δεν τιμά κανέναν από όλους όσοι προσχωρούν σε μία τέτοια γραμμή, γιατί πάνω απ' όλα –επαναλαμβάνω- δεν είναι αλήθεια. Τι είναι αλήθεια; Αλήθεια είναι ότι κτίζετε επάνω σε όσα έκτισαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις και η Κυβέρνηση του Αλέξη Τσίπρα από το 2015 μέχρι το 2019, αλλά και πιο πριν.

Αν δεν υπήρχε ο ν.3979, κύριε Πιερρακάκη, θα είχε χάσει η σημερινή, δική σας Κυβέρνηση δύο χρόνια, μόνο και μόνο για να νομοθετήσει τον ιδρυτικό νόμο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, γιατί ήταν ένας επίπονος και πολύ δύσκολος νόμος.

Μάλιστα, σε αυτό το σημείο θέλω να πω, ότι εμείς δεν πρόκειται να φερθούμε με αυτή την αλαζονεία, γιατί έχουμε ζήσει στο πετσί μας και δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τι περάσαμε όλοι οι προηγούμενοι -2015 με 2019- για να κτίσει η χώρα όσα έκτισε σε επίπεδο υποδομών -θα τα ακούσετε μετά και από την κ. Φωτίου- ή και νωρίτερα με τον ιδρυτικό νόμο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Δεν περιγράφεται το τι γινόταν στη χώρα όταν τολμούσες να πεις το 2010 ή το 2011 ή και αργότερα, οτιδήποτε σχετικό με ηλεκτρονική διακυβέρνηση και κάρτα πολίτη από τις πάσης φύσεως παραεκκλησιαστικές οργανώσεις, δεν περιγράφεται. Από τις πάσης φύσεως ανορθολογικές και συνομωσιολογικές οργανώσεις που υπάρχουν στη χώρα, οι οποίες, όλως έξαφνα, σιώπησαν!

Από τότε που κυβερνάει η Νέα Δημοκρατία δεν υπάρχει ούτε αντίχριστος -σε ό,τι κάνετε- ούτε 666. Δεν ξέρω εάν το έχετε παρατηρήσει. Εμείς δεν μπορούσαμε να κυκλοφορήσουμε στη χώρα.

Να σας πω σε αυτό το σημείο, κύριε Πιερρακάκη, γιατί η ιστορία είναι πραγματικά ένα στοιχείο που πρέπει όλοι να σεβόμαστε -προφανώς δεν το ξέρετε εσείς και ούτε μπορείτε να το ξέρετε, αλλά κάποιοι το ξέρουν, λίγοι το ξέρουν- ότι η πραγματική αρίθμηση του ν.3979, κύριε Πιερρακάκη, δεν ήταν αυτή.

Η πραγματική αρίθμηση του ν.3979 –και αυτό είναι η πρώτη φορά που το λέω στο ελληνικό Κοινοβούλιο- ήταν ένας –γι' αυτούς όλους τους παρεκκλησιαστικούς κύκλους- σκανδαλώδης και συγκλονιστικός αριθμός. Καθόμασταν τότε –θυμάμαι σαν τώρα- με τον αείμνηστο τον Δημήτρη Στεφάνου σε εκείνα τα έδρανα και όταν ήταν η ώρα να ψηφιστεί ο ν.3979, του λέω –είναι από αυτά που καμμιά φορά σκέφτεται ένας άνθρωπος και λέει μετά «μα, πώς δεν το σκέφτηκα αυτό το πράγμα!»- «Δημήτρη, δεν ρωτάς τι αριθμό θα πάρει ο νόμος μόλις θα ψηφιστεί;».

Γιατί δεν μπορούσαμε να κυκλοφορήσουμε από όλες αυτές τις επιθέσεις, περί του αντίχριστου τον οποίο φέρνουμε με τον νόμο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την κάρτα πολίτη. Και γυρίζει ο αείμνηστος ο Δημήτρης Στεφάνου και μου λέει «Γιάννη, ο αριθμός του νόμου θα είναι 3966». Το 9 ανάποδα 6, το 9 μείον 3 ίσον 6 σε έναν νόμο.

Τώρα που αποδείχθηκε ότι δεν υπάρχει αντίχριστος στη χώρα, τώρα που αποδείχθηκε ότι όλα όσα κάνετε δεν έχουν βάλει τον αντίχριστο μέσα στα σπίτια των Ελλήνων πολιτών, παρά την πρόοδο και όλα εκείνα τα οποία έγιναν και το 2015-2019 και με την ψήφιση του ν.3979 που φροντίσαμε να μην πάρει τον αριθμό 3966, ναι, μπορούμε να πούμε ότι για να φτάσει σε αυτό το σημείο η χώρα, έχει πραγματικά γίνει πολύ μεγάλος κόπος και έχει καταβληθεί πολύ μεγάλο πολιτικό κεφάλαιο.

Το λιγότερο που οφείλει να κάνει η κάθε κυβέρνηση είναι και να κτίζει επάνω στην προηγούμενη, αλλά και να μην προσπαθεί να αποσιωπά την προσφορά των προηγούμενων κυβερνήσεων σε αυτή τη μεγάλη πορεία της χώρας, που σε τελική ανάλυση -πρέπει να το πούμε και αυτό- αυτή η πρόοδος που παρουσιάζεται είναι υπαρκτή –βεβαίως, τη βιώνει ο πολίτης- αλλά είναι αυτή που εμφανίζεται; Πιθανότατα όχι και το «πιθανότατα» το λέω για λόγους επιείκειας.

Δεν θα πάω μακριά, θα επικαλεστώ μόνο την ετήσια έκθεση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών γι' αυτά τα ζητήματα που εκδόθηκε στις 14 Φεβρουαρίου του 2022, σύμφωνα με την οποία αναφέρεται -όχι από τον ΣΥΡΙΖΑ, όχι από την «ΑΥΓΗ», όχι από εμάς, από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, αλλά από τον ΣΕΒ επαναλαμβάνω και μάλιστα μέσα στο 2022 και παρακαλώ, συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να το ακούσετε με μεγάλη προσοχή αυτό, το οποίο θα σας το καταθέσω και στα Πρακτικά για να το διαβάσετε- ότι οι επενδύσεις σε ψηφιακά συστήματα παραμέ-

νουν μεν σημαντικές –ενδέκατη στην Ευρωπαϊκή Ένωση-, αλλά συνεχίζουν να εστιάζουν σε συστήματα προηγούμενης γενιάς. Λέει πολλά και διάφορα, ανάμεσα στα οποία είναι και το εξής πολύ σημαντικό γι' αυτά που συζητάμε σήμερα. Παρά τις συνεχείς βελτιώσεις στη δημόσια διοίκηση –λέει ο ΣΕΒ- η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση. Τον Φεβρουάριο του 2022, ο ΣΕΒ. Αυτό αναδεικνύει τόσο το μεγαλύτερο εύρος και την ταχύτητα ενσωμάτωσης ψηφιακών λύσεων στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή, πρακτικά λέει ότι εμείς προχωράμε, αλλά οι άλλοι προχωράνε πολύ πιο γρήγορα, άρα δεν είμαστε εμείς αυτοί που εμφανιζόμαστε να είμαστε οι προμηθείς και οι σκαπανείς αυτής της προόδου που γίνεται.

Λέει, λοιπόν, ότι αναδεικνύει τόσο το μεγαλύτερο εύρος και την ταχύτητα ενσωμάτωσης ψηφιακών λύσεων στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και την καθυστέρηση αντιμετώπισης δομικών προβλημάτων στην Ελλάδα, παραδείγματος χάριν μειωμένη διαλειτουργικότητα μητρώων, καθυστέρηση στην ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης κ.λπ..

Άρα, η χώρα έχει πολλή δουλειά να κάνει ακόμη, η Κυβέρνηση έχει πολύ περισσότερη δουλειά να κάνει ακόμη και εμείς, επαναλαμβάνω, όταν ο ελληνικός λαός μας δώσει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης, πάνω σε ό,τι γίνεται σήμερα στη χώρα που κτίστηκε, στη δουλειά που έχει γίνει στο παρελθόν, θα συνεχίσουμε να κτίζουμε, αλλά όλοι θα πρέπει να έχουμε, σε τελική ανάλυση, κατά νου ότι αυτό το οποίο πρέπει να γνωρίζει ο πολίτης είναι η αλήθεια ότι ο δρόμος που έχουμε ακόμη να διανύσουμε, είναι ένας δρόμος που πρέπει να είναι καθαρός -ανοικτός, όπως είναι σήμερα- μακριά από δεισιδαιμονίες, μακριά από συνωμοσιολογίες που πραγματικά έπαιξαν έναν πολύ αρνητικό ρόλο στο παρελθόν ώστε να καθυστερήσει η χώρα στην υιοθέτηση πολλών από όλες αυτές τις μεγάλες και σημαντικές καινοτομίες.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Ραγκούσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Μπαίνουμε στον κατάλογο των ομιλητών και τον λόγο έχει ο κ. Ταραντίλης εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προτεινόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αποτελεί αναμφίβολα μια πρωτοποριακή νομοθετική πρωτοβουλία.

Η παγκόσμια τεχνολογική έκρηξη και διείσδυση των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών στην καθημερινότητα δημιουργεί νέα δεδομένα για την κοινωνική και οικονομική ζωή. Η ψηφιοποίηση και συνδεσιμότητα οι οποίες κυριαρχούν στη λειτουργία των σύγχρονων προϊόντων και υπηρεσιών αποτελούν κεντρικό πυλώνα για την οικονομική ανάπτυξη. Τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, το blockchain, που μέχρι πρόσφατα βρίσκονταν μόνο στα ερευνητικά εργαστήρια, είναι ήδη μέρος της ζωής μας και δεσπόζουν στην καλούμενη τέταρτη βιομηχανική επανάσταση.

Κύριο χαρακτηριστικό αυτών των αναδυόμενων τεχνολογιών είναι η δυνατότητα να δρουν ως ένα σημείο αυτόνομα από την ανθρώπινη παρέμβαση. Επίσης, είναι η ικανότητα να αναλύουν μεγάλο όγκο δεδομένων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, προσφέροντας λύσεις σε όλες τις πτυχές της ζωής μας, από την ιατρική και τη βιομηχανία μέχρι τα μέσα μεταφοράς και τις οικιακές συσκευές.

Η λειτουργική αυτονομία των τεχνολογιών αυτών συνοδεύεται αναπόφευκτα από μια σειρά προκλήσεων, όπως η ανάγκη για διαφάνεια στη λειτουργία των συστημάτων με αλγοριθμική λήψη αποφάσεων, η ευθύνη από τις αποφάσεις αυτές, οι κίνδυνοι για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και οι αναγκαίες νομοθετικές προσαρμογές για τη μεταφορά και την ενσωμάτωση του ψηφιακού γίγνεσθαι στον νομικό κόσμο.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, η Ελλάδα γίνεται μία από τις πρώτες χώρες που επιχειρεί να θεσπίσει ένα συνολικό πλαίσιο κανόνων λειτουργίας συγκεκριμένων νέων τεχνολογιών, δίνοντας για πρώτη φορά νομική ισχύ σε έννοιες της ψηφιακής ζωής.

Πέντε είναι οι βασικοί πυλώνες των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ο πρώτος πυλώνας αφορά στην τεχνητή νοημοσύνη. Το νομοσχέδιο εισάγει κανόνες για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνητής νοημοσύνης σε περιβάλλον λογοδοσίας και διαφάνειας. Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις, οι φορείς του δημοσίου – πλην του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη και της ΕΥΠ- θα νομιμοποιούνται να χρησιμοποιήσουν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μόνο όταν αυτό προβλέπεται νομοθετικά και μόνο εφόσον έχουν εκπονήσει ειδική αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου. Οι φορείς αυτοί θα δημοσιοποιούν τις παραμέτρους, στις οποίες στηρίζεται η λήψη αυτοματοποιημένων αποφάσεων ή πράξεων με βάση την τεχνολογία αυτή, ενώ οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα υποχρεούνται αντιστοίχως να δημοσιοποιούν τις σχετικές παραμέτρους κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλο το φάσμα των εργασιακών σχέσεων.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά στο διαδίκτυο των πραγμάτων, γνωστός ως «internet of things» διεθνώς. Ρυθμίσεις εισάγονται, λοιπόν, για τη χρήση των τεχνολογιών του διαδικτύου των πραγμάτων, όρος που περιγράφει ένα δίκτυο έξυπνων συσκευών, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους καθώς και με βάσεις δεδομένων, με στόχο να παρέχουν πλήθος υπηρεσιών που αξιοποιούν τα δεδομένα στα οποία βασίζονται.

Η λογική των ρυθμίσεων αυτών, οι οποίες αφορούν σε κρίσιμες υποδομές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, χαρακτηρίζεται από τη θέσπιση προδιαγραφών ασφαλείας στις συσκευές αυτής της τεχνολογία, όπως είναι η χρήση ασφαλών κωδικών και η κρυπτογράφηση, η υποχρέωση τήρησης μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών για λόγους διευκόλυνσης της εποπτείας, η επιβολή υποχρεώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης τους, τους κατασκευαστές, τους εισαγωγείς, τους διανομείς, ώστε να καθίσταται δυνατή η απόδοση ευθύνης στην περίπτωση αστοχιών.

Ο τρίτος πυλώνας αφορά στα drone. Το νομοσχέδιο προβλέπει τη χρήση συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών επί τη βάσει τεχνικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών που θα καθοριστούν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την αρμόδια Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας. Με τη δυνατότητα αυτή επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης σε ακριτικές ή νησιωτικές περιοχές.

Ο τέταρτος πυλώνας αφορά στο blockchain και τα «έξυπνα» συμβόλαια. Θεσπίζεται, λοιπόν, η δυνατότητα εγγραφής δεδομένων ή συναλλαγών μέσω blockchain ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, καθώς επίσης και η κατάρτιση έξυπνων συμβολαίων, τα smart contracts, όπως είναι γνωστά. Το blockchain λειτουργεί ως δημόσια βάση καταγραφής δεδομένων, η οποία σε συνδυασμό με άλλες τεχνολογίες εξασφαλίζει την επεξεργασία στοιχείων από ένα αποκεντρωμένο δίκτυο, με ασφαλή και διαφανή τρόπο.

Στη βάση της τεχνολογίας αυτής, αναπτύσσονται τα «έξυπνα» συμβόλαια, δηλαδή συμβάσεις οι όροι των οποίων εκτελούνται αυτοματοποιημένα και με ψηφιακό τρόπο, ακολουθώντας πρωτόκολλα πληροφορικής και αλγορίθμους. Οι συναλλακτικοί αυτοί τρόποι αναγνωρίζονται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ως έγκυρες μορφές συμβάσεων και εντάσσονται στους ισχύοντες κανόνες του αστικού δικαίου της χώρας μας αναπτύσσοντας αποδεικτική ισχύ έναντι διοικητικών αρχών και δικαστηρίων.

Τέλος, ο πέμπτος πυλώνας αφορά στην κυβερνοασφάλεια. Υπό την επίδραση της διάδοσης των νέων αυτών τεχνολογιών, το νομοσχέδιο θέτει δέσμη ρυθμίσεων, με τις οποίες ενισχύει το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την κυβερνοασφάλεια. Συναφώς, ορίζεται η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας και το Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών, ενώ πλέον κάθε φορέας της κεντρικής κυβέρνησης ορίζει συγκεκριμένο πρόσωπο ως υπεύθυνο ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή θωράκιση της δημόσιας διοίκησης εν όψει των σύγχρονων προκλήσεων της κυβερνοασφάλειας και των απειλών στον κυβερνοχώρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί ήδη κοινή παραδοχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο ότι η αξιοποίηση και η ευρεία χρήση των

αναδυόμενων τεχνολογιών δεν μπορεί να επιτευχθεί σε ρυθμιστικό κενό και σε ένα περιβάλλον ανασφάλειας και απουσίας ευθύνης, καθώς ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα αναιρούσε την ωφέλεια της τεχνολογικής προόδου και θα κλόνιζε την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των πολιτών απέναντι στην τεχνολογική εξέλιξη.

Με τη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία, η Ελλάδα πρωτοπορεί και αποδεικνύει ότι μπορεί να συνδυάσει τα πλεονεκτήματα των αναδυόμενων τεχνολογιών με ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα σέβεται τις αξίες του πολιτισμού μας και τα δικαιώματα των πολιτών. Γι' αυτό τον λόγο σας καλώ να ψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει η κ. Χρηστίδου εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι πολλοί συμπολίτες μας παρακολουθούν με αγωνία όσα συμβαίνουν με τον πόλεμο στην Ουκρανία, παρακολουθούν τα τεκταινόμενα εκεί, όχι μόνο επειδή είναι τραγικά όσα συμβαίνουν εκεί, αλλά και επειδή αντιλαμβάνονται ότι ο ρωσοουκρανικός πόλεμος έχει πολύ σοβαρές συνέπειες στην καθημερινότητά μας με το κύμα ακρίβειας, τις αλλαγές στην παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων κ.λπ..

Πολύ λιγότεροι, όμως, παρακολουθούν έναν άλλον πόλεμο που έχει ξεκινήσει πολύ πιο πριν και που τα τελευταία χρόνια έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Πρόκειται για τον πόλεμο της πληροφορίας, τον πόλεμο για την πρόσβαση σε δεδομένα, τον διεθνή ανταγωνισμό στον τομέα αυτό μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών, Κίνας, Ρωσίας και Ευρώπης. Επεισόδια αυτού του πολέμου διαρρέουν κατά καιρούς. Διαβάζουμε, για παράδειγμα, ότι αξιοποιήθηκαν αλγόριθμοι και τεχνικές άντλησης πληροφοριών από δημόσια αρχεία και από κοινωνικά δίκτυα τόσο στην περίπτωση του Brexit όσο και στην εκλογή του Τραμπ.

Και αν αυτά μοιάζουν σε κάποιους πολύ μακρινά, ας σκεφτούμε και αυτά που διαβάζουμε και για τα καθ' ημάς: συχνό μπλοκάρισμα λογαριασμών στο Facebook –ουδέτερα δήθεν-, αποφασιζόμενο πάλι από κάποιους αλγόριθμους. Όμως, συμπτωματικά οι αλγόριθμοι αυτοί πάντοτε λειτουργούν εναντίον δημοκρατικά εκφραζόμενων πολιτών, συνήθως με αντικυβερνητικές διαθέσεις, ενώ οι ίδιοι αλγόριθμοι μένουν αδρανείς απέναντι σε φιλοφασιστικά, ρατσιστικά, σεξιστικά, ομοφοβικά προφίλ, που ανεμπόδιστα συνεχίζουν τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο ακόμη και σήμερα.

Και ρωτάμε: Το παρόν σχέδιο νόμου που φέρνει η Κυβέρνηση θωρακίζει τους πολίτες απέναντι στους κινδύνους της χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, τους κινδύνους που προανέφερα, αλλά και τους κινδύνους αναφορικά με την πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των εργαζομένων, για παράδειγμα, από εργοδότες, την προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων; Προστατεύει από διακρίσεις στη βάση του φύλου, της εθνικότητας, της θρησκευτικής ή σεξουαλικής ταυτότητας, στη βάση της ηλικίας, της υγείας ή της όποιας άλλης διαφορετικότητας;

Υπάρχει ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης της λειτουργίας των νέων τεχνολογιών που εισέρχονται με ραγδαία ταχύτητα σε κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής ζωής; Προφανώς και ναι. Μπορεί να γίνει μια τέτοια ρύθμιση χωρίς, όμως, να προηγηθεί η σύσταση μιας διεπιστημονικής ομάδας από ανθρώπους του κόσμου της πληροφορικής, αλλά και νομικούς, πολιτικούς, επιστήμονες, ψυχολόγους; Προφανώς και όχι.

Κι όμως, αυτό το μοντέλο υιοθετήσατε. Πρέπει η νομοθετική ρύθμιση να λάβει υπ' όψιν της τη γνώμη φορέων που εκπροσωπούν τους πολίτες, τη γνώμη ανεξάρτητων αρχών; Ζητήθηκε η άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη, του Συνηγόρου του Καταναλωτή; Και βέβαια όχι, δεν ζητήθηκε. Υπήρξε συζήτηση με εκπροσώπους των εργαζομένων; Και πάλι όχι.

Σας προτείναμε, ως ΣΥΡΙΖΑ, έστω και την τελευταία στιγμή να προσκληθεί η ΑΔΕΔΥ, εφόσον μιλάμε για δημόσια διοίκηση, στην επιτροπή της Βουλής και ούτε αυτό δεχθήκατε.

Υπήρξε αλληλογραφία –υποστήριξε ο κύριος Υπουργός- με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Η Βουλή, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είχε καμμία ενημέρωση για το περιεχόμενο της αλληλογραφίας αυτής. Ούτε η Βουλή ούτε οι πολίτες. Αυτό το ονομάζετε «μοντέλο καλής νομοθέτησης»;

Προσπαθώντας ο κύριος Υπουργός να δικαιολογήσει τις όποιες ασάφειες στο νομοσχέδιο, παραδεχόμενος έμμεσα ότι υπάρχουν κενά -προς τιμήν του-, δεν ισχυρίστηκε ότι πρόκειται για ένα πλήρες νομοθέτημα, αλλά έτσι όπως διάβασα στα Πρακτικά είπε επί λέξει: «Ο στόχος είναι να προσθέσουμε ένα «λιθαράκι» ακόμα στην προστασία συνολικά του οικονομικού εργασιακού μας συστήματος». Προσθέτει πράγματι ένα «λιθαράκι» η Κυβέρνηση. Αλλά το κτίσμα παραμένει χωρίς σκεπή, με διαλυμένες πόρτες, με ξηλωμένα τα παράθυρα, με τεράστιες τρύπες στους τοίχους και με φαγωμένα τα θεμέλια.

Προς τι αυτή η βιασύνη να έρθει άρον-άρον, πριν τελειώσουν οι εργασίες της Βουλής για το καλοκαίρι, ένα τόσο πρόχειρο νομικό κείμενο, ενώ μάλιστα επίκειται ψήφιση του ευρωπαϊκού κανονισμού για την τεχνητή νοημοσύνη; Ποιος ο λόγος;

Ο Πρωθυπουργός διαβεβαιώνει ότι οι εκλογές αργούν. Αντιλαμβανόμαστε, επίσης, ότι οι Υπουργοί βιάζονται να κλείσουν εκκρεμότητες. Γιατί ούτε εκείνοι το πολυπιστεύουν, αλλά και γιατί ακούγονται σενάρια ανασχηματισμού. Όμως, αυτό δεν δικαιολογεί την κατάθεση άρθρων με τόσες ασάφειες ως προς τη συλλογή και τη χρήση δεδομένων. Ούτε δικαιολογεί το γεγονός ότι το σχέδιο νόμου εμφανίζεται να αγνοεί ότι υπάρχει στην κοινωνία ένα χάσμα ψηφιακής πρόσβασης στην πληροφορία, αλλά και ψηφιακής άμυνας απέναντι στην κακόβουλη χρήση της. Ένα χάσμα σε βάρος των οικονομικά και μορφωτικά ασθενέστερων, για τους οποίους και αυτό το νομοσχέδιο δεν εμφανίζει πρόνοια.

Ούτε δικαιολογούνται άρθρα, για παράδειγμα, όπως το άρθρο 85, όπου επεκτείνονται οι καταστατικοί σκοποί του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας, ώστε το δίκτυο να γίνεται δικαιούχος ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων και κρατικών ενισχύσεων, ένας φορέας που έχει απασχολήσει πρόσφατα την εξεταστική επιτροπή της Βουλής για απευθείας αναθέσεις αμφιβόλου σκοπιμότητας, για να το πω κομψά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ σε καμμία περίπτωση δεν είναι τεχνοφοβικός. Να το ξεκαθαρίσουμε αυτό. Γνωρίζει πολύ καλά τη σημασία των νέων τεχνολογιών και έδωσε δείγματα γραφής στην περίοδο διακυβέρνησής του, παρά τα όσα είχε να αντιμετωπίσει με τους μνημονιακούς εκβιασμούς, στους οποίους είχε παραδώσει ανυπεράσπιστη τη χώρα η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας, όμως, πρέπει να υπηρετεί το κοινωνικό σύνολο, πρέπει να υπηρετεί το σώμα της κοινωνίας, πρέπει να είναι εργαλείο εμβάθυνσης της δημοκρατίας και υπεράσπισης εργασιακών και γενικότερα πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η παραπέρα ανάπτυξη αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης, ώστε να μπορεί να συνεχίζει και να αυξάνει η εκμετάλλευση πολλών από λίγους δεν έχουν καμμία σχέση με το όραμά μας και είναι ακριβώς το αντίθετο εκείνων των οποίων επιδιώκουμε. Για εμάς η τεχνολογία πρέπει να απελευθερώνει τον άνθρωπο, όχι να τον παγιδεύει σε νέα δεσμά. Στη λογική αυτή, νομοθετήματα με σκόπιμες ασάφειες δεν είναι αποδεκτά.

Το νομοθετικό πλέγμα που έχετε φέρει είναι διάτρητο. Θεωρούμε ότι δεν θωρακίζει τους πολίτες, αλλά εγκυμονεί κινδύνους όσες νομοτεχνικές βελτιώσεις και αν φέρετε την τελευταία στιγμή. Περιμένουμε να δούμε και τις επόμενες που θα φέρετε.

Γιατί το λέμε αυτό; Γιατί η αποδυνάμωση και όχι η ενδυνάμωση του κοινωνικού ελέγχου επί των πληροφοριών που διακινούνται στο κυβερνοδιάστημα πιστεύουμε ότι είναι ο πραγματικός σας στόχος. Άλλωστε, οι εμμονές σας περί ελεγχόμενης και συνεχώς περιοριζόμενης δημοκρατίας έχουν γίνει πλέον προφανείς σε όλους και όλες μας και φαίνονται σε κάθε πτυχή της πολιτικής σας.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε.

Οι εποχές αυτές που εμπορευόσασταν «λωτούς» και απευθυνόσασταν σε «λωτοφάγους» έχουν πια περάσει και θα το διαπιστώσετε πάρα πολύ σύντομα, γιατί η χώρα δεν αντέχει άλλο χειμώνα μαζί σας. Κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη «Αναβάθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης, αναμόρφωση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Σχολής Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες ρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη».

Τον λόγο έχει ο κ. Μουλκιώτης εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για άλλη μία φορά βρισκόμαστε στο ίδιο έργο θεατές. Η Κυβέρνηση εδώ και τρία χρόνια ευαγγελίζεται την καλή νομοθέτηση και τρία χρόνια, επίσης, διαψεύδει τον εαυτό της σε κάθε νομοθέτημα το οποίο φέρνει για συζήτηση στη Βουλή.

Την ώρα που έχει κατατεθεί στη Βουλή ένα νομοσχέδιο-«σκούπα» στο οποίο περιλαμβάνονται και διατάξεις του Υπουργείου Εργασίας, η Κυβέρνηση καταθέτει μια τροπολογία με έντεκα άρθρα για ζητήματα που αφορούν στα άτομα με αναπηρία. Και βεβαίως, η Κυβέρνηση, όσον αφορά στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, είναι απούσα, με την έννοια ότι δεν υπάρχει αρμόδιος Υπουργός προκειμένου να δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα τα οποία ευλόγως τίθενται από εμάς και τους πολίτες.

Σε μια χώρα που το ποσοστό των ατόμων με αναπηρία αγγίζει το 10% του συνολικού πληθυσμού η Κυβέρνηση επιλέγει να φέρνει νύχτα διατάξεις που, όπως ισχυρίζεται σε σχετικό δελτίο του Υπουργείου Εργασίας, προωθούν μια σημαντική ψηφιακή μεταρρύθμιση. Και όπως λέει, στόχος είναι να βελτιωθεί η καθημερινότητα των ατόμων με αναπηρία μέσω των ψηφιακών ΚΕΠΑ και της κάρτας αναπηρίας.

Εμείς ρωτάμε: Μεταρρύθμιση με τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αλήθεια, πού έχει ακουστεί αυτό; Με αυτόν τον τρόπο θέλει η Κυβέρνηση να πείσει ότι ασκείται σοβαρή κοινωνική πολιτική;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημιουργία των ΚΕΠΑ είναι ένα έργο με μέγιστη μεταρρυθμιστική εμβέλεια και τομή, την οποία θεσμοθέτησε το ΠΑΣΟΚ το 2010 και λειτουργεί από 1η Σεπτεμβρίου του 2011.

Με αυτή την πραγματική μεταρρύθμιση, μαζί με τον ενιαίο κανονισμό προσδιορισμού ποσοστού αναπηρίας του άρθρου 7, διασφαλίστηκε ο ενιαίος τρόπος πιστοποίησης της αναπηρίας για όλους τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους, καθώς επίσης και για τους ανασφάλιστους της χώρας και αντιμετωπίστηκε έτσι άπαξ διά παντός η αδιαφάνεια που προϋπήρχε, αλλά και ο κατακερματισμός που προϋπήρχε κατά τον χρόνο της κρίσης της αναπηρίας.

Τι κάνει τώρα η Κυβέρνηση; Επιχειρεί την ένταξη των ΚΕΠΑ στην ψηφιακή εποχή, παρέχοντας τη δυνατότητα στον πολίτη να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση για να αξιολογηθεί από το ΚΕΠΑ. Θετική διάταξη ξεκάθαρα, αφού ψηφιοποιεί τις διαδικασίες. Θετική διάταξη!

Ωστόσο, το ζητούμενο παραμένει. Θα συμβάλλει στη μείωση του χρόνου απονομής των παροχών στα άτομα με ειδικές ανάγκες; Θα μειωθούν, επιτέλους, με τον τρόπο αυτό οι εκκρεμότητες στις αναπηρικές συντάξεις; Διότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να ενημερώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, με στοιχεία του ΕΦΚΑ, στις 30 Απριλίου 2022 εκκρεμούσαν δεκατρείς χιλιάδες τετρακόσιες ενενήντα έξι αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, έξι χιλιάδες εννιακόσιες τριάντα μία αιτήσεις για παραπληγικό επίδομα και περίπου δώδεκα χιλιάδες αιτήσεις για επίδομα απόλυτης αναπηρίας. Σύνολο, τριάντα δύο χιλιάδες περίπου αιτήματα ΑΜΕΑ μόνο στον ΕΦΚΑ, χωρίς να υπολογίζουμε τις εκκρεμότητες που είναι στον ΟΠΕΚΑ.

Πώς και πότε θα μειωθούν αυτές οι εκκρεμότητες, όταν η διάταξη της παραγράφου 7 προβλέπει ότι η διαδικασία ενώπιον της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας δύο ετών από την υποβολή της αίτησης;

Αλήθεια -ρωτάω και τους συναδέλφους της πλειοψηφίας- γιατί δύο έτη; Από πού βγήκε αυτό; Γιατί δύο έτη; Δηλαδή, μια απλή αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας μπορεί να τραβήξει τέσσερα και πέντε χρόνια; Αν χρειαστεί και δευτεροβάθμια επιτροπή, πού θα πάει;

Και βεβαίως, ποιος θα δώσει απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα όταν είναι απών ο αρμόδιος Υπουργός σήμερα; Γιατί ο παριστάμενος κύριος Υφυπουργός ή και ο Υπουργός δεν γνωρίζουν το τι συμβαίνει, δηλαδή, αυτό το οποίο δικαιούται ο αιτών ΑΜΕΑ, παραδείγματος χάριν, σύνταξη με αναπηρία. Θα το πάρει τελικά μετά από πόσα χρόνια; Στο τέλος-τέλος, γι' αυτό ψηφιοποιούμε το κράτος; Για να συνεχίζει να ταλαιπωρείται πολίτης;

Ποια άλλη καινοτομία υποτίθεται μας φέρνει η Κυβέρνηση; Τη θέσπιση –λέει- για το πλαίσιο και την κάρτα αναπηρίας. Υπενθυμίζω, για να το ξεκαθαρίσουμε, ότι η θεσμοθέτηση της κάρτας αναπηρίας είναι έργο του ΠΑΣΟΚ από το 1996. Και αυτή η διάταξη, όπως την καταθέτει η Κυβέρνηση, είναι εξαιρετικά προβληματική, διότι την κάρτα αναπηρίας θα την προμηθεύονται μόνο όσοι έχουν αναπηρία 67% και άνω.

Γιατί λέω ότι είναι προβληματική αυτή η διάταξη; Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύνταξη αναπηρίας παίρνουν και όσοι έχουν αναπηρία 50% έως 60%. Με ποιο δικαίωμα κάνετε τέτοιες περικοπές; Ποιοι είστε και κάνετε τέτοιες περικοπές στους ανάπηρους και το αναπηρικό κίνημα; Ας μας δοθεί μια απάντηση. Ποιος θα μας δώσει την απάντηση; Ο απών Υπουργός;

Δηλαδή, οι έχοντες αναπηρία 50% έως 66% δεν θα παίρνουν κάρτα αναπηρίας και δεν θα έχουν τα ωφελήματα της κάρτας αναπηρίας; Και πώς είναι δυνατόν να αποκλείετε εσείς αυτούς τους ανθρώπους;

Προφανώς -και το λέω ξεκάθαρα- η διάταξη, όπως κατατέθηκε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αποτέλεσμα άγνοιας των συντακτών της και θα δημιουργήσει ανισότητες στους ανάπηρους, θα δημιουργήσει κλίμα δυσπιστίας και διαμαρτυρίας απέναντι στον θεσμό της κάρτας αναπηρίας, καθώς θα αποκλείσει σημαντικό αριθμό πολιτών με αναπηρία από τη λήψη της κάρτας και των ωφελημάτων της.

Κι ένα ακόμη ερώτημα. Η κάρτα αναπηρίας είναι ισόβια ή θα έχει συγκεκριμένη διάρκεια; Δεν ορίζεται πουθενά στη διάταξη. Και ποιος θα αποφασίσει; Και πότε θα αποφασίσει; Ερήμην της Βουλής;

Εμείς προτείνουμε όσοι έχουν κριθεί από τις υγειονομικές επιτροπές με αναπηρία επ' αόριστον να τους δίνεται ισόβια κάρτα αναπηρίας. Ξεκάθαρα. Μην ταλαιπωρούμε περαιτέρω τους ανθρώπους. Αφού έχουν επ' αόριστον αναπηρία, η κάρτα αναπηρίας πρέπει είναι και αυτή αορίστου χρόνου διάρκειας.

Τέλος, με το άρθρο 6 του ν.3863/2010 προβλέπεται ότι οι άποροι ανασφάλιστοι, δικαιούχοι μηδενικής συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη, απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής παράβολου 46,14 ευρώ για την εξέτασή τους από τις υγειονομικές επιτροπές στα ΚΕΠΑ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κυρία Πρόεδρε, για δύο λεπτά.

Τώρα το άρθρο 6 καταργείται. Αν καταλαβαίνουμε σωστά, η πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να καταργηθεί συνολικά. Συμφωνούμε σε αυτό; Και ποιος θα μου απαντήσει; Αν συμφωνούμε, να γραφτεί ρητά στο σχέδιο νόμου που τώρα συζητείται.

Είναι προφανές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη που κατά τα άλλα δεν κατεβάζει τα μολύβια, όπως λέει στον μεταρρυθμιστικό της οίστρο, δεν ενδιαφέρεται ούτε για την εφαρμοστικότητα ούτε και για την αποτελεσματικότητα των νομοθετημάτων της. Η αποδεδειγμένη διαχειριστική ανικανότητα βγάζει μάτι. Γιατί το λέω αυτό;

Για την εφαρμογή αυτής της τροπολογίας σήμερα, απαιτείται έκδοση όχι ενός, όχι δύο, πλήθους κανονιστικών πράξεων, πληθώρας κανονιστικών πράξεων. Και ακριβώς, λόγω του πλήθους των κανονιστικών αυτών πράξεων και της τεχνικής δυσκολίας έκ-

δοσης των κανονιστικών αποφάσεων –ΚΥΑ, υπουργική απόφαση, αποφάσεις διοικητών ΕΦΚΑ, αποφάσεις ΟΠΕΚΑ- που απαιτούνται για να υλοποιηθεί ό,τι προβλέπεται από τις διατάξεις της τροπολογίας, είναι άγνωστο –επαναλαμβάνω, άγνωστο παραμένει- πότε και πώς θα εφαρμοστούν οι διατάξεις της τροπολογίας στην πράξη. Πότε θα εκδοθούν αυτές οι κανονιστικές αποφάσεις;

Για να τεκμηριώσω τη διαχειριστική ανεπάρκεια της Κυβέρνησης, σας θυμίζω δύο ζητήματα.

Πρώτον, τρία χρόνια μετά από την ανάληψη εξουσίας, δεν έχετε κατορθώσει να συντάξετε και να εκδώσετε κανονισμούς ασφάλισης και παροχών, μη τηρώντας το νόμο που η ίδια η Κυβέρνηση έχει ψηφίσει, τον ν.4670 του 2020 και διαιωνίζει τις ανισότητες στους ασφαλισμένους του ΕΦΚΑ.

Δεύτερον, δεν έχει καταφέρει να συντάξει ούτε μία γραμμή για τον κανονισμό και τις ενιαίες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, το άρθρο 11 του ν.4387 του 2016, τίποτα μέχρι σήμερα. Και ποιες είναι οι επιπτώσεις, για να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, αυτής της αμέλειας και της κυβερνητικής ανεπάρκειας; Θα σας πω. Τέσσερις συγκεκριμένες.

Πρώτον, διαφορετικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας έχουν ακόμη και σήμερα οι ανάπηροι, ανάλογα με το εάν είναι παλαιοί ή νέοι ασφαλισμένοι. Ακούσατε. Το λέμε τώρα εδώ, σήμερα, τέλος Ιουλίου του 2022. Δεύτερον, διαφορετικές χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης έχουν οι ανάπηροι ανάλογα με τον πρώην ασφαλιστικό φορέα αναπήρου. Τρίτον, διαφορετικά τα ποσοστά αναπηρίας που απαιτούνται για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ακόμη και σήμερα. Και τέταρτον, που βγάζει μάτι, διαφορετικές οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου ατόμου με αναπηρία, ανάλογα με τον φορέα που υποτίθεται ότι έχει καταργηθεί.

Τα έχουμε εντοπίσει, τα έχουμε αναφέρει κατ' επανάληψη με επίκαιρες ερωτήσεις και η Κυβέρνηση λέει ότι θα διορθωθούν εν καιρώ.

Εμείς, κυρία Πρόεδρε, λέμε ότι, δυστυχώς, ούτε μπορεί, αλλά και ούτε ενδιαφέρεται, με τον τρόπο που νομοθετεί, η Κυβέρνηση να λύσει τα προβλήματα.

Σας ευχαριστώ πολύ και για τον χρόνο, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα, εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας, έχει η κ. Παπαδημητρίου.

ΑΝΝΑ ΜΑΝΗ - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από την τοποθέτηση επί του νομοσχεδίου, θα ήθελα να δηλώσω και εγώ από αυτό το Βήμα τη συμπαράστασή μου προς τους συμπολίτες μας που πλήττονται αυτές τις ημέρες από τις πυρκαγιές και φυσικά, να δηλώσω και την ευγνωμοσύνη μου προς τους πυροσβέστες, τους αστυνομικούς, τα στελέχη του ΕΚΑΒ, τα στελέχη της πολιτικής προστασίας, τους εθελοντές, το προσωπικό της αυτοδιοίκησης και όλους εκείνους που δίνουν τη μάχη με τις φλόγες.

Αγαπητοί συνάδελφοι, παίρνοντας αφορμή από τη χθεσινή σημαντική επέτειο της αποκατάστασης της Δημοκρατίας και της σαρανταοκτάχρονης δημοκρατικής διαδρομής της χώρας μας, δεν μπορώ να μην τονίσω μια άλλη διάσταση της ψηφιακής τεχνολογίας στη ζωή μας, αυτή της ισότιμης για όλους πρόσβαση στην πληροφορία, αλλά και της ίδιας και ίσης αντιμετώπισης όλων των πολιτών κατά τις συναλλαγές τους με το κράτος και τη διοίκηση, συναλλαγές με διαφάνεια, ασφάλεια και με απόλυτο σεβασμό στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Και αλήθεια, ποιος θα περίμενε ακόμη και πριν από λίγα χρόνια ότι τεχνολογικά επιτεύγματα, όπως τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, τα γνωστά drone, η τρισδιάστατη εκτύπωση και η τεχνητή νοημοσύνη θα ήταν μέρος της ζωής μας; Φαντάζομαι ελάχιστοι.

Αυτό, ακριβώς, πραγματοποιεί η Κυβέρνηση με το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με το οποίο, μάλιστα, πρωτοστατεί μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών, κάτι που σαφέστατα δικαιούται να κάνει η χώρα μας, να παράγει, δηλαδή, πρωτογενές δίκαιο, ανεξάρτητα και πριν από την όποια κοινοτική ρύθμιση.

Συνεπώς, η όποια κριτική διατυπώθηκε από την Αξιωματική Αντιπολίτευση γύρω από το ζήτημα αυτό είναι τουλάχιστον άστοχη και φυσικά, νομικά αβάσιμη.

Στο πρώτο μέρος του νομοσχεδίου θεσπίζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Παράλληλα, συμπληρώνεται η υφιστάμενη νομοθεσία για την κυβερνοασφάλεια, με στόχο να θωρακιστεί στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το δημόσιο από τις κυβερνοεπιθέσεις, αυτές τις νέου τύπου επιθέσεις που γίνονται όλο και πιο συχνές τα τελευταία χρόνια.

Καινοτόμες ρυθμίσεις εισάγονται και στα επόμενα μέρη του σχεδίου νόμου, όπως, για παράδειγμα, οι ρυθμίσεις για τη λειτουργία της τρισδιάστατης εκτύπωσης και του διαδικτύου των πραγμάτων, αλλά και η πρόβλεψη για χρήση μη επανδρωμένων αεροσκαφών, των drone, για παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών. Μια ρύθμιση με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα που μπορεί να φανεί εξαιρετικά χρήσιμη για τις ορεινές, νησιωτικές και γενικότερα, τις απομακρυσμένες περιοχές της ελληνικής περιφέρειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από τα παραπάνω, θα ήθελα να εστιάσω σε δύο σημαντικές διατάξεις του νομοσχεδίου. Η πρώτη αφορά στο ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς, στο οποίο ενσωματώνονται τα πιστοποιητικά μη αποποίησης, δημοσίευσης διαθήκης, αμφισβήτησης και αναγγελίας του κληρονομικού δικαιώματος.

Οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι και κυρίως, οι ενδιαφερόμενοι πολίτες έπρεπε ως σήμερα να περιμένουν αρκετούς μήνες για την έκδοση αυτών των πιστοποιητικών από τα ειρηνοδικεία και τα πρωτοδικεία, προκειμένου να προβούν σε συμβολαιογραφικές και όχι μόνο πράξεις.

Με τη νέα ρύθμιση μπαίνει τέλος στην ταλαιπωρία των πολιτών, κάτι που μπορώ να διαβεβαιώσω και εγώ μετά από σειρά ετών δικηγορίας. Ένα πιστοποιητικό πλέον για όλη την κληρονομική διαδικασία και μάλιστα, με εξάμηνη πλέον διάρκεια από την έκδοσή του, ώστε πολλές πράξεις να γίνονται εύκολα, γρήγορα και χωρίς περιττές αναμονές.

Η δεύτερη σπουδαία ρύθμιση, που κυριολεκτικά αναμορφώνει τις σχέσεις των πολιτών με το κράτος, είναι η ολοκλήρωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών «ΜΙΤΟΣ», μια ψηφιακή πλατφόρμα στην οποία οι πολίτες θα ενημερώνονται για κάθε διαδικασία του ελληνικού δημοσίου, θα παρακολουθούν την πορεία της, αλλά και θα υποβάλουν, ενδεχομένως, κάποιο παράπονο ή καταγγελία σχετικά με αυτή. Και όλα αυτά θα είναι καταγεγραμμένα, ξεκάθαρα, προσβάσιμα από όλους.

Και φυσικά, δεν μπορώ να μην αναφερθώ σε δύο σπουδαίες τροπολογίες με έντονο κοινωνικό πρόσημο.

Έτσι, με την τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας απλοποιείται και ψηφιοποιείται πλήρως η διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας, ενώ παράλληλα δημιουργείται η κάρτα αναπηρίας. Μία ρύθμιση που διευκολύνει τη ζωή και την καθημερινότητα χιλιάδων συμπολιτών μας με αναπηρία καθώς πλέον θα επισκέπτονται μόνο μία φορά τα ΚΕΠΑ, την ημέρα της εξέτασης τους, ενώ η υποβολή της αίτησης και όλα τα στάδια θα διεκπεραιώνονται ψηφιακά.

Πολύ σημαντική είναι επίσης και η τροπολογία για την ηλεκτρονική βεβαίωση νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς. Κάθε πολίτης από την οθόνη του υπολογιστή του θα μπορεί να λαμβάνει βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης από οποιοδήποτε νοσοκομείο της χώρας. Είναι καινοτομίες που διευκολύνουν τις ζωές των συμπολιτών μας και κυρίως αυτών που το έχουν περισσότερο ανάγκη.

Θα ήθελα πολύ σύντομα να αναφερθώ σε συναδέλφους που διατύπωσαν αντιρρήσεις, διότι υπάρχει πρόβλεψη στο νομοσχέδιο για την έκδοση αρκετών κανονιστικών πράξεων. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, γνωρίζετε ότι στο Σύνταγμά μας ρητά προβλέπεται ότι προκειμένου να ρυθμιστούν θέματα ειδικά, τεχνικά ή χωρικά υπάρχει η δυνατότητα να εκδίδονται κανονιστικές πράξεις της διοίκησης, αρκεί η νομοθετική εξουσιοδότηση που δίνεται από τον τυπικό νόμο να είναι ειδική

και συγκεκριμένη, κάτι που ισχύει στο παρόν σχέδιο νόμου;

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ειδικότερα η ηγεσία του Υπουργείου, ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Πιερρακάκης, ο Υφυπουργός κ. Λιβάνιος και το επιτελείο τους, έχουν μέσα σε τρία χρόνια, κυριολεκτικά, μεταμορφώσει το ελληνικό δημόσιο και τη λειτουργία του με ψηφιακές εφαρμογές στην υπηρεσία των πολιτών και των επιχειρήσεων που μέχρι πρότινος φάνταζαν ανέφικτες. Εντελώς ενδεικτικά αναφέρω: Άυλη συνταγογράφηση, gov.gr, η μεγαλύτερη ίσως τομή στα χρονικά της δημόσιας διοίκησης, ηλεκτρονικές υπεύθυνες δηλώσεις και εξουσιοδοτήσεις, ηλεκτρονικές ληξιαρχικές πράξεις, ψηφιακές συναλλαγές με τα ΚΕΠ, τον ΟΑΕΔ, ηλεκτρονική δικαιοσύνη, σε λίγες ημέρες από σήμερα το ψηφιακό πορτοφόλι με την ταυτότητα και το δίπλωμα οδήγησης στο κινητό μας. Και η λίστα διαρκώς αυξάνεται και εμπλουτίζεται με νέα εργαλεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση αυτή έχει φέρει την Ελλάδα στην νέα ψηφιακή εποχή. Οι αριθμοί είναι ενδεικτικοί και μιλούν από μόνοι τους. Μέσα σε τρία χρόνια οι ψηφιακές συναλλαγές από οκτώ εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες το 2018 εκτινάχθηκαν στα πεντακόσια εξήντα επτά εκατομμύρια το 2021. Διακόσια εκατομμύρια έγγραφα εκδόθηκαν ψηφιακά μέσω του gov.gr. Κάθε πολίτης απέφυγε, κατά μέσο όρο, τον χρόνο περισσότερες από εξήντα «ουρές» και ατελείωτες ώρες αναμονής. Μια πραγματικά ψηφιακή επανάσταση με επίκεντρο πάντα τον πολίτη.

Συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη με όλες αυτές τις ψηφιακές υπηρεσίες και τις μεταρρυθμίσεις απέδειξε στην πράξη ότι αντιμετωπίζει όλους τους πολίτες με τον απαραίτητο σεβασμό έχοντας πλήρη επίγνωση ότι ως πολιτεία έχει υποχρέωση να κάνει τη ζωή και την καθημερινότητα όλων καλύτερη και ευκολότερη και κυρίως, να παρέχει τα εχέγγυα για ένα καλύτερο μέλλον. Η Κυβέρνηση αυτή σχεδιάζει και υλοποιεί σήμερα την Ελλάδα του αύριο.

Πώς μπορώ να μην υπερψηφίσω το σημερινό νομοσχέδιο που αποτελεί ένα βήμα προς το μέλλον; Πώς θα δικαιολογήσετε, αλήθεια, συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, μια ενδεχόμενη αρνητική ψήφο σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο;

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η κ. Αδαμοπούλου, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τίτλος του σημερινού υπό συζήτηση νομοσχεδίου υπονοεί έναν ουδέτερο μέχρι και θετικό προσανατολισμό, όμως, πολύ φοβάμαι ότι δημιουργεί διάφορους σημαντικούς κινδύνους στο πεδίο και στα ζητήματα τα οποία προσδοκά να ρυθμίσει.

Θα αρχίσω με το πολύ απλό, το οποίο αποτελεί και χρόνιο εθισμό της Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της κυβερνητικής θητείας των τριών ετών από τον Ιούλιο του 2019, αφ' ενός ότι η πρώτη της αποστολή είναι πλέον του ότι είναι να φάει ό,τι υπάρχει και ό,τι έχει απομείνει και επιπλέον να στελεχώσει τις επιτελικές θέσεις του κράτους με δικούς της εκλεκτούς ημετέρους, τον κάθε πιθανό και απίθανο, αλλά και επιπλέον να εντυπωσιάζει προς τα έξω με διάφορες μαρκετινίστικες αλχημείες, επικοινωνιακά τρικ και παραποίηση της πραγματικότητας.

Γιατί τα λέω αυτά σε σχέση με το παρόν νομοσχέδιο; Διότι καλό το περιτύλιγμα αλλά τελικά φαίνεται ότι είναι κατώτερης διαλογής το νομοσχέδιο αυτό. Παρατηρούμε μια ανεξήγητα μεγάλη σπουδή και βιασύνη να ρυθμίσετε και να διευθετήσετε πολύπλοκα και δαιδαλώδη ζητήματα στα οποία δεν έχει καταλήξει η ενωσιακή νομοθεσία, η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι έννομες τάξεις των χωρών του εξωτερικού. Είναι γνωστό ότι τα ενωσιακά νομοθετήματα που αφορούν τα συγκεκριμένα ζητήματα των αλγορίθμων και της τεχνητής νοημοσύνης, βρίσκονται υπό μία πολύ έντονη συγκρουσιακή διαβούλευση αλλά και υπό μία πύρρεια διαπραγμάτευση ανάμεσα στα ίδια τα ευρωπαϊκά όργανα.

Οφείλουν, λοιπόν, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που υποστηρίζουν το νομοσχέδιο να γνωρίζουν -κι αν το γνωρίζουν να μην το αποκρύπτουν τεχνηέντως- ότι πολύ πρόσφατα απορρίφθηκε μια πρόταση κανονισμού για την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών, με τη δεύτερη απόρριψη μάλιστα να λαμβάνει χώρα μόλις στις 10 Ιουνίου του 2022 και να αφορά το ενοποιημένο κείμενο αυτής της πρότασης. Ενώ, λοιπόν, ενάμιση μήνα πριν στα ευρωπαϊκά όργανα η ενωσιακή νομοθέτηση δεν μπόρεσε να καταλήξει κάπου, προσέκρουσε σε έναν τοίχο και ανέστειλε αυτά τα θέματα μέχρι νεωτέρας, εδώ η Κυβέρνηση φαίνεται ότι για άλλη μια φορά θέλει να κάνει τον λαγό. Τα ίδια και με την πρόταση για την τεχνητή νοημοσύνη που δεν υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ρωτήσω το Υπουργείο και τους συναδέλφους: Όταν η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση για ζητήματα, για τα οποία η ίδια διαθέτει και τεράστιους πόρους αλλά και ευρύτερη διαβούλευση, που δεν έχει λύσει, δεν έχει καταλήξει κάπου, εσείς γιατί φέρνετε ένα τόσο μεγαλεπήβολο νομοσχέδιο το οποίο σε κάποιες διατυπώσεις του θυμίζει και λίγο έκθεση ιδεών; Μήπως γιατί πολύ απλά θέλετε να εντυπωσιάσετε και να βγείτε να πείτε προς τα έξω ότι εμείς εδώ είμαστε μπροστά, είμαστε πολύ προχωρημένοι; Και, εν πάση περιπτώσει, αφού το αναφέρατε αυτό, κύριε Υπουργέ, στην ομιλία σας, -είπατε ότι θέλετε να κομίσετε μία προστιθέμενη αξία στη συζήτηση που γίνεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης- καλό είναι λίγο αυτό να μας αναλύσετε λεπτομερώς τι σημαίνει, ποια είναι αυτή η προστιθέμενη αξία που κομίζετε στη συζήτηση αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει καταλήξει ακόμα;

Και το ερώτημα είναι: Σε επίπεδο γενικότερης πολιτικής δεν έχετε διδαχθεί ως Κυβέρνηση -δεν εννοώ το συγκεκριμένο Υπουργείο- από τις αποτυχίες του παρελθόντος; Δεν βλέπετε ότι με την προπέτεια που έχετε εμφανίσει σε διάφορα επίπεδα, έχετε καταλήξει σε φιάσκο; Και θα αναφερθώ στο διαβατήριο εμβολιασμού, όπου αναφέρατε πολύ απερίσκεπτα και επικίνδυνα πράγματα για τα οποία ακόμη και η Ευρωπαϊκή Ένωση σας αντιμετώπισε με μια ειρωνική θυμηδία. Τα ίδια κάνατε με την αμετροέπεια και την αδολεσχία κυριολεκτικά που εμφανίσατε όταν ξέσπασε ο πόλεμος στην Ουκρανία. Πριν καν τοποθετηθούν και αποφασίσουν οι μεγάλες δυνάμεις, εσείς σπεύσατε να στείλετε πολύ βαρύ οπλισμό στην Ουκρανία για να δείξετε ότι είστε τα καλά παιδιά της Αμερικής και του ΝΑΤΟ και φτάσατε στο σημείο να φέρετε τα νεοναζιστικά τάγματα Αζόφ εδώ στο Κοινοβούλιο και να τους χειροκροτούν και όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, με αποτέλεσμα πρόσφατα να δημοσιευθεί ότι η Ελλάδα έχει μπει στη λίστα των μη φιλικών χωρών προς τη Ρωσία. Θα τις βιώσουμε τις συνέπειες και με ενδεχόμενο ενεργειακό αποκλεισμό. Για αυτό τώρα οι Γερμανοί, οι φίλοι μας, ζητούν και αλληλεγγύη από την Ελλάδα να μειώσει 15% την κατανάλωση του φυσικού αερίου, οι φίλοι μας οι Γερμανοί οι οποίοι μας επέβαλαν μνημόνια και λιτότητα.

Επανέρχομαι, λοιπόν, στο νομοσχέδιο. Τι θα γίνει όταν έρθει στο προσεχές μέλλον η Ευρωπαϊκή Ένωση και ρυθμίσει τα ζητήματα αυτά με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο και πουν άλλα αντί άλλων σε σχέση με το νομοσχέδιο αυτό;

Και πάμε λίγο στα πρακτικά ζητήματα. Μιλάτε για αλγοριθμικά συστήματα λήψης αποφάσεων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Το ερώτημα είναι: Όλοι αυτοί οι πολίτες και οι εργαζόμενοι που θα επηρεάζονται απ' αυτές τις αυτοματοποιημένες αποφάσεις, θα έχουν πρόσβαση στη μεθοδολογία και στον προγραμματισμό αυτού του αλγορίθμου; Πώς θα μπορέσουν, δηλαδή, να ελέγξουν αν ο προγραμματισμός του αλγορίθμου δεν θα δημιουργεί αθέμιτες και υπέρμετρες διακρίσεις εις βάρος τους, δεν θα παραβιάζει δικαιώματα, ότι θα είναι δίκαιος, θα είναι αδέκαστος, θα είναι αντικειμενικός; Πώς θα το ελέγχουν; Ποια θα είναι η δυνατότητα ελεγξιμότητας του αλγορίθμου; Ποια θα είναι η δυνατότητα εξήγησης και κατανόησης της διαχείρισης των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων από τα υποκείμενα της επεξεργασίας που είναι οι πολίτες και οι εργαζόμενοι, των οποίων οι ζωές θα επηρεαστούν με τρόπο ασύλληπτο μάλλον απ' όλες αυτές τις αυτοματοποιημένες αποφάσεις;

Δυστυχώς, πολύ φοβάμαι ότι δεν διασφαλίζετε τίποτε απ' όλα αυτά. Γι' αυτόν τον λόγο, κύριοι Υπουργοί, δεν ζητήσατε τη γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, διότι προφανώς η γνωμοδότησή της θα σας κατακεραύνωνε, όπως έγινε με την ντροπιαστική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης της κ. Κεραμέως.

Βεβαίως, ξαναστήνετε για άλλη μια φορά επιτροπές επί υποεπιτροπών, τις οποίες θα στελεχώσετε με δικούς σας εκλεκτούς, είτε πολιτικούς είτε τεχνοκράτες, οι οποίοι –λέει- θα ασκούν έναν ελεγκτικό και εποπτικό ρόλο σε όλα αυτά τα ζητήματα, δηλαδή, ουσιαστικά, θα κλείνουν τα μάτια στις πομπές των εκλεκτών σας.

Το ερώτημα είναι: Δεν σας αρκούν οι ήδη υπάρχουσες ανεξάρτητες αρχές, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και ο Συνήγορος του Πολίτη, προκειμένου να ασκούν αυτόν τον εποπτικό και ελεγκτικό ρόλο με διεύρυνση των αρμοδιοτήτων τους; Βέβαια, ποιος Συνήγορος του Πολίτη, όταν η Κυβέρνηση τον υποβαθμίζει; Υποβαθμίζει το επιστημονικό προσωπικό του και θέλει να το μετατρέψει σ' ένα τηλεφωνικό κέντρο, υποβαθμίζει άτομα με υψηλά προσόντα και εξαιρετικό έργο.

Πολύ εύστοχα ο κ. Ραγκούσης σάς επεσήμανε ότι πρώτα φέρνετε το νομοσχέδιο και μετά ορίζετε τη στρατηγική σας με το Υπουργικό Συμβούλιο. Για τόσο ευαίσθητα ζητήματα, τόσο δυναμικά και εξελισσόμενα, μοναδική σας προτεραιότητα είναι ο απόλυτος έλεγχος, ο μητσοτακικός σταλινισμός του επιτελικού κράτους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ κι εγώ.

Τον λόγο έχει η κ. Παρασκευή Βρυζίδου εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΡΥΖΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου έχει σαν σκοπό την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των τεχνολογιών της τεχνητής νοημοσύνης, ένα σημαντικό κομμάτι το οποίο έχει να κάνει με την καθημερινή λειτουργία, με την προώθηση σημαντικών συστημάτων, με την πρόοδο γενικότερα της χώρας μας.

Η τεχνητή νοημοσύνη έχει σαν σκοπό να προάγει ζητήματα, αλλά παράλληλα το παρόν σχέδιο νόμου χρησιμοποιεί νόμους οι οποίοι διασφαλίζουν τα δικαιώματα των ανθρώπων οι οποίοι έχουν συνθέσει και έχουν προάγει την τεχνητή νοημοσύνη, και παράλληλα διασφαλίζει τα προσωπικά δεδομένα των ανθρώπων που κάνουν χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και την αξιοποιούν ή των ανθρώπων που δίνουν δεδομένα για να διαμορφωθούν όλες αυτές οι πλατφόρμες.

Τα τελευταία τρία χρόνια το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τη σημερινή Κυβέρνηση έκανε άλματα τα οποία έχουν τεράστιες αποστάσεις από τα προηγούμενα χρόνια. Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία κατάφεραν άνθρωποι γρήγορα να εξυπηρετηθούν, να εξοικονομήσουν χρήμα και χρόνο και, κυρίως ,να αξιοποιήσουν σημαντικές δυνατότητες και ευκαιρίες που δεν θα είχαν περιθώριο να τις αξιοποιήσουν με τις δυσκολίες που υπήρχαν.

Παράλληλα, άλλαξε η εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό. Παραδέχθηκαν πολλές υπηρεσίες της Ευρώπης αυτό το άλμα που έκανε η χώρα μας και αυτή η αξιοπιστία είχε θετικά αποτελέσματα, γιατί πολλές φορές στο παρελθόν αναφερόμασταν ως χώρα με πολλές δυσκολίες και γραφειοκρατία και αυτό ήταν ανασταλτικός παράγοντας για τους επενδυτές, οι οποίοι όμως διαπιστώνουν πια ότι πολλά πράγματα προχωρούν πολύ γρήγορα, οπότε τολμούν, έρχονται, συνεργάζονται και προωθούνται διάφορες μορφές συνεργασιών και γίνονται και σημαντικές επενδύσεις. Αυτό, βέβαια, έχει συνέπειες και στην οικονομία της χώρας και στην εξασφάλιση θέσεων εργασίας και γενικότερα στον στόχο μας που είναι να πάμε ένα βήμα μπροστά.

Το Υπουργείο φροντίζει όλη αυτή την πρόοδο να την προχωρήσει βήμα-βήμα, διότι κάθε τι που πάει μπροστά θα πρέπει να διασφαλίσει την ασφάλεια και αυτών που το χρησιμοποιούν αλλά και όλων των συστημάτων, να μην καταπέσουν και να μην πληγούν. Έτσι, λοιπόν, οργανώνει και τη συντονιστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρεις Υπουργούς, τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον Υπουργό που εποπτεύει τη γραμματεία των ΣΔΙΤ και τον Υπουργό Ανάπτυξης, προκειμένου να μπορέσει να ελέγξει να καταγράψει αλλά και να προάγει την πολιτική αυτής της πορείας για να μη γίνονται αποσπασματικές ενέργειες, αλλά να υπάρχει μια συνολική προσπάθεια και ένα συνολικό σχέδιο. Παράλληλα, υπάρχει μέσα και η επιτροπή η οποία θα παρακολουθεί αυτή την πορεία.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως ό,τι έχει γίνει μέχρι σήμερα είναι πάρα πολύ σημαντικό. Το αποδεικνύει αυτό η νέα γενιά που χρησιμοποιεί αυτές τις μεθοδολογίες και κατά καιρούς με τη συμμετοχή της αλλά και με τα λόγια της εκφράζει την ικανοποίησή της.

Θα ήθελα να αναφερθώ –διότι υπάρχουν πολλά και σημαντικά άρθρα- ιδιαίτερα στις δύο τροπολογίες. Η πρώτη αναφέρεται στη βεβαίωση νοσηλείας και στο πιστοποιητικό ασθένειας, το οποίο μπορεί να εκδοθεί. Αυτή είναι μια σημαντική δυνατότητα για τον κάθε πολίτη, ο οποίος μπορεί σε ειδική πλατφόρμα να έχει αυτή τη βεβαίωση και να τη χρησιμοποιήσει για ποικίλους λόγους. Επίσης υπάρχει και η διευκόλυνση που γίνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών για τις αναρρωτικές άδειες, όπου με ηλεκτρονικό τρόπο και με συγκεκριμένη διαδικασία μπορούν αυτές να παρέχονται.

Ακόμη, σημαντικό στην ανάπτυξη και την πρόοδο είναι και το ημερολόγιο των έργων, όπου εκεί μπορούμε πάλι με συγκεκριμένη μεθοδολογία να κερδίσουμε χρόνο και να έχουμε τα έγγραφα εκείνα τα οποία θα διασφαλίσουν τη γρήγορη διεκπεραίωση υποθέσεων. Όλα αυτά σημαίνουν πρόοδο και εξοικονόμηση χρημάτων.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στα πιστοποιητικά που εκδίδονται για ποσοστά αναπηρίας, καθώς επίσης και στη χρήση αυτών των πιστοποιητικών για διάφορα ωφελήματα, είτε αυτά είναι συντάξεις είτε είναι κάποιες οικονομικές ελαφρύνσεις είτε είναι επιδόματα είτε οποιεσδήποτε μορφές διευκολύνσεων. Δίνω ιδιαίτερη έμφαση σ' αυτόν τον τομέα, γιατί η ευαισθησία πρέπει να γίνει πράξη και να αποδεικνύεται εκ του αποτελέσματος. Τα άτομα με αναπηρία συναντούν πολλές δυσκολίες αλλά υπάρχει ειλικρινές ενδιαφέρον προς αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει να νομοθετούμε και προς αυτή την κατεύθυνση, διότι υπάρχουν πολιτικές φιλολαϊκές οι οποίες στοχεύουν σε άλλης μορφής θετικά αποτελέσματα και αυτό συχνά στα λόγια φαίνεται ενδιαφέρον αλλά όχι και στις πράξεις.

Το παρόν νομοσχέδιο είναι για εμένα ιδιαίτερα σημαντικό ως προς αυτόν τον τομέα. Κάποιοι από τους ανθρώπους με αναπηρία είχαν μικρά ποσοστά αναπηρίας και εύκολα μπορούσαν να συγκεντρώσουν όλα τα χαρτιά που απαιτούνταν από τους γιατρούς, προκειμένου να πάρουν το πιστοποιητικό και το ποσοστό αναπηρίας. Υπάρχουν, όμως, άνθρωποι που είναι ηλικιωμένοι, υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έχουν δύσκολες ασθένειες και αυτές οι δυσκολίες καμμιά φορά είναι ανασταλτικός παράγοντας ώστε να προχωρήσουν τα βήματα που απαιτούνται για να αποκτήσουν αυτά τα ποσοστά και τα ωφελήματα του κράτους μας, της κοινωνίας μας και της Κυβέρνησης.

Επομένως, αυτή η τελευταία τροπολογία για εμένα τους διευκολύνει πάρα πολύ. Είναι σημαντικό να ενημερωθούν οι πολίτες για να την αξιοποιήσουν. Κάθε τι που έχει ως στόχο τη διευκόλυνση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, των ανθρώπων με αναπηρία και γενικότερα των πολιτών που το έχουν ανάγκη, για εμένα είναι πολύ σημαντικό, διότι η Νέα Δημοκρατία και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι δίπλα, κυρίως, στους πολίτες που το έχουν ανάγκη, είναι δίπλα στους πολίτες που μπορούν αλλά και στους πολίτες που δεν μπορούν να καταφέρουν πολλά πράγματα και αυτούς πρέπει να τους διευκολύνουμε, γιατί είμαστε ένα κράτος με ευαισθησία, ένα κράτος κοινωνικό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Φωτίου εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, αν ήταν ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο αυτό, όπως επαίρεται η Κυβέρνηση, δεν θα ήταν

αυτή η κατάντια, ούτε το 5% των Βουλευτών του Κοινοβουλίου να μην παίρνει τον λόγο. Δεκατρείς ομιλητές! Αυτό σημαίνει ότι η ίδια η Κυβέρνησή σας έχει απαξιώσει το νομοσχέδιό σας.

Αλλά πέρα από αυτό, ήρθα για να μιλήσω μόνο για την τροπολογία που κατατέθηκε το βράδυ της Παρασκευής για την αναπηρία και τα σημαντικότερα που αφορούν δέκα άρθρα, σχετικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο αναπηρίας. Έχετε φανταστεί να έχετε σε μια τροπολογία -ούτε καν σε νόμο- δέκα εφαρμοστικές ΚΥΑ και άλλες διατάξεις; Εσείς δεν καταφέρατε μέσα σε τρεις μήνες να βρείτε τους χίλιους ανάπηρους που θα πάρουν βοηθό. Ανοίξατε την πλατφόρμα στις 14 Απριλίου και μέχρι σήμερα δεν μπορείτε να βγάλετε ποιοι χίλιοι. Εσείς θα εφαρμόσετε τον νόμο στις 15 Σεπτεμβρίου; Να γελάσουμε όλοι. Κοροϊδεύετε τους ανάπηρους; Μία εξαγγελία καθαρά προεκλογικού χαρακτήρα στο βάρος, στην πλάτη των αναπήρων; Αυτό κάνετε, κύριε Υπουργέ, και λυπάμαι.

Ηλεκτρονικός φάκελος -λέει- αναπηρίας. Όλο το βάρος του νομοσχεδίου είναι εδώ. Είναι αντιγραφή καινοτομιών που έκανε το ’18 η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Εισάγονται, όμως, μαζί με τις καινοτομίες που αντιγράφετε κατά λέξη. Εισάγονται πολύ αμφίβολες διατάξεις, οι οποίες αν δεν διορθωθούν, πραγματικά, θα αποβούν εις βάρος όλων των αναπήρων, όπως θα αναφέρω μετά και οι οποίες είναι καταστροφή για τους ανάπηρους.

Οι συντάκτες της τροπολογίας -δεν ξέρω αν είσαστε εσείς, δεν είσαστε μάλλον εσείς- είναι οι γνωστοί παραχαράκτες νομοθετικής ιστορίας του τόπου, που στην ερώτηση της αιτιολογικής συνεπειών ρύθμισης, αν λαμβάνει υπ’ όψιν -η τροπολογία- παρόμοια συστήματα, απαντούν με ένα ψευδέστατο όχι. Δεν υπήρχαν παρόμοια συστήματα. Τότε, δεν μου λέτε, κύριε Υπουργέ, μπας και ξέρετε εσείς, πόσες χιλιάδες αιτήσεις ηλεκτρονικών φακέλων έχουν κατατεθεί από το ’18; Και επειδή προφανώς δεν ξέρετε, να σας ενημερώσω ότι μόνο για τους ανασφάλιστους -όχι για τον ΕΦΚΑ- εκατόν εννιά χιλιάδες τέτοιες αιτήσεις έχουν υποβληθεί.

Η αλήθεια, λοιπόν, μετά τα ψεύδη αυτά είναι ότι στις 17 Ιανουαρίου του 2018, εκδόθηκε ο ν.4512/18 με το άρθρο 215. Θέσπισε τον ηλεκτρονικό φάκελο αναπηρίας και με πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμογής του –με ΚΥΑ- στις 18 Ιανουαρίου του 2018, μια μέρα μετά την ψήφιση του νόμου βγάλαμε την ΚΥΑ, για να καταλάβετε πόσο έτοιμοι ήμασταν να τον εφαρμόσουμε, εφαρμόσαμε τον ηλεκτρονικό φάκελο στον μισό πληθυσμό της Ελλάδας μέχρι τον Ιούνιο του 2018, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα. Από εκεί και ύστερα έπρεπε να επεκταθεί το 2019 σε όλη τη χώρα. Ήρθατε και τον μπλοκάρατε αμέσως-αμέσως κατά τη γνωστή σας μέθοδο και δεν τον συνεχίσατε. Αυτό είναι η μεγάλη ψηφιακή επανάσταση.

Όχι μόνο είχαμε αυτό, βεβαίως, είχαμε και να επεκταθεί το μέτρο και να εμπλουτιστεί με το ηλεκτρονικό πάσο του αναπήρου συνδεδεμένο με τον ηλεκτρονικό του φάκελο, όχι με την κάρτα αναπηρίας που δεν είναι τίποτα -είναι αυτά που σας είπε ο κ. Μουλκιώτης-, απολύτως τίποτα δεν είναι ηλεκτρονική η κάρτα αναπηρίας. Είναι ψεύδος. Είναι ένα χαρτί το οποίο επιδεικνύεις.

Εμείς είχαμε αυτό το πάσο το οποίο ήταν συνδεδεμένο -το ηλεκτρονικό- με τον φάκελο του αναπήρου και του έδινε προσβασιμότητα στα πάντα, είτε μέσα μεταφοράς είτε υπηρεσίες όπως ο φροντιστής του αναπήρου είτε αγορά εργασίας. Ήξερες αμέσως. Διάβαζες τον ηλεκτρονικό του φάκελο τι είχε. Όλα όσα ισχυρίζεστε ότι κάνετε τώρα υπήρχαν στον νόμο και την εφαρμοστική του ΣΥΡΙΖΑ που τα παγώσατε, όπως το ότι ο ανάπηρος θα υποβάλει ηλεκτρονική αίτηση για την αξιολόγηση από τα ΚΕΠΑ, ότι ο εισηγητικός φάκελος δημιουργήθηκε και διακινείται ψηφιακά και, κυρίως, ότι οι ανάπηροι επισκέπτονται μόνο μια φορά τα ΚΕΠΑ την ημέρα εξέτασής τους. Διαβάστε τον νόμο. Τον παγώσατε. Προφανώς δεν τον ξέρετε.

Και δεν έφταναν όλα αυτά, βγάζει το Υπουργείο Εργασίας φοβερό θριαμβευτικό δελτίο Τύπου. Μεταξύ των άλλων λέει: «Όλη η διαδικασία θα γίνεται δωρεάν». Δηλαδή, καταργούν το παράβολο των 46,14 ευρώ που έπρεπε να δίνεται στα ΚΕΠΑ. Δεν ξέρετε ότι έχει καταργηθεί από τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ το παράβολο για τους ανασφάλιστους; Δεν το ξέρετε, γιατί βέβαια οι ασφαλισμένοι δεν πλήρωναν παράβολα. Τα πλήρωνε το ταμείο τους. Δεν το ξέρετε. Πέρα, όμως, από αυτό, δεν το έχετε βάλει ούτε στον νόμο ότι καταργούνται τα 46 ευρώ. Τόσο απατεώνες!

Εγώ λέω, λοιπόν, ειδικότερα ότι πρέπει να καταργήσετε εδώ και τώρα στο άρθρο 2, παράγραφος 6, τον όρο ιατρική αναπηρία και παρακάτω «του αιτούντος ποσοστό ιατρικής αναπηρίας». Ξέρετε τι είναι αυτό; Αναβάλλουμε από το παράθυρο την αξιολόγηση της λειτουργικότητας του αναπήρου. Δεν υπάρχει πουθενά «ποσοστό ιατρικής αναπηρίας». Αυτό πρέπει να το βγάλετε τώρα, διότι αν δεν το βγάλετε πρέπει να γίνει μεγάλη φασαρία από όλους τους ανάπηρους και το ξέρουμε πολύ καλά. Εμείς, βέβαια, θα την καταψηφίσουμε.

Στο άρθρο 4, η φράση «η αξιολόγηση που έχει εκδοθεί από τους φορείς του άρθρου 4...» κ.λπ. πρέπει να απαλειφθεί, γιατί αυτές οι δομές δεν τηρούν τον ενιαίο πίνακα προσδιορισμού ποσοστού αναπηρίας και δεν χορηγούν πιστοποίηση αναπηρίας.

Στο άρθρο 5 παράγραφος 1, δεν χορηγείται κάρτα αναπηρίας αν το ποσοστό αναπηρίας είναι μικρότερο του 67%. Το είπε και ο Μουλκιώτης. Ντροπή σας. Από 50% και πάνω είναι ανάπηρος ο άνθρωπος. Δεν θα πάρει την κάρτα;

Άρθρο 6 παράγραφος 1, να συμπεριληφθούν εδώ όλες οι υπηρεσίες παροχές και επιδόματα από οποιαδήποτε πηγή στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας.

Άρθρο 6 παράγραφος 7, εδώ είναι η ψηφιακότητα στο μεγαλείο της. Έως δύο χρόνια –λέει- θα χρειάζεται ο ανάπηρος για να πάρει πιστοποίηση από την πρωτοβάθμια επιτροπή αναπηρίας. Με συγχωρείτε, με το περιστέρι, ψηφιακότητα; Είναι ντροπή. Στο δικό σας νομοσχέδιο έπρεπε να μπει αυτό, για να σας προσδώσει λίγο αίγλη;

Δεν σας εμπιστευόμαστε. Κάναμε δεκάδες ερωτήσεις ως ΣΥΡΙΖΑ, σχεδόν εκατοντάδες για την αναπηρία. Δεν μας απαντήσατε ποτέ. Σας ρωτούσα το ‘20: «Πότε θα υλοποιήσετε την ηλεκτρονική κάρτα αναπηρίας συνδεδεμένη με τον ηλεκτρονικό φάκελο του αναπήρου»; Σιγά! «Πότε θα αυξήσετε τα παραρτήματα των ΚΕΠΑ»; Σήμερα θα εφαρμόσετε αυτόν τον νόμο με ΚΕΠΑ τα οποία είναι αποδεκατισμένα, θα φτιάξετε νέο σώμα γιατρών, γιατρούς δεν έχετε, θα τους εκπαιδεύσετε. Αν είναι δυνατόν! Και υπόσχεστε στους ανάπηρους ότι όλα αυτά θα τα εφαρμόσετε τον Σεπτέμβριο;

Όχι τον Σεπτέμβριο, αλλά ποτέ δεν θα τα εφαρμόσετε, γιατί εν τω μεταξύ, βέβαια, θα πέσετε κιόλας.

Μάταια περίμεναν οι ανάπηροι μέσα σε όλη αυτή τη διάρκεια τα επιδόματά τους. Δεν τους τα δίνατε. Τους αποκλείσατε από το δικαίωμα εργασίας στον δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αφού με τον νόμο του ΑΣΕΠ καταργήσατε το 10%. Μειώσατε με αλχημείες το επίδομα αναδοχής των ανάπηρων παιδιών. Κάνατε το πιλοτικό πρόγραμμα προσωπικού βοηθού και τρεις μήνες μετά δεν βγάζετε ποιοι θα είναι οι χίλιοι δικαιούχοι. Δεν αυξήσατε τα επιδόματα. Αγνοήσατε επιδεικτικά κατά την πανδημία τις αυξημένες ανάγκες και δεν τις προτεραιοποιήσατε, γιατί το επιτελικό σας μπάχαλο, με τα θαυμαστά ψηφιακά συστήματα του κ. Πιερρακάκη, στέρησε το περίφημο Fuel pass των 15 ευρώ από τους αναπήρους ή γονείς αναπήρων, γιατί δεν είχατε λάβει υπ’ όψιν σας ότι οι ανάπηροι εκ του νόμου δεν πληρώνουν τέλη κυκλοφορίας.

Τι να σας πρωτοπώ τέλος πάντων; Ότι χρεώνετε δεκάδες χιλιάδες ευρώ για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων σε ανάπηρα παιδιά;

Κύριε Πιερρακάκη, χαίρομαι που ξαναήρθατε. Εάν δεν υπήρχε το ΚΕΑ, το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, που διασταύρωνε σε ένα δευτερόλεπτο πέντε βάσεις δεδομένων -αυτή ήταν η ψηφιακή καινοτομία του ΣΥΡΙΖΑ- δεν θα μπορούσατε να είχατε κάνει ποτέ το emvolio.gr γιατί βασιστήκατε πάνω σε αυτή την τεχνογνωσία της ΗΔΙΚΑ. Η ΗΔΙΚΑ τα είχε φτιάξει όλα αυτά. Όλο το ψηφιακό προνοιακό κράτος το έκανε η ΗΔΙΚΑ. Την ΗΔΙΚΑ πήρατε και πάνω στις δόξες της ΗΔΙΚΑ κάθεστε. Δυστυχώς, όμως, και αυτά που κάνετε είναι ανεφάρμοστα τα περισσότερα.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Μαραβέγιας εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αναμφίβολο ότι ζούμε την εποχή της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, μια περίοδο ραγδαίων τεχνολογικών αλλαγών που επηρεάζουν όχι μόνο τις παραγωγικές διαδικασίες αλλά και την παροχή υπηρεσιών τόσο διεθνώς, όσο και στη χώρα μας. Ζούμε στην εποχή των drones, της τεχνητής νοημοσύνης, του διαδικτύου των πραγμάτων και των τεχνολογιών blockchain, νέων τρόπων ανταλλαγής πληροφοριών και πραγματοποίησης ασφαλών συναλλαγών, νέων μεθόδων δημιουργίας γνώσης και ελέγχου εξ αποστάσεως μεταφορών γραμμών παραγωγής ακόμα και αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Δεν πρόκειται για σενάριο φουτουριστικό αλλά για μια αναδυόμενη παγκόσμια πραγματικότητα που έρχεται με γοργούς ρυθμούς πλέον και στη χώρα μας.

Είναι επομένως κρίσιμης σημασίας να προετοιμαστούμε έγκαιρα ως χώρα, προκειμένου να αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις νέες τεχνολογίες που φέρνει η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση, γιατί το ερώτημα πλέον δεν είναι αν και πότε θα υποδεχθούμε αυτές τις αλλαγές, αλλά, κυρίως, το πώς, αν παραδείγματος χάριν, θα χρησιμοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη μέσα σε ένα διαφανές ρυθμιστικό πλαίσιο υπέρ της οικονομίας και της κοινωνίας ή αν θα αφήσουμε αυτές τις εφαρμογές να λειτουργούν στο ημίφως, χωρίς κανόνες και χωρίς προϋποθέσεις.

Κάποιος μπορεί να πει ότι οι ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου θα μπορούσαν να είναι και υπερβολικές, πως δεν χρειάζεται, λόγου χάριν, η δημιουργία ειδικού θεσμικού πλαισίου για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Κάτι τέτοιο, όμως, θα ήταν λάθος, γιατί όπως αποδείχθηκε και κατά την προηγούμενη βιομηχανική επανάσταση, αυτή της πληροφορικής, η έλλειψη κανόνων το μόνο που διευκόλυνε ήταν η κακή χρήση ή ακόμα χειρότερα η κατάχρηση της τεχνολογίας. Γι' αυτό άλλωστε οι δημοκρατικές κοινωνίες αποφάσισαν, τελικά, να δημιουργήσουν το αναγκαίο νομικό οπλοστάσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ακριβώς για να προστατέψουμε τα ατομικά δικαιώματα και τις ελευθερίες του ανθρώπου.

Αυτός είναι ο βασικός στόχος της συζητούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας του κ. Πιερρακάκη: η προστασία της κοινωνίας από την κατάχρηση των αναδυόμενων αυτών τεχνολογιών και στη χώρα μας. Αυτές οι πολιτικές προτεραιότητες είναι που γενικότερα ξεχωρίζουν τη φιλελεύθερη Δύση από τα διάφορα αυταρχικά καθεστώτα τα οποία καθυποτάσσουν το άτομο σε σκοπιμότητες αδιαφορώντας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθεστώτα που παρακολουθούν τα πάντα, χρησιμοποιώντας τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες για να αξιολογήσουν την κοινωνική δράση των πολιτών τους και να επιβάλλουν πειθαρχικά μέτρα όταν η συμπεριφορά τους δεν είναι αρεστή στα καθεστώτα αυτά, ανελεύθερα κράτη με τα οποία η Ελλάδα συνεχίζει να βρίσκεται σε ευθεία αντίθεση όπως μας υπενθυμίζουν και οι πρόσφατες διεθνείς εξελίξεις.

Κυρία Πρόεδρε, η πατρίδα μας θέλει να αξιοποιήσει όλες τις ειρηνικές δυνατότητες που παρέχουν οι τεχνολογίες του διαδικτύου των πραγμάτων, των drones και της τεχνητής νοημοσύνης για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξή της. Έτσι, αυτό το ρυθμιστικό πλαίσιο που έρχεται σήμερα για συζήτηση και ψήφιση στη Βουλή προϋποθέτει την ασφαλή λειτουργία των εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης, ιδίως όταν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων ή υποστηρίζουν επιχειρηματικές πρακτικές, στη διάφανη χρήση συσκευών τεχνολογίας του διαδικτύου των πραγμάτων είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, και, βεβαίως, στην κοινωνικά επωφελή αξιοποίηση των drones, παραδείγματος χάριν για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών σε ακριτικούς και νησιωτικούς νόμους ή σε περιοχές με δύσκολη προσβασιμότητα. Εδώ θα πρέπει να προσθέσουμε τις κρίσιμες εφαρμογές των drones, τόσο στην έρευνα και διάσωση από την πολιτική προστασία όσο και την επείγουσα προνοσοκομειακή φροντίδα από το ΕΚΑΒ. Πρόκειται για εξαιρετικές καινοτομίες που κυριολεκτικά θα σώσουν και θα μεταβάλουν ζωές, θέτοντας αυτές τις αναδυόμενες τεχνολογίες στην υπηρεσία της κοινωνίας.

Κύριε Υπουργέ, αυτό το νομοσχέδιο δεν αφορά μόνο τις σύγχρονες μεγάλες προκλήσεις αλλά και παλιά γνωστά προβλήματα. Ξεχωρίζω το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς, που απλοποιεί ριζικά τις διαδικασίες απόδειξης κληρονομικών δικαιωμάτων και την έκδοση ψηφιακών βεβαιώσεων από δημόσια νοσοκομεία και ιδιωτικές κλινικές για όσους ασθενείς το ζητήσουν.

Θα ήθελα, όμως, να σταθώ περισσότερο, κύριοι συνάδελφοι, στη βοήθεια που προσφέρει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στον ΕΦΚΑ και ειδικά στην τροπολογία για τη δημιουργία του ψηφιακού ΚΕΠΑ. Είναι αναμφισβήτητα ένα ακόμα βήμα μετασχηματισμού του μεγαλύτερου ασφαλιστικού ταμείου της χώρας, με στόχο σε αυτή την περίπτωση την επιτάχυνση των διαδικασιών πιστοποίησης αναπηρίας για εκατοντάδες χιλιάδες άτομα με αναπηρία. Και στη Μαγνησία γνωρίζουμε τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν εδώ και χρόνια τόσο οι εργαζόμενοι του τοπικού ΚΕΠΑ όσο και οι αιτούντες πιστοποίηση με τις υφιστάμενες διαδικασίες στον ΕΦΚΑ.

Όμως από το φθινόπωρο όλα αλλάζουν στη διαδικασία έκδοσης γνωματεύσεων, η οποία θα ολοκληρώνεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά. Οι ασφαλισμένοι θα μπορούν πλέον να επισκέπτονται τα ΚΕΠΑ μόνο την ημέρα της εξέτασής τους και εφεξής η πιστοποίησή τους θα γίνεται ψηφιακά με μια αίτηση και θα καταλήγει στην έκδοση μιας ενιαίας ιατρικής γνωμάτευσης για όλες τις παροχές.

Το νέο ψηφιακό σύστημα λειτουργίας των ΚΕΠΑ θα δίνει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής όχι μόνο της αίτησης αλλά και όλων των αναγκαίων ιατρικών στοιχείων για την αξιολόγηση του ενδιαφερομένου από το ΚΕΠΑ. Θα οδηγεί σε έκδοση ενιαίας γνωμάτευσης περί πιστοποίησης αναπηρίας δεσμευτικής για όλες τις υπηρεσίες του δημοσίου, με την οποία τα άτομα με αναπηρία θα έχουν πρόσβαση σε όλες τις προβλεπόμενες παροχές και διευκολύνσεις, καταργώντας την υποχρέωση καταβολής παραβόλου για όλες αυτές τις κατηγορίες αιτούντων.

Όλα αυτά τα μέτρα έρχονται να μειώσουν δραστικά την ταλαιπωρία, τόσο των ατόμων με αναπηρία όσο και των συγγενών τους που απευθύνονται στα ΚΕΠ. Όσο όμως και αν η δημιουργία του ψηφιακού ΚΕΠΑ αποτελεί ένα ακόμη όπλο κατά της γραφειοκρατίας, δεν μπορεί παρά να χρησιμοποιηθεί από ανθρώπους. Με άλλα λόγια οι διοικητικοί υπάλληλοι που θα χειριστούν το νέο σύστημα είναι απαραίτητοι για την αποτελεσματική του λειτουργία. Και αυτή η παρατήρηση με φέρνει στην πρόταση που έχω ξαναδιατυπώσει προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας για την ενίσχυση των υπηρεσιών εκείνων του ΕΦΚΑ οι οποίες εξυπηρετούν τους ασφαλισμένους. Είτε πρόκειται για πιστοποιήσεις αναπηρίας είτε πρόκειται για απονομές παροχών, αυτές οι υπηρεσίες πρέπει να ενισχυθούν με διοικητικό προσωπικό για να τρέξουν τις διαδικασίες.

Κάτι τέτοιο απαιτεί -όπως έχω ξαναπεί- για τον ΕΦΚΑ ένα μεγάλο πρόγραμμα εσωτερικής κινητικότητας που θα αξιοποιήσει όλο το διαθέσιμο προσωπικό το οποίο σήμερα είναι δεσμευμένο σε εσωτερικές εργασίες για το ίδιο το Ταμείο και όχι για τους ασφαλισμένους του.

Ας μην ξεχνάμε ότι στόχος αυτής της Κυβέρνησης είναι η γρηγορότερη έγκριση κύριων και επικουρικών συντάξεων καθώς και αναπηρικών επιδομάτων από τον ΕΦΚΑ. Αυτό απαιτεί ανακατανομή, απαιτεί επιμόρφωση των υπαλλήλων προκειμένου να στελεχώσουν υπηρεσίες πρώτης γραμμής, όπως είναι και τα ΚΕΠΑ.

Με άλλα λόγια, τα νέα ψηφιακά εργαλεία πρέπει να συνοδευτούν με μια μεγάλη προσπάθεια αναδιοργάνωσης του οργανισμού, ένα πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της κοινωνικής ασφάλισης, όπου είμαι βέβαιος ότι το Υπουργείο Εργασίας θα βρει συμπαραστάτες όλους τους συναδέλφους πέραν από πολιτικές σκοπιμότητες ή κομματικές γραμμές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Κυρανάκης.

Ορίστε, κύριε Κυρανάκη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Ο κατάλογος καλώς ή κακώς σήμερα είναι άδειος –όπως και η Αίθουσα ταυτόχρονα- και αυτό, διότι είναι ένα θέμα -αυτό που συζητάμε, κύριε συνάδελφε, αγαπητέ κύριε Κάτση- που, δυστυχώς, το μεγάλο κομμάτι και της κοινωνίας μας αλλά και της Βουλής και του πολιτικού συστήματος συνολικά, δεν είναι ό,τι δεν το ενδιαφέρει αλλά υπάρχει μία τεράστια έλλειψη κατανόησης. Και, νομίζω, ότι η νεότερη γενιά Βουλευτών πρέπει να παίξουμε έναν ρόλο και πρέπει να συμβάλλει σε αυτό και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Ακριβώς επειδή τα επόμενα χρόνια θα έρθουν πολλά νομοσχέδια τα οποία θα ρυθμίζουν αχαρτογράφητα νερά, θα ρυθμίζουν θέματα τα οποία αυτή την εποχή ξεκινάμε να συζητάμε και τα οποία θα απασχολούν πολύ μεγάλο μέρος της οικονομίας για τον τρόπο που λειτουργεί, για τον τρόπο με τον οποίο δημιουργεί θέσεις εργασίας, για τον τρόπο με τον οποίο επεξεργάζεται δεδομένα και όλα αυτά τα οποία προβλέπει το νομοσχέδιο, νομίζω ότι πρέπει να επιταχύνει το πολιτικό σύστημα -ανεξαρτήτως ιδεολογίας- στην κατανόηση των νέων τεχνολογιών, των αναδυόμενων τεχνολογιών, τις οποίες συζητάμε σήμερα.

Οι προθέσεις του νομοσχεδίου, κατά τη γνώμη μου, είναι πάρα πολύ καλές. Έρχεται και βάζει τάξη σε ένα αρρύθμιστο πεδίο το οποίο θα μας απασχολήσει, όπως είπα και νωρίτερα.

Θέλω, κύριε Υπουργέ, να σας πω δυο ιστορίες οι οποίες αποδεικνύουν ότι καμμιά φορά υπάρχει απόσταση μεταξύ πρόθεσης και πράξης.

Η πρώτη ιστορία αφορά -είναι δυστυχώς και θέμα των ημερώντις μεθόδους αναδάσωσης. Έχει υπάρξει, λοιπόν, μία προσπάθεια από ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρήσεις start-up, για να μπορέσει να γίνει αναδάσωση με drone. Είναι ένα θέμα το οποίο συζητάμε σήμερα και η μέθοδος αυτή πρέπει να υπάγεται, προφανώς, σε συγκεκριμένες αδειοδοτήσεις, κ.λπ..

Και ενώ επί δέκα μήνες, περίπου, η πρόταση αυτή για αναδώσεις με drone έχει ολοκληρωθεί, έχει κοστολογηθεί, έχει παρουσιαστεί, οι υπηρεσίες του κράτους και συγκεκριμένα οι δασικές υπηρεσίες, ακόμη και σήμερα που μιλάμε δεν έχουν δώσει έγκριση για καμένες περιοχές ανά την Ελλάδα, στις οποίες μπορούν να πάνε αυτές οι επιχειρήσεις και να δουν με ποιον τρόπο μπορεί να προχωρήσει αυτή η αναδάσωση. Είναι κάτι το οποίο, προφανώς, δεν έχει ιδεολογικά χαρακτηριστικά, είναι κάτι το οποίο ζητάμε όλοι, το θέλουμε όλοι, το βλέπουμε να συμβαίνει σε άλλες χώρες, υπάρχει ως πρακτική σε άλλες χώρες, υπάρχουν ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνται με αυτό το ζήτημα και έχουν έτοιμη την πρόταση, αλλά κάποιες δασικές υπηρεσίες πολλές φορές λειτουργούν ως κράτος εν κράτει, ακόμη και σήμερα -λόγω καθυστέρησης, λόγω άλλων ζητημάτων- δεν δίνουν την έγκριση για να προχωρήσουν τις μελέτες που χρειάζονται.

Η δεύτερη ιστορία έχει να κάνει με τη ρομποτική.

Έχω καταθέσει μια πρόταση στην Ολομέλεια, εδώ και κάποια χρόνια, να μπει -σε συνδυασμό με τη ρομποτική- και μάθημα τεχνητής νοημοσύνης στα δημοτικά σχολεία. Και ξέρω ότι υπάρχει μια θετική ανταπόκριση, προφανώς είναι κάτι το οποίο δεν συμβαίνει από τη μια μέρα στην άλλη. Σε επίπεδο ρομποτικής, όμως, υπάρχει η λεγόμενη Διεθνής Ολυμπιάδα, στην οποία φέτος η εθνική ομάδα ρομποτικής μεγαλούργησε και κατάφερε να πάρει την τρίτη θέση παγκοσμίως! Παιδιά από ελληνικά δημόσια και ιδιωτικά σχολεία κατάφεραν να βγουν τρίτοι στον κόσμο στην ολυμπιάδα ρομποτικής και λόγω μιας κακής ερμηνείας του ήδη υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, τρία από αυτά τα παιδιά δέχτηκαν την άρνηση εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο ερμήνευσε λανθασμένα τον νόμο που ήδη υπάρχει και δεν γίνονται δεκτά με βάση τις διατάξεις που υπάρχουν και τα ευεργετήματα των διατάξεων που υπάρχουν για καθ' υπέρβαση φοιτητές σε ελληνικά πανεπιστήμια, με βάση του τι ισχύει για τον αθλητισμό, για την ολυμπιάδα μαθηματικών, για την ολυμπιάδα της φυσικής, για να μπορέσουν να φοιτήσουν σε ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια. Δύο από αυτούς, μετά την άρνηση, αποφάσισαν να πάνε στο εξωτερικό. Ο ένας έγινε δεκτός στο Χάρβαρντ και ο άλλος έγινε δεκτός σε κορυφαίο πανεπιστήμιο της Σκανδιναβίας, της Σουηδίας συγκεκριμένα.

Θέλω, λοιπόν, να πω, προφανώς δεν έχει ευθύνη το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής για όλα αυτά που μιλάμε, αλλά μιας και εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση, θέλω να σας πω ότι κι εμείς ως νεότεροι Βουλευτές έχουμε κάθε πρόθεση να στηρίξουμε αυτό το έργο και νομίζω ότι ολόκληρη η κοινωνία έχει αγκαλιάσει το έργο που κάνει το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, αλλά η απόσταση μεταξύ των θεμάτων που ρυθμίζουμε σήμερα και της πειθούς που θέλουμε να φέρουμε -ας πούμε- και των μεθόδων και της νοοτροπίας που θέλουμε να εισάγουμε στα σχολεία στις νεότερες ηλικίες, σε σχέση με αυτές οι τεχνολογίες –τα drones, την τεχνητή νοημοσύνη, τη ρομποτική, όλα αυτά τα οποία ρυθμίζουμε σήμερα- είναι πολύ μεγάλη σε σχέση με την πράξη. Και άρα, λοιπόν, είναι ένα θέμα το οποίο θεωρώ ότι πρέπει να επιλυθεί.

Δεν μπορούμε να λέμε ότι όλες αυτές οι τεχνολογίες φέρνουν πίσω μυαλά τα οποία έφυγαν -που είναι αλήθεια, υπάρχουν ήδη επενδύσεις στην Ελλάδα, τις οποίες έχετε φέρει κι εσείς, κορυφαίες ξένες επενδύσεις, οι οποίες ζητούν ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για να μπορέσουν να λειτουργήσουν και αυτές οι επιχειρήσεις όντως φέρουν καλά μυαλά πίσω στην Ελλάδα- και ταυτόχρονα τα επόμενα καλά μυαλά, με αυτές νοοτροπίες που μας κρατάνε στο παρελθόν, να τα διώχνουμε στο εξωτερικό.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε, με ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του νομοσχεδίου που έχει να κάνει με το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών, το λεγόμενο «ΜΙΤΟΣ» -νομίζω είναι εξαιρετική και η επιλογή του ονόματος.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, κάθισα κι έψαξα λίγο κάποιες διαδικασίες, είναι και πολλές. Είδα έχετε δημοσιεύσει χίλιες πεντακόσιες και είναι ακόμη δυόμισι χιλιάδες υπό επεξεργασία, κάπως πρέπει να τις μειώσουμε αυτές τις διαδικασίες στο μέλλον και νομίζω το πρώτο βήμα είναι αυτό που κάνετε σήμερα με το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών. Πολλές από αυτές τις διαδικασίες, αν μπει ένας πολίτης στη διαδικασία να τις ψάξει, θα δει ότι κάτω από τα βήματα που πρέπει να κάνει έχει πάρα πολλούς νόμους, έχει πάρα πολλές διάσπαρτες διατάξεις σε δεκάδες νομοσχέδια.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, αν θέλουμε, για παράδειγμα, το νομικό πλαίσιο για την τεχνητή νοημοσύνη να το βρίσκει αργότερα ένας πολίτης ή μια επιχείρηση σε ένα σημείο κωδικοποιημένο, όλα μαζί σε ένα σημείο με τον τρόπο να νομοθετούμε σήμερα δεν θα το καταφέρετε. Θα συνεχίσει να υπάρχει, ακριβώς, το ίδιο πρόβλημα. Άρα, λοιπόν, αν σε πέντε χρόνια από σήμερα, δέκα χρόνια από σήμερα, κάποιος ψάξει να δει τι ισχύει για το θέμα που τον αφορά, τι ισχύει με τα drones, αντί να βρει ένα νόμο, ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο το οποίο αφορά ολόκληρο το αδειοδοτικό πλαίσιο και το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα drones, θα έχει ξανά ανάγκη από το «ΜΙΤΟΣ» για να μπορέσει να βρει δέκα - δεκαπέντε νόμους που θα ρυθμίζουν το ένα και μοναδικό θέμα.

Άρα, λοιπόν, για να έχει νόημα η προσπάθεια σας, κύριε Υπουργέ, και να μπορέσει το «ΜΙΤΟΣ», όχι να καταλήξει να είναι ένα βοήθημα για να βγούμε από το λαβύρινθο αλλά για να τελειώσουμε αυτόν το λαβύρινθο, θα πρέπει να μπούμε και στη διαδικασία να τελειώσουμε με την πολυνομία την οποία φέρνει το νομοθετικό σύστημα που εφαρμόζουμε σήμερα.

Άρα, λοιπόν, επαναφέρω την πρόταση που έχω κάνει αρκετές φορές στην Ολομέλεια. Κάθε τροποποίηση του ισχύοντος νόμου, κάθε τροποποίηση νόμου που υπάρχει ήδη, να συζητείται και να ψηφίζεται αυτοτελώς. Έτσι, λοιπόν, και το νομοσχέδιο που έρχεται σήμερα αλλά και όλα τα νομοσχέδια τα οποία θα έρθουν από δω και πέρα, θα έρχονται και θα ρυθμίζουν ένα συγκεκριμένο πεδίο, χωρίς να δημιουργούν περαιτέρω ανάγκη αυτού που σήμερα ονομάζουμε «ΜΙΤΟΣ».

Αυτά από εμένα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα θα πάρει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Μυλωνάκης.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, η προσπάθεια της Κυβέρνησης να αυτοματοποιήσει μέσω αλγορίθμων τις ενέρ-

γειες πολιτών μέσω των οποίων γλιτώνουμε χρόνο, χρήμα και προσωπικό, πάντα θα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Έχουμε φτάσει στο σημείο, όμως, κύριε Υπουργέ, -και πολύ καλά κάνουμε- να μιλάμε για τεχνητή νοημοσύνη και πώς θα αξιοποιήσουμε την τεχνολογία, που είναι σωστά θέματα, αλλά πρώτα πρέπει να λύσουμε τα απλά και λογικά προβλήματα τα οποία μας ταλανίζουν.

Από την τεχνητή νοημοσύνη θα πρέπει πρώτα να δούμε τι γίνεται με την απλή νοημοσύνη, την απλή λογική. Η Ελληνική Λύση έχει προτείνει. Όπως σας έχω ξαναπεί και το έχει πει και ο Πρόεδρος, ο κ. Βελόπουλος, έχουμε μπει στη Βουλή για να μπορέσουμε να δώσουμε μια άλλη νότα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, να πούμε κάτι το οποίο θα πρέπει να προτείνουμε, κάτι το οποίο θα πρέπει να καταγγείλουμε και την ίδια στιγμή να προσπαθήσουμε να λύσουμε τα προβλήματα που απασχολούν τον Έλληνα πολίτη.

Προσέξτε να δείτε, σήμερα έχουμε ένα νέο ρεκόρ στην τιμή του ρεύματος, κύριοι Υπουργοί: 466,03 η MWh. Τι σημαίνει αυτό; Σήμερα περιμένουμε να μας πει και η Κυβέρνηση και οι πάροχοι τα νέα τιμολόγια τα οποία θα ισχύουν. Βέβαια, επειδή μιλάμε για τη ρήτρα αναπροσαρμογής, με τα τιμολόγια που ήρθαν, κύριε Υπουργέ, αυτή την εβδομάδα υπάρχει ρήτρα αναπροσαρμογής. Γιατί; Γιατί η Κυβέρνηση ήξερε τι θα γίνει, οι πάροχοι γνώριζαν τι θα γίνει, οπότε μέχρι την τελευταία στιγμή χτύπησαν τον πολίτη με τη ρήτρα αναπροσαρμογής. Τιμολόγια τα οποία έφθασαν στα γραφεία μας -και στα δικά σας προφανώς- τα οποία είχαν κατανάλωση ρεύματος 60, 70, 80 ευρώ, είχαν άλλα 180-200 ρήτρα αναπροσαρμογής.

Άντε τώρα αυτός ο άνθρωπος να θελήσει να πληρώσει τη ΔΕΗ, να πληρώσει τον πάροχο της ηλεκτρικής ενέργειας και να έχει στο μυαλό του να φύγει και διακοπές. Βλέπετε ότι οι περισσότεροι Έλληνες δεν θα πάνε διακοπές φέτος. Και αυτό το τέχνασμα που κάνει η Κυβέρνηση με τον κοινωνικό τουρισμό, θα μου επιτρέψετε να πω ότι ελάχιστοι είναι αυτοί οι οποίοι θα τον χρησιμοποιήσουν. Κι αν το χρησιμοποιήσουν, θα είναι για δυο-τρεις ημέρες. Με 150 ευρώ νομίζω ότι κανείς δεν δέχεται και δεν παραδέχεται ότι μπορεί να κάνει τουρισμό.

Σας είχαμε προτείνει να μην κλείσουμε τους λιγνίτες. Να η κατάσταση τώρα της σημερινής οικονομίας. Προσπαθείτε να βάλετε σε ενέργεια τους λιγνίτες και τα επτά λιγνιτικά εργοστάσια. Πώς θα τους βάλουμε μπροστά; Με τι προσωπικό, με τι υπαλλήλους, κύριοι Υπουργοί;

Φυσικό αέριο; Στα ύψη. Το πετρέλαιο; Στα ύψη. Δεν ξέρω αν θα μπορέσουμε να τα βγάλουμε πέρα, γιατί ο χειμώνας θα είναι πάρα, πάρα πολύ δύσκολος.

Έρχομαι σε ένα άλλο θέμα το οποίο θέλω να θίξω. Πραγματικά, στεναχωρηθήκαμε όλοι χθες βλέποντας τη γιορτή της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο, την ημέρα που το πολιτικό σύστημα τιμά τη δημοκρατία, να μπαίνουν άνθρωποι μέσα στο πολιτικό στο Προεδρικό Μέγαρο με σαγιονάρα και βερμούδα. Πού το ξαναείδατε αυτό; Και αντί να τους σταματήσουν απ' έξω να μη ντροπιάσουν και την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το θεσμό -πρωτίστως τον θεσμό, γιατί φαίνεται η κυρία Πρόεδρος δεν ντροπιάζεται, δεν αισθάνεται τίποτα από όλα αυτά-, αντί αυτούς τους δύο ανθρώπους να τους αφήσουν απ' έξω, τους άφησαν και μπήκανε με βερμούδα και σαγιονάρα μέσα στο Προεδρικό Μέγαρο. Αυτή είναι η κατάντια μας!

Ομοίως, κάτι άλλο το οποίο θέλω να θίξω και νομίζω ότι είναι ντροπή για όλους μας είναι αυτή η υπεράσπιση του Δημήτρη Λιγνάδη, ενός ανθρώπου ο οποίος έχει τιμωρηθεί από την ελληνική δικαιοσύνη πρωτόδικα με δώδεκα χρόνια φυλακή, και μάλιστα υπερασπίζοντάς τον να λέει ότι θα σεβαστούμε τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. Μα κανείς δεν αμφισβητεί τα δικαιώματα του κάθε κατηγορουμένου. Ο Λιγνάδης, όχι μόνο είναι κατηγορούμενος είναι και με ποινή κατηγορούμενος πρωτόδικα, δώδεκα χρόνια φυλακή για δύο βιασμούς ανηλίκων. Και έρχεται η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -ντροπή για όλους μας- μέσα στο Προεδρικό Μέγαρο την ημέρα που γιορτάζουμε τη δημοκρατία να τον υπερασπιστεί. Για ποιον λόγο; Τι συμβαίνει, δηλαδή, εδώ;

Μετά, κύριε Πιερρακάκη, κύριε Λιβάνιε, κάνετε προσπάθειες -κανείς δεν αμφιβάλλει γι' αυτό- για να εκμεταλλευτούμε το ηλεκτρονικό κομμάτι, να έχουμε τεχνητή νοημοσύνη να φτιάξουμε πλατφόρμες, να διευκολύνουμε τον κόσμο, όλα αυτά. Η απλή λογική ποια είναι;

Και να σας πω και κάτι άλλο; Εκφράζουμε την ανησυχία μας για τις καταστροφικές πυρκαγιές. Βεβαίως και το «112» σώζει ζωές. Αυτό είναι μία αλήθεια. Αλλά από τη μια μεριά, η κλιματική αλλαγή, από την άλλη ο υβριδικός πόλεμος, από την άλλη οι κυβερνητικές αμέλειες, όλα αυτά φέρανε πάλι τον κόσμο σε απόγνωση. Χιλιάδες στρέμματα δάσους κάηκαν. Κόσμος έχασε τα σπίτια του. Κινδύνευσε ο κόσμος να καεί. Είχαμε μια αυτοκτονία. Γιατί; Γιατί δεν προβλέψαμε πάλι, κύριε Λιβάνιε; Και ξέρετε πολύ καλά ότι αυτό το οποίο λέω το πιστεύω και το λέω και είναι και έτσι.

Είδατε χθες που καιγόταν στη Λέσβο η περιοχή. Τι έλειπε; Έλειπαν τα αεροσκάφη. Πήραμε τα air tractor, αυτά τα αεροσκάφη τα οποία σχεδιάστηκαν για ψεκασμούς. Είναι ελαφρά αεροσκάφη. Δεν κάνουν αυτά. Και ζητήσαμε αμέσως τα Καναντέρ και έπρεπε να στείλουμε Καναντέρ, για να μπορέσουν να βοηθήσουν στο σβήσιμο της φωτιάς.

Είδαμε τι έγινε στο δάσος της Δαδιάς. Δεν υπήρχαν δρόμοι μέσα στο δάσος. Δεν υπήρχαν κρουνοί πυρόσβεσης. Πού είναι αυτά; Και μόλις άνοιξαν δύο μεγάλοι δρόμοι αντιπυρική ζώνη πενήντα μέτρων, σώθηκε το χωριό την τελευταία στιγμή. Το δείχνανε σήμερα το πρωί. Δηλαδή, πόσο πολύ δύσκολο είναι να το καταλάβουμε αυτό όλοι μας; Πόσο πολύ δύσκολο είναι ότι τα μέτρα πρέπει να είναι προληπτικά;

Διάβαζα προχθές τα πρωτοσέλιδα σε δυο εφημερίδες. Διάβαζα την «ΕΣΤΙΑ»: «Αυτούς υποστηρίζουμε;». Προς τη σωστή πλευρά της ιστορίας είστε. Ζελένσκι. Τους στείλαμε όπλα και κατηγορεί τώρα και εμάς εν τέλει κιόλας, μας διατάζει να κλείσουμε το κανάλι, το «ΟΡΕΝ», γιατί κάνει προπαγάνδα, λέει, υπέρ της Ρωσίας. Τώρα βγαίνει ο κ. Δένδιας. Κατηγορεί γιατί οι Έλληνες εφοπλιστές μεταφέρουν φυσικό αέριο και πετρέλαιο με τα πλοία τους. Ο κ. Δένδιας καρφώνει τον Ζελένσκι για λαθρεμπόριο. Ορίστε, κύριοι συνάδελφοι. Αυτά που λέγαμε. Αυτή είναι η σωστή πλευρά της ιστορίας; Γι' αυτό μπήκε η Ελληνική Λύση στη Βουλή.

Καλό είναι αυτό που κάνετε. Προς τη σωστή κατεύθυνση είναι το νομοσχέδιο. Όμως, αυτό είναι που λείπει από την Ελλάδα; Τα είχαμε όλα και πάμε στην τεχνητή νοημοσύνη;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει όλοι να καταλάβουμε. Και επειδή έχει μιλήσει αρκετά και εκτενέστατα ο Κώστας Χήτας, ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης για το νομοσχέδιο, πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι η απλή λογική πρέπει να έρθει και να διακατέχει από δω και πέρα όλους τους Βουλευτές, για να μπορέσουμε να φτιάξουμε νόμους, να μπορέσουμε να αλλάξουμε νοοτροπίες και να μπορέσει ο ελληνικός λαός και η χώρα να προοδεύσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Παρακολουθούμε όλη αυτή την ώρα μία άσφαιρη αντιπαράθεση ανάμεσα στην Κυβέρνηση και στα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Μία αντιπαράθεση η οποία είναι βολική για την Κυβέρνηση. Έτσι επικεντρώνεται στα ζητήματα, γιατί η Κυβέρνηση δεν περίμενε τις αποφάσεις και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ζητήματα, για παράδειγμα, της τεχνητής νοημοσύνης ή αν είμαστε πίσω ή μπροστά από τις εξελίξεις ή αν αυτοί οι αλγόριθμοι είναι αποτελεσματικοί περισσότερο ή λιγότερο και αν πάνω απ' όλα αυτή η άσφαιρη και βολική αντιπαράθεση είναι για να συγκρίνεις ποιο πράγμα; Τη συμφωνία ανάμεσα στην Κυβέρνηση, τη Νέα Δημοκρατία, και τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης στις στρατηγικές επιλογές που εξυπηρετούν τις ανάγκες του κεφαλαίου, όπως αυτές μεταφράζονται για παράδειγμα στο πλαίσιο της ψηφιακής μετάβασης. Και όχι μόνο σύγκριση στις στρατηγικές επιλογές αλλά ταυτόχρονα να συγκαλύψουν και τις συνέπειες που θα έχει στους εργαζόμενους αλλά και στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα από την εφαρμογή

αυτών των αναδυόμενων τεχνολογιών, για την τεχνητή νοημοσύνη, για το διαδίκτυο των πραγμάτων από την τρισδιάστατη εκτύπωση ή τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη για ταχυδρομικές μεταφορές και άλλα, αυτά που συνολικά ονομάζονται τέταρτη βιομηχανική επανάσταση.

Και μάλιστα, όλη αυτή η συζήτηση γίνεται σε μια περίοδο που αποκαλύπτεται το διαχρονικό έγκλημα που έχουν διαπράξει όλες οι κυβερνήσεις και η σημερινή και η προηγούμενη σε σχέση με την προστασία της ανθρώπινης ζωής από τις επιπτώσεις από μία πυρκαγιά. Της ανθρώπινης ζωής αλλά και του μόχθου των ανθρώπων μιας ολόκληρης ζωής, που αυτό δεν σχετίζεται με το αν αξιοποίησε σωστά ή όχι την τεχνολογία αλλά αναδεικνύει τις τεράστιες ευθύνες τις οποίες έχει το αστικό κράτος όσον αφορά τον βαθμό ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστατικών. Και φαίνεται εδώ ότι είναι ένα πολύ αδύναμο κράτος, ενώ αντίθετα, στα ζητήματα που αφορούν για παράδειγμα τη συμμετοχή της χώρας μας στους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς είναι ένα πάρα πολύ ικανό κράτος. Στα ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή μιας βαθιάς αντιλαϊκής πολιτικής είναι πάρα πολύ ικανό στο να εφαρμόζει το αστικό κράτος αυτές τις πολιτικές, ενώ αντίθετα για τα ζητήματα που αφορούν την προστασία της ανθρώπινης ζωής, είτε αυτό είναι πανδημία είτε είναι επιπτώσεις από φυσικά φαινόμενα, το κράτος σηκώνει ψηλά τα χέρια τονίζοντας ότι είναι ανίκανο.

Πού οφείλεται αυτό; Δεν υπάρχουν τα δεδομένα; Δεν υπάρχουν όλες αυτές οι εξελίξεις οι οποίες μπορούν να περιορίσουν, κύριε Υπουργέ, τις επιπτώσεις από την πυρκαγιά; Βεβαίως. Γιατί δεν τις εφαρμόζετε; Γιατί, ακριβώς, στηρίζεστε στον ανορθολογισμό και εσείς και οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Είναι ή δεν είναι ανορθολογικό, κύριε Υπουργέ, άλλος να έχει την ευθύνη της πρόληψης και άλλος της καταστολής; Είναι ή δεν είναι ανορθολογικό να μη φτιάχνετε και να μη δημιουργείτε όλα αυτά τα χρόνια ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αντιπυρικής προστασίας τόσο όσον αφορά τη διαχείριση των δασικών περιοχών όσο και των υπόλοιπων περιοχών; Γιατί δεν γίνονται αυτά; Γιατί, βεβαίως, πίσω από αυτή την άρνηση είναι η υπόθεση της εμπορευματοποίησης του δάσους. Και αν κάτι εξοπλίζει τα χέρια των εμπρηστών, είναι ακριβώς αυτή η λογική της εμπορευματοποίησης που είναι κοινή συνισταμένη όλων των υπολοίπων κομμάτων πλην ΚΚΕ. Να, λοιπόν, γιατί δεν παίρνετε μέτρα πρόληψης. Είναι, δηλαδή, τόσο φοβερό το ζήτημα να υπάρχουν πυροσβεστικοί κρουνοί και να λειτουργούν στη σημερινή εποχή; Είναι τόσο φοβερό, όταν πέφτει το ρεύμα, να μην κόβεται το νερό, γιατί μπορούν οι γεννήτριες να συνεχίζουν να λειτουργούν τα αντλιοστάσια; Δεν είναι κάτι φοβερό, δεν είναι ζήτημα τεχνητής νοημοσύνης και αλγορίθμων που και αυτά θα συμβάλλουν στην πολύ γρήγορη αντιμετώπιση τέτοιου είδους ζητημάτων. Γιατί, λοιπόν, δεν τα κάνετε όλα αυτά; Γιατί, ακριβώς, έχετε συγκεκριμένες επιλογές. Και, βεβαίως, οι ίδιες ακριβώς επιλογές είναι και στα ζητήματα που αφορούν την αποκατάσταση.

Προχθές, σκοτώθηκε μια νέα γυναίκα σε έναν δρόμο στο Ληξούρι. Από πότε ήταν κατεστραμμένος αυτός ο δρόμος; Από τους σεισμούς του 2014. Πόσες κυβερνήσεις έχουν περάσει από το 2014 μέχρι σήμερα, και δεν έχουν γίνει βασικές υποδομές στο Ληξούρι ούτε καν ο δρόμος. Ποιος ευθύνεται γι' αυτό; Δεν ευθύνεται ο προσανατολισμός του κράτους και των κυβερνήσεων; Το ίδιο έχει να κάνει και με την αποκατάσταση των ζημιών και με τους διάφορους κόφτες που βάζετε.

Ας έλθουμε στο νομοσχέδιο. Βεβαίως, είμαστε σε μια εποχή όπου υπάρχουν πολύ γρήγορες αλλαγές εξαιτίας ακριβώς της τεχνολογικής προόδου, και έτσι από τη λεγόμενη ψηφιακή οικονομία περνάμε στη λεγόμενη τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Αυτές οι γρήγορες αλλαγές μπορούν πολύ εύκολα να δημιουργήσουν αβάσιμες προσδοκίες αλλά και αυταπάτες σε ένα πολύ μεγάλο τμήμα του κόσμου. Είναι έτσι; Βεβαίως και είναι έτσι. Όπως για παράδειγμα ότι μπορεί οι νέες τεχνολογίες να οδηγήσουν αυτόματα σε έναν καλύτερο κόσμο. Να οδηγήσουν αυτόματα στην κοινωνική ευημερία για όλους ή από την άλλη μεριά μπορεί να υπάρξει η δαιμονοποίηση της τεχνολογίας ως ο μεγάλος ένοχος για την ανεργία, για τη φτώχεια, για την καταστολή και τον περιορισμό των ατομικών δικαιωμάτων. Και αυτό δεν είναι κάτι που το βλέπουμε για πρώτη φορά. Έχει γραφεί και έχει ξανακαταγραφεί ιστορικά, για παράδειγμα με τους Λουδίτες οι οποίοι ήθελαν να καταστρέψουν τις μηχανές για να μη χάνουν τις θέσεις εργασίας.

Άρα, λοιπόν, και από τη μια μεριά πρέπει να αποφύγουμε τη λεγόμενη τεχνοφοβία αλλά και από την άλλη τη μεριά πρέπει να αποφύγουμε έναν ουτοπικό ντετερμινισμό, ο οποίος γεννά προσδοκίες για αυτόματα κοινωνικά οφέλη για τον λαό. Γιατί; Γιατί η πραγματικότητα μας προσγειώνει αυτόματα στην κατάσταση την οποία βιώνουν όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο τα πλατιά λαϊκά στρώματα.

Ενώ, λοιπόν, από τη μια μεριά έχουν αυξηθεί τεράστιες τεχνολογικές δυνατότητες, από την άλλη βλέπουμε να αυξάνεται όλο και περισσότερο η ψαλίδα ανάμεσα στις δυνατότητες ικανοποίησης των σύγχρονων και διευρυμένων αναγκών της συντριπτικής πλειοψηφίας των λαϊκών στρωμάτων. Γιατί διευρύνεται αυτή η ψαλίδα έχετε αναρωτηθεί, κύριοι Υπουργοί, –καθώς και τα υπόλοιπα κόμματα- και όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο; Ή είναι τυχαίο, για παράδειγμα, όλες αυτές οι διαφημίσεις που βλέπουμε στην τηλεόραση για τα έξυπνα σπίτια, όπου μπορεί ο άλλος από μακριά να χειρίζεται το κλιματιστικό και μια σειρά από άλλες οικοσυσκευές; Πολύ ωραία εικόνα! Σε ποιο περιβάλλον, όμως; Σε ένα περιβάλλον πολύ μεγάλης ενεργειακής φτώχειας ή της αγωνίας της συντριπτικής πλειοψηφίας των λαϊκών στρωμάτων να μην μπορούν να πληρώσουν το ρεύμα της ΔΕΗ. Αυτό τί δημιουργεί; Δημιουργεί νέες ανισότητες. Ακόμη μεγαλύτερες ανισότητες σε σχέση με το παρελθόν, ενώ μπορείς ταυτόχρονα να ικανοποιείς ανάγκες άλλου είδους ζητημάτων που εμφανίζονται και να σε πηγαίνουν πίσω. Διότι ποιο είναι το βασικό; Ευθύνονται οι τεχνολογίες; Όχι, λέμε εμείς. Δεν ευθύνονται οι τεχνολογίες αλλά το ποιος αξιοποιεί τις τεχνολογίες ή για ποιον σκοπό.

Το παράδειγμα με το μαχαίρι είναι πολύ αποκαλυπτικό. Μπορεί να κόβεις ψωμί με το μαχαίρι, άρα είναι ένα χρήσιμο εργαλείο, αλλά ταυτόχρονα μπορεί να είναι και ένα δολοφονικό εργαλείο, να σε σκοτώσει. Το ζήτημα είναι ποιος το αξιοποιεί και για ποιον σκοπό. Δεν θα καταγγείλουμε, λοιπόν, το μαχαίρι. Έτσι και στην προκειμένη περίπτωση δεν καταγγέλλουν τις τεχνολογίες.

Ποιο είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτών των αναδυόμενων τεχνολογιών; Η εκτόξευση της παραγωγικότητας της εργασίας. Ποιον ωφελεί αυτή η εκτόξευση της παραγωγικότητας της εργασίας; Θα έπρεπε κάποιος να πιστέψει τον ίδιο τον εργαζόμενο. Δηλαδή, ενώ παράγει πολύ περισσότερο, είναι πολύ πιο αποτελεσματικός, θα πρέπει να δουλεύει λιγότερο χρόνο και να αμείβεται πολύ περισσότερο. Αυτό γίνεται στην πραγματικότητα; Όχι, δεν γίνεται αυτό το αντίθετο γίνεται, και περισσότερες ώρες δουλεύει και αναγκάζεται να προσαρμόσει την εργασία του με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων και όχι των δικών του προσωπικών αναγκών και της οικογενείας του και έχει και πολύ μικρότερες αποδοχές. Ποιος καρπώνεται, λοιπόν, όλο αυτό το επιπλέον που παράγει; Το καρπώνεται ο ιδιοκτήτης των μέσων παραγωγής ,ο οποίος αξιοποιεί τη νέα τεχνολογία και τα αποτελέσματά της για ίδιο όφελος, για την αύξηση του κέρδους του και αυτό αποβαίνει σε βάρος της συντριπτικής πλειοψηφίας των εργαζομένων.

Να, λοιπόν, πώς λέμε ότι διευρύνονται ακόμη περισσότερο η ψηφιακή ανισότητα, ο ψηφιακός αποκλεισμός από ευρύτερα λαϊκά στρώματα και, επίσης, διευρύνεται τεράστια η ψαλίδα ανάμεσα στις δυνατότητες που υπάρχουν και στο επίπεδο ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών που επί της ουσίας διευρύνουν αποφασιστικά τις κοινωνικές ανισότητες. Γιατί είναι ή δεν είναι ανορθολογισμός, κύριοι Υπουργοί, η υπόθεση της έρευνας να προσαρμόζεται στις ανάγκες, απλά και μόνο κατ' αποκλειστικότητα των επιχειρηματικών ομίλων και της αναπαραγωγής της αστικής ιδεολογίας; Εμείς λέμε ότι είναι ανορθολογισμός αυτό. Θα πει κάποιος από σας «η έρευνα δεν είναι παραγωγική δύναμη;». Βεβαίως, και το είπε πρώτος ο Μαρξ ότι είναι μια αποφασιστική παραγωγική δύναμη η έρευνα και τα αποτελέσματά της. Αλλά το θέμα εδώ είναι διαφορετικό ότι εδώ προσαρμόζετε τις έρευνες στις ανάγκες των επιχειρήσεων και αυτό βάζει εμπόδια στην ανάπτυξη της έρευνας, για να μην πούμε ότι και τη στρεβλώνει την

έρευνα όταν αυτά τα αποτελέσματα δεν εξυπηρετούν την κερδοφορία των επιχειρήσεων.

Βάζει εμπόδια και αποκλεισμούς από τα αποτελέσματα της έρευνας γιατί πλατιά λαϊκά στρώματα δεν μπορούν να επωφεληθούν από αυτά τα αποτελέσματα γιατί είναι πολύ πιο ακριβά. Ή ταυτόχρονα, δεν επιτρέπει τη διάχυση των αποτελεσμάτων της νέας τεχνολογίας, οι λεγόμενες «πατέντες», τα λεγόμενα «δικαιώματα». Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο είναι και οι διατυπώσεις που κάνετε για την τρισδιάστατη εκτύπωση.

Όλα αυτά, λοιπόν, διαμορφώνουν ένα στρεβλό περιβάλλον για την ανάπτυξη της έρευνας. Αντί, λοιπόν, η ανάπτυξη της έρευνας και τα αποτελέσματα να στοχεύουν στην ικανοποίηση και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων, βλέπουμε ότι γίνεται τροχοπέδη για αυτή την εξέλιξη των πραγμάτων.

Τρίτο στοιχείο το οποίο είναι σημαντικό: Μέσα σ αυτή τη διαδικασία της στρέβλωσης της έρευνας, της μη διάχυσης των αποτελεσμάτων αναπτύσσεται ένας οξύτατος ανταγωνισμός, ανταγωνισμός ανάμεσα σε πολυεθνικές. Γι' αυτό γίνονται και οι κυβερνοεπιθέσεις. Γιατί άλλο θα γίνονταν οι κυβερνοεπιθέσεις, άμα δεν υπήρχε ανταγωνισμός λόγω ακριβώς της μη διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας; Γίνεται γι' αυτό το σκοπό, που αυτός αποτελεί μια μορφή υβριδικού πολέμου τόσο ανάμεσα σε επιχειρηματικούς ομίλους όσο ανάμεσα και σε μεγάλα ιμπεριαλιστικά κράτη.

Δεν είναι γνωστό το παράδειγμα, προ μερικών μηνών, με μεγάλη αμερικανική εταιρεία διύλισης πετρελαίου στον Κόλπο του Μεξικού να έχουν «τυφλωθεί» τα συστήματά της και να μην μπορεί να λειτουργήσει για δύο εβδομάδες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να κάνει τη διύλιση του πετρελαίου και τη μεταφορά; Πώς έγινε αυτό; Ακριβώς γιατί παρενέβησαν μέσα στο σύστημα, το οποίο είχε οργανώσει τεχνολογικά την παραγωγική της διαδικασία. Και γιατί έγινε αυτό; Για αντιτιθέμενα συμφέροντα είτε επιχειρηματικά είτε γεωπολιτικά.

Άρα, λοιπόν, η κυβερνοεπίθεση γι' αυτό τον σκοπό γίνεται και τώρα λέτε ότι θα φτιάξετε άμυνα στα πλαίσια της κυβερνοασφάλειας, όταν είναι πάντοτε ένα βήμα πιο μπροστά αυτοί οι οποίοι προχωράνε σε αυτή τη διαδικασία. Έτσι λοιπόν, οι κυβερνοεπιθέσεις οφείλονται ακριβώς στην ιδιοκτησία της γνώσης, στην ιδιοκτησία των νέων τεχνολογιών και στις επιπτώσεις που αυτή έχει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και τέλος, κυρία Πρόεδρε, εκτός όλων αυτών των ζητημάτων, η νέα τεχνολογία και τα αποτελέσματά της αξιοποιούνται για τον περιορισμό των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων. Και πολύ καλά κάνει ο κόσμος και δεν έχει καμμία απολύτως εμπιστοσύνη στις πολυεθνικές, στους κολοσσούς της νέας τεχνολογίας, που συγκεντρώνουν έναν τεράστιο όγκο δεδομένων. Τεράστιο όγκο δεδομένων!

Για παράδειγμα, το διαδίκτυο πραγμάτων μπορεί έτσι να καταγράφει όλες τις συνήθειες που έχει κάποιος. Για ποιο σκοπό να τις καταγράφει και να συγκεντρώνονται αυτά ως δεδομένα, αν δεν έχει σκοπό να επηρεάσει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο αυτόν ή μια ομάδα πολιτών με αντίστοιχα χαρακτηριστικά; Και να επηρεάσει και όσον αφορά τις πράξεις του και όσον αφορά τις συνήθειες αλλά και ταυτόχρονα να διαμορφώσει και συνθήκες στρέβλωσης της προσωπικότητας. Γιατί άλλωστε να τα θέλουν όλα αυτά τα δεδομένα και να τα κρατάνε;

Επίσης, δεν πρέπει να υπάρχει καμμία εμπιστοσύνη στο αστικό κράτος. Μιλάτε για ένα δίκτυο προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Πέραν του ότι τα προσωπικά δεδομένα οικειοθελώς τα παραχωρείτε -ειπώθηκε το παράδειγμα της «CISCO» με τους μαθητές, ειπώθηκε το παράδειγμα της «MICROSOFT», το οποίο ελέγχει όλο τον δημόσιο τομέα, άρα και τα προσωπικά δεδομένα-, αυτό είναι και ένα διάτρητο δίκτυο προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Και στο κάτω κάτω της γραφής, θέλετε να παρουσιάσετε ορισμένες μικροβελτιώσεις στην καθημερινότητα του ανθρώπου μέσα από την πάταξη της γραφειοκρατίας και των ατελείωτων ωρών, αλλά ταυτόχρονα διαμορφώνεται και μια προϋπόθεση αντιδραστική σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων. Να πω τρία παραδείγματα για να το κάνω πιο λιανά αυτό;

Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση είναι κάτι θετικό; Βεβαίως είναι κάτι θετικό. Πώς αξιοποιείται, όμως; Για να περισταλεί η κρατική δαπάνη για το φάρμακο. Και πού θα μεταφερθεί αυτή; Θα μεταφερθεί στις πλάτες των ίδιων των ασφαλισμένων. Εκεί μεταφέρεται, αυτό είχε ως αποτέλεσμα. Γιατί το φάρμακο είναι εμπόρευμα και αξιοποιήθηκε η ηλεκτρονική συνταγογράφηση ακριβώς για να μειωθεί η κρατική δαπάνη.

Δεύτερο στοιχείο είναι ο ίδιος ο ατομικός φάκελος υγείας που καταγράφει όλα τα δεδομένα του καθενός. Μπορεί να χαθεί αυτός ο ατομικός φάκελος και να πάει σε χέρια ασφαλιστικών εταιρειών; Μπορεί. Όμως, και να μη χαθεί αυτός, μπορεί να αξιοποιηθεί -και θα αξιοποιηθεί- προς την κατεύθυνση του περιορισμού της πρόσβασης στις πλέον απαραίτητες παροχές υγείας και όχι σε αυτές που είναι βασικές; Και θα του πουν: «Μόνο αυτή την εξέταση πρέπει να κάνεις, με βάση το ιστορικό σου και όχι τις υπόλοιπες εξετάσεις».

Άλλο παράδειγμα, πολύ πιο χαρακτηριστικό που δείχνει τις επιπτώσεις είναι η λεγόμενη e-εφορία, κύριε Υπουργέ. Τι σημαίνει e-εφορία; Ότι ο καθένας θα έχει έναν ατομικό φάκελο στην εφορία που θα περιλαμβάνει τα πάντα, από τα χρέη του μέχρι τα προσωπικά του συνολικά περιουσιακά του στοιχεία. Γιατί θα γίνει αυτό; Για να διευκολυνθεί πολύ περισσότερο η εφορία να προχωράει σε αυτόματη είσπραξη των χρεών και σε αυτόματο πλειστηριασμό περιουσιακών στοιχείων, όταν έχει χρέη, στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Να λοιπόν λέμε γιατί λέμε ότι όλα αυτά αποτελούν εργαλεία που στο τέλος θα είναι σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων και των αναγκών, μόνο και μόνο για να εφαρμοστεί μια σκληρή αντιλαϊκή πολιτική.

Συμπερασματικά, λοιπόν, για να ολοκληρώνουμε, αυτή η εξέλιξη της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών σε συνθήκες καπιταλισμού έχει ως στόχο την υποδούλωση του ανθρώπου, του εργαζόμενου, την υποδούλωση του εργαζόμενου ακόμη περισσότερο στις επιδιώξεις των επιχειρηματικών ομίλων -άσχετα αν εσείς βάζετε αλγόριθμους για το πώς θα αξιοποιηθεί η τεχνητή νοημοσύνη-, στην αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης και στη διεύρυνση της ψαλίδας ανάμεσα στις δυνατότητες και στο επίπεδο ικανοποίησης των αναγκών.

Αντί, λοιπόν, να απελευθερώσουν οι νέες τεχνολογίες τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, τον υποδουλώνουν και τον σκλαβώνουν ακόμη περισσότερο. Τι μπορεί να τον απελευθερώσει; Μπορεί να απελευθερωθεί, όταν φύγει από τη μέση η υπόθεση του καπιταλιστικού κέρδους και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών προς όφελος των καπιταλιστών, άρα η καπιταλιστική ιδιοκτησία και στα μέσα παραγωγής και στη νέα τεχνολογία και στα αποτελέσματα.

Συνεπώς, τι σημαίνει αυτό; Κοινωνικοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, της επιστήμης, των νέων τεχνολογιών και των αποτελεσμάτων, συνολικά κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, δηλαδή σοσιαλισμός. Αυτή είναι η αναγκαία και ικανή προϋπόθεση, ούτως ώστε οι νέες τεχνολογίες να συμβάλουν στην απελευθέρωση του ανθρώπου και στην αποφασιστική βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης. Και όσο αυτά δεν αναγνωρίζονται τόσο θα προσπαθούμε να καλλιεργούμε αυταπάτες στον κόσμο, ότι μέσα από αυτά θα έρθει αυτόματα ένα καλύτερο κοινωνικό αύριο, που ούτε στα όνειρά του ούτε πολύ περισσότερο στη Δευτέρα Παρουσία πρόκειται να γίνει αυτό.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για τον επιπλέον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Αικατερίνη Παπακώστα - Παλιούρα εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ: Κυρία Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανάμεσα σε όσα σπουδαία έχει προσφέρει και έχει πει μέχρι και σήμερα ο Στηβ Τζομπς βρίσκεται και μια φράση του, η οποία δίχως ψήγμα υπερβολής θα μπορούσε να αποτελεί εφαλτήριο για την πρόοδο. Η καινοτομία είναι αυτή που ξεχωρίζει τον ηγέτη από αυτόν που ακολουθεί και είναι πια αδιαμφισβήτητο γεγονός πως βρισκόμαστε εν μέσω της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης,

όπου η τεχνολογία εκτοξεύεται στο peak των δυνατοτήτων της σε χρόνο ασύλληπτο. Το να βρεθούμε ένα βήμα μπροστά της μπορεί να είναι σχεδόν ακατόρθωτο, αλλά το να ακολουθούμε τα νέα μονοπάτια που ανοίγονται διάπλατα μπροστά μας είναι αδιαμφισβήτητα επιβεβλημένη ανάγκη.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τα τρία χρόνια της διακυβέρνησής της και μεσούσης μιας πρωτόγνωρης πανδημικής κρίσης -και όχι μόνον- κατόρθωσε να ακολουθήσει τους νέους αυτούς ορίζοντες προσαρμόζοντάς τους στις ανάγκες του δημοσίου τοποθετώντας με αυτόν τον τρόπο τη χώρα μας στην τροχιά της νέας ψηφιακής εποχής.

Ο στόχος είναι ένας: Να εκμεταλλευτούμε τις νέες τεχνολογίες δημιουργώντας ένα εύχρηστο, διαυγές και ευέλικτο ψηφιακό περιβάλλον για τον πολίτη, έναν πολίτη ο οποίος θα απαλλάσσεται από γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και καθυστερήσεις, θα συναλλάσσεται με το κράτος και τις υπηρεσίες του με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα και όλα αυτά όχι ετεροχρονισμένα, σαν να βρισκόμαστε σε προηγούμενο αιώνα, αλλά σύγχρονα και σε εύλογο χρόνο.

Σε αυτό το σημείο επιτρέψτε μου μια μικρή αναφορά σε αριθμούς. Μέσα σε τρία χρόνια οι ψηφιακές συναλλαγές αυξήθηκαν από οκτώ εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες το 2018 σε πεντακόσια εξήντα επτά εκατομμύρια το 2021, ήτοι εξήντα πέντε φορές πάνω. Πάνω από διακόσια εκατομμύρια έγγραφα έχουν εκδοθεί ψηφιακά μέσω του gov.gr, ενώ κάθε πολίτης απέφυγε κατά μέσο όρο περισσότερες από εξήντα ουρές τον χρόνο.

Παράλληλα, αυξήσαμε τις ψηφιακές υπηρεσίες από πεντακόσιες μία σε περισσότερες από χίλιες τετρακόσιες, ενώ ψηφιοποιήθηκαν οι πιο συχνές αλληλεπιδράσεις του πολίτη με το δημόσιο.

Προσαρμόζοντας τα τεχνολογικά εργαλεία και δημιουργώντας ακόμη πιο χρηστικές και εξυπηρετικές δημόσιες υπηρεσίες, ανοικοδομούμε τάχιστα και δυναμικά τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους.

Με το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τις αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών η χώρα μας γίνεται μία από τις πρώτες χώρες που εισάγει ένα συνολικό πλαίσιο κανόνων λειτουργίας συγκεκριμένων νέων τεχνολογιών, δίνοντας για πρώτη φορά απτή νομική διάσταση σε έννοιες που υπήρχαν μέχρι σήμερα μόνο στον ψηφιακό κόσμο. Η αλυσίδα συστοιχιών blockchain, το διαδίκτυο των πραγμάτων «Internet of Things», η διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης, το έξυπνο συμβόλαιο smart contract, η τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού distributed ledger technology είναι κάποιες από τις έννοιες στις οποίες το νομοσχέδιο δίνει πλέον συγκεκριμένους ορισμούς και επιβάλλει κανόνες στην εφαρμογή και τους χρήστες τους.

Το να οριστούν συνεκτικά σε ένα νομοθέτημα οι ανωτέρω έννοιες αποτελεί σημαντική παράμετρο στη διαύγεια και τη διαφάνεια που θα πρέπει να διέπουν το εν λόγω εγχείρημα του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Επιπρόσθετα, είναι εξέχουσας σημασίας το γεγονός ότι εισάγεται για πρώτη φορά ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών οι οποίες αποτελούν την κορωνίδα της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Ειδικότερα, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας του διαδικτύου των πραγμάτων «Internet of Things», από φορείς κρίσιμων υποδομών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και από τους ΟΤΑ.

Η χρήση των νέων αυτών τεχνολογιών προσφέρει λύσεις σε πολλαπλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, όπως υπηρεσίες με εξαιρετικά γρήγορη ανταπόκριση, αξιόπιστες λύσεις εξ αποστάσεως, χρήση εφαρμογών με μεγαλύτερη ευκολία, υποστήριξη κατά τη λήψη αποφάσεων, καλύτερη κατανομή πόρων και απομακρυσμένο έλεγχο υπηρεσιών.

Η λογική των ρυθμίσεων αυτών οι οποίες αφορούν στις κρίσιμες υποδομές σε αμφότερους τομείς, είτε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, χαρακτηρίζεται από την επιβολή αυστηρών προδιαγραφών ασφαλείας στις συσκευές αυτής της τεχνολογίας, όπως είναι η χρήση ασφαλών κωδικών και η κρυπτογράφηση, η υποχρέωση τήρησης μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών για λόγους διευκόλυνσης εποπτείας, η επιβολή υποχρεώσεων στους φορείς εκμετάλλευσής τους, τους κατασκευαστές, τους εισαγωγείς και τους διανομείς, ώστε να καθίσταται δυνατή η απόδοση ευθύνης στην περίπτωση αστοχιών.

Ακόμη, εξαιρετικά καινοτόμος διάταξη είναι εκείνη που αφορά στην παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών drone. Πρόκειται για μια ρύθμιση με πληθώρα πλεονεκτημάτων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, καθώς μέσω της χρήσης τους σημειώνεται μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, και η πρόσβαση σε ακριτικές και νησιωτικές περιοχές της χώρας μας, καθώς επίσης και σε περιοχές με δύσκολη προσβασιμότητα.

Κύριε Υπουργέ, αρκετοί από εμάς προέρχονται από περιφέρειες της χώρας μας όπου λόγω του μεγάλου ορεινού όγκου είναι ιδιαίτερα δύσκολη η πρόσβαση, ιδίως τους χειμερινούς μήνες. Οι σύγχρονες τεχνολογίες και η δυνατότητα αξιοποίησής τους δεν εκχωρούν καμμία απολύτως δικαιολογία ώστε να εξακολουθούν οι περιοχές αυτές να μην εξυπηρετούνται.

Θα μου επιτρέψετε στο σημείο αυτό να κάνω μια σύντομη αναφορά σε ένα γεγονός το οποίο έλαβε χώρα τον Σεπτέμβριο του 2021 στον νομό μου, στον Δήμο Τρικκαίων, όπου στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εβδομάδας κινητικότητας και του ευρωπαϊκού προγράμματος «HARMONY» έλαβε χώρα η πρώτη πανευρωπαϊκή πτήση για παράδοση φαρμάκων με drone. Προσδοκούμε, λοιπόν, να είμαστε η «έξυπνη» πόλη, όχι μόνο στα λόγια, αλλά και εν τοις πράγμασι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ**. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ)**

Οι σύγχρονες τεχνολογίες, λοιπόν, και η δυνατότητα αξιοποίησής τους, όπως τόνισα και στην αρχή της τοποθέτησής μου, είναι ακριβώς αυτός ο στόχος του παρόντος νομοσχεδίου, να διευκολυνθεί δηλαδή η καθημερινότητα των πολιτών και να αποσυμφορηθούν οι δημόσιες υπηρεσίες από χρονοβόρες διαδικασίες.

Κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο ακόμα, κατά τη γνώμη μου, σημαντικές διατάξεις, όπως η παροχή της δυνατότητας εγγραφής δεδομένων ή συναλλαγών μέσω blockchain, καθώς επίσης και η κατάρτιση των έξυπνων συμβολαίων smart contracts. Το blockchain θα λειτουργεί ως δημόσια βάση καταγραφής δεδομένων η οποία, σε συνδυασμό με άλλες τεχνολογίες, θα εξασφαλίζει επεξεργασία στοιχείων από ένα αποκεντρωμένο δίκτυο με ασφαλή και διαφανή τρόπο.

Επιπλέον, θεσπίζεται το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς, όπου τα τέσσερα πια πιστοποιητικά θα εκδίδονται σε ένα, με χρονική διάρκεια ισχύος έξι μηνών από την έκδοσή του. Το ίδιο συνέβη με τα είκοσι πέντε πιστοποιητικά του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τα οποία απλοποιήσαμε σε ένα. Οφείλουμε να προχωρούμε σε τέτοιες απλουστεύσεις, καλύπτοντας παράλληλα εκκρεμότητες του παρελθόντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψηφιακή μετάβαση την οποία σχεδιάζουμε και υλοποιούμε βήμα-βήμα έχει στον πυρήνα της ως πρώτιστο στόχο να φέρει τη χώρα στη νέα ψηφιακή εποχή, με πολλαπλά οφέλη στην καθημερινότητα των πολιτών.

Ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να καταφύγω ξανά στον Στηβ Τζομπς και στην πιο ιστορική του ομιλία ως κατάθεση ψυχής, όπως θα μπορούσε κανείς να την χαρακτηρίσει, στην τελετή αποφοίτησης το 2005 στο University of Stanford. Κλείνοντας την ομιλία του ευχήθηκε στους αποφοίτους του να παραμείνουν διψασμένοι και τρελοί στα όνειρα και τους στόχους που θέτουν.

Σήμερα, στη χώρα μας έχουμε ανθρώπους που διαπρέπουν στα ελληνικά πανεπιστήμια, αλλά και στο εξωτερικό, ένα ανθρώπινο δυναμικό διψασμένο για να διοχετεύσει στις εγχώριες ανάγκες όλη εκείνη τη γνώση και την τεχνογνωσία που έχει αποκομίσει. Ποιοι είναι; Μα, ασφαλώς ερευνητές, ειδικοί στην πληροφορική, ιδρυτές start up εταιρειών, άνθρωποι με όραμα να τρέξουν τη χώρα στο μέλλον.

Είμαστε -και με το παρόν νομοσχέδιο το αποδεικνύουμε- το ίδιο πρόθυμοι και ίσως παραπάνω διψασμένοι ώστε να κάνουμε την υπέρβαση και να καταστήσουμε την χώρα μας πρόσφορο έδαφος για τις αναδυόμενες τεχνολογίες εντεταγμένες σε ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα σέβεται απόλυτα τους θεσμούς,

αλλά και τα δικαιώματα των πολιτών μας. Κάναμε γενναία βήματα και έχουμε ακόμη πολλά να κάνουμε ώστε να επιτύχουμε όσα προσδοκούμε. Γι' αυτό και η υπερψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου είναι παραπάνω από αυτονόητη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Παπακώστα.

Τον λόγο έχει η κ. Αραμπατζή, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τρία χρόνια πριν τέτοιες μέρες η Ελλάδα δυστυχώς θρηνούσε πάνω από εκατό νεκρούς λόγω της καταστροφικής, της τραγικής πυρκαγιάς στο Μάτι. Όπως έχει αποδειχθεί πολλές φορές εκ των υστέρων, αν λειτουργούσε το 112 που σώζει βεβαιωμένα ζωές και οι κάτοικοι είχαν ειδοποιηθεί να εκκενώσουν την περιοχή, πολλοί, αν όχι όλοι, θα βρίσκονταν σήμερα στη ζωή.

Κάνω αυτή την πολύ δυσάρεστη αρχή στην ομιλία μου για να συνειδητοποιήσουμε όλοι την αδιαπραγμάτευτα ανθρώπινη διάσταση που ενσωματώνουν οι νέες τεχνολογίες όταν χρησιμοποιούνται με πυρήνα τον άνθρωπο. Και να θυμίσω βέβαια, υπογραμμίζοντας την επάρκεια, την ταχύτητα, την αποτελεσματικότητα της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, ότι μόλις αυτό συστήθηκε υπό τον Κυριάκο Πιερρακάκη μέσα σε έξι μήνες στην τελική του μορφή και σε έναν μήνα με τη μεταβατική του μορφή με sms το 112 δόθηκε σε λειτουργία.

Και φυσικά το 112, επειδή διάφορα ακούστηκαν για δήθεν αυταρέσκειες και μεγαλομανίες της Κυβέρνησης, δεν είναι προίκα κανενός, είναι εργαλείο και προίκα της χώρας και των πολιτών.

Κοινός παρανομαστής και του 112, αλλά και όλων των ψηφιακών επιτευγμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί την τελευταία τριετία είναι ο άνθρωπος, είναι ο πολίτης, είναι η κοινωνία. Και προφανώς, αυτό εισπράττεται και γίνεται κτήμα της κοινωνίας, που είναι και το ζητούμενο, γιατί δεν είναι τυχαίο ότι σε όλες τις διενεργούμενες δημοσκοπήσεις, τις ποιοτικές έρευνες των σχετικών δημοσκοπήσεων, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους συγκεντρώνει σταθερά τις θετικές γνώμες της πλειονότητας των ερωτηθέντων. Και δεν είναι τυχαίο ότι οι ψηφιακές συναλλαγές αυξήθηκαν μέσα σε τρία χρόνια από οκτώ εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες το 2018 σε πεντακόσια εξήντα επτά εκατομμύρια το 2021.

Δημιουργήθηκε η γνωστή πλατφόρμα gov.gr μέσα από την οποία εκδόθηκαν περισσότερα από διακόσια εκατομμύρια έγγραφα, με αποτέλεσμα ο πολίτης να αποφύγει περίπου εξήντα κατά μέσο όρο ουρές τον χρόνο.

Το gov.gr παρέχει σήμερα χίλιες τριακόσιες εβδομήντα πέντε υπηρεσίες, από χίλιες εκατόν σαράντα επτά τον Μάρτιο του 2021 και εξακόσιες είκοσι επτά τον Σεπτέμβριο του 2020. Στο διάστημα αυτό έγιναν ηλεκτρονικά εξίμισι εκατομμύρια υπεύθυνες δηλώσεις. Σε κάθε επίσκεψη δε που κάνουν οι πολίτες στην ψηφιακή πύλη προκύπτει όφελος για τους ίδιους και για το δημόσιο ύψους ενός ευρώ ανά επίσκεψη.

Συνολικά, κατά τη διετία Μαρτίου του 2020, οπότε και ξεκίνησε η λειτουργία της πύλης, έως τον Μάρτιο του 2022 πραγματοποιήθηκαν διακόσια εβδομήντα τρία εκατομμύρια επισκέψεις στη σχετική σελίδα και το συνολικό όφελος, όπως αυτό έχει εκτιμηθεί από σχετική μελέτη, ήταν 270 εκατομμύρια ευρώ. Η ίδια μελέτη εκτιμά ότι σε βάθος πενταετίας το όφελος θα φτάσει το 1,3 δισεκατομμύριο ευρώ, καθώς αυξάνονται οι υπηρεσίες που παρέχει η ψηφιακή πύλη του δημοσίου, αλλά και η χρήση του από τους πολίτες.

Και όσο κι αν λίγοι το πίστευαν -τολμούσαν να το φανταστούν, θα πω- πριν από τρία χρόνια, το κράτος γίνεται ψηφιακό και φιλικό, προσβάσιμο στον πολίτη.

Η χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέθηκε -να μου επιτραπεί ο όρος- από σχεδόν ψηφιακά «αναλφάβητη» στην πρωτοπορία της ψηφιακής διακυβέρνησης, κατακτώντας μια σειρά από νίκες υπέρ της κοινωνίας, με πρώτη αυτή του ψηφιακού συστήματος εμβολιασμού, που πραγματικά άφησε τους πάντες, εντός και εκτός χώρας, άφωνους, γιατί ουδείς μπορούσε να φανταστεί πως το αργόσυρτο και μη αξιόπιστο ελληνικό δημόσιο, ως προς την ταχύτητα των συναλλαγών του, μπορούσε να κάνει κάτι τόσο καλό, τόσο οργανωμένο και τόσο αποτελεσματικό.

Η Ελλάδα πρωτοπόρησε, προτείνοντας και η Ευρώπη αποδέχτηκε το ψηφιακό πιστοποιητικό COVID. Ήμασταν από τις πρώτες χώρες που το υλοποίησαν και την τεχνογνωσία μας μάς τη ζήτησαν πλείστες χώρες.

Θυμίζω πως όταν εμείς είχαμε πέρσι στο κινητό μας το ψηφιακό πιστοποιητικό εμβολιασμού, τουρίστες άλλων χωρών έφταναν στη χώρα μας με χάρτινες βεβαιώσεις.

Πέρα από την προφανή κοινωνική διάσταση όλων αυτών των επιτευγμάτων -λιγότερες ουρές, λιγότερη γραφειοκρατία, λιγότερες άσκοπα σπαταλημένες ανθρωποώρες και της δημόσιας διοίκησης, αλλά και των πολιτών που σπεύδουν να εξυπηρετηθούν-, εκτός από την προφανή ποιότητα και την αξιοπιστία με την οποία συνοδεύονται οι συγκεκριμένες ψηφιακές επιτεύξεις, πέρα από την προφανή οικονομική ωφέλεια της ψηφιοποίησης των συναλλαγών -ανέφερα προηγουμένως, με βάση μια μελέτη, κάποια νούμερα-, έχουμε σκεφτεί πόσο αυτή η ψηφιακή μεταμόρφωση του ελληνικού κράτους, με την αίσθηση της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης και της σοβαρότητας που αποπνέει, συντείνει στο γενικό, θετικό οικονομικό κλίμα, στην προσέλκυση επενδύσεων, στην τοποθέτηση της χώρας ως αποδεδειγμένα ελκυστικού επενδυτικού προορισμού; Πολλαπλά, εκθετικά, πολυσήμαντα, θα πω εγώ, με κορυφαίο βέβαια την κοινωνική διάσταση, τη διάσταση, επαναλαμβάνω, με πυρήνα τον άνθρωπο και μάλιστα, ποιον άνθρωπο; Τον λιγότερο δυνάμενο.

Γι' αυτό και πρωταρχικό όφελος της ψηφιακής μετάβασης είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο εκδημοκρατισμός των συναλλαγών, η προσβασιμότητα των συναλλαγών, η προσιτότητα των συναλλαγών σε όλους, που αποτελεί και το κύριο χαρακτηριστικό μιας αδιαμφισβήτητης κοινωνικής και εξόχως προοδευτικής πολιτικής που εφαρμόζει στην πράξη η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, όπως, για παράδειγμα, με την κατάκτηση στον τομέα της υγείας της άυλης συνταγογράφησης, την εφαρμογή myHealth και τα ψηφιακά προγράμματα δωρεάν προληπτικών εξετάσεων.

Ήδη έχουν γίνει πάνω από τρία εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες ενεργοποιήσεις της άυλης συνταγογράφησης. Λιγότερη ταλαιπωρία, λιγότερα έξοδα, ευχέρεια, προσιτότητα, διαφάνεια.

Σε λίγες μέρες έρχονται στο ψηφιακό πορτοφόλι του κινητού μας η ταυτότητα και το δίπλωμα οδήγησης ψηφιακά, ενώ σε όλους τους δήμους της χώρας τρέχει το πρόγραμμα «ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ». Η Ελλάδα είναι μία από τις τρεις χώρες στην Ευρώπη που ολοκλήρωσε τις δημοπρασίες για το φάσμα 5G.

Τώρα με το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, θεσπίζουμε το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αναδυόμενες τεχνολογίες που είναι δηλαδή οι τεχνολογίες, όπως, μεταξύ άλλων, το blockchain, η τεχνητή νοημοσύνη και το διαδίκτυο των πραγμάτων, και το κάνουμε παίρνοντας από τους πρώτους τη σκυτάλη και πριν τη θέσπιση του ευρωπαϊκού κανονισμού.

Ειλικρινά δυσκολεύομαι να αντιληφθώ πώς εγείρονται αντιπολιτευτικοί τόνοι γύρω από αυτό. Αναρωτιέμαι, είναι κακό η χώρα να προηγείται; Είναι κακό εν πολλοίς να θέτει την ατζέντα των αξιών, των πρωτοβουλιών, του ρυθμιστικού πλαισίου και ως εκ τούτου, όπως είπε ο Υπουργός στην παρέμβασή του, και της προστιθέμενης αξίας αυτής της συζήτησης, αυτής της εισφοράς των ιδεών, των πρωτοβουλιών, των αξιών;

Είναι πρόβλημα να εμφανιζόμαστε πρωτοπόροι ή είναι πρόβλημα να εμφανιζόμαστε ως επιμηθείς, ως ουραγοί και ως καταϊδρωμένοι στις αναδυόμενες τεχνολογίες, στις τεχνολογίες δηλαδή που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση;

Το νομοσχέδιο προβλέπει, αναγνωρίζει, ρυθμίζει και το μείζον ζήτημα της κυβερνοασφάλειας, συστήνοντας ηλεκτρονικό μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων, συστήνοντας παρατηρητήριο ανάλυσης υβριδικών απειλών, για να έχουμε πολύ συγκεκριμένα πρωτόκολλα, πλάνα και σχέδια, αν συμβούν δυσχερή σενάρια.

Η χρήση drone και από δομές του κράτους ή των επιχειρήσεων αρχίζει πια να γίνεται μια πραγματικότητα σε όλη την Ευρώπη.

Και για να επανέλθω στην ανθρωπιστική, την ευθέως κοινωνική

διάσταση και του νομοσχεδίου, αλλά και της φιλοσοφίας μας ως προς τη φιλοσοφία της ψηφιακής μετάβασης, θα αναφερθώ στα drone που σύμφωνα με το νομοσχέδιο, έρχεται να ορίσει ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ταχυδρομικές υπηρεσίες, για παράδειγμα, ή σε υπηρεσίες υγείας ή όπως συνάδελφος από την πλειοψηφία ανέφερε ένα παράδειγμα, μεταφοράς φαρμάκων με τη χρήση drone σε απομακρυσμένες περιοχές. Δυνατότητες ιδιαίτερα λειτουργικές, ιδιαίτερα χρήσιμες και αναγκαίες για την απομακρυσμένη ενδοχώρα, τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Το βλέπουμε ήδη να συμβαίνει σε άλλες χώρες, θα συμβεί και στη δική μας, πάντοτε με βάση βεβαίως την κείμενη νομοθεσία, τις προβλέψεις της υπηρεσίας πολιτικής αεροπορίας και όλους τις δομές του κράτους, αλλά σαφέστατα με έναν τρόπο που θα υπηρετεί τις αναπτυξιακές μας δυνατότητες, τις ανάγκες και τις προκλήσεις, τις οποίες σήμερα και αύριο αντιμετωπίζουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι ο κόσμος αλλάζει με φρενήρεις ρυθμούς. Οι ψηφιακές τεχνολογίες μάς δίνουν τη δυνατότητα να απλοποιήσουμε την καθημερινότητά μας, να επιταχύνουμε διαδικασίες, να κάνουμε τη ζωή μας πιο εύκολη, την εργασία μας πιο αποδοτική και πιο σύγχρονη.

Τα ευρυζωνικά δίκτυα αλλάζουν την πραγματικότητα που ξέραμε μέχρι χθες για τον χρόνο και τον χώρο. Και προοδευτική πολιτική σημαίνει, μεταξύ των άλλων, να αξιοποιούμε αυτές τις δυνατότητες της εποχής, να στεκόμαστε πρωτοπόροι και προμηθείς και όχι ουραγοί και φοβικοί.

Η διαχωριστική γραμμή του μέλλοντος ανάμεσα στις πολιτικές είναι η πρόοδος και η συντήρηση. Εμείς και με αυτό το νομοσχέδιο είμαστε στη μεριά της προόδου και καλούμε όλα τα κόμματα να το υπερψηφίσουν, για να αποδείξουμε ότι τις κατά καιρούς δηλώσεις τους περί προόδου τις εννοούν και δεν τις αρθρώνουν μόνο για επικοινωνιακούς λόγους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε και εμείς, κυρία Αραμπατζή.

Τον λόγο έχει ο κ. Λιβάνιος για πέντε λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης):

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω γιατί πριν λίγο ένιωσα λίγο άβολα από την αναφορά του κ. Μυλωνάκη για την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όλοι μας και όχι μόνο απέναντι στο πρόσωπο της νυν Προέδρου Δημοκρατίας αλλά και απέναντι στο θεσμό του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία τυχαίνει να έχει υπηρετήσει και το δικαστικό σώμα πάρα, πάρα πολλά χρόνια και να έχει ανέλθει στο κορυφαίο αξίωμα του προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οπότε νομίζω ότι υποδείξεις περί της νομικής επιστήμης δεν μπορούμε να της κάνουμε.

Έρχομαι στο σημερινό νομοσχέδιο. Κατ' αρχάς θέλω να ευχαριστήσω τους εισηγητές όλων των κομμάτων, οι οποίοι πραγματικά όλοι τους έκαναν εποικοδομητικές και χρήσιμες παρατηρήσεις σχετικά με το τι νομοθετούμε και τι προτείνει η Κυβέρνηση σήμερα από τη Βουλή να εγκρίνει και να γίνει νόμος του κράτους.

Η ουσία είναι ότι ο όρος «αναδυόμενες τεχνολογίες» είναι κάτι το οποίο το βλέπουμε μπροστά μας είτε το ζούμε είτε έρχεται. Και είχαμε μία επιλογή. Μήπως είναι η ώρα να κάνουμε ένα πρώτο βήμα να αρχίσουμε να νομοθετούμε, να χαράσσουμε το γήπεδο προκειμένου τα επόμενα χρόνια να συμπληρωθεί και να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις; Διότι αυτή είναι η μεγάλη αλλαγή που έρχεται. Η τεχνολογία καλπάζει, η τεχνολογία βρίσκεται μπροστά από τα νομοθετικά σώματα. Είναι λίγο σαν την ιστορία με το ντόπινγκ και το αντιντόπινγκ. Το ντόπινγκ πάντα προηγείται του αντιντόπινγκ. Έτσι και η τεχνολογία προοδεύει. Και αργότερα ερχόμαστε ως νομοθετικά σώματα να νομοθετήσουμε κανόνες ασφαλείας, δικλείδες ασφαλείας, διάφορα πράγματα τα οποία πρέπει για να προστατεύσουμε τη ζωή μας. Και κινείται στην ενιαία φιλοσοφία η οποία έχει χαραχθεί από την Κυβέρνηση τα τελευταία τρία χρόνια.

Και να ξεκαθαρίσουμε κάτι, το οποίο το έχουμε πει πολλές φορές αλλά θα το πούμε και άλλη μια φορά. Ό,τι μπορούσε να αξιοποιηθεί ως κληρονομιά των προηγούμενων κυβερνήσεων που είναι και κληρονομιά του ελληνικού λαού, αξιοποιήθηκε και αξιοποιείται και θα αξιοποιείται. Και χαίρομαι που αυτή η λογική φαίνεται τουλάχιστον, όπως την εξέφρασε και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ο κ. Ραγκούσης, είναι κάτι το οποίο υπάρχει και στον ΣΥΡΙΖΑ. Και είναι ευχάριστο γιατί υπάρχουν τομείς όπου μπορούμε να διαφωνούμε, να έχουμε βαθιές ιδεολογικές και ουσιαστικές διαφορές και υπάρχουν και περιπτώσεις όπου δεν διαφωνούμε τόσο πολύ με τον σκοπό αλλά διαφωνούμε μερικές φορές με το μέσον ή με τον χαρακτήρα των μέσων που θα χρησιμοποιούνται. Και νομίζω ότι αυτό είναι ένα κλασικό παράδειγμα συμφωνίας επί της αρχής τουλάχιστον. Ακόμα και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας με τη δική του οπτική χαίρομαι που αναγνωρίζει και είναι σημαντικό που αναγνωρίζει την τεχνολογία ως μέσο, ως πραγματικότητα.

Και επειδή στους πολιτικούς και ιδεολογικούς χαρακτηρισμούς που υπάρχουν περί συντήρησης και προόδου, εγώ θα σας πω ότι αυτό το έργο που έχει γίνει τα τελευταία τρία χρόνια είναι η μεγαλύτερη προοδευτική μεταρρύθμιση που έχει γίνει στη χώρα μετά τη Μεταπολίτευση με το εξής σκεπτικό: Όταν για παράδειγμα έγινε η ψηφιακή έκδοση υπεύθυνης δήλωσης ξέρετε ποιοι εξυπηρετήθηκαν; Δεν εξυπηρετήθηκε όπως θα έλεγε ο αγαπημένος φίλος ο Μανώλης Συντυχάκης, το κεφάλαιο. Το κεφάλαιο έχει δέκα υπαλλήλους τους οποίους έστελναν στα ΚΕΠ και περίμεναν από το πρωί μέχρι το βράδυ στην ουρά για να εξυπηρετηθούν, να θεωρήσουν τα γνήσια αντίγραφα, όπως τα θυμόμαστε.

Ξέρετε ποιος εξυπηρετήθηκε; Ο εργαζόμενος ο οποίος έπρεπε να κάνει μία υπεύθυνη δήλωση για να γράψει το παιδί του στον παιδικό σταθμό, ο ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος αντί να εργάζεται περίμενε στις ουρές του κράτους, ο άνεργος ο οποίος αντί να αναζητά εργασία, βίωνε την καθημερινή γραφειοκρατία, ο χαμηλόμισθος ο οποίος με αυτοπρόσωπη δική του παρουσία έπαιρνε άδεια από το αφεντικό προκειμένου να πάει να θεωρήσει μία υπεύθυνη δήλωση. Αυτούς κατ' εξοχήν βοήθησε η έγκριση του gov.gr.

Και αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί δείχνει και έναν χαρακτήρα. Σε αυτόν τον ψηφιακό κόσμο ο πλούσιος και ο φτωχός εξυπηρετείται ακριβώς με το ίδιο επίπεδο εξυπηρέτησης, ο έχων και ο μη έχων ακριβώς με το ίδιο επίπεδο και γενικά δίνουμε λύσεις στα πραγματικά προβλήματα που υπάρχουν.

Έχουν γίνει τα πάντα; Προφανώς δεν έχουν γίνει τα πάντα και προφανώς υπάρχουν και πάρα πολλά άλλα να γίνουν και προφανώς μπορεί να έχουν γίνει και αστοχίες και λάθη και πράγματα τα οποία δεν έχουν γίνει, όπως ακριβώς τα σκεφτόμασταν και είναι λογικό αυτό. Μόνο η αδράνεια δεν κάνει λάθη. Αντιθέτως επιλέξαμε να προχωρήσουμε σε μια σειρά μεγάλων αλλαγών με έναν κεντρικό άξονα και ένα κεντρικό αφήγημα. Βγάζουμε τη δογματική, θα έλεγα, μέχρι πρόσφατα θεώρηση ότι σχεδιάζω κάτι με γνώμονα το κράτος, πώς θα εξυπηρετηθεί το κράτος καλύτερα.

Και τι αλλαγή έγινε; Βάλαμε τον πολίτη στο κέντρο από τα πολύ βασικά πράγματα, τα γεγονότα ζωής, η γέννηση, ο θάνατος, η βάφτιση, ο γάμος. Και ξέρετε τι διαπιστώσαμε; Ότι την ώρα που γεννιέται ένα νέο παιδί εκτός από τη χαρά των γονέων, είχαν να ζήσουν και τη χαρά του ελληνικού γραφειοκρατικού συστήματος και να τρέχουν από υπηρεσία σε υπηρεσία. Και αντί να περνάνε τις πρώτες στιγμές του μωρού στη ζωή, έτρεχαν στο ΙΚΑ για παράδειγμα για να πάρουν το επίδομα τοκετού, έτρεχαν στο ΚΕΠ για να βγάλουν ΑΜΚΑ του νεογνού, έτρεχαν στην εφορία, έτρεχαν από δω, από εκεί. Και πώς το θεωρούσε το δημόσιο; Ότι αγαπητέ πολίτη συγχαρητήρια -μια που μιλάμε για τη γέννηση και το σημαντικότατο πρόβλημα του δημογραφικού- να σας ζήσει, φάτε τρεις μέρες από τη ζωή σας προκειμένου να κάνετε αυτά που έπρεπε να κάνετε και να πάρετε ένα επίδομα για να μπορέσετε να πληρώσετε. Γιατί δεν έχουν και όλοι και τα χρήματα να πληρώσουν μαιευτήριο. Πολλοί περιμένουν να πάρουν από το ασφαλιστικό τους ταμείο τα χρήματα για να πάνε κατευθείαν να τα καταθέσουν στο μαιευτήριο.

Άρα λοιπόν, διαπιστώσαμε ότι αυτή είναι η πραγματική αλλαγή, να βάλουμε τον πολίτη στο κέντρο του οικοσυστήματος και να δούμε τι αλληλεπιδράσεις έχει με το κράτος και πάνω εκεί να σχεδιάσουμε τις απλοποιήσεις, τις ψηφιοποιήσεις, να αξιοποιήσουμε εργαλεία που υπάρχουν. Το Μητρώο Πολιτών -το έχω πει, θα το πω και άλλη μια φορά, το έχω ξαναπεί στην Ολομέλεια- είναι μια σημαντική μεταρρύθμιση η οποία έγινε, μια σημαντική παρακαταθήκη για το μέλλον και αξιοποιήθηκε στο έπακρο.

Από το να το έχουμε μόνο σε μια κλειστή βάση δεδομένων που την είχαν μόνο οι δήμοι και το Υπουργείο Εσωτερικών, τι κάναμε; Το ανοίξαμε. Και πώς το ανοίξαμε; Το ανοίξαμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Πρώτη κατηγορία είναι άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Ως ελληνικό κράτος ντρέπομαι. Θυμάμαι το στοιχείο του 2013 που ενάμισι εκατομμύριο πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης είχαν βγει από τα ΚΕΠ. Για ένα πιστοποιητικό που έλεγε το αν είσαι παντρεμένος, αν έχεις παιδιά. Και να γίνει τι; Να αποδείξει το κράτος σε κάποια άλλη κρατική υπηρεσία της ίδιας χώρας αυτά τα στοιχεία. Ανοίξαμε, λοιπόν, τη βάση δεδομένων και μιλάνε πλέον οι υπηρεσίες μεταξύ τους και παίρνουν αυτόματα τα στοιχεία. Και δεύτερον το δώσαμε διαθέσιμο και στον ίδιο τον πολίτη.

Και η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, επιτρέψτε μου να διαφωνήσω με τον κ. Καραθανασόπουλο, είναι μια κατ' εξοχήν προοδευτική μεταρρύθμιση, η οποία τι σκοπό έχει; Ο ασθενής, ο γέρος, αυτός που δεν μπορεί να πάει στον γιατρό, ο εργαζόμενος που παίρνει παγίως μία συνταγή ανά τρίμηνο, ανά τετράμηνο, αρκεί πλέον με ένα sms στον γιατρό του και να του πει ότι σε παρακαλώ μου τελείωσαν τα χάπια για το ζάχαρο, γράψτα μου. Και γλιτώνει μία ώρα να πάει και μια ώρα να έρθει για την επίσκεψη για να πάρει ένα χαρτί και να φύγει. Αυτό εξυπηρετεί η ηλεκτρονική συνταγογράφηση. Δεν εξυπηρετεί τον περιορισμό της κατανάλωσης και του φαρμάκου, όχι με τον τρόπο που το λέτε. Έχουμε, λοιπόν, αλλαγές σημαντικές.

Μιλάει μέσα για το μητρώο αρρένων. Το 2022 δεν χρειάζεται μητρώο αρρένων. Το μητρώο αρρένων είναι το μητρώο πολιτών με φίλτρο, διαχωρίζοντας μόνο τους άνδρες. Σε μια βάση δεδομένων είναι πάρα πολύ εύκολο να το διαπιστώσεις. Βγάζουμε ένα τεράστιο κομμάτι γραφειοκρατίας το οποίο είχε περίεργο συνακόλουθο.

Όταν γεννιόταν ένα παιδί, λοιπόν, και γραφόταν στο μητρώο αρρένων στον Πειραιά και μετά από χρόνια έφευγε η οικογένεια και πήγαινε να μεταδημοτεύσει στη βόρεια Ελλάδα, για παράδειγμα, εξακολουθούσε να ήταν στο μητρώο αρρένων του τόπου γέννησης και τον έφηβο, τον στρατεύσιμο τον καλούσαν με βάση το στρατολογικό γραφείο του τόπου που γεννήθηκε. Αυτό είναι παράλογο. Αυτό, λοιπόν, απλοποιείται.

Απλοποιούνται τα πιστοποιητικά κληρονομιάς, άλλο ένα γεγονός ζωής ή μάλλον ακριβώς το ανάποδο. Δεν φτάνει που έχεις τη λύπη για την απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου, αλλά θα πρέπει να τρέχεις για το πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη δημοσίευσης διαθήκης, για εγγύτητα συγγενών. Μέσα, δηλαδή, στην απώλεια και στην οδύνη που βιώνει κάποιος, τι κάνει; Τρέχει στο δημόσιο όλη η οικογένεια μαζί, κόρες, γιοι.

Ήλθε ήδη ο Υπουργός κ. Χατζηδάκης να παρουσιάσει την τροπολογία που αφορά τα ΚΕΠΑ. Το ίδιο ακριβώς κάνει και η τροπολογία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τη βεβαίωση νοσηλείας, για παράδειγμα. Όποιος έχει νοσηλευτεί σ' ένα νοσοκομείο και χρειάζεται μια βεβαίωση, μπορεί να τη ζητήσει και να την πάρει πλέον από το gov.gr. Θέλαμε στον δημόσιο τομέα να φτιάξουμε μια πλατφόρμα για τις αναρρωτικές άδειες. Αυτό υλοποιούμε με προστασία στα προσωπικά δεδομένα. Όταν έχουμε βιώσει την ατέλειωτη γραφειοκρατία των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας, για παράδειγμα, που μόνο εξέταση αίματος δεν σου ζητάνε για να σου δώσουν μια νέα σύνδεση, τι κάνουμε; Απλοποιούμε το καθεστώς, δίνουμε πρόσβαση στα στοιχεία με τη συναίνεση του πολίτη και απλοποιείται η διαδικασία, ό,τι κάνουμε και με τις τράπεζες που ανά δύο χρόνια έπρεπε να πηγαίναμε το εκκαθαριστικό της εφορίας, το Ε1, τη βεβαίωση του εργοδότη για το πόσα παίρνουμε. Με τη συναίνεση του πολίτη μπαίνεις πλέον σε οποιοδήποτε site τράπεζας και αυτομάτως αντλούνται τα στοιχεία. Αυτή είναι η μεγάλη αλλαγή φιλοσοφίας που υπάρχει.

Εν πάση περιπτώσει, για να παραφράσω και τη γνωστή φράση του Καρτέσιου, το «σκέφτομαι, άρα υπάρχω», δεν πρέπει να πάμε στη λογική ότι «διαφωνώ, άρα υπάρχω». Δεν είναι η ώρα να διαφωνούμε για να τονίσουμε τη διαφορετικότητα πιθανόν των προτάσεων. Νομίζω ότι υπάρχουν πεδία σύνθεσης και προοπτικής τα οποία θα δημιουργήσουν μια ουσιαστική συστημική, αν θέλετε, κληρονομιά προς τις επόμενες γενιές, η οποία θα είναι κτήμα του ίδιου του ελληνικού λαού και προς τα εκεί πρέπει να κατευθυνθούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ο Υπουργός Εργασίας κ. Χατζηδάκης θα παρουσιάσει την τροπολογία με αριθμό 1392/30/22-7-2022 περί ρύθμισης ζητημάτων πιστοποίησης αναπηρίας.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά αισθάνομαι πολύ μεγάλη ικανοποίηση που παρουσιάζουμε σήμερα αυτή την τροπολογία για τους συνανθρώπους μας με αναπηρία. Αφορά τα ψηφιακά κέντρα πιστοποίησης αναπηρίας και την αντίστοιχη ψηφιακή κάρτα αναπηρίας για τις συναλλαγές των πολιτών με το δημόσιο.

Από κοινού με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και σε συνεργασία με τον Υπουργό Επικρατείας, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη στρατηγική της Κυβέρνησης συνολικά για τα θέματα αναπηρίας, με τη σημερινή τροπολογία προωθούμε μια σημαντική ψηφιακή μεταρρύθμιση για τα άτομα με αναπηρία, με στόχο να βελτιωθεί η καθημερινότητά τους και να μειωθεί δραστικά, όπως θα δείτε, η ταλαιπωρία που υφίστανται στην επαφή τους με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Με τις ρυθμίσεις που περιέχονται στην τροπολογία -την οποία ελπίζω να ψηφίσουν όλες οι πτέρυγες, όλα τα κόμματα της Βουλής- ανοίγει αφ' ενός ο δρόμος έτσι ώστε από τον Σεπτέμβριο τα κέντρα πιστοποίησης αναπηρίας να γίνουν ψηφιακά και όλη η διαδικασία πιστοποίησης της αναπηρίας στα ΚΕΠΑ να γίνεται ηλεκτρονικά. Από τις 15 Σεπτεμβρίου οι ασφαλισμένοι θα κάνουν όλη τη σχετική διαδικασία με ψηφιακό τρόπο και θα επισκέπτονται μόνο μία φορά από εδώ και πέρα τα κέντρα πιστοποίησης αναπηρίας την ημέρα της εξέτασής τους για τη σχετική γνωμάτευση από τους γιατρούς.

Με άλλα λόγια, όλες οι διαδικασίες που σχετίζονται με τα ΚΕΠΑ, με την εξαίρεση της γνωμάτευσης των γιατρών, θα γίνονται από τις 15 Σεπτεμβρίου και μετά στα ΚΕΠΑ όλης της Ελλάδας αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά, από την αίτηση που θα κάνει ο ανάπηρος προκειμένου να πάρει κάποια σύνταξη ή επίδομα, μέχρι και το τελευταίο πιστοποιητικό που θα παίρνει από τα ΚΕΠΑ. Όλη αυτή η διαδικασία, μετά από σχετική προεργασία που έχει γίνει με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, θα γίνεται πλέον ψηφιακά.

Όμως, οι ψηφιακές τεχνολογίες θα αξιοποιηθούν για να βοηθήσουν τα άτομα με αναπηρία και όταν πρόκειται να ασκούν τα δικαιώματά τους και να λαμβάνουν τις παροχές τους με την κάρτα αναπηρίας, η οποία θα αρχίσει να χορηγείται από την 1η Νοεμβρίου. Είναι μια σημαντική μεταρρύθμιση, η οποία έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και κάνει λιγότερο δύσκολη την καθημερινότητα των αναπήρων συμπολιτών μας στην επαφή τους με το δημόσιο.

Προσέξτε: Για όλες αυτές τις ρυθμίσεις λάβαμε υπ' όψιν τις παρατηρήσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας των Ατόμων με Αναπηρία και θεωρώ ιδιαίτερα θετικό το ότι προχωρούμε στην υιοθέτηση αυτών των δύο σημαντικών αλλαγών με τη σύμφωνη γνώμη της Συνομοσπονδίας των Αναπήρων. Θα καταθέσουμε μάλιστα σχετικές νομοτεχνικές ρυθμίσεις, οι οποίες λαμβάνουν υπ' όψιν τις παρατηρήσεις της ΕΣΑΜΕΑ. Προς αυτόν τον σκοπό άλλωστε είχαμε συνάντηση και με τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Γιάννη Βαρδακαστάνη.

Αναλυτικότερα, επειδή υπάρχουν αρκετές επιμέρους ρυθμίσεις που νομίζω ότι αξίζει να τις αναφέρω, οι βασικότερες ρυθ-

μίσεις της τροπολογίας είναι οι εξής:

Πρώτον, δημιουργείται από εδώ και πέρα μια εθνική πύλη αναπηρίας, δηλαδή μια ενιαία ψηφιακή πλατφόρμα που θα λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης και θα συγκεντρώνει τις βασικές λειτουργίες που ενδιαφέρουν τα άτομα με αναπηρία. Ποιες είναι αυτές οι λειτουργίες; Πιστοποίηση από ΚΕΠΑ, μητρώο και κάρτα αναπηρίας, μητρώο παροχών και επίσης μέσω της εθνικής πύλης τα άτομα με αναπηρία θα έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο ψηφιακό μητρώο ατόμων με αναπηρία, θα υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας, θα υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση κάρτας αναπηρίας, θα εξυπηρετούνται για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και θα πληροφορούνται τις διαθέσιμες παροχές για τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

Με άλλα λόγια, θα είναι το ηλεκτρονικό σημείο επαφής των συνανθρώπων μας με αναπηρία με το δημόσιο για όλες τις επιμέρους πληροφορίες ή υπηρεσίες που χρειάζονται από το δημόσιο.

Το δεύτερο που γίνεται με την τροπολογία είναι ότι αναμορφώνεται πλήρως η διαδικασία πιστοποίησης της αναπηρίας από τα ΚΕΠΑ που εφεξής, όπως σημείωσα, θα γίνεται ψηφιακά με μία αίτηση και θα καταλήγει στην έκδοση μιας ενιαίας ιατρικής γνωμάτευσης - πιστοποίησης για κάθε χρήση.

Πιο συγκεκριμένα, το νέο ψηφιακό σύστημα λειτουργίας των ΚΕΠΑ θα παρέχει τη δυνατότητα στον πολίτη να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση για αξιολόγησή του από τα ΚΕΠΑ μόνο με τα απαραίτητα για την πιστοποίηση της αναπηρίας του στοιχεία και αν χρειάζεται, μπορεί να πηγαίνει στα ΚΕΠ ή στα κέντρα κοινότητας, στις υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, αλλά έχει ληφθεί πρόνοια να γίνονται όλα ηλεκτρονικά. Στη συνέχεια ο γιατρός του ενδιαφερομένου δημιουργεί και οριστικοποιεί ψηφιακά τον εισηγητικό φάκελο για να είναι πολύ πιο εύκολη η εργασία των υγειονομικών επιτροπών. Ο φάκελος θα διακινείται ηλεκτρονικά και θα συμπληρώνεται από τους γιατρούς που έχει επιλέξει ο ασφαλισμένος με τις ειδικότητες που είναι αντίστοιχες με τις παθήσεις του και θα ακολουθεί η εξέταση από την Υγειονομική Επιτροπή του ΚΕΠΑ και η έκδοση της ενιαίας γνωμάτευσης και γνωστοποίησης - πιστοποίησης αναπηρίας, δεσμευτική για όλες πλέον τις υπηρεσίες του δημοσίου, με την οποία ο πολίτης θα έχει πρόσβαση σε όλες τις παροχές και διευκολύνσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Συμπερασματικά, απλουστεύεται και ψηφιοποιείται η αξιολόγηση της αναπηρίας στα ΚΕΠΑ προκειμένου οι πολίτες να μην υφίστανται την πολύ μεγάλη ταλαιπωρία που υφίστανται μέχρι σήμερα.

Επιπροσθέτως, καταργείται η υποχρέωση καταβολής παραβόλου για όλες τις κατηγορίες των αιτούντων. Αυτό μέχρι σήμερα ήταν 46 ευρώ για κάθε αίτημα.

Επιφέρουμε, επίσης, μια σημαντική μεταρρύθμιση και για τις υγειονομικές επιτροπές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να μου δώσετε λίγο παραπάνω χρόνο για να εξηγήσω απλώς τις ρυθμίσεις της τροπολογίας, επειδή τελείωσε το επτάλεπτο.

Αυτές πια οι υγειονομικές επιτροπές θα στελεχώνονται όχι μόνο από γιατρούς του δημοσίου, αλλά και από ιδιώτες γιατρούς οι οποίοι, όμως, θα πρέπει να έχουν εγγραφεί σε ένα ειδικό μητρώο. Πρόκειται για το ειδικό σώμα ιατρών ΕΣΥ στο οποίο εγγράφονται γιατροί αφού ολοκληρώσουν επιτυχώς ειδική εκπαίδευση. Η διεύρυνση του πεδίου από το οποίο θα αντλούνται τα μέλη των υγειονομικών επιτροπών αντιμετωπίζει την ανάγκη εμπλουτισμού του σώματος με νέους γιατρούς και σύγχρονες ειδικότητες για να γίνονται οι σχετικές εξετάσεις και γνωματεύσεις πιο γρήγορα και να μην περιμένουν όσοι έχουν καταθέσει σχετικό αίτημα πολύ καιρό, όπως συμβαίνει σε ορισμένες περιπτώσεις μέχρι σήμερα.

Επίσης, με την ίδια τροπολογία καθιερώνεται πλέον το ψηφιακό μητρώου αναπηρίας στο οποίο θα καταγράφονται τα άτομα με αναπηρία που είναι δικαιούχοι παροχών. Έτσι θα ξέρει η πολιτεία ποιος δικαιούται τι, αλλά και θα ξέρει και κάθε άτομο με αναπηρία τα δικαιώματά του και θα μπορεί να ελέγχει την ορθή τήρηση της νομοθεσίας. Μπαίνει μια τάξη δηλαδή. Γνωρίζουν τόσο η πολιτεία όσο και η αναπηρία καλύτερα την κατάσταση.

Και τέλος, πολύ σημαντική είναι η κάρτα αναπηρίας στην οποία αναφέρθηκα στην αρχή, η οποία θα αντλεί τα στοιχεία της από το μητρώο στο οποίο μόλις αναφέρθηκα. Μέσω αυτής -δηλαδή της κάρτας αναπηρίας- τα άτομα με αναπηρία μπορούν να πιστοποιούν την ιδιότητά τους, προκειμένου να ασκούν τα αντίστοιχα δικαιώματά τους. Η κάρτα αναπηρίας που αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου θα αντικαταστήσει οποιοδήποτε έγγραφο ή πιστοποιητικό χρησιμοποιείται σήμερα. Θα την επιδεικνύουν οι δικαιούχοι στις δημόσιες υπηρεσίες για να εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα, στους πολιτιστικούς χώρους για να έχουν δωρεάν είσοδο, στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κάθε δωρεάν εισιτήριο κ.λπ..

Με άλλα λόγια με την κάρτα αναπηρίας -για να το πω απλούστερα- δεν θα χρειάζονται οι ανάπηροι κάθε τρεις και λίγο να βγάζουν καινούργια πιστοποιητικά αναπηρίας τα οποία να τα χρησιμοποιούν κάθε φορά σε διαφορετικές υπηρεσίες. Η κάρτα αναπηρίας θα βγαίνει μια φορά και θα ισχύει για όλες τις δημόσιες υπηρεσίες ανάλογα με το ποιες επιμέρους υπηρεσίες προσφέρει το δημόσιο στους αναπήρους. Γι' αυτό υπογραμμίζω ότι πρόκειται για μια πολύ σημαντική μεταρρύθμιση με τη βοήθεια της τεχνολογίας, η οποία χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και θα ξεκινήσει να λαμβάνει σάρκα και οστά τους επόμενους μήνες.

Σημειώνουμε ότι με νομοτεχνική βελτίωση που φέρνουμε σήμερα, στο μητρώο θα εγγράφονται όσοι έχουν αναπηρία από 50% και πάνω, όχι 67% που έλεγε η αρχική εκδοχή της τροπολογίας με κάποιες άλλες παραπομπές που γινόταν νομοτεχνικά, προκειμένου να καλύπτονται και οι συμπολίτες μας που έχουν αναπηρία πάνω από 50%, διότι και αυτοί λαμβάνουν -όχι όλες- ορισμένες παροχές. Με έναν ψηφιακό τρόπο θα αντιμετωπίζεται και αυτό το θέμα.

Πάρα πολύ σημαντική σε αυτό το πλαίσιο είναι η καθιέρωση του μητρώου παροχών. Με αυτό τα άτομα με αναπηρία θα βρίσκουν το σύνολο των δικαιωμάτων και παροχών που δικαιούνται, καταγεγραμμένα σε ένα ηλεκτρονικό τόπου και μπορούν να πληροφορούνται τις ειδικότερες προϋποθέσεις για το καθένα.

Αυτές είναι οι ρυθμίσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ρυθμίσεις εκσυγχρονισμού, ρυθμίσεις που κάνουν λιγότερο δύσκολη τη ζωή των αναπήρων. Γι' αυτόν τον λόγο -όπως είπα και στην αρχή- ελπίζω ότι όλα τα κόμματα της Βουλής, ανεξαρτήτως πολιτικής και ιδεολογικής τοποθέτησης, θα υπερψηφίσουν τις ρυθμίσεις αυτές που έτσι κι αλλιώς βρίσκουν θετική αντανάκλαση, θετική απήχηση στους ίδιους τους ενδιαφερόμενους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Υπουργέ.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα για ένα λεπτό τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ερώτηση θέλετε να κάνετε;

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Θέλω να εκφράσω -επειδή έγιναν αλλαγές και τοποθετήθηκε η αρμόδια τομεάρχης μας στην τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας για τα ΚΕΠΑ- την τοποθέτηση μας απέναντι στις αλλαγές που εισηγήθηκε ο Υπουργός με τις νομοτεχνικές και παρουσίασε μόλις πριν από λίγο. Μπορώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Βεβαίως μπορείτε.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κύριε Χατζηδάκη, δεν ξέρω πόσο μπορεί να περηφανεύεται κανείς για το γεγονός ότι εισηγείται μια τέτοια τροπολογία. Να μην τα επαναφέρω, να μην τα ξαναπώ, τα ανέφερε λίγο νωρίτερα -δεν ήσασταν στην Αίθουσα- η αρμόδια τομεάρχης μας και πρώην Υπουργός η κ. Φωτίου, για άρθρα τα οποία ήδη ήταν σε ισχύ. Φέρατε, λοιπόν, μια τροπολογία η οποία είχε έντεκα άρθρα. Έρχεστε τώρα και παρουσιάζετε

μια τροπολογία η οποία περιλαμβάνει σε κάθε άρθρο από μια νομοτεχνική βελτίωση. Πόσο περήφανοι, λοιπόν, μπορείτε να αισθάνεστε, όταν εισηγείστε δέκα αλλαγές, οι οποίες επί της ουσίας έρχονται και απαντάνε στην κριτική που σας άσκησε η κ. Φωτίου για να μπορέσει να λειτουργήσει η τροπολογία. Τροποποιήσατε -για να καταλάβετε- ακόμα και την ημερομηνία έναρξης. Τόσο έτοιμοι ήσασταν νομοθετικά.

Έχω να σας πω, λοιπόν, ότι δεν σας εμπιστευόμαστε, γιατί με τις πολιτικές σας τρία χρόνια έχετε βλάψει τους ανάπηρους. Για παράδειγμα, ακόμα από τον Απρίλιο δεν έχετε βγάλει τους χίλιους αναπήρους οι οποίοι θα δικαιούνται το πρόγραμμα, όπως επίσης είδαμε και τη νομοθέτηση με τις πλατφόρμες. Για παράδειγμα, δεν γνωρίζατε όταν λειτουργήσατε το Fuel pass ότι δεν είναι υπόχρεος ο ανάπηρος για να δηλώσει και να έχει τέλη κυκλοφορίας και έμειναν εκτός.

Άρα, λοιπόν, θεωρούμε ότι δεν θα τα λειτουργήσετε, δεν θα τα εφαρμόσετε. Πρόκειται για προεκλογικές εξαγγελίες. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εμείς κατ' αρχάς δηλώνουμε ικανοποιημένοι με το γεγονός ότι διασώσαμε -έστω και την τελευταία στιγμή, νομοθετικά με τις αλλαγές που έφερε ο κ. Χατζηδάκης πριν από λίγο και εισηγήθηκε- τους ανάπηρους. Νομίζω ότι είναι ένα δείγμα ότι επειδή ακριβώς εργαλειοποιούν αυτή την πολιτική και προσπαθούν να καπηλευθούν ήδη διατάξεις που ήταν σε ισχύ, αλλά στην πραγματικότητα έχουν εξαιρέσει ακόμα και τους αναπήρους από τις προκηρύξεις που βγάζει το δημόσιο για το 10% για να μπορούν να πληρώνονται οι θέσεις από αναπήρους, στην ουσία δεν έχουν καμμία πολιτική για τους ανάπηρους.

Γι' αυτό, λοιπόν, ακριβώς επειδή μεταβάλλονται οι διατάξεις κατά τις παρατηρήσεις μας, αλλά παρόλα αυτά δεν εμπιστευόμαστε την Κυβέρνηση και τον κύριο Υπουργό, θα ψηφίσουμε «παρών» στην τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, πολιτικά μιλώντας, κομματικά μιλώντας, η τοποθέτηση αυτή είναι πολιτική χορηγία προς την Κυβέρνηση και σας ευχαριστούμε πολύ. Λέτε «όχι» ακόμα και εκεί που συμφωνεί όλη η Ελλάδα, διότι ασκείτε αυτή την τοξική αντιπολίτευση σε κάθε ευκαιρία. Με γεια σας, με χαρά σας. Ξαναλέω, κομματικά σας ευχαριστούμε, είναι προς όφελος μας, αλλά νομίζω ότι δεν είναι προς όφελος της δημοκρατίας και ενός υγιούς διαλόγου στη Βουλή των Ελλήνων.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς φέρνουμε μια τροπολογία που έχει βασικά δύο σκέλη, ψηφιακά ΚΕΠΑ και αντίστοιχη κάρτα αναπηρίας. Και το ένα και το άλλο βελτιώνουν την καθημερινότητα των αναπήρων. Το δέχεται το ίδιο το αναπηρικό κίνημα. Εσείς δεν το δέχεστε.

Σας ενοχλεί ότι φέραμε νομοτεχνικές βελτιώσεις. Μα, αυτό είναι το νόημα της Βουλής. Με συγχωρείτε, αν η Κυβέρνηση φέρνει ένα κείμενο και επιμένει μέχρι τέλους στο κείμενο αυτό, σημαίνει ότι δεν λαμβάνει υπ' όψιν της ούτε τη Βουλή ούτε τους κοινωνικούς φορείς. Ναι, κάναμε διάλογο και σήμερα ακόμα και θα έπρεπε να κάνουμε, αλίμονο σε όποιον κινείται δογματικά, με τη συνομοσπονδία των αναπήρων και λάβαμε υπ' όψιν τις προτάσεις, γι' αυτό και η συνομοσπονδία των αναπήρων συμφωνεί. Αλλά εσείς είστε βασιλικότεροι του βασιλέως και διαφωνείτε.

Είναι δικαίωμά σας. Εμείς έχουμε καθαρή τη συνείδησή μας. Κάνουμε βήματα μπροστά σε σχέση με την κάλυψη των συνανθρώπων μας με αναπηρία. Εσείς επιλέγετε, ακόμα και γι' αυτό το θέμα, την τοξική σας αντιπολίτευση. Αυτή είναι η διαφορά μας.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Κάτση, όχι. Μιλήσατε, απάντησε ο Υπουργός, τελείωσε.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Ένα τελευταίο σχόλιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αν επιλέγαμε την τοξική αντιπαράθεση, δεν θα κάναμε όλη αυτή τη συζήτηση προκειμένου να υπάρξουν τροποποιήσεις στο σχέδιο νόμου το οποίο συζητάμε σήμερα για τις αναδυόμενες τεχνολογίες και για την τεχνητή νοημοσύνη. Αυτό είναι το απτό παράδειγμα ότι αυτό που λέτε προφανώς δεν ισχύει.

Αυτό που έχω όμως να κάνω γνωστό είναι ότι οι παρατηρήσεις τις οποίες κάνατε και οι τροποποιήσεις, οι βελτιώσεις που έγιναν με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που καταθέσατε σήμερα, ήταν αυτές ακριβώς που έχουμε θέσει εμείς στον δημόσιο διάλογο και λίγο νωρίτερα ανέφερε από το Βήμα της Βουλής η κ. Φωτίου.

Εσείς, λοιπόν, αντί να αντιληφθείτε και να ενημερώσετε το Κοινοβούλιο ότι «έκανα λάθος» ή «νομοθέτησα στο πόδι και έρχομαι και διορθώνω» -το κατανοώ αυτό- επιμείνατε στον πανηγυρικό τόνο του αρχικού σας δελτίου Τύπου που είχατε βγάλει όταν είχατε εισαγάγει τις ρυθμίσεις για πρώτη φορά.

Άρα, λοιπόν, το ποιος είναι τοξικός και ποιος επιδιώκει τη σύγκρουση, αυτό καλύτερα να το απαντήσετε με τον εαυτό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Σπανάκης εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας για επτά λεπτά. Είναι ο τελευταίος ομιλητής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με μία αναφορά στη χθεσινή 48η Επέτειο Αποκατάστασης της Δημοκρατίας.

Πολλά πράγματα που θεωρούμε σήμερα δεδομένα και αυτονόητα δεν ήταν πριν από σαράντα οκτώ χρόνια και αυτό πρέπει όλοι να το θυμόμαστε και να το κατανοήσουμε. Ας θυμηθούμε σε ποιες συνθήκες ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και πώς έβαλε οριστικά τέλος σε μια σκοτεινή περίοδο, με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, ανοίγοντας ταυτόχρονα τον δρόμο για την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας, τις κατακτήσεις της Μεταπολίτευσης, την πρόοδο και την ευημερία για όλους. Αυτή είναι μία παρακαταθήκη την οποία αναγνωρίζουν σήμερα όλοι και πάνω σε αυτήν πρέπει να χτίσουμε για να αντιμετωπίσουμε τις σημερινές, αλλά και μελλοντικές προκλήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με πολύ απλά λόγια φέρνει νέες δυνατότητες. Μέσα από ενενήντα έξι άρθρα, έρχονται νέες δυνατότητες με την αξιοποίηση αναδυόμενων τεχνολογιών και επικοινωνιών από φορείς, τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα, με την αξιοποίηση των τεχνολογιών του διαδικτύου των πραγμάτων, ρυθμίσεις για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ρυθμίσεις για τη χρήση των συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών, με περαιτέρω απλούστευση διαδικασιών του δημόσιου τομέα, καθώς και ρυθμίσεις που στοχεύουν στην εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας και στην αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι τεχνολογικές εξελίξεις τρέχουν με ιλιγγιώδη ρυθμό. Στο κοντινό μέλλον πολλά πράγματα θα αλλάξουν με την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών σε κάθε πτυχή της ζωής μας και γι' αυτόν τον λόγο πρέπει να προετοιμαστούμε κατάλληλα και κυρίως να προσαρμοστούμε. Αυτό φυσικά σημαίνει ότι και το κράτος πρέπει να εκσυγχρονιστεί για να επιτελεί τους σκοπούς του προς όφελος των πολιτών. Αυτό κάνουν όλες οι διατάξεις, τόσο του νομοσχεδίου όσο και όλων των τροπολογιών που ήρθαν σήμερα στην Ολομέλεια προς ψήφιση.

Σε αυτό ακριβώς στοχεύουν τα κύρια άρθρα του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα, όπως, παραδείγματος χάριν, τα άρθρα 43, 44, 45 και 46, που θεσπίζουν το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών, μία εξέλιξη που θα φέρει πραγματική επανάσταση στις μεταφορές, με μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα και ευκολότερη πρόσβαση σε ακριτικές ή νησιωτικές περιοχές. Μόλις προχθές άλλωστε ακούσαμε για τον αμερικανικό κολοσσό που ξεκινά να υλοποιεί δοκιμαστικές μεταφορές με drones στη Νάξο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχονται θετικές διατάξεις για την απλούστευση διοικητικών διαδικασιών που συμβάλλουν στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας:

Στο άρθρο 60, με την κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και

ενημέρωσης βιβλίων μητρώων αρρένων από τους δήμους ολόκληρης της χώρας.

Στο άρθρο 65, με το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς για την εξοικονόμηση χρόνου και την αποφυγή ταλαιπωρίας. Το πιστοποιητικό περί αποποίησης ή μη κληρονομιάς, το πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης, το πιστοποιητικό περί προσβολής αμφισβήτησης ή μη κληρονομικού δικαιώματος, το πιστοποιητικό αναγγελίας κληρονομικού δικαιώματος ενοποιούνται πλέον σε ένα ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς.

Στο άρθρο 66, με την κατ' οίκον βεβαίωση του γνησίου υπογραφής συμπολιτών μας με κινητικά προβλήματα, υπερήλικων, ασθενών από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας.

Έχουμε επίσης ρυθμίσεις όπως η παράταση της διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» προκειμένου να μην προκληθεί επιβάρυνση στην πρόοδο της κτηματογράφησης σε μία περίοδο που οι προθεσμίες είναι ασφυκτικές και πρέπει να έρθουν περαιτέρω βελτιώσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση από την αρχή της θητείας της είχε βασικό της στόχο να φτιάξει ένα κράτος σύγχρονο. Αυτή ήταν η προεκλογική δέσμευση πριν τις 7 Ιουλίου του 2019. Και ερχόμαστε τρία χρόνια μετά να έχουμε φέρει αρκετά νομοθετήματα και να φέρνουμε επίσης διατάξεις που χτίζουν ένα πραγματικό μέλλον για όλους.

Θέλουμε ένα κράτος αποτελεσματικό, ένα κράτος φιλικό, χρησιμοποιώντας εργαλεία, όπως η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Το 2021 -και δεν πρέπει να το ξεχνούμε- πραγματοποιήθηκαν πάνω από 300 εκατομμύρια ηλεκτρονικές συναλλαγές με το δημόσιο έναντι 8,8 εκατομμυρίων το 2018, ενώ ο αριθμός των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω του gov.gr ανέρχονται σε σχεδόν χίλιες τριακόσιες εβδομήντα πέντε και συνεχώς αυξάνονται.

Η προσπάθεια συνεχίζεται, καθώς προστίθενται καθημερινά νέα ψηφιακά εργαλεία, τα οποία θα διευκολύνουν σημαντικά την καθημερινότητα κάθε πολίτη, όπως με τις δύο νέες ψηφιακές υπηρεσίες: την ψηφιακή μεταβίβαση οχημάτων και το «MyAuto» που αφορά στον ηλεκτρονικό φάκελο κάθε οχήματος και σύντομα και το δίπλωμα οδήγησης μαζί με την ταυτότητα θα μπαίνει στο κινητό μας τηλέφωνο για την καλύτερη εξυπηρέτηση και τον άμεσο έλεγχο όταν και όπου χρειάζεται.

Όμως επιτρέψτε μου να πω ότι οι τροπολογίες που έρχονται σήμερα είναι σημαντικές και διότι βάζουν ένα πλαίσιο πραγματικής διευκόλυνσης ατόμων που το έχουν πραγματικά ανάγκη, όπως ανέφερε προηγουμένως και ο Υπουργός Εργασίας για την τροπολογία που φέρνει την Εθνική Πύλη Αναπηρίας, ώστε να διευκολύνονται τα άτομα που το έχουν πραγματικά ανάγκη.

Επίσης, έρχονται και διατάξεις σημαντικές που φέρνουν την ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας, όπως επίσης τη δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας myanarrotikes.gov.gr.

Όλα αυτά είναι το μέλλον, είναι διατάξεις για το μέλλον, είναι διατάξεις για τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι αυτή η Κυβέρνηση δίνει μεγάλη σημασία, βάζει καλές βάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας. Σας προσκαλώ να δείτε για παράδειγμα το άρθρο 11 που ορίζει συντονιστική επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη. Πείτε μου αν έχετε ξαναδεί συντονιστική επιτροπή να αποτελείται από δύο Υπουργούς και αρκετούς γενικούς γραμματείς. Γιατί; Γιατί σκοπός μας είναι ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ όλων των Υπουργείων, προκειμένου να φέρνουμε μια καθημερινή καλή εξυπηρέτηση στον πολίτη.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι αυτό το νομοσχέδιο, όπως και τις τροπολογίες, πρέπει να τις υπερψηφίσει το Κοινοβούλιό μας, διότι αφορούν διατάξεις για το μέλλον της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Σπανάκη.

Ο Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κυριάκος Πιερρακάκης έχει τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, καταθέτοντας πρόσθετες και τις τελικές πλέον νομοτεχνικές βελτιώσεις, αφ' ενός εκείνες στις οποίες αναφέρθηκε ο κ. Χατζηδάκης, αφ' ετέρου αυτές οι οποίες συμπληρώνουν την επεξεργασία την οποία είχαμε κατά τη διάρκεια της επιτροπής.

Νομίζω ότι όλη η επεξεργασία, όπως έγινε, δείχνει αυτό το ανοιχτό πνεύμα για το οποίο μίλησα πριν -τη διάθεση να βελτιώσουμε διατάξεις- και θα αναφερθώ συγκεκριμένα -και ίσως αναφερθεί ο κ. Κάτσης στην ομιλία που έκανα πριν- σε τέσσερα ουσιαστικά κριτήρια, λέγοντας ότι κάποιες από τις παρατηρήσεις τις βρίσκουμε εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και σωστές, όπως για παράδειγμα, την εισαγωγή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας η οποία είναι εκείνη που για τους δημόσιους φορείς θα είναι σε θέση να ασκήσει την αποστολή του ελέγχου και με βάση τον ν.4622 να βάλει και τα όποια σχετικά πρόστιμα θα χρειαστούν στην πορεία, όπως προκύπτει από την αποστολή της.

Με την ενσωμάτωση των σχολείων της ΕΣΑΜΕΑ συμφωνούμε. Είναι πολύ καίριες παρεμβάσεις. Σε κάποιες άλλες να πω ότι η πρόθεση –ειδικά, δηλαδή, σε ό,τι αφορά τον GDPR και το άρθρο 9- είναι η ίδια, γιατί έτσι κι αλλιώς, ο GDPR ισχύει και είναι νόμος του κράτους. Θεωρούμε ότι κατά κάποιον τρόπο είναι υπερβολική ευαισθησία να το αναφέρουμε ξανά ότι ο νόμος ισχύει, αλλά παρ' όλα αυτά, σε πνεύμα καλής θέλησης το κάνουμε, και το κάνουμε για τους λόγους τους οποίους είπα πριν, ότι θέλουμε να θεμελιώσουμε, θέλουμε να πετύχουμε, τη μέγιστη δυνατή συναίνεση στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, για να μπορεί να είναι κτήμα όλων.

Νομίζω, κύριε Κάτση, ότι εμείς σε πολλά πράγματα έχουμε διαφωνήσει, γιατί έχουμε διακριτές φιλοσοφίες, όπως για παράδειγμα πρόσφατα για τις έξυπνες πόλεις όπου είχατε αναφέρει τη δική σας φιλοσοφία που ήταν τα κεντρικά έργα, σε συνάρτηση με το έργο το οποίο είχαμε σταματήσει. Εμείς έχουμε μια διαφορετική φιλοσοφία και νομίζω ότι είναι ευδιάκριτο, πολύ σαφές και πολύ ωραίο να αντιπαρατίθεται κάποιος με πολύ συγκεκριμένο τρόπο στα θέματα τα οποία πιστεύει.

Εδώ, όμως, επειδή μιλάμε βασικά για ένα εργαλείο θεσμικής υποδομής, εκτιμούμε ότι υπάρχει πεδίο σύγκλισης. Και ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο είμαστε απολύτως διατεθειμένοι να προβούμε σε βελτιώσεις, κάποιες εκ των οποίων -όπως είπα πριν- είναι πραγματικά καίριες και σημαντικές. Βέβαια, έχοντας κάνει τώρα τις αλλαγές, επιτρέψτε μου να πω: «Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα», για να δούμε κατά πόσον κάνουμε τοποθετήσεις αρχών ή απλή πολιτική πόλωση, η οποία δεν αφορά και πολλούς έξω από αυτό το κτήριο.

Και επειδή πριν ο κ. Λιβάνιος ανέφερε τον Βολταίρο –το είπε ο ίδιος μετά, εννοούσε τον Καρτέσιο- ο Βολταίρος είχε πει ότι σε κάθε συγγραφέα πρέπει κανείς να διακρίνει τον άνθρωπο από το έργο του. Οπότε, εδώ είναι μια τοποθέτηση επί του έργου και όχι επί των ανθρώπων.

Και ακριβώς γι' αυτό αισθανόμαστε και την άνεση, επειδή το έργο αφορά διαρκείς δομές του κράτους και επιτρέψτε μου να πω εδώ ότι δεν διαφωνώ με αυτό το οποίο είπε πριν ο κ. Ραγκούσης. Ο ένας πρέπει να χτίζει πάνω στο έργο του άλλου στις υποδομές και εμείς δεν έχουμε διστάσει να πούμε πράγματα τα οποία ήταν σωστά και να χτίσουμε επάνω τους. Και να το κάνουμε με ευθύτητα και με ειλικρίνεια, γιατί είναι θέμα και πολιτικής τιμιότητας και ορθού λόγου να το κάνεις και από εκεί και πέρα, οι πολίτες θα αναγνωρίσουν ποια ήταν η προστιθέμενη αξία του καθενός.

Ανέφερε πριν ο εισηγητής μας ο κ. Μελάς, πώς έχουν πάει οι ψηφιακές συναλλαγές, πώς πήγαμε από τα εννιά εκατομμύρια στις ψηφιακές συναλλαγές και η κ. Αραμπατζή και πως έχουμε φτάσει από τα 8,8 εκατομμύρια στα πεντακόσια εξήντα επτά εκατομμύρια. Αυτά είναι αριθμοί. Αντανακλούν την πραγματικότητα.

Θέλω, επίσης, κλείνοντας να σχολιάσω αυτό το οποίο είπε πριν ο κ. Μυλωνάκης. Είπε κάτι με το οποίο θα έλεγα ότι συμφωνώ και κάτι με το οποίο διαφωνώ. Είπε πριν ότι θα κάνετε AI -τεχνητή νοημοσύνη- αλλά πρώτα πρέπει να θεμελιώσουμε τη νοημοσύνη. Δίκιο έχει. Γι' αυτόν τον λόγο, άλλωστε, ερχόμαστε στα τρία χρό-

νια -και αυτή είναι και δικιά μας αποστροφή που τη χρησιμοποιούμε και στο Υπουργείο- να κάνουμε αυτή τη δουλειά.

Πρώτα έπρεπε να γίνουν κάποιες βασικές υπηρεσίες, είτε αυτή είναι η δήλωση εξουσιοδότησης συνταγογράφησης είτε αυτά που έγιναν, όπως μεταβιβάσεις αυτοκινήτων, τα απλά, τα καθημερινά, τα καίρια, οι εκκρεμότητες. Οι εκκρεμότητες είναι πίσω από τις χίλιες τετρακόσιες και πλέον υπηρεσίες που παρέχονται σήμερα από τον gov.gr, αλλά μετά από ένα σημείο –και εκεί είναι η διαφωνία μου- είναι η φράση «όλα τα 'χαμε, αυτό μας έλειπε;». Αυτό μας έλειπε, ναι!

Γιατί πολύ σύντομα, έτσι συμβαίνει νομίζω στη ζωή και στην πραγματικότητα, θα αναγνωρίσουμε ότι ο χρόνος πια δεν είναι αυτό που ήταν, πύκνωσε. Και έτσι, τα αδιανόητα σύντομα θα είναι αυτονόητα και ο στόχος είναι τα αδύνατα να γίνουν αναπόφευκτα και αυτή είναι δική μας δουλειά. Όλα αυτά τα οποία δεν φανταζόμασταν ότι είμαστε σε θέση να πετύχουμε σαν χώρα, σαν λαός, οι μηχανικοί μας, οι άνθρωποί μας, το πεδίο, πρέπει να το κάνουμε.

Θα έλεγε κανείς, γυρνώντας πίσω λίγα χρόνια, ότι ο χρόνος δεν ήταν με το μέρος μας όσο συνέβαινε η πύκνωση και όσο ερχόμασταν σε αυτόν τον διπλό χαρακτήρα του κράτους να αναγνωρίσουμε ότι πρέπει και να λύσουμε εκκρεμότητες και να διαχειριστούμε νέες προκλήσεις και κρίσεις, τη μεγαλύτερη πανδημία των τελευταίων εκατό ετών, τη μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση των τελευταίων πενήντα, υβριδικές κρίσεις στον Έβρο, στα νησιά και πολλές άλλες σε επίπεδο συνεπαγωγών, αλλά μπορούμε να το κάνουμε, οφείλουμε να το κάνουμε στους εαυτούς μας, στα παιδιά μας και σε αυτούς που μας παρέδωσαν, σε αυτούς που προηγήθηκαν ημών, στους παππούδες, στις γιαγιάδες, στους γονείς, σε όλους όσους προηγήθηκαν. Γιατί αυτή είναι η δουλειά μας, η δουλειά κάθε γενιάς, να παραδίδει τη χώρα καλύτερη από αυτήν που την παραλαμβάνει. Και νομίζω ότι έχουμε θεμελιώσει, έχουμε αποδείξει ότι είναι απολύτως εφικτό να επιτευχθεί αυτό.

Πρέπει να γίνουν και τα δύο: Και να κλείσουμε εκκρεμότητες και να ανοιχτούμε στο μέλλον και θα γίνουν και τα δύο. Και για ακόμη μία φορά, έχοντας παραδώσει και τις τελευταίες αλλαγές στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, καλούμε το σύνολο των κομμάτων του Κοινοβουλίου να το στηρίξει, γιατί έτσι πρέπει να γίνεται με τα εθνικά οικοδομήματα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ)**

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κυριάκος Πιερρακάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

1. Στην περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, μετά από τη λέξη «πληθυσμού» προστίθενται οι λέξεις «όπως τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις.».
2. Στο άρθρο 6 του σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας, είναι αρμόδια για την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρχειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών, που σχετίζονται με παράβαση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2.».
3. Στο άρθρο 8 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα θέτει το μητρώο της παρ. 1 στη διάθεση της Ε.Α.Δ., όταν του ζητηθεί.»
17. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) πριν από τις λέξεις «πριν την πρώτη χρήση του» προστίθενται οι λέξεις «σε κάθε περίπτωση», β) μετά από τη λέξη «πληροφόρηση» προστίθενται οι λέξεις «σε κάθε εργαζόμενο ή υποψήφιο εργαζόμενο», γ) η λέξη «στηρίχθηκε» αντικαθίσταται από τη λέξη «στηρίζεται», δ) μετά από τη λέξη «διαβούλευση» προστίθεται η φράση «και διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.».
β. Στο άρθρο 9 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «Οι υποχρεώσεις που τίθενται με το παρόν άρθρο δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις που θέτει το άρθρο 22 του Γ.Κ.Π.Δ. για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ.».
4. Στην παρ. 2 του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου, μετά την περ. ε' προστίθενται νέες περ. στ' και ζ' ως εξής: «στ) τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, ζ) τον Διοικητή της Ε.Α.Δ.» και οι περ. στ', ζ', η', θ' και ι' της παρ. 2 αναριθμούνται σε η', θ', ι', ια' και ιβ', αντίστοιχα.
5. Στο άρθρο 15 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 4, ως εξής: «4. Για θέματα πιστοποιήσεων – αξιολογήσεων σχετικά με την ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών και συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών, η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας συνεργάζεται, όπου αυτό απαιτείται, με την «Εθνική Αρχή INFOSEC» της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).».
6. Στο άρθρο 25 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 5 ως εξής: «Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρείται η Ε.Υ.Π.».
7. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 60 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) οι λέξεις «στη Στρατολογία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις στρατολογικές υπηρεσίες» και β) η φράση «για την κατάρτιση των Στρατολογικών Πινάκων» διαγράφεται.
8. Στο άρθρο 68 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
α) η παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 90 αντικαθίσταται ως εξής : «2. Στον «Μίτο» καταχωρίζονται υποχρεωτικώς, από τις αρχές που έχουν την αρμοδιότητα θεσμοθέτησης των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 5 και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος της νομοθετικής ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με τις οποίες

θεσμοθετήθηκαν, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης εντός της ως άνω προθεσμίας κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.), ο οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με μεταγενέστερες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Με το πέρας της ως άνω προθεσμίας και την απόδοση του Μ.Α.Κ. οι αρχές που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή και διεκπεραίωση των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Εφόσον, μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, υφίστανται καταχωρημένα στοιχεία της διαδικασίας στον «Μίτο», τα οποία δεν συμφωνούν με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία κατισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης νέας ή επικαιροποίησης διαδικασίας, που έχει ήδη καταχωρισθεί στον «Μίτο» λόγω αλλαγής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου που τη διέπει, η παράλειψη ενέργειας εντός της ως άνω προθεσμίας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ΄ της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α΄ 26)], με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου της παρούσας. Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων ή συνθηκών.»,

β) στην παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 90 μετά από τη λέξη «Με» διαγράφεται η λέξη «διαπιστωτική».

9. Η παρ. 59 του εσωτερικού άρθρου 107 της παρ. 1 του άρθρου 81 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η παρ. 59 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α΄184) αντικαθίσταται ως εξής: «59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», οι όροι και προϋποθέσεις για την αρχική καταχώριση και τη μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις οικείες αρχές και στις αρχές εφαρμογής, όπως και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω μητρώου.».

10. Στην παρ. 60 του εσωτερικού άρθρου 107 της παρ. 2 του άρθρου 81 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «διασύνδεσή του» προστίθεται η λέξη «με».

11. Στην παρ. 2 του άρθρου 84 του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «μονάδων ασφαλείας» διαγράφονται οι λέξεις «ή η εξαγωγή εξοπλισμού, τεχνολογίας ή λογισμικού».

12. α. Στον τίτλο του άρθρου 85 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «παρ. 2» διαγράφεται η λέξη «αντικατάσταση».

β. Στην περ. α' του προοιμίου της παρ. 1 του άρθρου 85 του σχεδίου νόμου, η φράση « Εθνικό Δίκτυο Ερευνών και Τεχνολογίας Α.Ε.» αντικαθίσταται από τη φράση «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε., με διακριτικό τίτλο Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.».

13. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 88 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) η περ. ε΄ αντικαθίσταται ως εξής: «ε) ένας (1) εκπρόσωπος του ν.π.ι.δ. «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού» (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), β) διαγράφεται η λέξη «και» πριν από την περίπτωση στ' και γ) μετά από τις λέξεις «Επικοινωνιών Ελλάδας» προστίθενται οι λέξεις: «και ζ) ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.)».

14. Στο άρθρο 90 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα – Τροποποίηση άρθρου

33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021» και β) η τελευταία παράγραφος του άρθρου 90 αναριθμείται από 3 σε 2.

15. α. Στο άρθρο 93 του σχεδίου νόμου προστίθεται νέα παρ. 1, η οποία έχει ως εξής: «Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, δύνανται να προβλέπονται οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των φυσικών και νομικών προσώπων σε περίπτωση χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, τα οποία επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 4.» και οι λοιπές παράγραφοι αναριθμούνται αντίστοιχα.

β. Στην παρ. 10 του άρθρου 93 του σχεδίου νόμου α) οι λέξεις «Κεφαλαίου Β'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κεφαλαίου Γ΄» και β) μετά από την λέξη «εθνική» διαγράφονται οι λέξεις «άμυνα ή».

γ. Η παρ. 14 του άρθρου 93 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης και τη διαδικασία ενημέρωσης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 35.».

16. α. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 94 του σχεδίου νόμου, μετά από τις λέξεις «στους δήμους» προστίθενται οι λέξεις «και στις στρατολογικές υπηρεσίες».

β. Στην παρ. 4 του άρθρου 94 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο ως εξής: «Η παράλειψη καταχώρισης νέας διαδικασίας από τις αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4747/2020, μετά από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση η παράλειψη καταχώρισης όλων των διαδικασιών που οφείλουν να καταχωρισθούν είτε ως νέες είτε ως επικαιροποίηση όσων έχουν ήδη καταχωρισθεί από την ημερομηνία εφαρμογής της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020, αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 για το αρμόδιο όργανο ή τον υπάλληλο, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα στην παράγραφο αυτή. Η αρχική καταχώριση διαδικασίας, που έχει ήδη θεσμοθετηθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εφόσον πραγματοποιηθεί έως την 31η.12.2022, δεν αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020. Από το χρονικό αυτό σημείο και έπειτα, η παράλειψη της ανωτέρω καταχώρισης επιφέρει τις συνέπειες του ανωτέρω πειθαρχικού παραπτώματος.»

17. Στο άρθρο 95 του σχεδίου νόμου προστίθεται νέα παρ. 4 ως εξής:

«4. Η παρ. 10 του άρθρου 106 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υποχρέωσης υποβολής υπεύθυνης δήλωσης περί ακρίβειας των δηλουμένων στοιχείων ταυτότητας συνδρομητή.» και οι υπόλοιπες αναριθμούνται αντίστοιχα.

18. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 96 του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «των παρ. 2 και 3,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 2, 3 και 4,».

19. β. Στην παρ. 3 του άρθρου 96 του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «Κεφαλαίου Β'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κεφαλαίου Γ΄».

20. Η υπ' αρ. 1391/29 22.7.2022 τροπολογία τίθεται στο τέλος του Κεφαλαίου Η΄ του μέρους Γ΄.

21. Η υπ' αρ. 1392/30 22.7.2022 τροπολογία τίθεται στο Μέρος Δ΄ και τα υπόλοιπα Μέρη αναριθμούνται αντίστοιχα.

Αθήνα, 25.7.2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας:
   α) το αναφερόμενο επίπεδο προσβασιμότητας «ΑΑ» αντικαθίσταται με «ΑΑΑ» και
   β) το αναφερόμενο πρότυπο W3C/WCAG «2.0» αντικαθίσταται με «2.1».
2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, μεταξύ της λέξης «πιστοποιείται» και της φράσης «, σύμφωνα με τον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας», η φράση «η ιατρική αναπηρία» αντικαθίσταται από τη φράση «το ποσοστό αναπηρίας».
3. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, μετά από τη φράση «το διπλάσιο του» τίθεται η λέξη «μηνιαίου».
4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας διαγράφονται α) η λέξη «είτε» μεταξύ των λέξεων «διαθέτουν» και «αναπηρίας» και β) η φράση «είτε αξιολόγηση που έχει εκδοθεί από τους φορείς του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α΄ 199).».
5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας: α) το ποσοστό «εξήντα επτά τοις εκατό (67%)» αντικαθίσταται με το ποσοστό «πενήντα τοις εκατό (50%)», β) διαγράφεται η φράση «ή έχουν μικρότερο ποσοστό αλλά είναι δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης αναπηρίας από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)» και γ) το σημείο στίξης κόμμα (,) μετά το ποσοστό «πενήντα τοις εκατό (50%)» αντικαθίσταται με το σημείο στίξης τελεία (.).
6. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, μεταξύ της λέξης «καταγράφονται» και της φράσης «οι παροχές» τίθεται η φράση «οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και».
7. Στην περ. β) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας: α) μετά από τη φράση «στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών» προστίθεται η φράση «, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, » και β) στο τέλος, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης των κρίσεων των φορέων του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α΄ 199).».
8. Στο τέλος της περ. γ) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, μετά από τη φράση «και οι προϋποθέσεις για τη λήψη τους» προστίθεται η φράση «, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία».
9. Στην περ. δ) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, μετά από τη φράση «οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας, » προστίθεται η φράση «σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ».
10. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, αντί της ημερομηνίας «1η.9.2022» τίθεται η ημερομηνία «15η.9.2022».

11. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 1392/30/22.7.2022 τροπολογίας, αντί της φράσης «Το άρθρο 6» τίθεται η φράση «Οι παρ. 2 έως 9 του άρθρου 6».

Αθήνα, 25.7.2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα.

Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Πάμε στους ειδικούς αγορητές και στους εισηγητές.

Η κ. Μπακαδήμα, ο κ. Χήτας; Δεν τον βλέπω.

Κατευθείαν, λοιπόν, στον κ. Συντυχάκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και θα είμαι και χουβαρντάς στον χρόνο, να το ξέρετε!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα ξεκινήσω με μια αποστροφή του λόγου του κ. Λιβάνιου, ο οποίος με έκπληξη –ο κατά τα άλλα συμπαθής κ. Λιβάνιος- είπε ότι «χαίρομαι που το ΚΚΕ αναγνωρίζει την αξία των νέων τεχνολογιών». Τί υπονοείτε; Ότι άλλαξε η θέση του ΚΚΕ; Ναι, αλλά προσέξτε: Όταν τοποθετούμαστε, να είμαστε απολύτως σαφείς. Άλλαξε τη θέση του το ΚΚΕ; Ότι μέχρι χθες ήταν κατά των νέων τεχνολογιών και σήμερα προς έκπληξη όλων άλλαξε η θέση του και είναι υπέρ των τεχνολογιών;

Να αφήσουμε αυτούς τους εξυπνακισμούς. Είμαστε πολύ σαφείς όλες τις μέρες και κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή και σήμερα. Είμαστε απολύτως σαφείς όσον αφορά το πώς εννοεί το ΚΚΕ τη χρήση της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και το ταξικό περιεχόμενο που έχει, για το οποίο κανείς σας –ούτε εσείς, κύριε Λιβάνιε, ούτε ο κ. Πιερρακάκης, ούτε τα υπόλοιπα κόμματα- δεν τοποθετήθηκε επί αυτού. Δικαίωμά σας, βέβαια, δεν αντιλέγουμε. Δείχνει και τη μειονεκτικότητα και σε πολιτικό και σε ιδεολογικό επίπεδο να αντιπαρατεθείτε στο ζήτημα το πώς αξιοποιούνται σήμερα οι νέες τεχνολογίες και προς όφελος ποιανού; Εμείς το είπαμε καθαρά. Χρησιμοποιούνται προς όφελος των επιχειρηματικών ομίλων, γιατί θέλουν να επενδύσουν, γιατί θέλουν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να έχουν κέρδη μέσα από αυτήν την ιστορία. Πρώτον, αυτό.

Δεύτερον, φέραμε ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα και μάλιστα ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος. Το μαχαίρι, ως ένα μέσο που μπορείς να κόβεις το πεπόνι, το καρπούζι, το ψωμί, να χρησιμοποιείται, δηλαδή, για καθημερινή χρήση στην κουζίνα σου, αλλά είναι και ένα δολοφονικό όπλο. Είναι πολύ χαρακτηριστικό αυτό το παράδειγμα.

Λέτε όλες αυτές τις μέρες για τα drones, για τα μη επανδρωμένα αεροπλάνα. Μπορείτε να μας πείτε πού έχουν χρησιμοποιηθεί τα drones μέχρι τώρα;

Εγώ δεν ξέρω αν έχουν αξιοποιηθεί προς το παρόν τουλάχιστον στις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Και αν υπάρχει μέσα στο νομοσχέδιο είναι γιατί κάνετε δουλίτσα για την «ΑΜΑΖΟΝ». Είναι φωτογραφική διάταξη. Θέλει η «ΑΜΑΖΟΝ» να επενδύσει στα drones στις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Προς το παρόν, τα γνωρίζουμε ως δολοφονικά όργανα, δολοφονικά μέσα αναγνώρισης στρατιωτικών στόχων. Μόνο ως τέτοια τα γνωρίζουμε. Και πολλά άλλα παραδείγματα μπορούμε να αναφέρουμε.

Τώρα σε σχέση με τις τροπολογίες, την τροπολογία με γενικό αριθμό 1391 και ειδικό 29, θα την καταψηφίσουμε στο σύνολό της. Διαχωρίζουμε, όμως, τη θέση μας ως προς το πρώτο άρθρο που αφορά την ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας που ψηφίζουμε «παρών». Το είπαμε και στην πρωτολογία ότι μπορεί να διευκολύνει ασθενείς λόγω αξιοποίησης της τεχνολογίας. Αυτή είναι η πολύ καλύτερη εκδοχή αξιοποίησης της τεχνολογίας. Προκύπτει, όμως, το ζήτημα ότι ένα πολύ μεγάλο τμήμα του πληθυσμού δεν έχει τη δυνατότητα αξιοποίησης. Και πώς λύνεται το θέμα σε αυτόν τον κόσμο; Είναι ένα ερώτημα.

Δεύτερον, εμείς ως ΚΚΕ δεν αποσυνδέουμε τα πιστοποιητικά νοσηλείας από το γεγονός ότι έχουν επιδεινωθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις, για να εξασφαλίσει ένας ασθενής τη νοσηλεία του και τη θεραπεία του. Το ερώτημα, λοιπόν, που τίθεται είναι: Ποιο είναι αυτό που προηγείται; Το πιστοποιητικό νοσηλείας ή αυτή καθαυτή η δυνατότητα νοσηλείας των εργαζομένων, των συνταξιούχων;

Τρίτον, φαίνεται ότι το κράτος μέσω της Κυβέρνησης επενδύει και απλοποιεί διαδικασίες στον βαθμό και σε τομείς που μειώνει το κόστος της λειτουργίας του και επιπλέον θα μπορεί με αυτόν τον τρόπο, με έναν πιο επιτελικό και ελέγξιμο τρόπο να προωθήσει την αντιλαϊκή του πολιτική. Αν υπάρχει αυτή η ευαισθησία για την γρηγοροποίηση των διαδικασιών και την άρση των όποιων γραφειοκρατικών εμποδίων για τα πιστοποιητικά και τις βεβαιώσεις, γιατί δεν βλέπουμε κάποια ευαισθητοποίηση να φέρετε και καμμιά τροπολογία που να αναφέρεται σε μόνιμες προσλήψεις στις δημόσιες μονάδες υγείας, για να διευκολύνει τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους να έχουν πρόσβαση στη νοσηλεία και όχι μόνο στο πιστοποιητικό;

Τέταρτον, δεν αποκλείεται το καθεστώς της ψηφιοποίησης της υγείας να αποτελέσει και ένα ευρύ πεδίο βάσης δεδομένων που να συνδεθεί με το ασφαλιστικό και την περαιτέρω σύνδεση των εισφορών ανάλογα με το πόσο επιβαρύνουν το σύστημα.

Και τέλος, όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 1392 και ειδικό 30, στο σύνολό της θα ψηφίσουμε «παρών». Είδαμε και τον κ. Χατζηδάκη προηγουμένως με ένα ύφος μισοκακόμοιρο, συμπονετικό προς τους αναπήρους. Εδώ έχει τσακίσει, έχει πελεκήσει στην κυριολεξία εργατικά, εργασιακά δικαιώματα και ένα πρωί ξύπνησε και λέει «τώρα πρέπει εγώ να διευκολύνω τους ανάπηρους». Και δεν ντρεπόμαστε λιγάκι; Δεν ντρέπεστε μάλλον λιγάκι ως Κυβέρνηση συνολικά; Δηλαδή, εκτός από το ότι είστε ανάλγητοι, είστε και υποκριτές και μάλιστα με επικοινωνιακό τρόπο είστε υποκριτές. Διότι μπορεί ναι μεν να απλοποιούνται οι διαδικασίες πιστοποίησης της αναπηρίας, αλλά παραμένει όμως το σφαγείο αποκλεισμού των ατόμων με ειδικές ανάγκες, το οποίο ούτε καν το αγγίζετε. Γιατί; Γιατί είναι ευρωπαϊκή κατεύθυνση. Δηλαδή, η Κυβέρνηση κρύβεται πίσω από το δάχτυλό της για την εφαρμογή της αντιδραστικής κατεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί λειτουργικότητας της αναπηρίας. Και τι κάνει η λειτουργικότητα της αναπηρίας; Οδηγεί στην απένταξη των αναπήρων από τα επιδόματα, τις παροχές και από συντάξεις οι οποίες βέβαια έγιναν φύλλο και φτερό με τον νόμο Κατρούγκαλου, του ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Παραμένει το ζήτημα των περικοπών του κανονισμού παροχών του ποσοστού αναπηρίας. Δηλαδή, εδώ τελικά το θέμα είναι αν θα πάρει το πιστοποιητικό της αναπηρίας ή εάν αυτός ο άνθρωπος θα χαρακτηρίζεται ως ανάπηρος, για να μπορεί να πάρει το επίδομά του, να μπορεί να πάρει τη σύνταξή του, να μπορεί να ζήσει ανθρώπινα;

Αφήστε, λοιπόν, τις υποκρισίες, αφήστε τα ψέματα. Και εν πάση περιπτώσει, κάποια στιγμή ο λαός θα σας δώσει αυτό που πρέπει να σας δώσει, όποτε κι αν έρθει εκείνη στιγμή, αλλά και συνολικά όλων των κομμάτων.

Και κλείνοντας με αυτό, να πω και για την υποκρισία του ΣΥΡΙΖΑ, που πέρασαν τρεις-τέσσερις συνεδριάσεις επιτροπής, μια ολόκληρη Ολομέλεια, για να περιμένει να δει ποιες είναι οι νομοτεχνικές βελτιώσεις, για να δει αν θα ψηφίσει το νομοσχέδιο. Άλλη υποκρισία αυτή. Δηλαδή, εδώ έχεις ένα νομοσχέδιο που βγάζει μάτι στην κυριολεξία και την ίδια στιγμή ο ΣΥΡΙΖΑ μέχρι τώρα ακόμα δεν έχει πάρει απόφαση εάν θα το ψηφίσει ή αν θα το καταψηφίσει. Ο καθένας ας βγάλει τα συμπεράσματά του γι' αυτό και για το γεγονός βέβαια ότι σχεδόν τα μισά νομοσχέδια τα έχει ψηφίσει μέσα στη Βουλή, είτε επί της αρχής είτε επί των άρθρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής θέλει να λάβει τον λόγο ο κ. Αχμέτ Ιλχάν, για να δευτερολογήσει;

ΑΧΜΕΤ ΙΛΧΑΝ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει ο κ. Κάτσης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εισέρχομαι κατευθείαν στο θέμα μετά την ολοκλήρωση των πρώτων ομιλιών και των ομιλητών κάνοντας μια σύνοψη, παίρνοντας το νήμα από εκεί που το άφησε ο κ. Συντυχάκης στο κλείσιμο της τοποθέτησής του επιτιθέμενος στον ΣΥΡΙΖΑ. Το νομοσχέδιο αυτό ξεκίνησε από τη διαβούλευση σε μία μορφή, που επιεικώς να τη χαρακτηρίσω δεν στεκόταν πουθενά, ούτε στη Βουλή ούτε στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Έμπαζε από παντού, κυρίως επειδή δεν αναφερόταν πουθενά ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων, δηλαδή το GPDR, και στις προβλέψεις του νομοσχεδίου δημιουργούνταν μια σύγχυση για το αν υπερισχύουν οι παρούσες διατάξεις ή το GPDR ή ποιο υπερισχύει τίνος και αν είναι ευδιάκριτα τα πράγματα. Και εν όψει της

ψήφισης του ευρωπαϊκού κανονισμού, θα μπορούσε να δημιουργήσει και ανασφάλεια δικαίου στα δικαστήρια και στη διοίκηση για το ποιος νόμος υπερισχύει.

Με το που μπαίνει, λοιπόν, στη Βουλή το σχέδιο νόμου, έφερε η Κυβέρνηση το άρθρο 3, που λέει ότι το παρόν κεφάλαιο για την τεχνητή νοημοσύνη δεν θίγει καθ' οιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Ενωσιακό και το Εθνικό Δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως από τον κανονισμό GPDR. Άρα, σπεύσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, κύριοι Υπουργοί, από την αρχή να δηλώσετε ότι η χώρα καθ' οιονδήποτε τρόπο δεν φεύγει από το ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπως σας κατηγορήσαμε.

Μετέπειτα, στις επιτροπές ασκήσαμε τεκμηριωμένη και κατ' άρθρο κριτική για το πού κατά τη γνώμη μας το νομοσχέδιο είχε θολά σημεία, τόσο θολά που ήταν άκρως προβληματικά και δεν διασφάλιζαν τα δικαιώματα των εργαζομένων, τις ελευθερίες των πολιτών και τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες.

Βλέπουμε τώρα ότι με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες -ζωή να έχουν- μέτρησα ότι είναι τριάντα έξι, συν του κ. Χατζηδάκη άλλη μια δεκαριά, σαράντα έξι νομοτεχνικές, στην ουσία έχετε αλλάξει ακόμα μία φορά το νομοσχέδιο. Αν συνυπολογίσουμε και την πολύ εύστοχη παρατήρηση του συναδέλφου, του κ. Ραγκούση, που με την εμπειρία του παρατήρησε ότι πρώτα έρχεστε και νομοθετείτε και μετά θα πάτε να καταρτίσετε εθνική στρατηγική για την τεχνητή νοημοσύνη ενώ έπρεπε να κάνετε ακριβώς το αντίθετο, συνάγουμε ασφαλώς ένα συμπέρασμα. Ποιο; Ότι είχαμε δίκιο, ότι το νομοσχέδιο ήταν όντως βιαστικό, ήταν όντως γραμμένο στο πόδι, όπως το χαρακτηρίσαμε από την πρώτη στιγμή, αφού αναγκαστήκατε να αναγνωρίσετε την κριτική μας και να κάνετε τροποποιήσεις.

Από την πρώτη, λοιπόν, συνεδρίαση ως Αξιωματική Αντιπολίτευση σας είχαμε επισημάνει ακριβώς πού βρίσκονται τα πολύ βασικά μελανά σημεία της νομοθέτησης, που άφηνε κερκόπορτες για την καταπάτηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών και καθιστούσαν τις υποχρεώσεις ελέγχου και διαφάνειας, κύριε Υπουργέ, κύριε Λιβάνιε τόσο soft, σχεδόν πλατωνικές, που ανά πάσα στιγμή είναι αυτονόητο ότι θα μπορούσε να παρακαμφθούν.

Να μπω, λοιπόν, και στην ουσία για τις νομοτεχνικές που καταθέσατε -αν και δεν είχαμε τον χρόνο, έπρεπε να τις είχατε καταθέσει πολύ νωρίτερα. Κι αυτό είναι το βασικό σημείο κριτικής, ότι δεν γίνεται να νομοθετούμε κάτι τόσο βασικό και να έρχεστε την τελευταία στιγμή με τόσο πυρηνικές αλλαγές. Έχω να πω, λοιπόν, ότι όλα τα κρίσιμα, πυρηνικά για εμάς τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ζητήματα ως όφειλε κατ' ελάχιστον το νομοσχέδιο να τηρεί -όφειλε κατ' ελάχιστον να το τηρεί- έχουν ενσωματωθεί. Το ξαναλέω, όλες τις αλλαγές που προτείναμε τις κάνατε δεκτές και αυτό είναι -αν θέλετε και τη γνώμη μου- κάτι που σας ξεχωρίζει στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης από την υπόλοιπη Κυβέρνηση -να πω κι εγώ μια φιλοφρόνηση αφού αναγνωρίσατε το έργο μας και το δίκαιο της κριτικής μας- από το υπόλοιπο επιτελικό κράτος που νομοθετεί ως «ετσιθελικό» κράτος. Και αυτό, λοιπόν, δίνει βάση και σε αυτό που λέμε.

Από την αρχή σάς είπαμε λοιπόν -και εξηγώ- για τις νομοτεχνικές ότι δεν μπορεί να βάζετε ελέγχους και περιορισμούς στους φορείς του δημοσίου που τηρούν συστήματα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων, χωρίς να ορίζετε ποιος φορέας ασκεί τον έλεγχο. Πλέον, με τη νομοτεχνική, ορίζετε την Ενιαία Αρχή Διαφάνειας ως την εποπτεύουσα αρχή.

Σας επισημάναμε τον κίνδυνο να μην επιτρέπετε το profiling των εργαζομένων με συστήματα που επεξεργάζονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, ώστε να είναι ανοιχτή η πόρτα των διακρίσεων στον ιδιωτικό τομέα με βάση τα φυλετικά, γενετικά, θρησκευτικά, υγειονομικά και λοιπά χαρακτηριστικά και σας ζητήσαμε την ενσωμάτωση της πρότασης της ΕΣΑΜΕΑ, η οποία όντως περιλήφθηκε, όπως επίσης και η διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι -προσέξτε γιατί παίζει ρόλο και η διατύπωση και ο χρόνος των ρημάτων που ήταν στο άρθρο το συγκεκριμένο, αν δεν κάνω λάθος το 9- θα ενημερώνονται σε κάθε περίπτωση πριν από την πρώτη χρήση του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, που αυτό ανοίγει την κερκόπορτα για να βρίσκονται οι εργαζόμενοι προ τετελεσμένων γεγονότων.

Επίσης, στο ζήτημα της εξαίρεσης των, ΕΥΠ, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, θεωρήσαμε απαραίτητο για λόγους δημοσίου συμφέροντος -και επειδή αυτοί οι φορείς διαχειρίζονται και μυστικά κονδύλια- ότι πρέπει και αυτοί οι φορείς να υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος και να μην εξαιρούνται από τους κανόνες διαφάνειας, σε περίπτωση που προμηθεύονται και κάνουν χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Προτείναμε, λοιπόν, την άρση της εξαίρεσης ή τουλάχιστον σε κάθε περίπτωση να έχουν πρώτα περάσει από τη Βουλή και μετά να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τέτοια συστήματα. Δεν κάνατε αυτό. Φέρατε προεδρικό διάταγμα, που σημαίνει ότι περνάει από Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από Συμβούλιο της Επικρατείας. Αλλά πάλι, κύριε Υπουργέ, θεωρούμε -και σας το λέμε ευθέως- ότι η Βουλή έχει πιο άμεση λογοδοσία στον λαό και έχει και μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση.

Εδώ ο κίνδυνος είναι να μην χρησιμοποιούνται συστήματα προληπτικής αστυνόμευσης, αναγνώρισης με βιομετρικά χαρακτηριστικά ή μαζικής παρακολούθησης πολιτών.

Εμείς ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία πιστεύουμε στη δίκαιη και συμπεριληπτική μετάβαση, ψηφιακή μετάβαση και όντως αναγνωρίζουμε ότι στην τέταρτη βιομηχανική επανάσταση απαιτεί και απαιτείται εθνική στρατηγική και ως εκ τούτου απαιτείται ένα μίνιμουμ συνεννόησης στα βασικά, παρά τις μεγάλες πολιτικές μας διαφορές.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αναγνώρισε την αναγκαιότητα να τεθεί ο στόχος της ψηφιακής μετάβασης πολύ ψηλά και βεβαίως προηγούμενες προοδευτικές κυβερνήσεις είχαν προβεί σε σπουδαίες μεταρρυθμίσεις, που καλά κρατούν και μάλιστα όταν η ωριμότητα της κοινωνίας δεν ήταν ίδια με τη σημερινή, όπως πολύ γλαφυρά περιέγραψε ο Γιάννης ο Ραγκούσης για το νομοσχέδιο 666, που ήταν και αρμόδιος Υπουργός τότε. Αυτά αντιμετώπιζαν άλλες προοδευτικές κυβερνήσεις, λοιπόν, όταν νομοθετούσαν.

Το 2015, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -γιατί είδα τη γραμμή που έχουν πάρει οι Βουλευτές σας να κάνετε μία αποτίμηση του έργου του Υπουργείου, προφανώς στη λογική της μακράς προεκλογικής περιόδου- ήμασταν μια χώρα που η Κομισιόν είχε βάλει πάγωμα κονδυλίων ύψους ενός δισεκατομμυρίου ευρώ ως ποινή για τη μη αξιοποίηση πόρων σχετικά με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Ποιος ήταν υπεύθυνος Υπουργός στην Κυβέρνηση Σαμαρά για το χαρτοφυλάκιο, τότε, της ψηφιακής διακυβέρνησης; Θυμάστε; Ο κ. Μητσοτάκης.

Άρα, κύριε Υπουργέ, όταν λέτε ότι χάθηκε το τρένο της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης, να ξέρετε πού πάνε και τα βέλη της κριτικής σας. Με την ίδρυση του Υπουργείου, λοιπόν, Ψηφιακής Διακυβέρνησης -Ψηφιακής Πολιτικής τότε- και τη θεμελίωση της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, τέθηκαν τα θεμέλια και ξεπάγωσαν κονδύλια ύψους ενός δισεκατομμυρίου σε χαλεπούς καιρούς μνημονίων. Σημειώθηκε αξιοσημείωτη πρόοδος σε όλους τους επιμέρους δείκτες του δείκτη ψηφιακής οικονομίας και ανθεκτικότητας του δείκτη DESI, παρά τα σφιχτά δημοσιονομικά όρια, δημοπρατήθηκαν οριζόντια ψηφιακά έργα υποδομής, όπως το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», το σύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων, το Ultrafast Broadband και το Superfast Broadband για την ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς, ψηφιοποιήθηκε πλήθος υπηρεσιών του κράτους, ιδρύθηκε το εθνικό κέντρο οπτικοακουστικών μέσων και επικοινωνίας που μοχλεύει επενδύσεις στις οπτικοακουστικές παραγωγές, βγήκε ο διαγωνισμός για τις νέες ψηφιακές ταυτότητες, ξεκίνησε στην πράξη το Cloud policy με το G-Cloud, ιδρύθηκε ο ελληνικός διαστημικός οργανισμός με στόχο την ανάπτυξη ενός πολλά υποσχόμενου πεδίου βιομηχανίας και έρευνας και τέθηκαν οι βάσεις για την ανάπτυξη σχεδίου κυβερνοασφάλειας με τη μεταφορά και την αναβάθμιση σε ευρωπαϊκό οργανισμό πλέον και όχι γενική διεύθυνση του ENISA στην Ελλάδα και την ενσωμάτωση της οδηγίας NIS για την κυβερνοασφάλεια.

Άρα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ως υπεύθυνη δύναμη στη χώρα έχτισε ψηφιακή πολιτική και ως εκ τούτου δεν θέλει να γκρεμίσει ό,τι θα παραλάβει. Και λειτουργεί ό, τι λειτουργεί. Ό, τι παραλάβει, όταν

γίνει κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Αλέξη Τσίπρα, σύντομα, θα το συνεχίσει. Αλλά δεν θα επιτρέψουμε και σε κανέναν να καπηλεύεται την τεχνολογική πρόοδο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε με αυτό, σας παρακαλώ.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Λίγο την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε γιατί ήταν πολλές οι αλλαγές και έπαιρναν χρόνο να τις δούμε. Δώστε μου δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εντάξει, κύριε συνάδελφε.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Δεν θα χαρίσουμε και δεν θα επιτρέψουμε, λοιπόν, σε κανέναν να καπηλεύεται την τεχνολογική πρόοδο και δεν θα χαρίσουμε στην Κυβέρνηση Μητσοτάκη το ψευδεπίγραφο αφήγημα ότι η ψηφιακή μετάβαση ξεκίνησε το '19, κάτι το οποίο μπορεί και το ισχυρίζεται γιατί έχει επικοινωνιακή υπεροπλία στα μέσα ενημέρωσης -της ενημέρωσης 108.

Και μπορεί, κύριε Πιερρακάκη, εδώ στη Βουλή να το αναγνωρίζετε και σήμερα και στο παρελθόν, ότι πατάτε στο έργο μας, αλλά σας πληροφορώ ότι στα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν παίζει πουθενά.

Σε ό,τι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, λοιπόν, ακόμα κι αν έχουμε άλλη άποψη ως προς την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα, θα μας βρείτε αρωγούς. Σε ό,τι όμως βλέπουμε ότι γκρεμίζετε μεταρρυθμίσεις που βρήκατε έτοιμες και τις αλλοιώνετε ή δεν σέβεστε το δημόσιο συμφέρον, μας βρίσκετε απέναντι. Και αυτή ήταν η πολιτική και ο τρόπος που επιλέξαμε να σας αντιπολιτευτούμε στον τομέα αυτό από την πρώτη στιγμή, ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία αλλά και ο υποφαινόμενος ως αρμόδιος τομεάρχης.

Στις νομοθετικές παρεμβάσεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση υπερψηφίσαμε γιατί επικαιροποιούνταν πλείστες διατάξεις προηγούμενων νόμων, με τις επιφυλάξεις μας, βέβαια, γιατί καταψηφίσαμε άρθρα, όπως το Ταμείο Φαιστός για παράδειγμα που θεωρούσαμε ότι κακώς πηγαίνει ως θυγατρική στο Υπερταμείο και έπρεπε να μπει στην αναπτυξιακή τράπεζα.

Στο νομοσχέδιο που είχαμε τη διάταξη για το ΕΚΟΜΕ, πάλι, καταψηφίσαμε γιατί αλλάζατε τον χαρακτήρα του οργανισμού και εκεί που λειτουργούσε απολύτως πετυχημένα επιτρέποντας να μπαίνουν cash rebate τιμολόγια εγχώρια, δώσατε τη δυνατότητα να μπαίνουν τιμολόγια εξωτερικού, επιτρέποντας -μάλιστα σε υπέρογκο βαθμό μέχρι 50% φτάνει αυτή η διάταξη, που είναι λάθος και το ξέρετε ότι είναι λάθος και πρέπει να τη διορθώσετε, κύριε Υπουργέ, γιατί λιμνάζουν ακόμα οι επενδύσεις και δεν χρηματοδοτούνται οι εγχώριες παραγωγές- να μεταφερθούν πόροι στο εξωτερικό και δεν σεβαστήκατε τη διαφάνεια του δημόσιου χρήματος, γιατί καταργήσατε το διπλό έλεγχο. Κι εκεί καταψηφίσαμε.

Στο παρόν σχέδιο νόμου, λοιπόν, ύστερα από εξαντλητική τεκμηρίωση των θολών σημείων, που από την πρώτη στιγμή σας θέσαμε, και την υιοθέτηση από μέρους μας το σύνολο των πιο κρίσιμων παρεμβάσεων που μπορούν να επηρεάσουν την επί της αρχής ψήφο μας, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Ωστόσο, θα καταψηφίσουμε τα άρθρα που έχουμε ασκήσει κριτική και δεν έχουν διορθωθεί ή θεωρούμε ακόμα τη διατύπωσή τους ελλιπή, αλλά και θα ψηφίσουμε «παρών» σε άρθρα που θεωρούμε αναποτελεσματικά, όπως οι επιτροπές, τα παρατηρητήρια, όλες αυτές οι συστάσεις που κάνετε, σωρηδόν στο νομοσχέδιο, εντελώς πρόχειρα και χωρίς σαφείς αρμοδιότητες.

Σχετικά με την τροπολογία για τους ανάπηρους τοποθετήθηκε η συνάδελφος, η Θεανώ Φωτίου.

Κλείνοντας και τελειώνοντας, επιτρέψτε μου την εξής αναφορά: Στην τριλογία, κύριε Πιερρακάκη, του Matrix, το αριστούργημα επιστημονικής φαντασίας των αδερφών Γουατσόφσκι, οι μηχανές τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης έχουν αυτονομηθεί τόσο από το δημιουργό τους που απειλούν να αφανίσουν την ανθρωπότητα. Η σωτηρία της ανθρωπότητας έρχεται όταν ένας αλγόριθμος, ονόματι Νεο, εκτός από τεχνητή νοημοσύνη αναπτύσσει και συναισθηματική νοημοσύνη και σώζει την ανθρωπότητα, επιδιώκοντας και πετυχαίνοντας ειρήνη με τις μηχανές.

Τι μας διδάσκει αυτό, μεταξύ άλλων; Ότι η τεχνολογική πρόοδος μπορεί και πρέπει –οφείλει- να είναι ανθρωποκεντρική.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ο κ. Ιωάννης Μελάς από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Θα τοποθετηθώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ό,τι θέλετε, κύριε Μελά, ορίστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ που μου δίνετε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Υποχρέωσή μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το ν.4727/2020 νομοθετήσαμε τα πρώτα βήματα του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας μας. Δημιουργήσαμε νομοθετικά πλέον όλες εκείνες τις διαδικασίες που έπρεπε να νομοθετηθούν, για να χρησιμοποιηθούν όλα αυτά τα τεχνολογικά εργαλεία, τα οποία υπήρχαν στη διάθεση της κοινωνίας, και χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να μπορέσουμε να προσφέρουμε στην κοινωνία των πολιτών ταχύτητα, ασφάλεια στις συναλλαγές και να τους εξασφαλίσουμε ότι όλα αυτά θα γίνονται με διαφάνεια.

Αυτό, λοιπόν, ήταν το πρώτο βήμα, το οποίο έγινε στην αρχή της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και σήμερα ερχόμαστε με αυτό το νομοσχέδιο, με το νομοσχέδιο των αναδυόμενων τεχνολογιών, να νομοθετήσουμε ακόμη περισσότερα εργαλεία, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς όφελος των πολιτών.

Ποια είναι αυτά; Τα αναφέρει το νομοσχέδιο, τα ανέφερα και νωρίτερα στην εισήγησή μου, τα ανέφεραν και αναλυτικά τόσο ο Υπουργός, ο κ. Πιερρακάκης όσο και ο Υφυπουργός, ο κ. Λιβάνιος. Νομοθετούμε την τεχνητή νοημοσύνη. Νομοθετούμε για τις τεχνολογίες του διαδικτύου των πραγμάτων, το internet of things. Νομοθετούμε για τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, τα drones. Νομοθετούμε για το 3D printing. Νομοθετούμε για τεχνολογίες –που δεν είναι αναδυόμενες, όπως πολύ σωστά είπε ο Υπουργός- οι οποίες υπάρχουν σήμερα, είναι τεχνολογίες οι οποίες χρησιμοποιούνται σήμερα και πρέπει να τις εντάξουμε και εμείς στο δικό μας κόσμο, στη δική μας χώρα, όμως σε ένα τέτοιο πλαίσιο, στο οποίο θα προστατεύονται και τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών, αλλά και οι ελευθερίες τους, όπως αναδεικνύονται από το Σύνταγμά μας και από το νομοθετικό μας πλαίσιο.

Θέλω λοιπόν να πω τα εξής: Αυτές οι τεχνολογίες δεν είναι οι τεχνολογίες που τις νομοθετούμε και θα τις εφαρμόσουμε σ' ένα πλαίσιο τέτοιο όπου απλά θα λέμε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας νομοθετεί τεχνολογίες και ψηφιακά εργαλεία, τα οποία θα τα χρησιμοποιήσουμε μόνο για θέματα προβολής του έργου μας. Όχι.

Είναι τεχνολογίες οι οποίες έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα, είναι τεχνολογίες οι οποίες δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, είναι τεχνολογίες οι οποίες επηρεάζουν οριζόντια όλους τους τομείς της οικονομίας και όλες τις πτυχές της ζωής. Αλλάζουν τα επαγγέλματα του μέλλοντος, καθώς πράγματα τα οποία συνέβαιναν στην κοινωνία μας με άλλες διαδικασίες και κάποια επαγγέλματα που υπήρχαν, τα ξεπερνάει η ίδια η ζωή. Αναδεικνύονται ωστόσο νέα επαγγέλματα, όπως τα επαγγέλματα που ανήκουν στον χώρο της πληροφορικής, όπως μηχανικοί πληροφορικής, και σίγουρα οι θέσεις εργασίας οι οποίες δημιουργούνται είναι πολύ περισσότερες από αυτές που υπήρχαν πριν.

Μάλιστα, δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι σήμερα στον ιδιωτικό τομέα, στον τομέα της πληροφορικής, για κάθε δύο θέσεις εργασίας υπάρχει ένας ο οποίος μπορεί να πάει να δουλέψει, γιατί λείπουν άνθρωποι οι οποίοι θα εργαστούν σε αυτόν τον χώρο. Λείπουν νέοι που σπουδάζουν το αντικείμενο αυτό. Λείπουν καλά μυαλά, τα οποία φύγανε τα προηγούμενα χρόνια από τη χώρα μας. Σε όλους αυτούς τους νέους, λοιπόν, θέλουμε να τους δείξουμε τον δρόμο, να τους καθοδηγήσουμε να αποκτή-

σουν μια νέα ευκαιρία στη ζωή και να δημιουργήσουμε καλές και πολλές θέσεις εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα αργήσω πολύ.

Σε ό,τι αφορά κάποια πράγματα που έχουν να κάνουν με αυτά τα οποία ακούστηκαν στη συζήτηση που έγινε και στις επιτροπές και σήμερα στην Ολομέλεια, αρχικά να πω ότι θεωρώ πάρα πολύ σημαντική την τροπολογία που έφερε ο κ. Χατζηδάκης. Είναι μια τροπολογία, η οποία αφορά τα άτομα με αναπηρία. Είναι μία τροπολογία, η οποία διευκολύνει τα άτομα με αναπηρία. Ακολουθεί πλέον και αυτή τον ψηφιακό δρόμο, τον οποίο έχει ανοίξει η Κυβέρνηση αυτή. Και τι κάνουμε; Χρησιμοποιούμε τα τεχνολογικά εργαλεία, για να κάνουμε τη ζωή των συμπολιτών μας με αναπηρία πιο εύκολη. Κάνουμε τις διαδικασίες πιο διαφανείς, πιο γρήγορες και με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Και πράγματι, είναι πολύ φυσιολογικό, όταν υπάρχει η διαδικασία της νομοθέτησης –και ακριβώς αυτό είναι και το νόημα της διαδικασίας της νομοθέτησης- να έρχεται το νομοσχέδιο να το επεξεργαζόμαστε στις αρμόδιες επιτροπές, να το επεξεργαζόμαστε στην Ολομέλεια και να καταλήγουμε σε ένα τελικό κείμενο, σε ένα τελικό σχέδιο νόμου που θα ψηφιστεί από την Ολομέλεια. Και αλίμονο αν δεν υπήρχαν αλλαγές, αλίμονο αν ήμασταν δογματικοί, αλίμονο αν δεν συζητούσαμε, για να μπορέσουμε να κάνουμε ένα νομοσχέδιο που τελικά θα γίνει εργαλείο για την κοινωνία των πολιτών όσο το δυνατόν καλύτερο, για τους ίδιους τους πολίτες.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι οι συνάδελφοι θα πρέπει να ξανασκεφτούν αυτό το «παρών» που δήλωσαν για την τροπολογία αυτή, ένα «παρών» το οποίο αφορά μια πολύ ευαίσθητη κοινωνική ομάδα συμπολιτών μας, τα άτομα με αναπηρία, και να ψηφίσουν και αυτή την τροπολογία, γιατί είναι μια τροπολογία που πραγματικά βελτιώνει και διευκολύνει τη ζωή αυτών των ανθρώπων.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι σε όλη αυτή τη διαδικασία ο κύριος Υπουργός κατέθεσε και αρκετές νομοθετικές βελτιώσεις. Νομίζω ότι αυτό είναι κάτι, είναι ένα δείγμα, που δείχνει ότι ενισχύεται ακόμα περισσότερο μέσα από τη συζήτηση η δημοκρατική διάθεση της Κυβέρνησης αυτής, η διάθεση που έχει αυτή η Κυβέρνηση για συναίνεση, για να μπορέσουμε σε πράγματα και νομοσχέδια τα οποία δεν έχουν να κάνουν με την οικονομία, δεν έχουν να κάνουν με ζητήματα παιδείας, δεν έχουν να κάνουν με ζητήματα τα οποία έχουν πολιτική και κομματική αντιπαράθεση, να δείξουμε ότι είμαστε εδώ, ακούμε –ακούει η Κυβέρνηση-, συζητάμε και σε ένα πλαίσιο τέτοιο, σε ένα πλαίσιο νομοθέτησης που αφορά το μέλλον, θέλουμε να έχουμε συναίνεση και θέλουμε να βαδίζουμε όλοι μαζί.

Γιατί, πράγματι, δεν ανακαλύψαμε τον τροχό. Υπάρχει μια συνέχεια σε όλα αυτά. Το κράτος έχει μια συνέχεια και πρέπει να υπάρχει συνέχεια και νομοθετούμε πάνω σε νόμους οι οποίοι έρχονται από το παρελθόν και εφαρμόζουμε πράγματα στη συνέχεια άλλων, διορθώνουμε οτιδήποτε θεωρούμε στρεβλό.

Όμως, αυτό είναι κάτι το οποίο οφείλουμε να το κάνουμε για έναν κοινό σκοπό: Για να βελτιώσουμε και να αναπτύξουμε αυτόν εδώ τον τόπο και στο τέλος της ημέρας, επειδή όλοι κρινόμαστε και γι' αυτά που λέμε και γι' αυτά που κάνουμε και γι' αυτά που ψηφίζουμε εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία, όλοι κρινόμαστε από τον κυρίαρχο λαό και εκείνος θα αποφασίσει και θα μας κρίνει αν εμείς κάναμε περισσότερα ή κάποιοι άλλοι.

Καλώ, λοιπόν και αυτήν εδώ τη στιγμή τα κόμματα της Βουλής να στηρίξουν αυτό το νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο αναπτυξιακό, είναι ένα νομοσχέδιο πρωτοπόρο, είναι ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει θέματα, τα οποία μας αφορούν στο παρόν, αλλά θα μας απασχολήσουν πολύ και στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μελά.

Ο κύριος Υπουργός ή ο κύριος Υφυπουργός μήπως θέλουν να δώσουν κάποια απάντηση; Όχι. Ωραία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, ενενήντα πέντε άρθρα, δύο τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις
Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 1 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 2 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 3 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 4 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 5 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 6 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 7 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 8 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 9 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 10 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 11 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 12 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 13 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 14 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 15 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 16 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 17 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 18 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 19 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 20 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 21 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 22 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 23 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 24 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 25 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 26 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 27 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 28 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 29 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 30 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 31 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 32 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 33 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 34 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 35 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 36 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 37 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 38 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 39 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 40 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 41 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 42 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 43 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 44 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 45 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 46 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 47 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 48 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 49 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 50 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 51 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 52 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 53 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 54 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 55 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 56 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 57 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 58 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 59 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 60 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 61 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 62 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 63 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 64 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 65 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 66 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 67 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 68 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 69 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 70 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 71 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 72 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 73 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 74 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 75 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 76 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 77 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 78 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 79 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 80 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 81 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 82 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 83 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 84 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 85 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 86 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 87 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 88 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 89 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 90 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 91 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 92 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 93 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 94 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 95 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Υπ. Τροπ. 1391/29 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Υπ. Τροπ. 1392/30 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Ακροτελεύτιο άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α' - ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'- ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'- ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ
Άρθρο 3 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο 4 Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα
Άρθρο 5 Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου
Άρθρο 6 Υποχρεώσεις διαφάνειας
Άρθρο 7 Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο 8 Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα
Άρθρο 9 Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα
Άρθρο 10 Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων
Άρθρο 11 Συντονιστική Επιτροπή για την Τεχνητή Νοημοσύνη
Άρθρο 12 Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την Τεχνητή Νοημοσύνη
Άρθρο 13 Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο 14 Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'- ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
Άρθρο 15 Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας
Άρθρο 16 Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών
Άρθρο 17 Ορισμός Εθνικού Κέντρου Συντονισμού
Άρθρο 18 Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Άρθρο 19 Καθήκοντα Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Άρθρο 20 Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών
Άρθρο 21 Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές
Άρθρο 22 Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές
Άρθρο 23 Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας
Άρθρο 24 Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών
Άρθρο 25 Ηλεκτρονικό Μητρώο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
Άρθρο 26 Επιτροπή Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
Άρθρο 27 Αρμοδιότητες Επιτροπής Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
ΜΕΡΟΣ Β' - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 28 Σκοπός
Άρθρο 29 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 30 Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 31 Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ
Άρθρο 32 Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)
Άρθρο 33 Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή
Άρθρο 34 Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων
Άρθρο 35 Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφαλείας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)
Άρθρο 36 Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας
Άρθρο 37 Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο
Άρθρο 38 Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών
Άρθρο 39 Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών
Άρθρο 40 Διαφανής ενημέρωση των χρηστών
Άρθρο 41 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
Άρθρο 42 Διοικητικές κυρώσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Άρθρο 43 Προσθήκη ορισμού για τα «Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ)» - Τροποποίηση παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012
Άρθρο 44 Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012
Άρθρο 45 Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012
Άρθρο 46 Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ' στην παρ. 6 του άρθρου 115 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ (Τ.Κ.Κ.-Distributed Ledger Technology-D.L.T.)
Άρθρο 47 Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού
Άρθρο 48 Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού
Άρθρο 49 Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων συμβολαίων
Άρθρο 50 Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας
Άρθρο 51 Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα
Άρθρο 52 Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ
Άρθρο 53 Εφαρμογή ρυθμίσεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993
Άρθρο 54 Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού
Άρθρο 55 Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών
Άρθρο 56 Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης
Άρθρο 57 Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων
ΜΕΡΟΣ Γ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 58 Σκοπός
Άρθρο 59 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
Άρθρο 60 Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων, σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου, έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών αποφάσεων
Άρθρο 61 Στατιστικά Στοιχεία Αρρένων
Άρθρο 62 Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο
Άρθρο 63 Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976
Άρθρο 64 Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 15 ν. 4670/2020

Άρθρο 65 Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας
Άρθρο 66 Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008
Άρθρο 67 Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών
Άρθρο 68 Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020
Άρθρο 69 Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019
Άρθρο 70 Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας -Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Άρθρο 71 Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020
Άρθρο 72 Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019
Άρθρο 73 Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018
Άρθρο 74 Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) - για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020
Άρθρο 75 Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
Αρθρο 76 Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020
Άρθρο 77 Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020
Άρθρο 78 Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 41 ν. 4727/2020
Άρθρο 79 Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020
Άρθρο 80 Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020
Άρθρο 81 Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
Άρθρο 82 Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες -Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012
Άρθρο 83 Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015
Άρθρο 84 Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Άρθρο 85 Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019
Άρθρο 86 Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 - Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
Άρθρο 87 Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
Άρθρο 88 Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
Άρθρο 89 Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' - ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Άρθρο 90 Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 του ν. 4821/2021
Άρθρο 91 Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020
Άρθρο 92 Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»
Άρθρο 93 Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας
Άρθρο 94 Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας «myanarrotikes.gov.gr»
Άρθρο 95 Μοναδικός κωδικός έγκρισης έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.) - Τροποποίηση άρθρου 6 και παρ. 3 άρθρου 107 ν. 4727/2020
Άρθρο 96 Καταστροφή εντύπων εγγράφων κατόπιν μικροφωτογράφησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 και παρ. 12 άρθρου 107 ν. 4727/2020
Άρθρο 97 Παροχή υποστήριξης για υπηρεσίες της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 28 ν. 4727/2020
Άρθρο 98 Έγκριση υπηρεσιών συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreements - S.L.A.) για πληροφοριακά συστήματα με οριζόντιο χαρακτήρα - Προσθήκη παρ. 9Β στο άρθρο 87 ν. 4727/2020
Άρθρο 99 Υποχρέωση ενημέρωσης για πόρους κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 88 και παρ. 56Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020
Άρθρο 100 Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4727/2020
Άρθρο 101 Ρυθμίσεις σχετικά με την ταυτοποίηση χρηστών κινητής τηλεφωνίας- Τροποποίηση άρθρων 2 και 3 ν. 3783/2009
ΜΕΡΟΣ Δ'- ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Άρθρο 102 Εθνική Πύλη Αναπηρίας
Άρθρο 103 Ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας
Άρθρο 104 Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)
Άρθρο 105 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία
Άρθρο 106 Κάρτα Αναπηρίας
Άρθρο 107 Μητρώο Παροχών Αναπηρίας
Άρθρο 108 Προστασία προσωπικών δεδομένων
Άρθρο 109 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 110 Τελικές διατάξεις - Προσθήκη περ. ιδ) στην παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4520/2018 - Προσθήκη υποπερ. ιγιγ' στην περ. γ' παρ. 3 άρθρου 23 ν. 4520/2018
Άρθρο 111 Μεταβατικές και τελικές διατάξεις
Άρθρο 112 Καταργητικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε'- ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 113 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ' - ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 114 Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 115 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ζ'- ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 116 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού υποβάθρου για τη θεμιτή και ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της δημόσιας διοίκησης απέναντι σε απειλές στον κυβερνοχώρο.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για τη διαμόρφωση των κατάλληλων εγγυήσεων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των φυσικών και των νομικών προσώπων και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και τη συμπλήρωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την κυβερνοασφάλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 3
Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 4
Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) δύνανται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, οι οποίες επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, μόνον εφόσον η χρήση αυτή προβλέπεται ρητά σε ειδική διάταξη νόμου που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών.

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου εξαιρούνται τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, οι εποπτευόμενοι φορείς αυτών, καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).

Άρθρο 5
Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, εκπονεί αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου.

2. Κατά την εκπόνηση της αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) ο επιδιωκόμενος σκοπός, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,

β) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος,

γ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,

δ) οι κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,

ε) οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά ή τα οποία επηρεάζει η λήψη της απόφασης και

στ) το προσδοκώμενο όφελος που απορρέει για το κοινωνικό σύνολο σε συνάρτηση με ενδεχόμενους κινδύνους και επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού όπως τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις.

3. Η υποχρέωση εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, σύμφωνα με το παρόν, δεν υποκαθιστά την υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 6
Υποχρεώσεις διαφάνειας

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 έως 14 του Γ.Κ.Π.Δ. για την άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των φυσικών προσώπων, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 παρέχει, δημόσια, πληροφορίες σχετικά με:

α) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,

β) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,

γ) τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος ή υποστηρίζονται από αυτό και

δ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου.

2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης, λαμβάνει γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία.

3. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας, είναι αρμόδια για την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρχειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών, που σχετίζονται με παράβαση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2.

Άρθρο 7
Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του στρατιωτικού, του εμπορικού και του βιομηχανικού απορρήτου, σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με τις οποίες εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να παρέχει προς τον φορέα του δημόσιου τομέα τις πληροφορίες των περ. β' και γ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης παραίτησής του από την άσκηση αξιώσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6.

2. Στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, περιλαμβάνεται υποχρεωτικά

όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη ή την υποστήριξη αποφάσεων ή την έκδοση πράξεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές.

3. Σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με την οποία εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να λαμβάνει, κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία του συστήματος, τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζει τη συμβατότητα αυτού με το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Άρθρο 8
Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να τηρεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε έτους, και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέο σύστημα.

2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με:

α) τον επιδιωκόμενο σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,

β) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,

γ) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,

δ) τις βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση και η επωνυμία του κατασκευαστή,

ε) μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,

στ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και

ζ) τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., εφόσον απαιτείται.

3. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα θέτει το μητρώο της παρ. 1 στη διάθεση της Ε.Α.Δ., όταν του ζητηθεί.

Άρθρο 9
Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, εφόσον χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επηρεάζει οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους και έχει αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την επιλογή, την πρόσληψη ή την αξιολόγησή τους, σε κάθε περίπτωση πριν την πρώτη χρήση του, παρέχει επαρκή και σαφή πληροφόρηση σε κάθε εργαζόμενο ή υποψήφιο εργαζόμενο, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις παραμέτρους στις οποίες στηρίζεται η λήψη της απόφασης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που προϋποθέτουν προηγούμενη ενημέρωση και διαβούλευση και διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 καταλαμβάνει και τις ψηφιακές πλατφόρμες κατά την έννοια του άρθρου 68 του ν. 4808/2021 (Α' 101), ως προς τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

3. Στην επιχείρηση που παραβιάζει την υποχρέωση της παρ. 1 επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις των άρθρων 24 και 28, αντίστοιχα, του ν. 3996/2011 (Α' 170). Αρμόδια αρχή για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.).

4. Οι υποχρεώσεις που τίθενται με το παρόν άρθρο δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις που θέτει το άρθρο 22 του Γ.Κ.Π.Δ. για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ.

Άρθρο 10
Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, η οποία συνιστά μεσαία ή μεγάλη οντότητα κατά την έννοια των παρ. 5 και 6, αντίστοιχα, του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251) τηρεί, σε ηλεκτρονική μορφή, μητρώο των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης τα οποία χρησιμοποιεί είτε στο πλαίσιο κατάρτισης προφίλ καταναλωτών είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των πάσης φύσεως εργαζομένων της ή συνεργαζόμενων με αυτήν φυσικών προσώπων.

Στο μητρώο περιλαμβάνονται για κάθε σύστημα, κατ' ελάχιστον, οι εξής πληροφορίες:

α) η περιγραφή των παραμέτρων λειτουργίας, των δυνατοτήτων και των τεχνικών χαρακτηριστικών του συστήματος,

β) ο αριθμός και η ιδιότητα των φυσικών προσώπων που αφορά ή ενδέχεται να αφορά,

γ) οι τεχνικές πληροφορίες που αφορούν στον προμηθευτή ή εξωτερικούς συνεργάτες που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ή λειτουργία του συστήματος,

δ) η περίοδος λειτουργίας του συστήματος, και

ε) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία τους.

2. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 καταρτίζει και τηρεί πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα, τις ενέργειες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει σε θέματα δεοντολογίας δεδομένων κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

3. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, που συντάσσει δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφορίες για την πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων που εφαρμόζει.

Άρθρο 11
Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Συστήνεται Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από:

α) τον αρμόδιο Υπουργό για την ψηφιακή διακυβέρνηση ως Πρόεδρο,

β) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.),

γ) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας,

δ) τον Γενικό Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων,

ε) τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών,

στ) τον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης,

ζ) τον Διοικητή της Ε.Α.Δ.,

η) τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

θ) τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας,

ι) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής,

ια) τον Γενικό Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας και

ιβ) έως έξι (6) μέλη με ιδιότητα ιδιώτη - εμπειρογνώμονα ή εκπροσώπου Ανεξάρτητης Αρχής ή στελέχους άλλου φορέα του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατόπιν υπόδειξης από τον οικείο φορέα.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Η θητεία των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής είναι τριετής. Στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου, και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 12
Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη είναι αρμόδια για:

α) τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και τη συνεχή βελτίωση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης,

β) τη διαμόρφωση εθνικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και

γ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικών και δράσεων, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αποκλίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης ή επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.

2. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Συντονιστική Επιτροπή έχει πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία και βασικούς δείκτες απόδοσης σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία παρέχονται από κάθε φορέα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 13
Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ως εκτελεστικό όργανο της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη. Η Επιτροπή αποτελείται από επτά (7) μέλη, στελέχη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Εποπτείας είναι τριετής.

2. Η Επιτροπή Εποπτείας είναι αρμόδια για:

α) την αποτύπωση της πορείας υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και τη γνωστοποίηση στη Συντονιστική Επιτροπή παρεκκλίσεων κατά την υλοποίηση μέτρων και πολιτικών,

β) τη μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Συντονιστικής Επιτροπής και

γ) τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στην Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, με βάση τις κατευθύνσεις της Συντονιστικής Επιτροπής.

Άρθρο 14
Παρατηρητήριο τεχνητής νοημοσύνης

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, με κύρια αποστολή τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στη χώρα, καθώς και την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων στον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας.

2. Το Παρατηρητήριο καταρτίζει και επικαιροποιεί βασικούς δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators - KPI) και παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

α) τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα,

β) τους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα,

γ) τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη του δημόσιου τομέα, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) του Υπουργείου Εσωτερικών,

δ) επιτυχημένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές αξιοποίησης τεχνητής νοημοσύνης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα και

ε) τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τεχνητής νοημοσύνης στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.

3. Το Παρατηρητήριο αναρτά τις εκθέσεις του στον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 15
Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως Εθνική Αρχή Πιστοποίησης της Κυβερνοασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (L 151).

2. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 56 έως 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881. Η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης της Κυβερνοασφάλειας διαρθρώνεται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον διαχωρισμό μεταξύ των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την έκδοση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των αρμοδιοτήτων εποπτικού χαρακτήρα.

3. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 113 του παρόντος, λαμβάνει διαπίστευση από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) του άρθρου 1 του ν. 4468/2017 (Α' 61).

4. Για θέματα πιστοποιήσεων - αξιολογήσεων σχετικά με την ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών και συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών, η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας συνεργάζεται, όπου αυτό απαιτείται, με την «Εθνική Αρχή INFOSEC» της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).

Άρθρο 16
Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), με αρμοδιότητα την ανάλυση και πρόληψη υβριδικών απειλών, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. περιλαμβάνει το Επιστημονικό Συμβούλιο και την Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών.

3. Το Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και είναι αρμόδιο για:

α) την εκπόνηση της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των απειλών της παρ. 1,

β) τη διεξαγωγή σεμιναρίων,

γ) την εκπόνηση μελετών και

δ) τη διασφάλιση διεθνών συνεργασιών.

Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους από τον χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, των υβριδικών απειλών και της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.

4. Η Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών αποτελείται από επτά (7) μέλη και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) καταγράφει όλες τις πραγματικές και πιθανές περιπτώσεις απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,

β) ταξινομεί τους τομείς που πλήττονται ή μπορεί να πληγούν,

γ) αξιολογεί τις συνέπειες που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν οι απειλές της παρ. 1 και επιθέσεις,

δ) εξετάζει πιθανά σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,

ε) διεξάγει σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων με τη συμμετοχή στελεχών φορέων του δημοσίου τομέα.

Τα μέλη της Επιχειρησιακής Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και προέρχονται από φορείς του δημόσιου τομέα, και ιδίως από την Ε.Υ.Π., τη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. συνεργάζεται: α) με επιστημονικά κέντρα με αντικείμενο συναφές με τους βασικούς στόχους του, β) με άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γ) με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. δύναται να αναθέτει σε τρίτους την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη της αποστολής του.

6. Η λειτουργία και οι δράσεις του Π.ΑΝ.Υ.Α. χρηματοδοτούνται από πόρους ενωσιακούς ή εθνικούς, συγχρηματοδοτούμενους ή μη, που διατίθενται στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 17
Ορισμός εθνικού κέντρου συντονισμού

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνικό κέντρο συντονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού 2021/887/ΕΕ της 20ής Μαΐου 2021 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202) και ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61), που υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι αρμόδια για τη διαχείριση, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης ειδικών δράσεων, οι οποίες έχουν λάβει επιχορηγήσεις από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω οικονομικής ενίσχυσης τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 204 του Κανονισμού 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (L 193), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες συμφωνίες επιχορήγησης.

Άρθρο 18
Υπεύθυνος Ασφάλειας
Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Σε κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα, ένας (1) υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) με τον αναπληρωτή του. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. ορίζεται βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι ασυμβίβαστα με αυτά του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (Υ.Π.Δ.) του άρθρου 37 του Γ.Κ.Π.Δ. και των άρθρων 7 και 8 του ν. 4624/2019 (Α' 137). Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δύναται να ασκεί και άλλα υπαλληλικά καθήκοντα, εφόσον δεν προκαλείται σύγκρουση συμφερόντων.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 19
Καθήκοντα Υπεύθυνου Ασφάλειας
Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι, ιδίως:

α) η διαρκής μέριμνα για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα κατά την έννοια της περ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199),

β) η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και η μέριμνα για την εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών, απαιτήσεων και μέτρων ασφαλείας που εκδίδουν,

γ) η τήρηση μητρώου του φορέα με τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, το λογισμικό και τα πληροφοριακά αγαθά,

δ) η συμμετοχή στη διενέργεια ελέγχων σε συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα για τη διακρίβωση του υφιστάμενου επιπέδου ασφάλειας,

ε) η εποπτεία της τήρησης της πολιτικής ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα,

στ) η παρακολούθηση και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και εργαλείων ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών για την ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα και

ζ) η διενέργεια αξιολογήσεων του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.

2. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δεσμεύεται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, από την τήρηση της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας.

3. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. παρακολουθεί υποχρεωτικά ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που υλοποιείται από το Ε.Κ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας του Κέντρου Επιχειρήσεων Κυβερνοασφάλειας για την κεντρική κυβέρνηση, το αργότερο εντός έξι

(6) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων του.

4. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. λογοδοτεί απευθείας στο ανώτατο επίπεδο διοίκησης του φορέα και δύναται να υποστηρίζεται στην άσκηση των καθηκόντων του από ομάδα εργασίας που συγκροτείται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου φορέα ή τον κατά περίπτωση αρμόδιον Υπουργό ή από οργανική μονάδα του φορέα που συστήνεται για τον σκοπό αυτόν.

5. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 20
Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών

1. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί σχέδιο ανάλυσης κινδύνου το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) κατάλογο με:

αα) τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, όπως ιδίως σταθμούς εργασίας, διακομιστές, δικτυακές συσκευές, εκτυπωτές,

αβ) το λογισμικό, όπως ιδίως λειτουργικά συστήματα και εφαρμογές,

αγ) τα πληροφοριακά αγαθά του φορέα ανά κτιριακή υποδομή,

β) κατάλογο με τις διαφορετικές εκτιμώμενες απειλές που δύνανται να εκδηλωθούν στους πόρους της περ. α),

γ) κατάλογο με τις ευπάθειες συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα που είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από συγκεκριμένες πηγές απειλών,

δ) υπολογισμό του συνολικού κινδύνου, ως συνδυασμού της πιθανότητας πραγματοποίησης των απειλών που έχουν αναγνωριστεί και της εκτίμησης της επίπτωσής τους στις υποδομές, τα αγαθά, τις λειτουργίες και το προσωπικό του φορέα, καθώς και σε άλλους φορείς,

ε) προσδιορισμό του τρόπου αντιμετώπισης των κινδύνων, των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων προστασίας και του υπολειπόμενου κινδύνου μετά την εφαρμογή τους.

2. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις εξής πληροφορίες:

α) τους στόχους ασφάλειας του φορέα και την προσέγγιση διαχείρισής τους,

β) τον τρόπο διαχείρισης των απαιτήσεων που δημιουργούνται από:

βα) την επιχειρησιακή στρατηγική του φορέα,

ββ) τις νομοθετικές, κανονιστικές και συμβατικές υποχρεώσεις του,

βγ) το διεθνές περιβάλλον κυβερνοαπειλών,

γ) την ανάθεση γενικών και ειδικών ρόλων και αντίστοιχων ευθυνών για τη διαχείριση της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων,

δ) διαδικασίες για τον χειρισμό αποκλίσεων και εξαιρέσεων και

ε) την παραπομπή σε επιμέρους θεματικές ενότητες, όπως ενδεικτικά: την πολιτική ασφάλειας δικτύων, την πολιτική ορθής χρήσης, την πολιτική διαχείρισης ταυτότητας και ελέγχου πρόσβασης, την πολιτική αντιγράφων ασφαλείας, την πολιτική διαχείρισης περιστατικών και επιχειρησιακής συνέχειας και την πολιτική φυσικής ασφάλειας.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 21
Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Μία ψηφιακή υποδομή, σύστημα ή υποσύστημα ή υπηρεσία φορέα της κεντρικής Κυβέρνησης χαρακτηρίζεται ως κρίσιμη εφόσον πληρούνται, κατ' ελάχιστον, τα εξής κριτήρια:

α) ο φορέας παρέχει υπηρεσία ουσιώδη για τη διατήρηση κρίσιμων κοινωνικών ή οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας και

β) σε περίπτωση συμβάντος κατά την έννοια της περ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199), η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας υφίσταται σοβαρή διατάραξη, κατά την έννοια του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 22
Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης, ο οποίος διαθέτει κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες, σύμφωνα με το άρθρο 21 και την υπουργική απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 113, πλέον των υποχρεώσεων των άρθρων 18 και 20, ορίζει για κάθε υποδομή, σύστημα, υποσύστημα ή υπηρεσία έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.) με τον αναπληρωτή του. Ο ορισμός γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα.

2. Ο Συντονιστής Ασφάλειας ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20, σε επίπεδο υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας και αναφέρεται σε αυτόν.

Άρθρο 23
Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας

Θεσπίζεται πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, το οποίο λαμβάνει χώρα στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Στο πρόγραμμα δύνανται να συμμετέχουν σπουδαστές ή πτυχιούχοι Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 24
Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

1. Για την προμήθεια του εξοπλισμού των δικτύων και υπηρεσιών τους, οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό, καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο αποτίμησης κινδύνων, το οποίο επικαιροποιούν σε ετήσια βάση. Για την κατάρτιση των σχεδίων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη:

α) η αξιοπιστία των προμηθευτών αναφορικά με τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, και διαθεσιμότητας των δημοσίων δικτύων ή των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) η δυνατότητά τους να διασφαλίζουν τον επαρκή εφοδιασμό της αγοράς με προϊόντα ή υπηρεσίες και

γ) η συνολική ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών, οι πρακτικές κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού ελέγχου που ασκεί ο οικείος προμηθευτής επί της αλυσίδας εφοδιασμού του και ο βαθμός προτεραιοποίησης των πρακτικών αυτών.

2. Οι επιχειρήσεις της παρ. 1 καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο προμηθειών σχετικά με τον εξοπλισμό που προμηθεύονται και σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων προμηθευτών. Το σχέδιο προμηθειών περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τα τεχνικά μέτρα ασφάλειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδει, στο πλαίσιο των αρμοδιο-

τήτων της, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές ασφάλειας για τον υπό προμήθεια εξοπλισμό,

β) τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων που αποτιμώνται σύμφωνα με το σχέδιο της παρ. 1 και

γ) περιγραφή του υπό προμήθεια εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος και του τρόπου ένταξης στο δίκτυο, καθώς και τεκμηρίωση για την επιλογή του συγκεκριμένου εξοπλισμού σε συνάρτηση με τα μέτρα των περ. α) και β).

Η Α.Δ.Α.Ε., η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας δύνανται οποτεδήποτε, κατόπιν αίτησής τους, να λαμβάνουν γνώση των σχεδίων προμηθειών.

Άρθρο 25
Ηλεκτρονικό μητρώο
υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Συστήνεται ηλεκτρονικό μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 4 του ν. 4624/2019 (Α' 137), το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.).

Το μητρώο περιλαμβάνει:

α) κατάλογο των υπεύθυνων προστασίας δεδομένων που έχουν οριστεί, ανά φορέα και

β) κατάλογο με τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή τις προκηρύξεις που έχουν εκδοθεί ανά φορέα για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

2. Κάθε φορέας της παρ. 1 υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί το μητρώο για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

3. Στο μητρώο καταχωρίζονται, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα στοιχεία του υπευθύνου προστασίας δεδομένων: α) όνομα, β) επώνυμο γ) αρμόδιος φορέας και δ) στοιχεία επικοινωνίας. Η καταχώριση των ανωτέρω στοιχείων πραγματοποιείται από υπαλλήλους του φορέα που εξουσιοδοτούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 113.

4. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ. για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στο μητρώο.

5. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρείται η Ε.Υ.Π..

Άρθρο 26
Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Συστήνεται Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό των ενεργειών και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατά την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Η ανωτέρω Επιτροπή είναι εννεαμελής και αποτελείται από Υπευθύνους Προστασίας Δεδομένων που έχουν οριστεί από φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Κριτήρια για την επιλογή τους αποτελούν, ιδίως, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η κλίμακα επεξεργασίας, και οι επιπτώσεις στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων.

3. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται και οποιοσδήποτε άλλος Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων φορέα κεντρικής Κυβέρνησης, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου.

Άρθρο 27
Αρμοδιότητες Επιτροπής υπευθύνων
προστασίας δεδομένων

1. Η Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων είναι αρμόδια για:

α) την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων,

β) τη διατύπωση προτάσεων προς τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους, σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), και

γ) τη συνεργασία με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της,

2. Για τη διοικητική, τεχνική και επιστημονική υποστήριξή της κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της, δύναται να συνάπτει κάθε είδους προγραμματικές συμφωνίες ή μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα και να αναθέτει σε τρίτους την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 28
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ), των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των φορέων του δημόσιου τομέα και στο πλαίσιο λειτουργίας της ιδιωτικής αγοράς, με απώτερο στόχο την εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας.

Άρθρο 29
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η θέσπιση μέτρων για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Β.Υ.) της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199), τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών (Π.Ψ.Υ.) της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.),

β) η θέσπιση ρυθμίσεων για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ),

γ) η θέσπιση ρυθμίσεων για τις εγγραφές σε αλυσίδα συστοιχιών ή σε άλλες τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού και για τα έξυπνα συμβόλαια και

δ) ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης, και ιδίως η εξειδίκευση του πλαισίου προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, των συγγενικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας που γεννώνται στο πλαίσιο της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης, ο προσδιορισμός της ευθύνης των φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης και ο διαμοιρασμός ψηφιακών μοντέλων ή αρχείων σχετικών με αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30
Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιούνται από τους Φ.Ε.Β.Υ., τους Π.Ψ.Υ. και τους Ο.Τ.Α.. Από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' εξαιρούνται οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ, που χρησιμοποιούνται από την Ε.Υ.Π., το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους εποπτευόμενους φορείς του.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Δ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών στην επικράτεια.

3. Το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει τις εγγραφές δεδομένων ή τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).

4. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος Μέρους εμπίπτουν μόνο τα ψηφιακά μοντέλα ή τα δεδομένα σχεδιασμού που υπάγονται, κατά περίπτωση, στο πεδίο προστασίας των ν. 146/1914 (Α' 21), 1733/1987 (Α' 171), 2121/1993 (Α' 25) και 4679/2020 (Α' 71).

Άρθρο 31
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Αλυσίδα συστοιχιών (blockchain)»: είδος τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που καταγράφει δεδομένα σε συστοιχίες (blocks), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με χρονολογική σειρά και σχηματίζουν μια αλυσίδα (chain) συναινετικής, αποκεντρωμένης και μαθηματικά επαληθεύσιμης φύσης, η οποία βασίζεται κυρίως στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

2. «Αρμόδια ομάδα απόκρισης»: η αρμόδια ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT) του άρθρου 8 του ν. 4577/2018 (Α' 199) ή η αρμόδια ομάδα αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων (Εθνικό CERT) της περ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).

3. «Ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ»: η ικανότητα συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού τους συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών τους δυνατοτήτων, να αντιμετωπίζουν ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω συσκευών.

4. «Δεδομένα σχεδιασμού (design data)»: το σύνολο των παραγόμενων δεδομένων κατά τη δημιουργία ενός ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα οποία αφορούν είτε στον πηγαίο κώδικα αυτού είτε στα σχεδιαστικά δεδομένα του ψηφιακού μοντέλου που λαμβάνονται με σάρωση ενός φυσικού αντικειμένου.

5. «Διαδίκτυο των Πραγμάτων (ΔτΠ - Internet of Things - IoT)»: κάθε τεχνολογία η οποία: α) επιτρέπει σε συσκευές ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, μέσω της σύνδεσής τους με το διαδίκτυο, να εκτελούν, βάσει προγράμματος, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας εκείνης που αφορά στη διασύνδεση φυσικών πραγμάτων, ιδίως συσκευών, οχημάτων και κτιρίων, με ηλεκτρονικά εξαρτήματα, λογισμικό, αισθητήρες (sensors), ελεγκτές ενεργοποίησης (actuators), ραδιοζεύξεις και σύνδεση δικτύου και β) επιτρέπει τη συλλογή και ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων, προκειμένου να προσφέρουν ποικίλες υπηρεσίες στους χρήστες, με ή χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή.

6. «Διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το σύνολο των επιμέρους ενεργειών, οι οποίες εκκινούν είτε με τη δημιουργία του ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή είτε με τη σάρωση φυσικού αντικείμενου μέσω τρισδιάστατου σαρωτή και κατατείνουν στην εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

7. «Διανομέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διαφορετικό από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά μια συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ διαθέσιμη στην αγορά.

8. «Εισαγωγέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, διαφορετικό από τον κατασκευαστή, εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο εισάγει και διαθέτει στην ελληνική αγορά συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ που έχει κατασκευαστεί εκτός Ελλάδας.

9. «Έξυπνο συμβόλαιο (smart contract)»: σύνολο κωδικοποιημένων λειτουργιών υπολογιστή, το οποίο οριστικοποιείται και εκτελείται μέσω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού σε αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική μορφή μέσω οδηγιών για την εκτέλεση ενεργειών, παραλείψεων ή ανοχών, οι οποίες βασίζονται στην ύπαρξη ή μη συγκεκριμένων προϋποθέσεων, σύμφωνα με όρους που καταγράφονται απευθείας σε ηλεκτρονικό κώδικα, προγραμματισμένες εντολές ή προγραμματισμένη γλώσσα.

10. «Κατανεμημένο καθολικό»: αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου Τ.Κ.Κ. με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης.

11. «Κατασκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που: α) σχεδιάζει ή κατασκευάζει μία συσκευή τεχνολογίας του ΔτΠ ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της και διοχετεύει στην αγορά τη συσκευή αυτή υπό την επωνυμία του ή το εμπορικό σήμα του, ή β) αναπτύσσει ή τροποποιεί το λειτουργικό σύστημα της συσκευής ή εγκαθιστά λογισμικό που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των συλλεγόμενων δεδομένων, της συχνότητας συλλογής τους, του αποδέκτη των δεδομένων σε περίπτωση διαβίβασης και του σκοπού της διαβίβασης.

12. «Κίνδυνος»: η πιθανότητα ζημίας ή διατάραξης της λειτουργίας της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ που προκαλείται από περιστατικό ασφαλείας και εκφράζεται ως συνδυασμός της έκτασης της εν λόγω ζημίας ή διατάραξης και της πιθανότητας επέλευσης του εν λόγω περιστατικού.

13. «Κόμβος δικτύου Τ.Κ.Κ.»: συσκευή ή εφαρμογή λογισμικού που αποτελεί μέρος δικτύου και κατέχει πλήρες ή μερικό αντίγραφο των αρχείων όλων των συναλλαγών σε κατανεμημένο καθολικό.

14. «Λογισμικό τρισδιάστατου εκτυπωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο εκτυπωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο εκτυπωτή για την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

15. «Λογισμικό τρισδιάστατου σαρωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο σαρωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο σαρωτή για την παραγωγή ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου.

16. «Μη συμμόρφωση»: αποτυχία συμμόρφωσης της συσκευής ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

17. «Οδηγίες χρήσης»: οι πληροφορίες που παρέχονται από τον κατασκευαστή για την ενημέρωση του χρήστη, ιδίως σχετικά με τον επιδιωκόμενο σκοπό και την ορθή χρήση μιας συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ.

18. «Συμβάν»: κάθε γεγονός με δυσμενή συνέπεια στην ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ.

19. «Συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ»: κάθε συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, που χρησιμοποιεί την τεχνολογία του ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού της συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων.

20. «Σύστημα Τ.Κ.Κ.»: το ψηφιακό σύστημα που βασίζεται στην Τ.Κ.Κ. ή την αλυσίδα συστοιχιών (blockchain).

21. «Τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (distributed ledger technology) - Τ.Κ.Κ. (DLT)»: τεχνολογία που καθιστά δυνατή τη λειτουργία και τη χρήση κατανεμημένων καθολικών.

22. «Τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing)»: η διαδικασία της ένωσης υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω της τεχνικής της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης αυτών με τη χρήση

νέων τεχνολογιών, ιδίως τρισδιάστατων εκτυπωτών, και με σκοπό την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

23. «Τρισδιάστατος εκτυπωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης των υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης για την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

24. «Τρισδιάστατος σαρωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή, μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία αποτύπωσης ενός φυσικού αντικειμένου και μορφοποίησης της πληροφορίας του για τη δημιουργία ψηφιακού μοντέλου.

25. «Υλικό τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το αναλώσιμο υλικό που τροφοδοτείται μέσω του τρισδιάστατου εκτυπωτή και το οποίο, μέσω της τεχνικής της πρόσθετης επάλληλης διαστρωμάτωσής του, αποτελεί την πρώτη ύλη για τη δημιουργία του φυσικού αντικειμένου με τη μέθοδο της τρισδιάστατης εκτύπωσης.

26. «Φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ»: οι Φ.Ε.Β.Υ. της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018, οι Π.Ψ.Υ. της περ. 6 του άρθρου 3 του ιδίου νόμου και οι Ο.Τ.Α., εφόσον χρησιμοποιούν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ.

27. «Χρήστες»: εξουσιοδοτημένοι χειριστές συσκευών ΔτΠ για λογαριασμό των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ.

28. «Ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File)»: ένα επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων που έχει δημιουργηθεί με τη χρήση κατάλληλου σχεδιαστικού λογισμικού και το οποίο περιέχει το ψηφιακό μοντέλο.

29. «Ψηφιακό αρχείο τυπικής γλώσσας τριγώνου (Standard Triangle Language file - STL file)»: μη επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων ενός ψηφιακού μοντέλου έτοιμου για χρήση από τον τρισδιάστατο εκτυπωτή.

30. «Ψηφιακό μοντέλο»: η ψηφιακή τρισδιάστατη μορφή του προς εκτύπωση αντικειμένου, η οποία περιλαμβάνει τα δεδομένα σχεδιασμού που εμπεριέχονται στο ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού. Ως προς την υπολογιστική του διάσταση, το ψηφιακό μοντέλο περιλαμβάνει: α) τον πηγαίο κώδικά του, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο δημιουργείται εξαρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του ή β) μόνο τη σχεδιαστική του διάσταση, χωρίς πηγαίο κώδικα, εφόσον δεν δημιουργείται εξαρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του, αλλά με σάρωση φυσικού αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 32
Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)

1. Οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σχεδιάζονται και αναπτύσσονται κατά τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται κατάλληλο επίπεδο κυβερνοασφάλειας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους και να αποτρέπονται απόπειρες μη εξουσιοδοτημένων τρίτων να αλλοιώσουν τη χρήση ή τις επιδόσεις τους.

2. Λαμβανομένης υπόψη της χρήσης και των πιθανών κινδύνων ασφάλειας, οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ ενσωματώνουν, κατά περίπτωση, μέτρα διασφάλισης κατάλληλου επιπέδου κυβερνοασφάλειας, όπως:

α) η χρήση ασφαλών κωδικών πρόσβασης στις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ,

β) η έγκαιρη ενημέρωση λογισμικού από αξιόπιστες πηγές,

γ) η κρυπτογράφηση κατά τη μεταφορά κρίσιμων δεδομένων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων ελέγχου και διαχείρισης της απομακρυσμένης πρόσβασης,

δ) ο προσδιορισμός από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ ενός δημόσιου σημείου επαφής, στο οποίο μπορούν οι χρήστες να γνωστοποιούν περιστατικά ασφάλειας των συσκευών και

ε) η πρόβλεψη πολιτικής ή διαδικασίας γνωστοποίησης περιστατικών ευπάθειας ή ασφάλειας.

3. Τα μέτρα της παρ. 2 ενσωματώνονται στη συσκευή ήδη κατά το στάδιο του σχεδιασμού της και δηλώνονται στο έγγραφο οδηγιών χρήσης της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 33
Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή

1. Συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ που προορίζεται να διατεθεί σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ συνοδεύεται απαραιτήτως από δήλωση συμμόρφωσης του κατασκευαστή, στην οποία δηλώνεται η συμμόρφωση της συσκευής με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

2. Τη δήλωση συμμόρφωσης συνοδεύει έγγραφο οδηγιών χρήσης και πληροφοριών ασφάλειας σε ορολογία εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες. Οι οδηγίες περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία ανάλογα με την κατά προορισμό χρήση της συσκευής, καθώς και καταγραφή των πιθανών κινδύνων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

3. Ο κατασκευαστής τηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, εφόσον του ζητηθεί.

4. Εφόσον για τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ συμπράττουν δύο (2) ή περισσότεροι κατασκευαστές, αυτοί ευθύνονται εις ολόκληρον για την τήρηση των υποχρεώσεων των παρ. 1 έως 3 και συντάσσεται ενιαία δήλωση συμμόρφωσης.

5. Εφόσον ο κατασκευαστής αποκτήσει γνώση ότι η συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, ενημερώνει άμεσα τον εισαγωγέα, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης.

Άρθρο 34
Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων

1. Πριν από τη διάθεση της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, κάθε εισαγωγέας επαληθεύει ότι η συσκευή συνοδεύεται από τη δήλωση συμμόρφωσης του άρθρου 33 και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όποτε του ζητηθεί.

2. Εφόσον ο εισαγωγέας αποκτήσει γνώση ότι μία συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, απέχει από την περαιτέρω διάθεσή της έως ότου επιτευχθεί η συμμόρφωση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εισαγωγέας ενημερώνει άμεσα τον κατασκευαστή και, εφόσον η συσκευή έχει ήδη διατεθεί, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης και τον διανομέα ή, σε περίπτωση απευθείας διάθεσης, τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ που κάνουν χρήση αυτής.

3. Ο εισαγωγέας, εφόσον του ζητηθεί, διαθέτει στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ή στην αρμόδια ομάδα απόκρισης, αρχείο με καταγραφή των ενεργειών της παρ. 2 και συνεργάζεται με τις ανωτέρω αρχές για οποιαδήποτε ενέργεια κριθεί απαραίτητη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της συσκευής.

4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και στην περίπτωση των διανομέων που διαθέτουν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ.

Άρθρο 35
Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφαλείας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ χρησιμοποιούν τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113.

2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ ορίζει Υπεύθυνο Ασφαλείας ΔτΠ, ο οποίος είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων της

υπουργικής απόφασης της παρ. 12β του άρθρου 113 που έχει λάβει ο φορέας. Η θέση του Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ δεν είναι ασυμβίβαστη με τη θέση του Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφοριών και Δικτύων του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).

3. Ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ μεριμνά, σε συνεργασία με τους χρήστες κάθε συσκευής ΔτΠ, για την τήρηση αρχείου καταγραφής που δημιουργείται από τη συσκευή για χρονικό διάστημα που είναι εύλογο σε συνάρτηση με τον σκοπό χρήσης της.

4. Εφόσον ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ πιθανολογεί ότι η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο που συνδέεται με τη χρήση της συσκευής, εισηγείται σχετικά στον οικείο φορέα, ο οποίος ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης, τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα και αναστέλλει τη χρήση της συσκευής, στον βαθμό που το κρίνει απαραίτητο για την αποφυγή ή τον μετριασμό του κινδύνου.

Άρθρο 36
Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας

1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια ομάδα απόκρισης:

α) ελέγχει τη συμμόρφωση των κατασκευαστών, των εισαγωγέων, των διανομέων και των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις υποχρεώσεις των άρθρων 32 έως 35, κατά περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 3 του άρθρου 33, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 34 και της παρ. 4 του άρθρου 35, δύναται να αιτείται την παροχή οποιασδήποτε άλλης αναγκαίας πληροφορίας από τα πρόσωπα και τους φορείς του πρώτου εδαφίου,

β) αξιολογεί τη συμμόρφωση των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113,

γ) αξιολογεί τη συμμόρφωση ως προς την καταλληλότητα των μέτρων που λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ για την αποτροπή και τον περιορισμό του αντίκτυπου συμβάντων που επηρεάζουν την ασφάλεια των συσκευών,

δ) λαμβάνει ειδοποιήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, σχετικά με την εμφάνιση συμβάντων ή ευπαθειών.

2. Εάν μετά τον έλεγχο ή την αξιολόγηση της παρ. 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας διαπιστώσει τη μη συμμόρφωση, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα ή τον διανομέα της συσκευής να προβεί σε όλες τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για να επιτύχει τη συμμόρφωση και ενημερώνει τον φορέα στον οποίο έχει διατεθεί η συσκευή. Ο φορέας, αφότου λάβει γνώση της ενημέρωσης, λαμβάνει κάθε αναγκαίο διορθωτικό μέτρο, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι και την αναστολή της χρήσης της συσκευής.

Άρθρο 37
Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο

1. Εάν η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, αφότου διεξαγάγει αξιολόγηση ή έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 36, διαπιστώσει ότι μία συσκευή, μολονότι συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 12α του άρθρου 113, παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του οικείου φορέα, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα της συσκευής να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα τα οποία συνίστανται:

α) στην απόσυρση της συσκευής, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ανάλογα με τη φύση του κινδύνου και

β) στη διασφάλιση ότι η συσκευή αυτή, όταν διατεθεί εκ νέου στον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, δεν πρόκειται να παρουσιάζει κίνδυνο.

2. Ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ του οποίου η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο σύμφωνα με την παρ. 1, αφότου ενημερωθεί από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας για την εμφάνιση κινδύνου, αναστέλλει αμελλητί τη χρήση της συσκευής.

Άρθρο 38
Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών

1. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ τηρεί μητρώο με τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί σε ετήσια βάση και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέα συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ. Ο φορέας θέτει το μητρώο στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όταν του ζητηθεί.

2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον πληροφορίες σχετικά με:

α) τις τεχνικές προδιαγραφές της συσκευής,

β) τα στοιχεία του κατασκευαστή,

γ) τον σκοπό χρήσης της συσκευής και

δ) τον τρόπο που οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ του φορέα διαλειτουργούν μεταξύ τους.

Άρθρο 39
Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών

1. Ο κατασκευαστής διαθέτει για κάθε συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ διαδικασία διαχείρισης, για τις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τον χρήστη:

α) η εμφάνιση συμβάντος, ή

β) η ύπαρξη ευπάθειας που σχετίζεται με την ασφάλεια της συσκευής.

2. Η διαδικασία διαχείρισης περιλαμβάνει κατάλληλη τεκμηρίωση από τον κατασκευαστή για τη φύση και τις πιθανές μορφές εμφάνισης του συμβάντος ή της ευπάθειας, αναλυτικές οδηγίες για την αντιμετώπισή τους, καθώς και τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άμβλυνση των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών.

Άρθρο 40
Διαφανής ενημέρωση των χρηστών

Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ μεριμνά, ώστε να:

α) παρέχεται στον χρήστη της συσκευής κάθε πληροφορία για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της, σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή,

β) διασφαλίζεται η μικρότερη δυνατή συμμετοχή του χρήστη κατά την εγκατάσταση και λειτουργία της συσκευής και

γ) παρέχονται στον χρήστη αναλυτικές οδηγίες για τον έλεγχο της ασφάλειας της συσκευής.

Άρθρο 41
Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διενεργείται σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο και ιδίως σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ., τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και τον ν. 3471/2006 (Α' 133).

2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 42
Διοικητικές κυρώσεις

Εάν ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 35 και 36, της παρ. 2 του άρθρου 37, της παρ. 1 του άρθρου 38 και του άρθρου 40, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, δύναται να επιβάλει, κλιμακωτά, τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση προς τον φορέα,

β) επίπληξη προς τον φορέα, εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτός, παρά την πρότερη σύσταση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας δεν συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της,

γ) πρόστιμο μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, εφόσον ο φορέας δεν συμμορφωθεί με την επίπληξη και

δ) σε περίπτωση υποτροπής, πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 43
Προσθήκη ορισμού για τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) - Τροποποίηση παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012

Στην παρ. Β' του άρθρου 2 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται περ. 23, ως εξής:

«23. Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ): Τα συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατά την έννοια του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152).»

Άρθρο 44
Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012

Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4053/2012 (Α' 44), προστίθεται υποπερ. κη', ως εξής:

«κη. Εγκρίνει, με απόφασή της, τη χρήση ΣμηΕΑ, για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα.»

Άρθρο 45
Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012

Μετά το άρθρο 12 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται άρθρο 12Α, ως εξής:

«Άρθρο 12Α
Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με χρήση ΣμηΕΑ

1. Η παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα, στο σύνολο ή μέρος της επικράτειας, δύναται να πραγματοποιείται μέσω ΣμηΕΑ, κατόπιν έγκρισης της Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με την περ. κη' της παρ. 1 του άρθρου 5, εφόσον αυτό κριθεί πρόσφορο και αποτελεσματικό από τον φορέα που παρέχει την καθολική υπηρεσία ή άλλη ταχυδρομική υπηρεσία. Προς τον σκοπό αυτόν, ο φορέας υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Ε.Ε.Τ.Τ..

2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), καθορίζονται τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των ΣμηΕΑ που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.»

Άρθρο 46
Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ' παρ. 6 άρθρου 115 ν. 4727/2020

Στην παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4727/2020 (Α 184) προστίθεται περ. δ', ως εξής:

«δ. τη χρήση συχνοτήτων από Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), αναλόγως με τη χρήση, τις εφαρμογές και τη λειτουργία τους, όπως αυτές προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152) και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2021 σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139), για τις ανάγκες, μεταξύ άλλων, του τηλεχειρισμού, της πλοήγησης, της μεταφοράς δεδομένων, ήχου και εικόνας ή για την παθητική ή ενεργητική ταυτοποίηση των ΣμηΕΑ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ (Τ.Κ.Κ. - Distributed Ledger Technology - D.L.T.)

Άρθρο 47
Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

1. Εγγραφές δεδομένων ή συναλλαγές δύνανται να πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ..

2. Η εγγραφή ή η συναλλαγή της παρ. 1 είναι άκυρη, εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.

3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης ενός μέρους που πραγματοποιεί μια εγγραφή δεδομένων ή μια συναλλαγή εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.

4. Μία εγγραφή ή συναλλαγή μπορεί να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλον τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Εφόσον λάβει χώρα εγγραφή ή συναλλαγή σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ., για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 ή της παρ. 3, το δικαστήριο δύναται να διατάξει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση διατάσσοντας την κατάλληλη προς τούτο εγγραφή ή συναλλαγή στην οικεία αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. ή την αποκατάσταση της ζημιάς που προκλήθηκε στο ζημιωθέν μέρος.

Άρθρο 48
Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

Όποιος επικαλείται, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δικαστικής ή διοικητικής αρχής, την ύπαρξη εγγραφής ή συναλλαγής που πραγματοποιήθηκε μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ. προσκομίζει όλα τα δεδομένα ή τις πληροφορίες που την αποδεικνύουν. Για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κώδικα σε αναγνώσιμη μορφή δύναται να προσκομίζεται έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

Άρθρο 49
Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων συμβολαίων

1. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη από την ολοκλήρωση της προσχώρησής τους σε αυτό. Για την κατάρτιση του έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 185 έως 196 του Αστικού Κώδικα, πλην του άρθρου 194.

2. Ένα έξυπνο συμβόλαιο είναι άκυρο εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.

3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης των συμβαλλομένων μερών ενός έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.

4. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δύναται να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλο τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Οι όροι των έξυπνων συμβολαίων δύνανται:

α) να διατυπώνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και να ενσωματώνονται σε κώδικα προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή

β) να προκαθορίζονται στην αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. και να επιλέγονται ή να γίνονται αποδεκτοί από τα συμβαλλόμενα μέρη.

6. Κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για την κατάρτιση ενός έξυπνου συμβολαίου, εφαρμόζονται τα άρθρα 197 και 198 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 50
Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας

Όπου για τη σύναψη έξυπνου συμβολαίου απαιτείται η θέση υπογραφής ή σφραγίδας, αυτή δύναται να τίθεται με τη μορφή ηλεκτρονικής υπογραφής ή ηλεκτρονικής σφραγίδας, κατά περίπτωση.

Άρθρο 51
Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα

Ένα έξυπνο συμβόλαιο αποτελεί έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182), ΚΠολΔ]. Για τη χρήση του ως αποδεικτικού μέσου εφαρμόζονται τα άρθρα 432 έως 465 ΚΠολΔ, εφόσον προσκομίζεται μαζί με τον ηλεκτρονικό κώδικα και έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας, στην οποία αποτυπώνεται, στην ελληνική ή άλλη γλώσσα, το περιεχόμενο του έξυπνου συμβολαίου. Εάν η αποτύπωση γίνεται σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής, εφαρμόζεται το άρθρο 454 ΚΠολΔ.

Άρθρο 52
Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011

Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 11Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11Α
Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων

1. Συστήνεται Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, ανεξαρτήτως του έτους κατασκευής ή εγκατάστασής τους με αίτηση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. Για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να χρησιμοποιείται τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ο τρόπος εισαγωγής δεδομένων με πρόβλεψη υποχρεώσεων για όλους τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία των ανελκυστήρων φορείς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του, ο τρόπος της δημοσιοποίησής του, ο τρόπος εισαγωγής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών, η μεταφορά των στοιχείων από το μητρώο του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 2604), ο χρόνος παύσης λειτουργίας του τελευταίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες χρήσης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.) για την τήρηση του ανωτέρω Μητρώου και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια.

3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης, τα μητρώα της οποίας καταργούνται από τον χρόνο που θα οριστεί στην κοινή απόφαση της παρ. 2.

4. Η τεχνική υποστήριξη ή/και η διαχείριση, που αφορά στη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να ανατίθεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που διαθέτει σχετική εμπειρία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ

Άρθρο 53
Εφαρμογή ρυθμίσεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2121/1993 (Α' 25) προστίθεται νέο εδάφιο ως προς την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του νόμου των ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, και η παρ. 3 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του. Αντικείμενο προστασίας είναι και το ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File), εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα.»

2. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και τρισδιάστατων εκτυπωτών στους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές -ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη.»

β) Το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και των τρισδιάστατων εκτυπωτών και το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, τους εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και για χαρτί κατάλ-

ληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της αξίας τους.»

Άρθρο 54
Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύεται η φιλοξενία σε επιγραμμικές πλατφόρμες διαμοιρασμού ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες των βάσεων δεδομένων σχεδιασμού των ψηφιακών μοντέλων χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, η χρήση, ο διαμοιρασμός και η φιλοξενία ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου σε επιγραμμικές πλατφόρμες επιτρέπονται και χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου, εφόσον διενεργούνται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Άρθρο 55
Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών

Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών, μέσω των οποίων χρησιμοποιούνται, διαμοιράζονται ή φιλοξενούνται ψηφιακά μοντέλα ή ψηφιακά αρχεία χωρίς πηγαίο κώδικα που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, μόλις λάβουν γνώση για την προσβολή δικαιώματος του νόμιμου δικαιούχου, λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την άρση της προσβολής, στο πλαίσιο της λειτουργίας των επιγραμμικών πλατφορμών, άλλως ευθύνονται σε αποζημίωση.

Άρθρο 56
Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης

Κάθε είδους χρήση ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου και χωρίς αμοιβή, επιτρέπεται εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη και διενεργείται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Άρθρο 57
Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων

1. Το ψηφιακό μοντέλο ή το αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης θεωρούνται ως αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994 (Α' 191). Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος ή ο πωλητής του ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά του.

2. Το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο θεωρείται ως αγαθό κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο πωλητής τρισδιάστατα εκτυπωμένου αντικειμένου και όποιος εκτυπώνει τέτοιου είδους αντικείμενο για εμπορικό σκοπό ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα που προκύπτει κατά την εκτύπωση, συμπεριλαμβανομένης και της ευθύνης για την επιλογή των υλικών εκτύπωσης.

3. Ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής και το λογισμικό αυτών θεωρούνται αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο δημιουργός ή ο πωλητής αυτών ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά τους.

4. Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος δεν ευθύνονται, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο και ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής ή το λογισμικό αυτών χρησιμοποιούνται για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου. Ειδικά για το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνον εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 58
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο εμπλουτισμός των δράσεων που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), η δημιουργία Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.) και η περαιτέρω ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας μέσω της εξασφάλισης της αναγκαίας οργανωτικής ευελιξίας των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού, καθώς, επίσης, και της θεσμοθέτησης νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

Άρθρο 59
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για:

α) την απλούστευση επιμέρους διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

β) τη δημιουργία μιας συνεκτικής Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών και την αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184),

γ) τη θεσμική ενδυνάμωση των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και

δ) τη δημιουργία νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 60
Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων, σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου, έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών αποφάσεων

1. Η υποχρέωση των δήμων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, περί τήρησης και ενημέρωσης των βιβλίων Μητρώων Αρρένων σύμφωνα με τον ν. 2119/1993 (Α' 23), παύει από την 1η.1.2023.

2. Η υποχρέωση των δήμων για σύνταξη στρατολογικών πινάκων, καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έλεγχο, έκδοση και επικύρωση των σχετικών αποφάσεων που αφορούν στους Στρατολογικούς Πίνακες, σύμφωνα με τον ν. 2119/1993, παύει από την 1η.1.2023. Τα στοιχεία των στρατεύσιμων, τα οποία είναι απαραίτητα στις στρατολογικές υπηρεσίες, διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

Άρθρο 61
Στατιστικά στοιχεία αρρένων

Η Διεύθυνση Νομικού Σώματος του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας δύναται να λαμβάνει από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» στατιστικά στοιχεία για τους εν ζωή Έλληνες άρρενες πολίτες, ηλικίας μέχρι δεκαέξι (16) ετών.

Άρθρο 62
Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο

Από την 1η.1.2023, κάθε μεταβολή, διόρθωση, συμπλήρωση ή διαγραφή στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο, διενεργείται με απόφαση του οικείου Δημάρχου.

Άρθρο 63
Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976

Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 344/1976 (Α' 143) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Υπόχρεος προς δήλωση είναι ο δι' αιτήσεως ή δι' άλλης πράξεως του προκαλέσας την μεταβολή, ως και εκείνος του οποίου μεταβλήθηκε η αστική κατάσταση. Ειδικότερα για τις μεταβολές που προκύπτουν από συμβολαιογραφική πράξη και εφόσον για την έκδοσή της γίνεται χρήση μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), η μεταβολή δηλώνεται με ευθύνη του Ληξιάρχου.»

Άρθρο 64
Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 και παρ. 4 άρθρου 15 ν. 4670/2020

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 (Α' 43), προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ασφαλισμένες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας) και του ειδικού επιδόματος μητρότητας του άρθρου 11 του π.δ. 176/1997, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 4 του π.δ. 41/2003. Η ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται, κατόπιν ταυτοποίησης, εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από τη γέννηση του τέκνου. Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη ως προς την προθεσμία και τον τρόπο υποβολής καταργείται. Ο εργοδότης καταχωρεί ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. την προβλεπόμενη βεβαίωση αποχής από την εργασία. Το επίδομα μητρότητας μισθωτής ασφαλισμένης καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο ασφαλισμένου, κατόπιν ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης. Η απαιτούμενη ιατρική βεβαίωση και η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου ανακτώνται μέσω διασύνδεσης του e-Ε.Φ.Κ.Α. με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και το Μητρώο Πολιτών, η οποία υλοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Ειδικά για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας, οι ασφαλισμένες του e-Ε.Φ.Κ.Α. δύνανται να υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ταυτόχρονα με την υποβολή δήλωσης γέννησης του τέκνου τους, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης του παιδιού.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο χρόνος έναρξης και κάθε λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων και της εφαρμογής του άρθρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, την αναγκαία διαλειτουργικότητα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εβδόμου εδαφίου της παρ. 1.»

Άρθρο 65
Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας

1. Θεσπίζεται ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας στο οποίο ενοποιούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά: α) πιστοποιητικό περί αποποίησης ή μη κληρονομίας από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, β) πιστοποιητικό περί δημοσίευσης ή μη διαθήκης από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, γ) πιστοποιητικό περί προσβολής - αμφισβήτησης ή μη κληρονομικού δικαιώματος από το Πρωτοδικείο και δ) πιστοποιητικό περί αναγγελίας ή μη κληρονομικού δικαιώματος από Ειρηνοδικείο. Το Ενιαίο Πιστοποιητικό Κληρονομίας έχει χρονική διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών από την έκδοσή του.

2. Η αίτηση για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας είναι ενιαία για όλα τα δικαστικά καταστήματα της χώρας. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα που έχουν ενταχθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. - Π.Π.), η αίτηση και η παραλαβή του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής

Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στο Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. - Π.Π., η αίτηση και η παραλαβή του ως άνω πιστοποιητικού πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Η υποβολή αίτησης για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας και η παραλαβή αυτού δύνανται να πραγματοποιούνται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

Άρθρο 66
Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008

Στην περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3731/2008 (Α' 263), προστίθεται δεύτερο εδάφιο αναφορικά με τη βεβαίωση γνησίου της υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, και η περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«(27) Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας. Επίσης, βεβαιώνει, κατ' οίκον, το γνήσιο της υπογραφής για φυσικά πρόσωπα με κινητικά προβλήματα, υπερήλικες ή ασθενείς.»

Άρθρο 67
Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών

1. Η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), αποτελεί το πλαίσιο εντός του οποίου όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καταγράφονται, αξιολογούνται, απλουστεύονται και εν γένει βελτιώνονται, με στόχο τη διαρκή αναβάθμιση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών που παρέχονται προς όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οντότητες.

2. Η Ε.Π.Δ.Δ. διακρίνεται σε τρείς (3) πυλώνες: α) το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», στο οποίο καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) βάσει του οποίου επιλέγονται προς αξιολόγηση, απλούστευση και ψηφιοποίηση οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα και γ) το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το οποίο καταγράφει και παρακολουθεί τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη εξέλιξη της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους, εκπονεί μελέτες βελτίωσης των διοικητικών υπηρεσιών, διενεργεί έρευνες αποτύπωσης της κοινής γνώμης και υποστηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη βελτίωση των διαδικασιών τους μέσα από την παροχή στοιχείων και τεκμηρίωσης.

3. Η Ε.Π.Δ.Δ. τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης το οποίο οργανώνει και διαχειρίζεται κάθε σχετική ενέργεια ή δράση για τον αποτελεσματικό συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Ε.Π.Δ.Δ..

Άρθρο 68
Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020

Το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 90
Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος»

1. Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τηρείται στον διαδικτυακό τόπο www.mitos.gov.gr και αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου. Οι βασικοί στόχοι του «Μίτου» είναι η τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου και η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση από φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς σχετικά με τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών.

2. Στον «Μίτο» καταχωρίζονται υποχρεωτικώς, από τις αρχές που έχουν την αρμοδιότητα θεσμοθέτησης των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 5 και εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος της νομοθετικής ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με τις οποίες θεσμοθετήθηκαν, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης εντός της ως άνω προθεσμίας κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.), ο οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με μεταγενέστερες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Με το πέρας της ως άνω προθεσμίας και την απόδοση του Μ.Α.Κ. οι αρχές που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή και διεκπεραίωση των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Εφόσον, μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, υφίστανται καταχωρημένα στοιχεία της διαδικασίας στον «Μίτο», τα οποία δεν συμφωνούν με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία, κατισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης νέας ή επικαιροποίησης διαδικασίας, που έχει ήδη καταχωρισθεί στον «Μίτο» λόγω αλλαγής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου που τη διέπει, η παράλειψη ενέργειας εντός της ως άνω προθεσμίας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)], με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου της παρούσας. Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων ή συνθηκών.

3. Οι ενέργειες των υπόχρεων φορέων στον «Μίτο» διακρίνονται σε τρείς (3) κατηγορίες:

α) Αρχική Καταχώριση Διαδικασίας, εφόσον αυτή θεσμοθετείται για πρώτη φορά, οπότε και λαμβάνει Μ.Α.Κ. με την οριστικοποίηση της καταγραφής και αποτύπωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα μιας διαδικασίας και ιδιαίτερα:

αα) επίσημου τίτλου της διαδικασίας,

αβ) νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία, καθώς και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αγ) αρμόδιων και συναρμόδιων υπηρεσιών διεκπεραίωσης της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αδ) απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αε) βημάτων και τελικής διοικητικής αντιμετώπισης,

αστ) εκτιμώμενων χρόνων διεκπεραίωσης,

αζ) κόστους παράβολων η άλλων τελών.

β) Μεταγενέστερη Επικαιροποίηση Διαδικασίας, εφόσον καταχωρισθείσα διαδικασία που έχει λάβει Μ.Α.Κ. τροποποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο και η καταχώριση επικαιροποιείται στα σημεία που τροποποιούνται, και

γ) κατάργηση ή διαγραφή μιας διαδικασίας.

4. Αρμόδιο υπουργείο, για την εποπτεία του «Μίτου» και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του, την παρακολούθηση της ορθής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών του Δημοσίου από τις αρχές θεσμοθέτησης, είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω των εξής βασικών ενεργειών:

α) μεριμνά για τη φιλικότητα του «Μίτου» προς τον χρήστη, καθώς και για τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε αυτό όλων των ομάδων του πληθυσμού,

β) θέτει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές προς τις αρμό-

διες αρχές θεσμοθέτησης, προς τον σκοπό έγκαιρης, πλήρους και ακριβής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών,

γ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή,

δ) παρακολουθεί τις καταγγελίες και εν γένει προτάσεις των πολιτών που σχετίζονται με τις διαδικασίες καταχώρισης,

ε) ενημερώνει αμελλητί το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 (Α' 62) της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, όπου έχει συσταθεί, άλλως τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αυτής, για τη διερεύνηση υποθέσεων τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος από αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6, όταν διαπιστώνεται παράλειψη τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» η απόκλιση κατα την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας,

στ) μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των αρμοδίων φορέων σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, και

ζ) δύναται να καταχωρεί το ίδιο διαδικασίες στο πληροφοριακό σύστημα και να αναθέτει ακολούθως στην αρμόδια αρχή θεσμοθέτησης την παρακολούθηση της επικαιροποίησής τους.

Για τη διασφάλιση της ορθής, έγκαιρης και πλήρους καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών στον «Μίτο», το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεπικουρείται από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης, επικαιροποίησης και διαγραφής των διαδικασιών στον «Μίτο» είναι οι αρχές θεσμοθέτησης αυτών, δηλαδή οι φορείς που προτείνουν τη σχετική νομοθεσία ή εκδίδουν τις κανονιστικές πράξεις που καθορίζουν τα βήματα και τους όρους διεκπεραίωσης των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών. Τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, ασκούν:

α) για τα υπουργεία, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αυτών ή ελλείψει αυτών, οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, που ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, οι οποίοι συνεπικουρούνται στον ρόλο αυτό από τα Γραφεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων των Υπηρεσιών Συντονισμού του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), και

β) για φορείς, πλην των υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων και των Ανεξάρτητων Αρχών, με κανονιστική αρμοδιότητα βάσει εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου, το κατά περίπτωση ανώτατο όργανο που προΐσταται των υπηρεσιών του οικείου φορέα. Η καταχώριση διαδικασιών αρμοδιότητας των εν λόγω φορέων δύναται να γίνει και από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου υπουργείου, τις οποίες ενημερώνουν αμελλητί, προκειμένου να γίνει εγκαίρως η καταχώριση από αυτές.

Με πράξη τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ή τα κατ' αντιστοιχία αρμόδια όργανα, δύνανται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να μεταβιβάζουν την αρμοδιότητα καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών αρμοδιότητάς τους, στην κεντρική διοίκηση των εποπτευόμενων φορέων τους, που εφαρμόζουν τις διαδικασίες αυτές.

6. Στις περιπτώσεις παράλειψης τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλισης κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, που διαπιστώνεται μέσω καταγγελίας ή αναφοράς ή κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της διοίκησης, το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης είναι αρμόδιο για την κίνηση της προβλεπόμενης διαμεσολάβησης, κατόπιν εκτίμησης των πραγματικών δεδομένων, προκειμένου να επιληφθούν τα αρμόδια όργανα της οικείας αρχής, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

7. Με πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τίθεται σε πλήρη λειτουργία.»

Άρθρο 69
Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019

Στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους φορείς που συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη της λέξης «ιδίως» μετά τη λέξη «συμμετέχουν» καθώς επίσης και ως προς τους συμμετέχοντες στις ομάδες και τις υποομάδες εργασίας και η παρ. 6 του άρθρου 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το Ε.Π.Α.Δ. υλοποιείται μέσω Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων υπουργών ή μέσω Μνημονίων Συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και των οικείων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων, καθώς και των εκπροσώπων κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων και λειτουργεί με την υποστήριξη ομάδων και υποομάδων εργασίας, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Στις ομάδες και υποομάδες εργασίας συμμετέχουν, ιδίως, Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Αντικείμενο των ομάδων και υποομάδων εργασίας είναι: α) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές καθορίζονται στις παρ. 3 και 4 του παρόντος και έχουν συμφωνηθεί στις ως άνω Προγραμματικές Συμφωνίες ή Μνημόνια Συνεργασίας, β) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που υποβάλλονται στην ειδική πλατφόρμα της παρ. 5, γ) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που προκύπτουν από πρόταση ή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, ανάλογα με το πεδίο πολιτικής στο οποίο ανήκουν και δ) η συμβολή στην εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών, η παρακολούθηση του ανατιθέμενου έργου και των παραδοτέων αυτού, καθώς και η μέριμνα για την εφαρμογή του, εφόσον απαιτηθεί η ανάθεση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της δράσης, με ανάθεση του σχετικού έργου σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, σύμφωνα με τον νόμο.»

Άρθρο 70
Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019

1. Η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ετήσια έκθεση του Παρατηρητηρίου δημοσιεύεται εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους και αφορά στην υλοποίηση δράσεων της πολιτικής για τις διοικητικές διαδικασίες, όπως α) η εξέλιξη υλοποίησης του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) η εξέλιξη υλοποίησης των δράσεων που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α.Δ. του άρθρου 45 του παρόντος, γ) οι μετρήσεις συνεπειών στα διοικητικά βάρη από διαδικασίες που απλουστεύθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π.Α.Δ. και δ) κάθε άλλο σχετικό στοιχείο για την εφαρμογή της πολιτικής διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου και τις τάσεις της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 τροποποιείται ως προς τις υποστηρικτικές αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας και η παρ. 4 του άρθρου 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την ψηφιακή διακυβέρνηση σε κάθε θέμα σχετικό με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 71
Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020

1. Ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.)

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των προξενικών αρχών ως τρόπου καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας και η παρ. 2 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η καταχώριση και ενημέρωση των ανωτέρω δεδομένων στην κεντρική βάση πραγματοποιείται είτε μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης σε ειδική εφαρμογή με κωδικούς μοναδικής ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης, για την οποία δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση των διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε μέσω των προξενικών αρχών είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος, τα ειδικότερα στοιχεία επικοινωνίας των πολιτών, η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι αποδέκτες των στοιχείων επικοινωνίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των στοιχείων, τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για την ταυτοποίηση, η διαδικασία επαλήθευσης του αριθμού κινητού τηλεφώνου με τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας και με τα πιστωτικά ιδρύματα, η διαδικασία άντλησης ή/και επαλήθευσης των δεδομένων των πολιτών από τους παρόχους υπηρεσιών σταθερής, κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης, τα δεδομένα που δύναται να αντληθούν, το είδος και η έκταση των υποχρεώσεων των παρόχων, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και όλα τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εξωτερικών εξειδικεύεται η διαδικασία καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) μέσω των προξενικών αρχών.»

Άρθρο 72
Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019

Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019 (Α' 134) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ορίζεται ως Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) με αρμοδιότητα να διευκολύνει τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός της Ευρώπης (ΕΟΧ), καθορίζοντας σε εθνικό επίπεδο την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής ιακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως Εθνικής Αρχής PEPPOL που αφορά στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων PEPPOL, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι PEPPOL για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 73
Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018

Το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62) τροποποιούνται ως προς το χρονικό διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» και η παρ. 2 του άρθρου 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων, από τις 5.4.2022 έως και τις 5.4.2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» πιστοποιεί την παροχή στους οικείους φορείς των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων.

β) Ο ανάδοχος αποδέχεται τις από 30.5.2014 συμβάσεις για τις νησίδες 1, 2, 4, 5, 6 και δικτύου κορμού με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.», καθώς και περαιτέρω έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5 %) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, εφόσον παρέλθει χρόνος μικρότερος ή ίσος των έξι (6) μηνών έως την ημερομηνία εξόφλησης της αναλογούσας πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 8 των οικείων συμβάσεων.

γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται την από 30.5.2014 σύμβαση για τη νησίδα 3 με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε..

δ) Η αναγνώριση των απαιτήσεων των παρόχων για το ως άνω διάστημα πραγματοποιείται με τη διαδικασία των περ. β' και γ' της παρ. 1.

ε) Σε περίπτωση που εντός της ανωτέρω περιόδου, δηλαδή ενός (1) έτους από τις 5.4.2022, επιτευχθεί βάσει νέας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των αναδόχων πλήρης μετάπτωση και παροχή αντίστοιχων, με τις ανωτέρω, υπηρεσιών που εμπίπτουν στο έργο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ», τότε η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παύει.»

Άρθρο 74
Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2022», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 85 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε νέο πληροφοριακό σύστημα των φορέων του δημοσίου τομέα πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη ταξινόμησης των

δεδομένων (data classification), η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις μελέτες ανάλυσης και σχεδιασμού του έργου. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται, μέχρι τις 31.12.2022, στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. αντιστοίχως εκπονούν μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) που αποθηκεύονται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς ή με τους φορείς του δημόσιου τομέα προς τους οποίους η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. παρέχουν υπηρεσίες. Η μελέτη του δεύτερου εδαφίου εκπονείται μέχρι την 31η.12.2022. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud) από την 1η.1.2023 και μετά, την ευθύνη για τη μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) αναλαμβάνει ο φορέας που υποβάλλει το αίτημα φιλοξενίας.»

Άρθρο 75
Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 9Α, ως εξής:

«9Α. Κάθε φορέας διαχείρισης των κυβερνητικών νεφών των παρ. 1 έως 3 δύναται να παραχωρεί υποδομές υπολογιστικού νέφους (cloud) σε άλλον φορέα διαχείρισης, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, στο οποίο τεκμηριώνεται η επιχειρησιακή ανάγκη της παραχώρησης. Η παραχώρηση πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται ύστερα από:

α) εισήγηση του φορέα που παραχωρεί την υποδομή υπολογιστικού νέφους (cloud) και

β) εισήγηση του φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του οποίου οι ηλεκτρονικές εφαρμογές ή τα πληροφοριακά συστήματα πρόκειται να φιλοξενηθούν στις υπό παραχώρηση υποδομές.

Από τη δημοσίευση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, οι ανωτέρω υποδομές αποτελούν τμήμα του κυβερνητικού νέφους που διαχειρίζεται ο φορέας που αιτείται την παραχώρηση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 76
Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«5. Για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ε.Ψ.Π., τόσο κατά τη συναλλαγή των διοικούμενων με τους φορείς του δημόσιου τομέα όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, αρκεί η επίκληση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης της παρ. 4.»

Άρθρο 77
Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της περ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «λογισμικό» αντικαθίσταται από τη λέξη «υλισμικό (hardware)» και η περ. 2 του άρθρου 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. «Εφαρμογές για φορητές συσκευές»: το λογισμικό εφαρμογών που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό τους από τρίτους για χρήση, από το ευρύ κοινό, υπαλλήλους και εργαζομένους στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα, σε φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες. Οι εφαρμογές για φορητές συσκευές δεν περιλαμβάνουν το λογισμικό που ελέγχει τις εν λόγω συσκευές (λειτουργικά συστήματα για φορητές συσκευές) ή το ίδιο το υλισμικό (hardware).»

Άρθρο 78
Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 41 ν. 4727/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «των ιστότοπων» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 3 του άρθρου 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, το περιεχόμενο των ιστότοπων που πληροί τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή μέρη τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 39, και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, ελλείψει των τεχνικών προδιαγραφών της παρ. 2, το περιεχόμενο των εφαρμογών για φορητές συσκευές που πληροί τις οικείες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή των μερών τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 39 και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους.»

Άρθρο 79
Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 43 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43
Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών

1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.). Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..

2. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. εντάσσονται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα που συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των άρθρων 39 και 41. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. τηρούνται και οι ισχύουσες και επικαιροποιημένες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, δηλώσεις προσβασιμότητας των οικείων φορέων.

3. Το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. συνιστά τμήμα του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91.»

Άρθρο 80
Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 91 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο και στο πρώτο εδάφιο στην ονομασία του Μητρώου Διαδικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως προς την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91
Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών
για φορητές συσκευές

Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου.»

Άρθρο 81
Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Η παρ. 59 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:

«59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», οι όροι και προϋποθέσεις για την αρχική καταχώριση και τη μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις οικείες αρχές και στις αρχές εφαρμογής, όπως και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω μητρώου.

2. Στην παρ. 60 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, στο αντικείμενο της εξουσιοδότησης και στην ονομασία του Μητρώου Δικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 60 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«60. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91 και ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές και η διασύνδεσή του με άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Άρθρο 82
Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012

Στο άρθρο 13Α του ν. 4053/2012 (Α 44) προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών και άλλων συναρμόδιων για την υποστήριξη αυτής οργανικών μονάδων της Ε.Ε.Τ.Τ. με σκοπό τον άμεσο έλεγχο της συμμόρφωσης των παρόχων με την παρ. 1, όταν υφίσταται ανάγκη άμεσης και επείγουσας παρέμβασης κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, δικαστικών αποφάσεων ή επείγουσας ενημέρωσης από τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.). Το προσωπικό που τίθεται σε επιφυλακή μπορεί να διατεθεί και για άλλες περιπτώσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών της Ε.Ε.Τ.Τ. που χρήζουν άμεσης και επείγουσας παρέμβασης, κατόπιν σχετικής εντολής από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ως ενεργή επιφυλακή νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή έχουν λάβει αίτημα προς διεκπεραίωση ή εξεύρεση λύσης σε υφιστάμενο πρόβλημα. Ως επιφυλακή ετοιμότητας νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή είναι προσβάσιμα μέσω υπηρεσιακών τηλεφώνων και διαθέσιμα προς κάθε ενέργεια. Η συμμετοχή των στελεχών των αρμοδίων οργανικών μονάδων στο σύστημα επιφυλακής γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες και συντελείται με απόφαση του Αντιπροέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. αρμοδίου για τον τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για την εφαρμογή του συστήματος επιφυλακής, η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος περιγράφει τα μέσα που αξιοποιεί και τις διαδικασίες τις οποίες ακολουθεί το προσωπικό που τίθεται σε ενεργή επιφυλακή ή επιφυλακή ετοιμότητας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. κ' και λστ' του άρθρου 12 του ν. 4070/2012 (Α' 82).»

Άρθρο 83
Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), προστίθεται περ. στ) ως προς τις μετακινήσεις εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. και η παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας:

α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β.,

β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.,

γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων,

δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση,

ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά,

στ) του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), για τα έτη 2022, 2023 και 2024, και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος.»

Άρθρο 84
Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)

1. Η πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία «Public Regulated Service» - (PRS) της απόφασης 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» (L 287), είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέ-

χεται από την αρμόδια αρχή για την Κυβερνητική Υπηρεσία της παρ. 6 του άρθρου 44 του π.δ. 40/2020 (Α' 185) που υπάγεται στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Η ανάπτυξη ή η κατασκευή δεκτών PRS ή μονάδων ασφαλείας που έχουν σχεδιαστεί για την ανωτέρω Υπηρεσία είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέχεται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 912/2010, (ΕΕ) 1285/2013 και (ΕΕ) 377/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ (L 170), κατόπιν εισήγησης της αρχής της παρ. 1.

3. Οι εξουσιοδοτήσεις των παρ. 1 και 2 δύνανται να υπόκεινται σε όρους ή περιορισμούς, να τροποποιούνται, να ανακαλούνται ή να αναστέλλονται, εφόσον ο κάτοχός τους δεν συμμορφώνεται με τους όρους που καθορίζονται σε αυτές, καθώς και όταν η επιβολή όρων ή περιορισμών, η τροποποίηση, η ανάκληση ή αναστολή δικαιολογείται για λόγους εθνικής ασφαλείας ή στο πλαίσιο συμμόρφωσης της χώρας με τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 85
Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και παρ. 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α' 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τους σκοπούς της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε., με διακριτικό τίτλο Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.» β) προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Σκοπός της εταιρείας είναι η παροχή δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε φορείς του δημοσίου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η ευρύτερη προώθηση και διάδοση των εφαρμογών των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών καθώς και η προώθηση και υλοποίηση των στόχων του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στους ως άνω φορείς, καθώς και ο σχεδιασμός και η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3966/2011 (Α' 118) για τις αρμοδιότητες του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος». Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων. Απώτερος στόχος είναι η παροχή προηγμένων δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών στους προαναφερόμενους φορείς, για την υποβοήθηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, για την ανάπτυξη της εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας σε θέματα τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπολογιστικών υπηρεσιών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. έχει τον κεντρικό ρόλο συντονιστή όλων των ψηφιακών υποδομών για την Παιδεία και την Έρευνα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών. Αναπτύσσει συνέργειες με τους υπόλοιπους φορείς που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες στους τομείς του δημοσίου, με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας πάνω σε προηγμένα πληροφοριακά συστήματα και αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στις ερευνητικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. συνδράμει στον ψηφιακό μετασχηματισμό με εμπεριστατωμένες αναλύσεις, τεχνολογικές μελέτες, πρότυπες λύσεις και ειδική τεχνογνωσία. Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να υλοποιεί, να εκτελεί, να διαχειρίζεται ή να παρέχει, εν γένει υπηρεσίες για την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, των λοιπών Υπουργείων, του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία αφορούν στον τομέα της πληροφορικής, της ψηφιακής τεχνολογίας, της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των νέων και ανοικτών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών μεγάλων δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης και γενικότερα στην προώθηση, διάχυση και μεταφορά τεχνογνωσίας επί των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών και των εφαρμογών τους, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στην προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται επίσης να υποστηρίζει, επιστημονικά και συμβουλευτικά και άλλους φορείς όπως Υπουργεία, Αρχές, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλους φορείς σε θέματα που αφορούν τις δικτυακές και υπολογιστικές τεχνολογίες, την Ψηφιακή Σύγκλιση και σε άλλες εθνικές στρατηγικές παρόμοιου περιεχομένου. Για την προώθηση του σκοπού της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. μπορεί να ιδρύει ή/και να συμμετέχει στην ίδρυση νέων εταιρειών, στο κεφάλαιο νέων ή υφιστάμενων εταιρειών της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και να προβαίνει σε συνέργειες, κοινές δράσεις και χρηματοδοτήσεις νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει στο πλαίσιο του σκοπού της. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και προμηθειών, την οργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και επιδείξεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., και η παρ. 7 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή/και από εθνικούς πόρους, ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να ορίζεται ως τελικός δικαιούχος ή και ως φορέας υλοποίησης των ως άνω έργων, προγραμμάτων και δράσεων ή να συμπράττει με δημόσιους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για την υλοποίηση έργων, προγραμμάτων και δράσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης υπογράφοντας σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες ή και να εκτελεί έργα για λογαριασμό αυτών ως τελικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης αυτών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να είναι δικαιούχος, κατά την έννοια της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ή να ορίζεται ως τέτοιος βάσει προγραμματικών συμβάσεων και έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και εφαρμογή, υλοποίηση, διαχείριση έργων, δράσεων, προγραμμάτων και πράξεων για θέματα που αφορούν σε δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες για λογαριασμό:

α) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

β) των εποπτευόμενων φορέων του, και

γ) άλλων φορέων, Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α'143).

Για την εκτέλεση των ως άνω αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των σκοπών της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να επιχορηγείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, από το εκάστοτε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (εθνικό σκέλος και συγχρηματο-

δοτούμενο), από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», από τον τακτικό προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων και λοιπών φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες δαπάνες, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2957/1954, (Α' 186) και της παρ. 1 του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.»

Άρθρο 86
Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπης Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 - Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014

Στην παρ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) επικαιροποιείται η ονομασία του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε.), β) προστίθεται στους τεχνολογικούς φορείς η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) και η περ. Β' του άρθρου 13Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής:

1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.).
2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.
3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών Α.Ε..
4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ).
5. Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 87
Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Ψηφιακής Διακυβέρνησης και έχει ως κεντρική αποστολή την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, την ενίσχυση της απασχόλησης του πληθυσμού και την υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για τις δεξιότητες.

Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Εθνική Συμμαχία μεριμνά ιδίως για:

α) την προσαρμογή, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των πολιτικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και των ενωσιακών θεσμών σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων,

β) την υποβολή εισηγήσεων προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε ζητήματα σχεδιασμού και επικαιροποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,

γ) την υποστήριξη της δικτύωσης και της συνεργασίας των μελών της Εθνικής Συμμαχίας, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται δράσεις αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού και ενίσχυσης της απασχόλησης,

δ) την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών της Εθνικής Συμμαχίας και Συμμαχιών άλλων κρατών μελών της Ε.Ε., καθώς και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο συναφών πρωτοβουλιών τρίτων χωρών,

ε) τη διαμόρφωση προτάσεων έργων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού,

στ) τη διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων και εργαστηρίων για την προώθηση της πολιτικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,

ζ) τη συνεργασία με αντίστοιχες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, και

η) τη συμμετοχή της, εφόσον της ζητηθεί από τον οικείο φορέα, στην πιστοποίηση εκπαιδευτικών δομών ή δομών κατάρτισης με αντικείμενο τις ψηφιακές δεξιότητες, προγραμμάτων επιμόρφωσης ή κατάρτισης με περιεχόμενο τις ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακών γνώσεων και δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), της Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 15Β του π.δ. 18/2018 (Α' 31), του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) - «Διόφαντος», στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 88
Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση συντονίζεται από όργανο συντονισμού, το οποίο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ως Πρόεδρος ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ως άνω Γενικής Γραμματείας.

Ως μέλη του οργάνου ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Ενίσχυσης της Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, β) ο Γενικός Γραμματέας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) ο Διοικητής του Ν.Π.Δ.Δ. «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης» (Δ.ΥΠ.Α.), ε) ένας (1) εκπρόσωπος του Ν.Π.Ι.Δ. «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού» (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), στ) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος και ζ) ένας (1) εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.).

2. Αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού είναι:

α) η εκπροσώπηση της Εθνικής Συμμαχίας σε συναντήσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται και σε ομάδες εργασίας που λειτουργούν σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,

β) η εισήγηση επί θεμάτων που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας, την κτήση ή την απώλεια της ιδιότητας μέλους, πλην της διαγραφής μέλους σύμφωνα με το άρθρο 89, και η επίβλεψη και παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας της,

γ) η έγκριση συνεργασιών στο πλαίσιο της Συμμαχίας, εφόσον αυτές χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους που προέρχονται από εργαλεία χρηματοδότησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και

δ) η εισήγηση επί θεμάτων που άπτονται της εκπλήρωσης της αποστολής της Εθνικής Συμμαχίας.

3. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών είναι αρμόδια για την υποστήριξη του οργάνου και της Εθνικής Συμμαχίας και μεριμνά, ιδίως, για τη σύνταξη και την υποβολή σχεδίων δράσης, αναφορών και λοιπών εγγράφων, τον συντονισμό της συνεργασίας των μελών της Συμ-

μαχίας, την προετοιμασία ένταξης νέων μελών, την επικοινωνία με τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές και την ανάπτυξη και διαχείριση των εργαλείων δημοσιότητας.

Άρθρο 89
Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση δύνανται να είναι: α) νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, όπως επιχειρήσεις Τ.Π.Ε. ή τηλεπικοινωνιών, Α.Ε.Ι., ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα, καθώς και λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α'143), β) ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων και γ) μη κυβερνητικές οργανώσεις και λοιπές Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248), εφόσον τα ανωτέρω μέλη δραστηριοποιούνται σε πεδία συναφή με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας, όπως η τεχνολογία, η κατάρτιση-εκπαίδευση, η προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και η ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και με ζητήματα ισότητας και ψηφιακής προσβασιμότητας.

2. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται, κατόπιν αίτησής του, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, έπειτα από εισήγηση του οργάνου συντονισμού, η οποία βασίζεται σε αξιολόγηση του ρόλου και της αποστολής του υποψήφιου μέλους, της συμβολής του στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού της χώρας και στην ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και σε κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο που μπορεί να συμβάλλει στην ουσιαστική και εποικοδομητική λειτουργία της Συμμαχίας. Εφόσον ένα μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από την Εθνική Συμμαχία, γνωστοποιεί τη βούλησή του στον Πρόεδρο του οργάνου συντονισμού. Η διαγραφή επέρχεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 90
Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4821/2021 (Α' 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται ο τίτλος με την προσθήκη των λέξεων «και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα», β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33
Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές φυσικών προσώπων με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα

1. Η υπογραφή αιτήσεων και άλλων εγγράφων προς διεκπεραίωση στα Κ.Ε.Π. μπορεί να γίνεται με χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στο έγγραφο, η οποία αποκλειστικά και μόνο για τον σκοπόν αυτόν επέχει την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με την ιδιόχειρη υπογραφή φυσικού προσώπου. Ως ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή λογίζεται η ιδιόχειρη υπογραφή που τίθεται με φυσική παρουσία του υπογράφοντος σε επιφάνεια καταγραφής (tablet) με χρήση γραφίδας.

2. Σε περίπτωση εκτύπωσης εγγράφων με ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή της παρ. 1 ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και για τις ψηφιοποιημένες ιδιόχειρες υπογραφές που τίθενται επί κάθε είδους εγγράφου με το οποίο πραγματοποιείται συναλλαγή εντός καταστήματος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος κατά την έννοια των περ. 1 και 26 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), αντίστοιχα, με φυσική παρουσία του υπογράφοντος.»

2. Στο άρθρο 54 του ν. 4821/2021 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 στη χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.»

Άρθρο 91
Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α'184) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού δύναται φορείς του δημοσίου τομέα να εξαιρούνται ή να προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να προστίθεται ή να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού και η Τράπεζα της Ελλάδος.»

Άρθρο 92
Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου, που συνήφθησαν σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και λήγουν μεταξύ 1ης.7.2022 και 30ής.9.2022, δύναται να παραταθεί με σχετική απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», από τη λήξη τους έως την 30ή.11.2022.

Άρθρο 93
Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας

1. Στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.ΔΙ.Κ.Α.) Α.Ε. συστήνεται Ψηφιακό Αποθετήριο Βεβαιώσεων Νοσηλειών - Εξετάσεων, στο οποίο αποθηκεύονται οι βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς που έχουν διενεργηθεί στα δημόσια νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές της χώρας. Οι βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία και τις κλινικές της χώρας αποτελούν τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας του φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και εφαρμόζεται ως προς αυτά η παρ. 6 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται, στο πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης στα ιατρικά του δεδομένα, να αιτείται και να λαμβάνει βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ασθενούς στα νοσοκομεία της χώρας, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr -Ε.Ψ.Π.).

3. Η είσοδος στην εφαρμογή της παρ. 2 πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης. Ειδικά για τις βεβαιώσεις νοσηλείας ή εξέτασης ανήλικων φυσικών προσώπων, εισέρχονται στην εφαρμογή της παρ. 2 οι φυσικοί ή ανάδοχοι γονείς ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν την επιμέλειά τους, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

4. Μετά την είσοδο στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 2,

το φυσικό πρόσωπο επιλέγει από μία λίστα το νοσοκομείο ή την κλινική που τον ενδιαφέρει. Στην συνέχεια, εμφανίζονται τα στοιχεία με τις νοσηλείες, τις επισκέψεις, τις εξετάσεις ή εισαγωγές του αιτούντος, ή του προστατευόμενου μέλους του στην περίπτωση ανηλίκου ασθενούς, στο ως άνω νοσοκομείο ή κλινική και ο αιτών επιλέγει τη νοσηλεία, την επίσκεψη, την εξέταση ή την εισαγωγή που τον ενδιαφέρει, προκειμένου να εκδώσει την οικεία βεβαίωση.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του ψηφιακού αποθετηρίου και της ηλεκτρονικής εφαρμογής των παρ. 1 και 2, αντίστοιχα, προβλέπονται η διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο των βεβαιώσεων, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των φυσικών προσώπων - χρηστών για την είσοδο στην εφαρμογή της παρ. 2, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες και εξειδικεύεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 94
Δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας «myanarrotikes.gov.gr»

1. Δημιουργείται ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία με την ονομασία «myanarrotikes.gov.gr», με αντικείμενο την ψηφιοποίηση της διαδικασίας χορήγησης αναρρωτικών αδειών σε υπαλλήλους του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τα άρθρα 54 έως 56 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και 61 έως 63 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143). Η ανωτέρω υπηρεσία σχεδιάζεται και υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και την ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.). Υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την ανωτέρω ηλεκτρονική υπηρεσία ορίζονται τα Υπουργεία Υγείας, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους.

2. Τα αναγκαία στοιχεία για τη χορήγηση αναρρωτικών αδειών μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της παρ. 1 αντλούνται μέσω διαλειτουργικότητας με πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, και ιδίως με το Μητρώο Ανθρωπίνου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου του Υπουργείου Εσωτερικών και το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υγείας και Εσωτερικών καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της παρ. 1, η διαδικασία χορήγησης αναρρωτικών αδειών μέσω της υπηρεσίας αυτής, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες με πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημόσιου τομέα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 95
Μοναδικός κωδικός έγκρισης έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.) - Τροποποίηση άρθρου 6 και παρ. 3 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 6 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 τροποποιείται με την αντικατάσταση των λέξεων «Οι παρ. 1 έως 4 δεν εφαρμόζονται» από τις λέξεις «Από την υποχρέωση έκδοσης Β.Ε.Ε.», δ) στην παρ. 5 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο ως προς την εξαίρεση από την υποχρέωση απόδοσης Μ.Κ.Ε.Ε. και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6
Εναρμόνιση των έργων ΤΠΕ με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού - Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου

1. Όλα τα έργα ΤΠΕ, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης και εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού και στις επικαιροποιήσεις αυτής, οφείλουν να εναρμονίζονται με τις βασικές αρχές και κατευθύνσεις της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

2. Η ως άνω εναρμόνιση πιστοποιείται με τη Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου (Β.Ε.Ε.), η οποία εκδίδεται από τη Διεύθυνση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω της οποίας διαπιστώνεται η συμμόρφωση του έργου με τα κριτήρια και τους δείκτες της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 107, στη βάση τυποποιημένου εντύπου το οποίο υποβάλλει ο δικαιούχος του έργου και το οποίο συμπεριλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της ικανοποίησης των εν λόγω κριτηρίων. Με την έκδοση Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου αποδίδεται Μοναδικός Κωδικός Έγκρισης Έργου (Μ.Κ.Ε.Ε.), ο οποίος είναι αναγνωρίσιμος από όλα τα πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημοσίου τομέα και για όλο τον κύκλο ζωής του έργου. Ο Μ.Κ.Ε.Ε. αποτελείται από δώδεκα (12) αλφαριθμητικά στοιχεία, εκ των οποίων τουλάχιστον τα εννέα (9) είναι αριθμητικά, και αποδίδεται άπαξ.

3. Η έκδοση Β.Ε.Ε. αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των διοικητικών ενεργειών έγκρισης ή ένταξης του έργου Τ.Π.Ε. προς χρηματοδότηση και σε κάθε περίπτωση για την έναρξη των διαδικασιών ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων από τον δικαιούχο. Για προτάσεις ομοειδών έργων που δύνανται να ενταχθούν σε προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης προς πολλαπλούς δικαιούχους, η Β.Ε.Ε. παρέχεται επί του σχεδίου και του φυσικού αντικειμένου της πρόσκλησης με αναφορά, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, σε περιοριστικούς κανόνες για τα προς ένταξη επιμέρους έργα.

4. Η Β.Ε.Ε. και ο Μ.Κ.Ε.Ε. εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος του δικαιούχου, εντός της οποίας ο δικαιούχος υποχρεούται να παράσχει κάθε στοιχείο, έγγραφο, διευκρίνιση ή πληροφορία του ζητηθεί για την έκδοσή της. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται ότι το έργο εναρμονίζεται με τις αρχές και τις κατευθύνσεις της παρ. 1 εκτός εάν κατά τη διάρκειά της εκδοθεί απόφαση περί μη εναρμόνισης.

5. Από την υποχρέωση έκδοσης Β.Ε.Ε. εξαιρούνται: α) οι δράσεις της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4635/2019 (Α' 167), β) τα έργα και οι δράσεις των φορέων που διαχειρίζονται τα κυβερνητικά νέφη του άρθρου 87, γ) τα έργα των οποίων ο συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός ή ο προϋπολογισμός των επιμέρους υποέργων υπολείπεται του ορίου της απευθείας ανάθεσης της παρ. 6 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), δ) τα έργα που προγραμματίζεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ε) τα έργα τα οποία υλοποιούν, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή οι εποπτευόμενοι φορείς του. Ειδικώς τα έργα της περ. γ' εξαιρούνται και από την υποχρέωση απόδοσης Μ.Κ.Ε.Ε..»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «η διαδικασία απόδοσης και ο χρόνος έναρξης χρήσης του Μ.Κ.Ε.Ε.» μετά τις λέξεις «των οποίων αυτή παρέχεται» και η παρ. 3 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται το περιεχόμενο της Βεβαίωσης Εναρμόνισης Έργου σύμφωνα με το άρθρο 6, τα κριτήρια και οι δείκτες βάσει των οποίων αυτή παρέχεται, η διαδικασία απόδοσης και ο χρόνος έναρξης χρήσης του Μ.Κ.Ε.Ε., καθώς και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων και περιγράφονται αναλυτικά οι σχετικές

διαδικασίες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση δύναται να προβλέπονται περαιτέρω εξαιρέσεις έργων ΤΠΕ από την ανωτέρω βεβαίωση ή από συγκεκριμένες απαιτήσεις αυτής».

Άρθρο 96
Καταστροφή εντύπων εγγράφων κατόπιν μικροφωτογράφησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 και παρ. 12 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την αρχειοθέτηση εγγράφων των Ενόπλων Δυνάμεων, τα έντυπα έγγραφα διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από την ψηφιοποίησή τους. Με την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος καταστρέφονται. Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου δύνανται να καταστραφούν άμεσα, εφόσον μετά την ψηφιοποίησή τους πραγματοποιηθεί μικροφωτογράφηση αυτών.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται αναφορά στις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες μικροφωτογράφησης των εγγράφων που ψηφιοποιήθηκαν και η παρ. 12 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ζητήματα που αναφέρονται στη συγκρότηση, τήρηση, επεξεργασία, αποθήκευση, διατήρηση, ευρετηρίαση και αναζήτηση ηλεκτρονικών εγγράφων και αρχείων και ιδίως οι τεχνικές προδιαγραφές, τα πρότυπα, τα μέσα τήρησης, τα τεχνικά πρότυπα ηλεκτρονικής διαχείρισης-αρχειοθέτησης και αναζήτησης εγγράφων και δεδομένων, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες μικροφωτογράφησης των εγγράφων που ψηφιοποιήθηκαν, οι κατευθύνσεις για τα μέτρα οργανωτικής και τεχνικής ασφάλειας, κάθε θέμα για την κατάθεση φυσικών αρχείων, ηλεκτρονικών εγγράφων ή ψηφιοποιημένων ηλεκτρονικών αντιγράφων και τον χρόνο αρχειοθέτησης αυτών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, οι περιπτώσεις εξαίρεσης από την υποχρεωτική τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 97
Παροχή υποστήριξης για υπηρεσίες της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 28 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) σχεδιάζει, υλοποιεί και λειτουργεί παραγωγικά ειδική ηλεκτρονική υπηρεσία υποστήριξης φυσικών προσώπων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που ολοκληρώνονται αυτόματα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - Ε.Ψ.Π.) σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 27.»

Άρθρο 98
Έγκριση υπηρεσιών συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreements - S.L.A.) για πληροφοριακά συστήματα με οριζόντιο χαρακτήρα - Προσθήκη παρ. 9Β στο άρθρο 87 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 87 του ν. 4727/2020 (Α'184) προστίθεται παρ. 9Β ως εξής:

«9Β. Οι υπηρεσίες συμφωνημένου επιπέδου (Service Level Agreement - S.L.A.) των παρ. 4 έως 6, εφόσον έχουν ως αντικείμενο ηλεκτρονικές εφαρμογές ή πληροφοριακά συστήματα αρμοδιότητας πλειόνων φορέων του δημόσιου τομέα, εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.»

Άρθρο 99
Υποχρέωση ενημέρωσης για πόρους κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 88 και παρ. 56Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 88 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 184), ο οποίος ενεργεί ως αναθέτουσα αρχή για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την υλοποίηση έργου Τ.Π.Ε. που πρόκειται να εγκατασταθεί στα Κυβερνητικά Νέφη Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή Τομέα Υγείας (H-Cloud), υποχρεούται, πριν από τη δημοσίευση της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να αποστείλει προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης κυβερνητικού νέφους, τεκμηριωμένη ενημέρωση σχετικά με τους απαιτούμενους για την υλοποίηση του έργου πόρους του κυβερνητικού νέφους που ο τελευταίος διαχειρίζεται. Η ενημέρωση πραγματοποιείται μέσω ειδικής εφαρμογής που αναπτύσσει και λειτουργεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), η οποία, εφόσον πρόκειται για Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή Τομέα Υγείας (H-Cloud), προωθεί τη σχετική ενημέρωση στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης.»

2. Στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται παρ. 56Α ως εξής:

« 56Α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται το περιεχόμενο και η διαδικασία της ενημέρωσης της παρ. 4Α του άρθρου 88 και καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια.»

Άρθρο 100
Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4727/2020

1. Στο άρθρο 96 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) ο τίτλος του άρθρου αντικαθίσταται, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη δυνατότητα των παρόχων να συλλέγουν και να αποθηκεύουν τα στοιχεία ταυτότητας του συνδρομητή και τις σχετικές προϋποθέσεις, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται και ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 96 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 96
Υπηρεσίες διαλειτουργικότητας προς παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης μπορούν, μετά από ειδική και ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή, να συλλέγουν και αποθηκεύουν από τα στοιχεία που αντλούνται ή τηρούνται από το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή, που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3783/2009 (Α' 136), εφόσον ο συνδρομητής έχει καταχωρισθεί στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α'133). Η συλλογή των στοιχείων του συνδρομητή σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καλύπτει την υποχρέωση των παρόχων για την ταυτοποίηση του συνδρομητή πριν τη σύναψη σύμβασης μαζί του.»

Άρθρο 101
Ρυθμίσεις σχετικά με την ταυτοποίηση χρηστών κινητής τηλεφωνίας - Τροποποίηση άρθρων 2 και 3 ν. 3783/2009

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3783/2009 (Α' 136) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της

υποπερ. δδ. της περ. α. ως προς τις προϋποθέσεις μη προσκόμισης επιπλέον στοιχείων στις υποπερ. αα', ββ' και γγ', β) διορθώνεται η υποπερ. στ' στο ορθό στστ., γ) προστίθεται νέα υποπερ. ζζ' στην περ. α' δ) προστίθεται νέα υποπερ. εε' στην περ. β' και η παρ. 4 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή: τα στοιχεία ταυτότητας που προσδιορίζουν τον συνδρομητή με μοναδικό τρόπο.

α. Τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή φυσικού προσώπου περιλαμβάνουν:

αα. ονοματεπώνυμο, ββ. πατρώνυμο, γγ. τόπο και ημερομηνία γέννησης, δδ. φωτοτυπία δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου ή προκειμένου περί αλλοδαπών, άλλου αντίστοιχου εγγράφου, όπως φωτοτυπία άδειας παραμονής στην Ελλάδα ή ειδικού δελτίου ταυτότητας ομογενούς ή δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού ή ειδικού δελτίου αιτούντος άσυλο αλλοδαπού ή ειδικού δελτίου ταυτότητας αλλοδαπού φυγάδα ή ειδικού δελτίου υπό ανοχή διαμονής αλλοδαπού που δεν έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας ή πιστοποιητικού μη απέλασης αλλοδαπού που έχει υποβάλει αίτηση για πολιτογράφηση ή ειδικού ταξιδιωτικού εγγράφου (T.DV) για πρόσφυγες, ανιθαγενείς ή άδεια αδείας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον στοιχείων στις υποπερ. αα', ββ' και γγ', εάν αυτά: i) προκύπτουν από το έγγραφο της υποπερ. δδ', το οποίο δύναται να υποβάλλεται σε φωτοτυπία ή σε ηλεκτρονική μορφή ή ii) συλλέγονται και αποθηκεύονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εε. αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ), εάν υπάρχει, στστ. διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής και ζζ. στοιχεία επικοινωνίας, και ειδικότερα αριθμό κινητού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

β. Τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή νομικού προσώπου περιλαμβάνουν:

αα. επωνυμία, ββ. διεύθυνση έδρας, γγ. ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο νόμιμου εκπροσώπου, δδ. αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) του νομικού προσώπου και εε. στοιχεία επικοινωνίας, και ειδικότερα αριθμό κινητού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3783/2009 προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως προς τη δυνατότητα του παρόχου να ταυτοποιεί τον συνδρομητή και μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας, και η παρ. 1 του άρθρου 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά τη σύναψη σύμβασης παρόχου με συνδρομητή, περιλαμβανομένης και της σύμβασης αλλαγής παρόχου λόγω φορητότητας των αριθμών, ο πάροχος οφείλει να ζητήσει, συλλέξει και αποθηκεύσει τα στοιχεία ταυτότητας συνδρομητή και να προβεί στην αντιστοίχισή τους με την κάρτα ταυτότητας συνδρομητή της περ. στ' της παρ. 7 του άρθρου 2, καθώς και με τα λοιπά διαθέσιμα στοιχεία. Σε περίπτωση που ο χρήστης του κινητού τερματικού είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον συνδρομητή, ο συνδρομητής υποχρεούται να αναφέρει με υπεύθυνη δήλωσή του τα στοιχεία του χρήστη, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 2. Οι πάροχοι μπορούν να συλλέγουν και να τηρούν τα στοιχεία ταυτοποίησης είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα των ανωτέρω εγγράφων. Ο πάροχος δύναται να ταυτοποιεί τον συνδρομητή και να συλλέγει και αποθηκεύει τα στοιχεία ταυτότητας του που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, και μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), κατόπιν ειδικής και ρητής συγκατάθεσης του συνδρομητή.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3783/2009 τροποποιείται ως προς τον τύπο της δήλωσης του συνδρομητή περί μη καταχώρισης και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η υποχρέωση παροχής των στοιχείων ταυτότητας συνδρομητή είναι ανεξάρτητη του δικαιώματος αυτού να ζητήσει είτε κατά τη σύναψη της σύμβασης είτε σε μεταγενέστερο χρόνο, με ρητή δήλωσή του, τη μη καταχώρισή του στον ενοποιημένο τηλεφωνικό κατάλογο στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας και σε έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών κατά τους όρους του άρθρου 10 του ν. 3471/2006 (Α' 133).»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 102
Εθνική Πύλη Αναπηρίας

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) τηρείται πληροφοριακό σύστημα με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

2. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συντίθεται από τα ακόλουθα επιμέρους συστήματα:

α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα:

αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας,

αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), που υποστηρίζονται από εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,

β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ),

γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας,

και

δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας τα άτομα με αναπηρία:

α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ,

β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας,

γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας,

δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία, και

ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

4. Κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας. Οι διαδικασίες πιστοποίησης αναπηρίας της παρ. 1 του άρθρου 103 διενεργούνται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας σύμφωνα με το άρθρο 103. Τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας αντλούνται απευθείας από την Εθνική Πύλη Αναπηρίας μέσω της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων, για την απονομή παροχών και διευκολύνσεων από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

5. Ο ιστότοπος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας έχει επίπεδο προσβασιμότητας, τουλάχιστον, ΑΑΑ του προτύπου W3C/WCAG 2.1 ή συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί της ψηφιακής προσβασιμότητας, και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301), περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 103
Ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας

1. Η υγειονομική κρίση για την πιστοποίηση αναπηρίας γίνεται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο παρόν από τις πρωτο-

βάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές που υπάγονται στο Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), το οποίο αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).

2. Η ψηφιακή διαδικασία πρωτοβάθμιας υγειονομικής κρίσης αναπηρίας αποτελείται από τα εξής στάδια:

α) υποβολή αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας από τον ενδιαφερόμενο,

β) κατάρτιση και υποβολή Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου,

γ) εξέταση του ενδιαφερομένου από την αρμόδια πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή του ΚΕ.Π.Α.,

δ) έκδοση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή,

ε) έκδοση Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.) από το ΚΕ.Π.Α..

3. Η αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας υποβάλλεται μέσω του Συστήματος Πιστοποίησης Αναπηρίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας και υποβάλλει αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας, αφού προηγουμένως αυθεντικοποιηθεί. Η αυθεντικοποίηση γίνεται με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) ή με έναν από τους υπόλοιπους τρόπους που ορίζονται στο άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο μπορεί να γίνει και με τη συνδρομή των υπαλλήλων που υπηρετούν στα Κέντρα Κοινότητας, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή τα σημεία εξυπηρέτησης του e-Ε.Φ.Κ.Α..

4. Μετά από την υποβολή της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας καταρτίζεται και υποβάλλεται στο Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ο Ιατρικός Εισηγητικός Φάκελος. Ο Ιατρικός Εισηγητικός Φάκελος περιλαμβάνει: α) τον Γενικό Εισηγητικό Φάκελο, που περιέχει στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση του αιτούντος ως προς την κύρια αξιολογούμενη πάθηση, και β) τους Ειδικούς Εισηγητικούς Φακέλους, που περιέχουν αντίστοιχα στοιχεία για τις συνυπάρχουσες αξιολογούμενες παθήσεις. Ο Γενικός Εισηγητικός Φάκελος και οι Ειδικοί Εισηγητικοί Φάκελοι συντάσσονται, συμπληρώνονται και υποβάλλονται από ιατρούς τους οποίους επιλέγει ο αιτών. Ο ιατρός που υποβάλλει τον Γενικό Εισηγητικό Φάκελο έχει την ευθύνη για την οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου. Η οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την υποβολή της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας.

5. Μετά από την οριστική υποβολή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου μέσω του Συστήματος Πιστοποίησης Αναπηρίας προσδιορίζεται η αρμόδια πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή που θα εξετάσει τον ενδιαφερόμενο και ορίζεται η ημερομηνία εξέτασής του. Η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή έχει πρόσβαση και λαμβάνει υπόψη της τα στοιχεία του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου και των υπόλοιπων ιατρικών δεδομένων που περιλαμβάνονται στον Ατομικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας του αιτούντος, καθώς και σε Εθνικά Μητρώα Ασθενών.

6. Μετά από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή εκδίδει τη Γ.Α., στην οποία πιστοποιείται το ποσοστό αναπηρίας του αιτούντος, σύμφωνα με τον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3863/2010 (Α' 115). Βάσει της Γ.Α., το ΚΕ.Π.Α. εκδίδει τη Γ.Α.Π.Α., η οποία είναι δεσμευτική για τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τις υπηρεσίες του Δημοσίου. Η Γ.Α.Π.Α. ορίζει τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας και καταγράφει τις διαπιστωθείσες παθήσεις του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με την κωδικοποίηση νόσων κατά ICD-10, και το ποσοστό ιατρικής αναπηρίας του, καθώς και τις συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πληροί τις απαιτούμενες ιατρικές προϋποθέσεις. Οι Γ.Α. ελέγχονται δειγματοληπτικά από Επιτροπή Δειγματοληπτικού Ελέγχου που συγκροτείται στον e-Ε.Φ.Κ.Α..

7. Η διαδικασία ενώπιον της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την υποβολή της αίτησης.

8. Με τη διαδικασία των παρ. 3 έως 7 ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί:

α) την αναθεώρηση της Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να συμπληρωθούν περαιτέρω στοιχεία που οδηγούν στη χορήγηση επιπλέον ωφελημάτων και παροχών που δικαιούται ο αιτών βάσει της αναπηρίας που πιστοποιήθηκε με αυτή,

β) την ανανέωση της Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να παραταθεί η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας που ορίστηκε με αυτή ή

γ) την έκδοση νέας Γ.Α.Π.Α., προκειμένου να πιστοποιηθεί επιδείνωση της πάθησης ή νέα πάθηση. Ειδικά ως προς τη διαδικασία αναθεώρησης της Γ.Α.Π.Α., η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή δύναται, κατά την κρίση της, να δεχτεί το σχετικό αίτημα και να εκδώσει αναθεωρημένη Γ.Α.Π.Α. ή να απορρίψει το σχετικό αίτημα, χωρίς το στάδιο εξέτασης του ενδιαφερομένου.

9. Κατά της Γ.Α.Π.Α. που εκδόθηκε με οποιαδήποτε από τις παραπάνω διαδικασίες ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της Γ.Α.Π.Α. σε αυτόν. Προσφυγή δύναται να ασκήσει, εντός της ίδιας προθεσμίας, και ο Προϊστάμενος της οργανικής μονάδας του e-Ε.Φ.Κ.Α. που έχει ως αντικείμενο τη λειτουργία του ΚΕ.Π.Α.. Η προσφυγή ασκείται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η άσκηση της προσφυγής από τον ενδιαφερόμενο μπορεί να γίνει και με τη συνδρομή των υπαλλήλων που υπηρετούν στα Κέντρα Κοινότητας και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών. Η προθεσμία προσφυγής κατά της Γ.Α.Π.Α. και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την ισχύ της Γ.Α.Π.Α. που έχει εκδοθεί από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή. Η δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή έχει πρόσβαση στα ίδια στοιχεία, στα οποία έχει πρόσβαση η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή, καθώς και σε στοιχεία που θα προσκομισθούν εν τω μεταξύ. Αν η προσφυγή γίνει δεκτή, η Γ.Α.Π.Α. που έχει εκδοθεί από την πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ακυρώνεται και υποκαθίσταται από τη Γ.Α.Π.Α. που εκδίδεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή.

10. Αν το άτομο με αναπηρία που έχει πιστοποιηθεί με την παραπάνω διαδικασία υποβάλλει αίτημα προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. ή τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) για χορήγηση παροχής ή κοινωνικής υπηρεσίας που σχετίζεται με την αναπηρία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Γ.Α.Π.Α., ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον αντίστοιχο φορέα λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας. Η ίδια συνέπεια επέρχεται και στην περίπτωση κατά την οποία, μετά από την κοινοποίηση απόρριψης αίτησης που έχει υποβληθεί εντός της παραπάνω προθεσμίας από ένα από τους παραπάνω δύο φορείς, ο αιτών υποβάλει αίτημα στον έτερο φορέα εντός δύο (2) μηνών.

Άρθρο 104
Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) συστήνεται Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) που αποτελείται από ειδικευμένους ιατρούς, οι οποίοι εγγράφονται σε αυτό κατόπιν αίτησής τους και μετά από επιτυχή ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης. Τα στοιχεία των ιατρών του Ε.Σ.Ι. τηρούνται σε Μητρώο, το οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ο e-Ε.Φ.Κ.Α.. Οι ιατροί του Ε.Σ.Ι. αξιολογούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και επανεκπαιδεύονται στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). Οι πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. συγκροτούνται αποκλειστικά από ιατρούς του Ε.Σ.Ι..

2. Οι ιατροί του Ε.Σ.Ι. διαγράφονται από αυτό με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. στις εξής περιπτώσεις:

α) αν η αξιολόγηση του έργου που παρέχουν στις υγειονομι-

κές επιτροπές είναι αρνητική,

β) αν παραλείπουν να συμμετέχουν σε προγράμματα επανεκπαίδευσης,

γ) αν αναιτιολόγητα αρνούνται επανειλημμένα τη συμμετοχή τους σε υγειονομικές επιτροπές,

δ) αν απωλέσουν τα προσόντα που είναι απαραίτητα για την εγγραφή τους στο Ε.Σ.Ι. ή αποκτήσουν κώλυμα.

Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. δύνανται να προσφύγουν κατά της απόφασης διαγραφής τους στο Διοικητικό Συμβούλιο του e-Ε.Φ.Κ.Α. εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτούς. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. δύναται να τίθεται σε αναστολή καθηκόντων ιατρός του Ε.Σ.Ι., αν ασκηθεί εναντίον του ποινική ή πειθαρχική δίωξη ή παραβιάσει τον Κώδικα Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι..

3. Οι υγειονομικές επιτροπές συστήνονται κατά ειδικότητα και συνεδρίαση με βάση τα υποβληθέντα αιτήματα για γνωμάτευση και τις κύριες παθήσεις σε αυτά, την εντοπιότητα του ιατρού, την κατοικία του αιτούντος, τις διαθέσιμες ειδικότητες και την ανηλικότητα του αιτούντος. Σε περίπτωση εξέτασης ανηλίκου, στην επιτροπή συμμετέχει ιατρός του Ε.Σ.Ι. με ειδικότητα στην παιδιατρική ή άλλη παιδιατρική εξειδίκευση, εάν είναι διαθέσιμος. Οι Δημόσιες Δομές Φροντίδας Υγείας (Δ.Δ.Φ.Υ.) και ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) οφείλουν να επιτρέπουν στους ιατρούς που υπηρετούν σε αυτούς να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις υγειονομικών επιτροπών, στις οποίες έχουν ορισθεί, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες ανά μήνα. Με την απόφαση ορισμού της υγειονομικής επιτροπής ορίζεται και ο πρόεδρός της, ο οποίος πρέπει να κατέχει ειδικότητα αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής.

4. Στους ιατρούς του Ε.Σ.Ι. και στους γραμματείς των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά κρινόμενο αίτημα, για το οποίο εκδίδεται οριστική Γ.Α.. Στους ιατρούς και στους γραμματείς της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου καταβάλλεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. αποζημίωση ανά ελεγχόμενο περιστατικό. Η αποζημίωση της παρούσας καταβάλλεται σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 109. Το συνολικό ποσό της αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβεί κατά έτος το διπλάσιο του μηνιαίου ανώτατου ορίου αποδοχών, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Στους μετακινούμενους εκτός έδρας ιατρούς του Ε.Σ.Ι. για την άσκηση καθηκόντων ως προέδρου ή μέλους των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. καταβάλλονται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. οι δαπάνες μετακίνησης (έξοδα κίνησης, έξοδα διανυκτέρευσης, ημερήσια αποζημίωση), οι οποίες καταβάλλονται κατά τις κείμενες διατάξεις στους μετακινούμενους εκτός έδρας δημοσίους υπαλλήλους. Ως ανώτατο ετήσιο όριο μετακινήσεων ορίζονται οι ενενήντα (90) ημέρες.

Άρθρο 105
Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

1. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Η καταγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία δεν θίγει την ισχύ πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν ήδη χορηγηθεί.

2. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία διασυνδέεται με δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου, ως αποδέκτες δεδομένων από το εν λόγω Μητρώο, κατά την έννοια του στοιχ. (9) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), έχουν πρόσβαση στο σύνολο των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παραπάνω παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας ως προς τους συγκεκριμένους ωφελούμενους στους οποίους χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου παρέχουν στατιστικά δεδομένα των δικαιούχων και των ωφελουμένων από τις παροχές αυτές για σκοπούς άσκησης δημόσιας πολιτικής.

Άρθρο 106
Κάρτα Αναπηρίας

1. Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα Αναπηρίας αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

2. Η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία. Με τη διασύνδεση αυτή, επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και προσδιορίζονται τα πιστοποιημένα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του, όπως και τα ειδικότερα ωφελήματα που δικαιούται, για τα οποία είναι απαραίτητη η ταυτοπροσωπία, καθώς και η απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου μέσω της Κάρτας Αναπηρίας.

Άρθρο 107
Μητρώο Παροχών Αναπηρίας

1. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας καταγράφονται οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και οι παροχές που δικαιούνται τα Άτομα με Αναπηρία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη λήψη τους.

2. Η συμπλήρωση του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας γίνεται από τους δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές και κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία.

Άρθρο 108
Προστασία προσωπικών δεδομένων

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται Υπεύθυνος Επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.),των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τις υπηρεσίες αυθεντικοποίησης των ενδιαφερομένων.

2. Ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ορίζονται ανεξάρτητοι Υπεύθυνοι Επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, για τη λειτουργία του συστήματος και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, όπως ορίζονται στο άρθρο 103 του παρόντος και στον ν. 4520/2018 (Α' 30). Το Υπουργείο Υγείας είναι από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας με τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ως προς τα προσωπικά δεδομένα που αντλούνται από τα πληροφοριακά συστήματα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (Σ.Η.Σ.) και τα Εθνικά Μητρώα Ασθενών, στα οποία το Υπουργείο Υγείας έχει ορισθεί Υπεύθυνος Επεξεργασίας και με τα οποία η Εθνική Πύλη Αναπηρίας διαλειτουργεί για την άντληση προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων κατά την εφαρμογή της παρούσας. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η επεξεργασία των δεδομένων γίνεται για τους εξής σκοπούς: α) την πιστοποίηση της αναπηρίας, και β) την τήρηση μητρώου με τα δεδομένα της αναπηρίας, ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να λαμβάνουν τις πα-

ροχές που σχετίζονται με αυτή. Τα προσωπικά δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία είναι αυτά που δηλώνει ο πολίτης στην αίτησή του, αυτά που δηλώνονται στον ιατρικό εισηγητικό φάκελο, αυτά που περιλαμβάνονται στην έκδοση Γνωμάτευσης Αναπηρίας και στη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας και αυτά που αντλούνται από τα συστήματα με τα οποία διαλειτουργεί η Εθνική Πύλη Αναπηρίας.

3. Το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. είναι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα των ιατρών που αποτελούν το Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.). Τα στοιχεία των ιατρών του Ε.Σ.Ι. τηρούνται σε Μητρώο το οποίο τηρείται στον e-Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος το διαχειρίζεται για την πλήρωση των εκ του νόμου σκοπών του.

4. Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας του Ψηφιακού Μητρώου ατόμων με αναπηρία είναι το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 109
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρησης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή, οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106 και 107. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως:

α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), τις διαδικασίες ενημέρωσης του πολίτη και την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων.

β) Ως προς το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εγγραφής και οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων υπηρεσιών, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις ατομικές καρτέλες κάθε εγγεγραμμένου, όπως και των δικαστικών συμπαραστατών και νομίμων εκπροσώπων αυτών, η πηγή των στοιχείων αυτών, τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας που τηρούνται, και η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης των κρίσεων των φορέων του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α' 199).

γ) Ως προς το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ο τρόπος ενσωμάτωσης δεδομένων από τους δημόσιους φορείς που απονέμουν ή χορηγούν επιδόματα και βοηθήματα προς τα άτομα με αναπηρία και ο τόπος της αποτύπωσης των επιδομάτων, βοηθημάτων και ωφελημάτων που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία και οι προϋποθέσεις για τη λήψη τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

δ) Ως προς το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής της, η μορφή, οι διαστάσεις και το υλικό των πλαστικών καρτών, οι τρόποι ταυτοποίησης του κατόχου τους και πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους, οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αντιστοίχιση των δεδομένων που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά παροχή, ζητήματα που αφορούν στην έκδοση και διάθεση καρτών, καθώς και οι προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής που χορηγείται στους δικαιούχους της Κάρτας Αναπηρίας μαζί με αυτήν.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας, αιτήσεων αναθεώρησης και ανανέωσης της Γ.Α.Π.Α. ή έκδοσης νέας, προκειμένου να πιστοποιηθεί νέα πάθηση ή επιδείνωση της ήδη πιστοποιηθείσας πάθησης, οι προθεσμίες προς ενέργεια για τους αιτούντες και το ΚΕ.Π.Α. και οι συνέπειες παράβασης αυτών, οι λεπτομέρειες συγκρότησης των υγειονομικών επιτροπών και των λοιπών οργάνων που συμμετέχουν στη διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας καθορίζονται:

α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.),

β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι.,

γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι.,

δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του,

ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή,

στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και

ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.

4. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζονται:

α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της,

β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και

γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

Άρθρο 110
Τελικές διατάξεις - Προσθήκη περ. ιδ) στην παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4520/2018 - Προσθήκη υποπερ. ιγιγ' στην περ. γ' παρ. 3 άρθρου 23 ν. 4520/2018

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί των αρμοδιοτήτων του Διοικητή του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), προστίθεται περ. ιδ) ως εξής:

«ιδ) Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. αντιστοιχίζονται οι σχετικές με την αναπηρία προϋποθέσεις που τίθενται από το οικείο κανονιστικό πλαίσιο για την απονομή προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, καθώς και οι παροχές και κοινωνικές υπηρεσίες που απονέμονται με αξιοποίηση της Κάρ-

τας Αναπηρίας σε άτομα με αναπηρία, με συγκεκριμένα πεδία και συγκεκριμένες τιμές του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, όπως ενδεικτικά με την κωδικοποίηση των παθήσεων κατά ICD-10. Προς τούτο, ο Διοικητής του Ο.Π.Ε.Κ.Α. δύναται, με απόφασή του, να συστήνει και να συγκροτεί άμισθες επιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα και να ρυθμίζει κάθε σχετική λεπτομέρεια για την οργάνωση και τη λειτουργία τους.»

2. Στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4520/2018, περί των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων, προστίθεται υποπερ. ιγιγ) ως εξής:

«ιγιγ) η διαχείριση των ζητημάτων που σχετίζονται με την Εθνική Πύλη Αναπηρίας και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και των ζητημάτων που σχετίζονται με την Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας.»

Άρθρο 111
Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 108, περί της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και περί του Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), εφαρμόζεται, συμπληρωματικά και στον βαθμό που δεν είναι αντίθετη προς το άρθρο 2 του παρόντος, η υπ' αριθμ. 84045/27.10.2021 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 5074), περί του Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α..

2. Μέχρι την πρώτη εγγραφή ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι., οι υγειονομικές επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. λειτουργούν και στελεχώνονται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 108 τα μέλη τους αποζημιώνονται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010, περί του ΚΕ.Π.Α..

4. Αιτήσεις για υγειονομική κρίση αναπηρίας που υποβάλλονται μέχρι την 15η.9.2022 εξετάζονται με τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μετά από την 15η.9.2022, όσοι έχουν εκκρεμείς αιτήσεις για υγειονομική κρίση αναπηρίας δύνανται, με αίτημά τους που υποβάλλεται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, να ζητήσουν την εξέταση της αίτησής τους με την ψηφιακή διαδικασία υγειονομικής κρίσης αναπηρίας. Η παρ. 7 του άρθρου 103 εφαρμόζεται και για τις αιτήσεις που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Από την 1η.11.2022 οι δικαιούχοι ψηφιακής κάρτας μπορούν να αξιοποιούν την Κάρτα Αναπηρίας για την ταυτοποίηση και την πιστοποίηση της αναπηρίας τους.

Άρθρο 112
Καταργητικές διατάξεις

1. Από τη 15η.9.2022 καταργούνται:

α) Οι παρ. 2 έως 9 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, εκτός από τις διατάξεις που παραμένουν σε ισχύ μεταβατικά σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 του παρόντος,

β) οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 4 του ν. 2430/1996 (Α' 156), περί πιστοποίησης αναπηρίας,

γ) το π.δ. 210/1998 (Α' 169), περί καθορισμού κατά ενιαίο τρόπο της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας για τη χορήγηση της κάρτας αναπηρίας,

δ) η υπό στοιχεία Π3α/Φ80/ΟΙΚ.907/1.3.2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 284),

ε) η υποπερ. 15 της περ. ε' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), περί χορήγησης κάρτας αναπηρίας,

στ) το άρθρο 215 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί πιλοτικής διαδικασίας απονομής προνοιακών παροχών,

ζ) το άρθρο 17 του ν. 4549/2018 (Α' 105), περί επέκτασης της ηλεκτρονικής διαδικασίας απονομής προνοιακών παροχών σε χρήμα,

η) η υπό στοιχεία Δ12/Γ.Π.οικ.2738/36/17.1.2018 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών (Β' 57), και

θ) κάθε διάταξη, γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη στις προβλέψεις του.

2. Με την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου του Ειδικού Σώματος Ιατρών (Ε.Σ.Ι.) καταργείται το Ειδικό Σώμα Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, που συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2556/1997 (Α' 270), και οι ιατροί που υπηρετούν σε αυτό εντάσσονται αυτοδικαίως στο Μητρώο Ε.Σ.Ι., χωρίς να απαιτείται η παρακολούθηση της αρχικής εκπαίδευσης της παρ. 1 του άρθρου 104.

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 113
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, δύνανται να προβλέπονται οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των φυσικών και νομικών προσώπων σε περίπτωση χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, τα οποία επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 4.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, εξειδικεύεται το περιεχόμενο της πολιτικής δεοντολογικής χρήσης δεδομένων και προβλέπεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 10.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η μεθοδολογία μέτρησης των βασικών δεικτών απόδοσης, ο τρόπος παρουσίασης των αναφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 14.

4. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 που είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη μέριμνα για την εφαρμογή του πλαισίου για τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, δύναται να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε. προς τις απαιτήσεις ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που εκδίδονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151).

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, ορίζονται οι οργανισμοί αξιολόγησης συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, εξειδικεύονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διαπίστευσης από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τις διαδικασίες και την εποπτεία εθνικών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 καθορίζονται το είδος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων που επιβάλλονται λόγω παραβίασης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 ή λόγω παραβίασης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης

της κυβερνοασφάλειας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών του άρθρου 16.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να εξειδικεύεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία διαχείρισης, προγραμματισμού και υλοποίησης των έργων της παρ. 2 του άρθρου 17, να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια χρηματοδότησης αυτών και να ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ του εθνικού κέντρου συντονισμού του άρθρου 17 και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός».

7. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να αναπροσαρμόζεται το περιεχόμενο και να καθορίζεται ειδική μεθοδολογία για τη διενέργεια της ανάλυσης κινδύνου και της ενιαίας πολιτικής ασφάλειας του άρθρου 20, να εξειδικεύεται το ελάχιστο περιεχόμενό τους και να καθορίζονται διαδικασίες έγκρισης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χαρακτηρίζονται ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης ως κρίσιμες, καθορίζονται η διαδικασία και η μεθοδολογία χαρακτηρισμού και ιεράρχησης της κρισιμότητας αυτών, εξειδικεύονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 21 και 22.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα άσκησης και κατάρτισης του άρθρου 23, ο τρόπος επιλογής των συμμετεχόντων, η διάρκειά του, ο τρόπος και το ύψος της χρηματοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη διεξαγωγή του ανωτέρω προγράμματος.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, η διαδικασία καταχώρισης και επικαιροποίησης αυτών, ο τρόπος εξουσιοδότησης των αρμόδιων υπαλλήλων, οι ρόλοι ως προς την επεξεργασία των τηρούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 25.

11. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και κατόπιν σχετικού αιτήματος του οικείου φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, δύναται να εξαιρούνται συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ, οι οποίες χρησιμοποιούνται για σκοπούς συνδεόμενους με την εθνική ασφάλεια, από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β'.

12. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που προορίζονται για χρήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων κυβερνοασφάλειας του άρθρου 32 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθορίζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ για την παροχή έγκαιρων προειδοποιήσεων, ειδοποιήσεων επαγρύπνησης και ανακοινώσεων προς την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης, σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και συμβάντων, τους τρόπους παρέμβασης, και την υιοθέτηση κοινών συστημάτων ταξινόμησης συμβάντων, κινδύνων και πληροφοριών για την εφαρμογή του άρθρου 32.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των κατασκευαστών, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 5 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 33.

14. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των εισαγωγέων και των διανομέων, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 34.

15. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης και τη διαδικασία ενημέρωσης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 35.

16. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας που είναι αρμόδιες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 36.

17. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου ή αξιολόγησης συμμόρφωσης της παρ. 1, εξειδικεύεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 36.

18. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι πληροφορίες του μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών που τηρούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της σχετικής υποχρέωσης και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 38.

19. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ και καθορίζονται τα κριτήρια επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 42.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία διάθεσης των απαραίτητων στοιχείων για την προπαρασκευή της στράτευσης των Ελλήνων πολιτών, τη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία που διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας της παρ. 2 του άρθρου 60, ο χρόνος διάθεσης αυτών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 60.

21. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, σύμφωνα με το άρθρο 62 που αφορούν στους Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου.

22. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία έκδοσης του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 65.

23. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την Κυβερνητική Υπηρεσία (Public Regulated Service - PRS) του άρθρου 84, καθορίζονται οι κατηγορίες ομάδων ή μεμονωμένων χρηστών που

έχουν πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία, τα δικαιώματα και οι όροι πρόσβασης αυτών, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στη διαχείριση των δικαιωμάτων τους. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης των φορέων που αναπτύσσουν ή κατασκευάζουν δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας προς τις σχετικές απαιτήσεις ασφαλείας και προσδιορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

24. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

α) εξειδικεύονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 87,

β) ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με την οργάνωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού του άρθρου 88,

γ) εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία απόκτησης και απώλειας της ιδιότητας μέλους της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση σύμφωνα με το άρθρο 89 και

δ) ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που άπτεται της οργάνωσης και λειτουργίας της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 114
Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Α.Σ.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 18 του παρόντος, μέχρι τις 31.10.2022.

2. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις μεταφέρονται στα κατά τόπο αρμόδια Τμήματα Ιθαγένειας αυτών και διατηρούνται στο διηνεκές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων ελληνικής ιθαγένειας. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στους δήμους και στις στρατολογικές υπηρεσίες διατηρούνται στο διηνεκές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι δήμοι οφείλουν να ενημερώνουν το υποσύστημα «Δημοτολόγιο» του πληροφοριακού συστήματος «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία είναι καταχωρισμένα στα, οριστικά και επικυρωμένα μέχρι και το έτος 2022 Μητρώα Αρρένων, με στόχο την εναρμόνιση των στοιχείων τους.

4. Οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου καταχωρίζονται πλήρως από τα Υπουργεία στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), με επιμέλεια και μέριμνα των Υπηρεσιακών Γραμματέων αυτών ή, εφόσον δεν υφίστανται, των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων, έως τις 31.12.2022. Η παράλειψη καταχώρισης νέας διαδικασίας από τις αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4747/2020, μετά από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση η παράλειψη καταχώρισης όλων των διαδικασιών που οφείλουν να καταχωρισθούν είτε ως νέες είτε ως επικαιροποίηση όσων έχουν ήδη καταχωρισθεί από την ημερομηνία εφαρμογής της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020, αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 για το αρμόδιο όργανο ή τον υπάλληλο, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα στην παράγραφο αυτή. Η αρχική καταχώριση διαδικασίας, που έχει ήδη θεσμοθετηθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εφόσον πραγματοποιηθεί έως την 31η.12.2022, δεν αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020. Από το χρονικό αυτό σημείο και έπειτα, η παράλειψη της ανωτέρω καταχώρισης επιφέρει τις συνέπειες του ανωτέρω πειθαρχικού παραπτώματος.

5. Η οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής με τίτλο «Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση (Greek National Coalition for Digital Skills and Jobs)», η οποία συστάθηκε και οργανώθηκε με την υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 (Β' 1876) απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διέπεται από το Κεφάλαιο Ζ' του Μέρους Γ' του παρόντος. Τα υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη της Επιτροπής, παραμένουν αυτοδικαίως, εκτός αν δηλώσουν την πρόθεσή τους να αποχωρήσουν σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος.

Άρθρο 115
Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται τα εξής:

1. Ο ν. 2119/1993 (Α' 23), περί ρύθμισης ζητημάτων τήρησης μητρώων αρρένων.

2. Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4704/2020 (Α' 133), περί οργανικής διάρθρωσης της Υπηρεσίας Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί έκδοσης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κάθε είδους με χρήση είτε προηγμένης είτε εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας.

4. Η παρ. 10 του άρθρου 106 του ν. 4727/2020 (Α'184), περί υποχρέωσης υποβολής υπεύθυνης δήλωσης περί ακρίβειας των δηλουμένων στοιχείων ταυτότητας συνδρομητή.

5. Η παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί σύνταξης και υποβολής εξαμηνιαίας αναφοράς για την εξέλιξη των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών.

6. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων.

7. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17573/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746 και Β' 829 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου του Προξενικού Μητρώου.

8. Η υπό στοιχεία Φ.28700/13209/22.6.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 511), περί καθορισμού του τύπου του βιβλίου βαπτίσεων και του βιβλίου γεννήσεων.

9. Η υπό στοιχεία Φ.425.1/6/235888/22.7.1993 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 595), περί κατάρτισης στρατολογικών πινάκων.

10. Η υπό στοιχεία Φ.28700/9536/4.8.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών (Β' 651 και Β' 753 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου των μητρώων αρρένων.

11. Η υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 απόφαση της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Β' 1876) περί σύστασης της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 116
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Α' αρχίζει την 1η.1.2023.

3. Η ισχύς του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' αρχίζει την 1η.3.2023.

4. Η ισχύς των άρθρων 60 και 62 του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' αρχίζει την 1η.1.2023.

Αθήνα, 2022

1. Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

4. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

5. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

6. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

7. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

8. ΥΓΕΙΑΣ

9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

10. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

11. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

12. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

13. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

14. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

15. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

16. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

17. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

18. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

19. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

20. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

21. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

22. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

23. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ’ ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 12 Μαΐου 2022 και της Τετάρτης 18 Μαΐου 2022 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 12 Μαΐου 2022 και της Τετάρτης 18 Μαΐου 2022 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.19’ λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 26 Ιουλίου 2022 και ώρα 10.00’, με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) αποφάσεις Βουλής σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί και β) νομοθετική εργασία: Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη: «Αναβάθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης, αναμόρφωση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Σχολής Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες ρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που θα σας διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ